

Turizem se je lani izkazal

V dolenski regiji je bilo lani za 23 odst. več nočitev, zlasti tujih

NOVO MESTO — Nedavno zbrani podatki Meobčinske gospodarske zbornice za Dolensko kažejo, da se je v preteklem letu regijski turizem kar dobro odrezal. Število gostov je bilo v štirih dolenskih občinah za skoro 7 odst. več kot leto poprej, nočitev pa je bilo za dobrih 23 odstotkov več. Zlasti razveseljuje podatek, da se je tujski turizem v porastu najbolj povzpeli. Medtem ko število domačih gostov Dolensko lani ni povečala v primerjavi z letom 1984, pa je bilo tujih gostov za dobrih 10 odstotkov več. Pri nočitvah pa je bilo lani število tujcev kar za 68 odst. večje kot pred letom dni. Metličani se lahko vprašajo, zakaj pri njih število gostov znatno upada, Trebanjci pa, zakaj je malo manj nočitev. V občini Črnomelj, posebno pa v novomeški občini pa tako število gostov kot nočitev v preteklem letu kažeta domala izredno rast.

V celotnem nočitvenem prometu Slovenije je znašal delež Dolenski delani 3,57 odst. in je znatno boljši, kot je bil leta 1984. Za take rezultate ima seveda največ zaslug zdraviliški turizem.

R. B.

KAR TRIDESET VIN

SEVNICA — Sobotna pokašnja vin in domačih jedi v hotelu Ajdovec je navdse uspela. Člani podružnice dolenskega društva vinogradnikov Sevnice — Boštanj so namreč založili degustacijsko komisijo kar s 30 vzorci, toliko kot predlani. Kakovost je bila dosti boljša. Tudi ni bila povsem upravičena bojazen, da so sodi suhi, zakaj vso noč omizje ni bilo žejno. Največ je bilo rdečih vin — cvička kar 21. Najboljši cviček je ponudil Ivan Mastnak iz vinograda na Zajčji gori (15,82), 2. Stane Lipar, Topolovec (15,56), 3. je bila Vida Medved, Dobje (15,54), 4. Jože Železnik, Dobje (15,44), 5. Alojz Zalašček, Apnenik (15,38), itd. Črno vino je bilo le eno — Alfred Železnik, Veterinik (14,72), belih pa osem: 1. inž. Jože Peternel, Lamperče (16,18), 2. Adolf Jazbinšek, Lamperče (16,16), 3. Stane Lipar, Topolovec (16,06), itd.

VRZEL BO MOČ ZAPOLNITI

METLIKA — Na nedavni seji občinske konference SZDL Metlika so poudarili, da je Dolenska še vse premalo zastopana ne le v družbeno političnem zboru skupščine Slovenije, ampak tudi v republiki nasploh. V družbenopolitični zbor skupščine SRS so namreč iz dolenske regije predlagani le štirje kandidati, med njimi nihče iz metliške občine. Te težave se v tej občini vlečejo že ves čas, odkar je delegatski sistem, napako pa bo moč popraviti tudi s primerno dolgoročno kadrovsko politiko. V tem mandatnem obdobju pa bodo po mnenju občinske konference SZDL to vrzel lahko zapolnili, če bodo dobro zastopane metliške delegacije v zboru občin in zboru združenega dela republiške skupščine.

Odgovornosti ne ubežimo

Jedrskih odpadkov iz Krškega noče ne Slovenj Gradec, ne Slavenska Požega, ne Nova Gradiška. Nihče. Ne vemo, kako bodo vprašanje rešili, vemo le, da bo treba pretečo nevarnost končno nekam shraniti in da je časa za iskanje rešitve vse manj. Napredek človeškega uma ni hkrati tudi napredek človekove sreče, je trdil že Hegel in te resnice se na srečo z... se več ljudi. Utrjuje se prepričanje, da življenje brez energije ni mogoče, je pa mogoče ob manjši in bolj smotrni porabi. In tu lahko vsakdo stori več, zgrda pa nas vse skupaj lahko k temu lahko prisili višja cena energije. Energijo skrajno neracionalno porabljamo. S Švico se je res težko primerjati, toda vseeno: tam porabijo 3,4-krat manj energije za en dolar družbene proizvoda, kot je porabimo v Sloveniji. Manjša poraba pa ne pomeni le manjših proizvodnih stroškov, temveč tudi manjši napad na naše okolje in naravo. Slovenske tovarne in kuršiča spustijo v zrak na leto 248.000 ton žveplovega dvoksida, 227.000 ton ogljikovega monoksida, 59.000 ton saj in še mnogo drugih naravi sovražnih snovi, od katerih moramo živeti. Vprašanje življenja in smrti, ne pa aktivistična fraza, je zato zahteva, ki je zapisana v osnutku resolucije za bližnji 10. kongres ZKS, namreč, da je varstvo okolja splošna družbena naloga in odgovornost vsakogar izmed nas.

M. LEGAN

Prvi posavski festival rock in pop glasbe

V počastitev 12. kongresa ZSMS v Krškem

KRŠKO — Občinska konferenca ZSM Krško prireja v sodelovanju s študentskim servisom, Glasbeno mladino, Zvezo kulturnih organizacij in Delavskim kulturnim domom Edvarda Kardelja Krško 1. posavski festival rock in pop glasbe. Na festival se lahko prijavi rock in pop skupine iz Posavja, katerih člani pa ne smejo biti starejši od 30 let. Za sodelovanje in nastop mora skupina prijaviti tri skladbe, od katerih mora biti najmanj ena lastna. K prijavi, ki jo pošljete do 5. marca letos na občinsko konferenco ZSM Krško, je potrebno predložiti ime skupine z naslovom predstavnika, naslove prijavljenih skladb z imeni avtorjev, besedila lastnih skladb in zasedbo skupine. Najboljše skupine se bodo predstavile na osrednji kulturni prireditvi v času 12. kongresa ZSMS v Krškem, to je 4. aprila letos, dobile pa bodo še praktične nagrade.

KITAJCI V KRKO — V začetku tega tedna je prišla na večdnevni obisk v novomeško tovarno zdravil Krko delegacija ministrstva za zdravstvo LR Kitajske, ki jo je vodil XUWENBO. S predstavniki Krke so se pogovarjali o dolgoročnem sodelovanju na znanstveno tehničnem področju pri razvoju novih zdravil, zlasti še na področju zdravljenja malarije, boleznih, ki je še vedno velik svetovni problem. (Foto: J. Pavlin)

Spomin na 1. zasedanje SNOS

Janez Vipotnik postal ob črnomaljskem občinskem prazniku častni občan — Podpis listine o prijateljstvu z občino Terzo utrdil sodelovanje

ČRNOMELJ — V spomin na 19. februar 1944, ko je bilo v takratnem Sokolskem domu 1. zasedanje SNOS, na katerem so sprejeli dokumente, pomembne za graditev ljudske oblasti in slovenske državnosti, praznuje črnomaljska občina svoj praznik. Na slavnostni seji, ki je bila na prazničen dan v Kulturnem domu, so bili poleg številnih gostov tudi Olga in Janez Vipotnik, predstavniki italijanske občine Terzo in pobratimi iz Duge Rese ter organizacije z domicilom v občini.

Jure Perko, predsednik črnomaljske občinske skupščine in slavnostni govornik, je orisal uspehe in težave v občini v zadnjem letu dni ter ob tem pohvalil vse tiste, ki so pomagali k razvoju in gradnji številnih objektov. V viniškem Novotekstu in črnomaljski Beti so namreč dokončali proizvodni hali, v Semeči prizidek osnovne šole, v nove prostore se je preselila tudi črnomaljska matična knjižnica, na Čardaku pa so zgradili 33-stanovanjski blok. Kmalu bo dograjen tudi bencinski

servis v Starem trgu in trgovina na Čardaku, v krajevni skupnosti Semeči napeljujejo 14 kilometrov dolg vodovod, nezamisljivo pa so tudi številna druga dela pri komunalni ureditvi v občini ter 1,26 milijarde dinarjev, ki sta jih predvsem za opremo odštela Belt in Iskra.

TRDNEJŠA VEZ — Predsednika občin Črnomelj in Terzo Jure Perko (na desni) in Armando Ozzar sta ob črnomaljskem občinskem prazniku podpisala listino o prijateljstvu. S tem sta občini ustvarili še trdnejšo vez za sodelovanje na političnem, kulturnem, športnem in tudi gospodarskem področju.

Predsednika občin Črnomelj in Terzo v Furlaniji-Juljski krajini Jure Perko in Armando Ozzar pa sta podpisala listino o prijateljstvu, ki bo le še utrdila vsestransko sodelovanje med prebivalci obeh občin. Predstavniki obeh občin so se na-

Nadgradnja premalo učinkovita

S seje Medobčinskega sveta ZK za Posavje — Ugodna ocena dela

KRŠKO — Prehod v novo srednjeročno plansko obdobje je tudi v Posavju zahteval analizo uresničevanja načrtov v preteklih štirih letih. Posavski komunisti ugotavljajo, da prav pri teh nalogah medobčinsko sodelovanje še šepa, saj kljub naporom v regiji med strokovnimi službami v občinah ni prišlo do enotnih ocen o opravljenih skupnih aktivnostih.

V Posavju niso uskladjali niti skupnih izhodišč. Na zadnji seji medobčinskega sveta ZK Posavja je sekretar Valentin Dvojmoč ob komentiranju poročila o delu MS ZK v preteklem mandatnem obdobju opozoril, da ostaja še zmeraj nereseno vprašanje organiziranosti zdravstva in lekarništva. Za usklajevanje skrbi posebna komisija pri medobčinskem sindikalnem svetu, celotna problematika pa se vse preveč odloga zaradi formalnih razlogov.

Večjo pozornost bi kazalo posvetiti informiranju, saj, če je bilo to slabo, je v marsikaterem okolju prispevalo k izražanju nezadovoljstva. Rakova rana pa ostaja idejno-politično usposabljanje, za katerega naglo usiha zanimanje.

Izvršni sekretar predstveda CK ZKS Emil Štern je dejal, da na pomisleke, ali so: oblike medobčinske nadgradnje sploh še potrebne, odgovarja ocena CK ZKS, da je več dobrih kot slabih izkušenj. Vsekakor je nadgradnja močna, a premalo

učinkovita. Tudi v Posavju bi občinske organizacije ZK dale več pobud in še bolje izkoristile medo-

● Člani MS ZKS so povzeli razprave o kongresnih dokumentih v občinah. Menili so, da listine presplošno govore o odgovornosti in tudi resolucija je preobsežna, preohlapna. Bolj govori o tem, proti čemu se je treba boriti, ne pa zakaj. Izobraževanja ob delu in iz dela skoraj ne poznamo več, če bi razvilito, bi bilo tudi idejno-politično usposabljanje uspešnejše.

Iz Posavja je kandidat za člana CK ZKJ Silvo Gorenc iz Celuloze.

ŠE ENA BANKA?

KOČEVJE — Novomeška izpostava Beograjske banke je zaprosila za lokal sredi Kočevja, kjer bi odprla svoj lokal, kot ga ima že v Rlbnci. Na seji občinskega izvršnega sveta so člani pred kratkim menili, da bi bilo nekoliko konkurence tudi na področju bančništva koristno in da bodo razgovore s predstavniki Beograjske banke nadaljevali.

LE S PRIGLASITVIJO DEL

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini pripravljajo odlok, v katerem bodo določili posege v prostor in objekte, za katere ni potrebno lokalni dovoljenje, pač pa bodo morali občani gradnjo ali poseg priglasiti upravnemu organu za urbanizem. S tem se bo postopek za številne majhne gradnje, kot so drvarnice, vrtno ute; kurniki in zajfniki, lahke montažne garaže, manjša gospodarska poslopja za rejo domačih živali, kozolci, skednji, čebelnjaki, lope za vrtno orodje, in še vrsto drugih manjših objektov in adaptacije ter druge posege v prostor močno poenostavilo.

mrež prvič srečali natanko pred letom dni, a so v tem času že imeli kulturne in športne izmenjave, na-

● Na seji so podelili naslov častnega občana Janezu Vipotniku, ki je v zahvali dejal, da si bo prizadeval, da se bodo njemu dragi kraji še naprej razvijali. Tako so obljubili tudi dobitnik plaketa, najvišjih občinskih priznanj, IX. armadno območje, srednja šola Edvarda Kardelja, Slavko Pavlin, direktor Novoteksta, Miroslav Štimac, direktor Beti, Jože Vonta, direktor Tekstila, in črnomaljski obrtnik Lovro Rems.

črtujejo pa jih tudi na gospodarskem področju.

B. M.

ODDOLŽITEV TREM NARODNIM HEROJEM

ČRNOMELJ — Janez Vipotnik, častni občan črnomaljske občine, je ob tukajšnjem občinskem prazniku na proslavi kulturnega doma odkril doprsne kipe črnomaljskih narodnih herojev Jožeta Mihelčiča, Janka Stariha in Milke Šobar — Nataše. Ob odkritju je dejal, da je bila Bela krajina vedno predana boju za svobodo, zato je bil Črnomelj tudi štab naše revolucije. Odločno je zahteval, da moramo preganjati površnost, ohlapnost, nepoštenost in neodgovornost ter spodbujati kulturno rast, razvoj in enotnost, ki nam je danes, čeprav v vse širši demokraciji, bolj potrebna kot leta 1945.

V drugi polovici tedna se bo postopoma otoplilo, v nedeljo se bo tudi pooblačilo.

bčinski svet. Pohvalil je dosežek Posavec pri komunalnem dinarju ter delo članov sveta in sekretarja Valentina Dvojmoča, ki je evidentiran za nekaj odgovornih funkcij v republiki in bo treba za medobčinski svet evidentirati novega sekretarja.

P. PERC

PRAZNI SKLADI V ŠOLAH

ČRNOMELJ — Šolniki iz črnomaljske občine opozarjajo, da bodo morali težave v šolstvu in izvenšolski dejavnosti sistematično reševati. Zaključni računi za preteklo leto sicer nimajo rdečih števil, vendar so šole na meji likvidnosti, skladi pa so bolj ali manj prazni, zato ne bodo mogli izplačati ne regresov za dopust ne jubilejnih nagrad. Poudarjajo, da bi bili rezultati poslovanja znatno slabši, če lani ne bi bili tako varčni!

STAREJŠI MLADINCI AK ISKRE DRŽAVNI PRVAKI

SINJ — Letošnje državno prvenstvo v krosu, ki je bilo v Sinju, je bilo tudi izbirna tekma za nastop na balkanskem prvenstvu. Starejši mladinci Fabjan, Vidmar, Saje in Mikec so osvojili moštveni naslov državnih prvakov. Fabjan je bil drugi, Vidmar tretji, Saje pa deseti. V ekipnem seštevku so bili Novomeščani peti.

BERITE DANES!

na 2. strani:

● »Direktorja ne damo!«

na 4. strani:

● KLic iz Brusnic

na 5. strani:

● Slab gospodar škoduje dobrim

na 6. strani:

● Molk — odraz malodušja mladih

na 7. strani:

● Šola povezala svojo usodo s tovarnami

na 9. strani:

● Električna dviguje temperaturo

na 11. strani:

● Bela krajina se ekološko osvešča

na 17. strani:

● Pomladilo iz globin pragozdov

na 18. strani:

● Zaradi lahkomišelnosti ob življenju?

Darujte v sklad za drage medicinske instrumente pri OO RKS Novo mesto, žiro račun: 52100-678-80144

NOVA RAZSTAVA V FOTOGALERIJI

NOVO MESTO — Jutri ob 18. uri bodo v Fotogaleriji (Domu kulture) odprli razstavo fotografij Janca Pukšiča iz Ljubljane. Avtor, ki živi zadnje čase kot svobodni umetnik, se bo predstavil s serijo barvnih fotografij z motivi z zimskih olimpijade v Sarajevu. Razstava bo odprta tri tedne.

SREČANJE PIONIRJEV

METLIKA, BREŽICE — Letošnje tradicionalno srečanje pionirjev zgodovinarjev bo 30. in 31. maja v Metliki. Zgodovinski krožki na osnovnih šolah po Sloveniji že delajo raziskovalne naloge. Njihove izdelke bodo na srečanju predstavili po trije pionirji in njihov mentor. Na republiški Zvezi prijateljev mladine v Brezicah organizirala srečanje »Pionirji in mladinci — najmlajši samoupravljalci«. Srečanje bo 11. in 12. aprila v Brezicah.

LIKOVCI V LIBIJI

KOČEVJE — Kočevski LK je prodal Libiji 370 pultov za opremo kemičnih laboratorijev. Vrednost tega posla znaša okoli 135 milijonov din. Ta teden bo posebna ekipa kočevskega Lika začela v Libiji opremo tudi montirati. Te dni pričakuje Lik tudi naročilo in denar — tudi iz Libije — za popolno opremo ene izmed tamkajšnjih šol.

OTROK ZGOREL V BARAKI

DREVESNICA PRISTRANSKI VASI — V ponedeljek, 24. februarja, je prišlo v Rmskem naselju Drevesnica pri Stranski vasi blizu Semeča do tragedije, v kateri je umrl 18-mesečni Roman Hudorovac. Mali Roman je skupaj s starši 32-letnim Zvonimirom Hudorovcem in 23-letno Silvo prebival v leseni baraki, ki so jo ogrevali z zasilno pečjo. Šlo je za 50-litrski sod, v katerem so kurili. V ponedeljek okoli poldneva sta Hudorovca odšla iz barake, ob peči na kavču sta pustila otroka, poleg pa kup oblačil. Kmalu zatem so prebivalci naselja v baraki opazili ogenj in ga skušali pogasiti s snegom, vendar jim to ni uspelo. Takrat je prišel iz gozda Zvonimir Hudorovac, odhitel v barako, vendar za malega Romana ni bilo več rešitve. Baraka je pogorela.

ZMAGALI NAJMLAJŠI — Na posavskem kvizu »Mladi in kmetijstvo« so bili Tržiščani neprekošljivi. Zmaga je pripadla mladim zadržnikom iz tamkajšnje osnovne šole. Na sliki sprejema čestitko gozdarja Ošlovnika edini fant v tej ekipi, Borut Blažič, ki pojde v soboto na republiško tekmovanje v Murko Soboto, v tej postavi sta še Darinka Papež in Marinka Vidmar, vsi učenci 8. razreda. Tržiščanska 1. ekipa je bila druga, 3. so bili Krčani II, 4. Krško I, 5. Arčiče, 6. Globoko. (Foto: A. Železnik)

Ponekod sicer izboljšanje, zato pa drugod poslabšanje — Združevati znanje in kapital — Novi predsednik OK ZK Matjaž Lesar, sekretar ponovno Rudi Orel

Poudarki s predavanja dr. J. Šinkovca v Kočevju

KOČEVJE — Dr. Janez Šinkovec je 19. februarja predaval v Kočevju o »Kritični analizi političnega sistema«. Predavanje je organizirala kočevska Knjižnica.

Govoril je predvsem o nekaterih osnovnih dilemah, ki so se pojavile ob pripravi »Kritične analize« in ki v njej niso objavljene. Zapišemo naj nekaj misli, ki smo jih povzeli po obsežnem predavanju.

- Neustrezni pravni in politični sistem nas je pripeljal v težave, v katerih smo.
● Predpisi, ki veljajo in ki so v pripravi, kažejo, da je pri nas na področju centralističnega sistema, kombiniran z dogovornim usmerjanjem gospodarstva, ki lahko za nekaj časa zagotavlja trdnost.
● Tržni sistem bi namreč privedel do zapiranja nedonosnih tovarn in še večje nestabilnosti... Vendar mora priti do delovanja trga, sicer se bodo protislovja še bolj nakopičila.

- Produktivnost in učinkovitost investicij je v Jugoslaviji za okoli 40 odstotkov pod ravni, manj razvitih evropskih držav, kot so Španija, Portugalska, Grčija.
● Pri nas je veliko glav, ki vse vedo in znajo, kar je zelo problematično, saj so že računalski specializirani.
● Poleg obstoječe državne birokracije smo ustanovili še sisoško — in vse to je treba plačati iz dohodka, ki se ustvarja v proizvodnji.

- Financiranje SIS po občinah prispeva k neenakopravnemu položaju šolstva, zdravstva itd. v različnih občinah in k drobljenju kapitala, kar ni smotno. Potrebni so nacionalni programi za posamezna področja.
● Predpisov imamo preveč, saj je prekršek ali prestopek že, karkoli narediš. Prekršek ali prestopek naj bo tisto, kar je družbi res nevarno. ... Še posebno je treba zagotoviti svobodo ustvarjalnosti... Vsi fantje, zaprti na Dobo, in dekleta na Igu niso povzročili družbi toliko škode, kot ena zgrešena nalozba, pa vendar so oni zaprti, odgovorni za zgrešene investicije pa ne odgovarjajo.
● Tragično je, da pri volitvah ne dosežemo selekcije pameti. Kandidati naj bi se predstavili s svojimi strokovnimi deli, ne pa s sedanjimi političnimi in drugimi funkcijami.
● Postajamo dežela vikendov in dragih avtomobilov, ker nismo znali pritegniti zasebnih sredstev za razvoj gospodarstva.
● Predavatelj je požel tudi aplavz, kar se na drugih razpravah ni dogajalo.

J. PRIMC

Mariborsko pismo

Dobičkonosna peka kruha in zbiranje

Intes je le vzorec splošnega delitvenega nerada — Izgubljena merila

MARIBOR — »Sasovski« osebni dohodki v mariborskem Intesu — pečejo kruh in pečivo ter izdelujejo testenine — so tudi po zaslugi nedavne problemske konference o informiranju bili deležni širšega odmeva v republiki. Naša novinarska kolegija je namreč na problemski konferenci CK ZKS, da bi ponazorila podočenost novinarskega dela, omenila primer snažilke v Intesu, ki je decembra lani zaslužila več kot zunanje politični komentator televizije — 84 tisočakov. Vendar so pekarske plače burile javnost v Mariboru že vsaj dva tedna poprej, od trenutka, ko jih je Večer omenil v poročilu o obisku podpredsednice slovenskih sindikatov v tem kolektivu. Poročilo je navajalo, da je v zadnjem mesecu minulega leta direktor Intesa zaslužil 260 tisočakov, vendar je že naslednji dan uredništvo mariborskega dnevnika poklicala njegova tajnica in opozorila, da je ta številka napačna. V resnici, je povedala, je zaslužil 340 tisočakov.

Morebiti tolikšni osebni dohodki niti ne bi sprožili takšnega

KOČEVJE — Razmere na področju gospodarstva so še vedno kritične. V nekaterih delovnih organizacijah so se v zadnjem obdobju sicer izboljšale, so se pa zato v drugih poslabšale. To je ena glavnih ugotovitev sobotne programske konference občinske organizacije ZK občine Kočevje.

V programska izhodišča za delo v naslednjih štirih letih so zapisali večino tistega, kar je bilo zapisano že doslej v različnih sklepih, resolucijah, usmeritvah itd., pa tega doslej nismo uresničili ali vsaj v celoti ne.

V razpravah, ki so potekale v treh skupinah, so opozarjali na potrebo po združevanju znanja in kapitala, skladnega razvoja gospodarstva in družbenih služb, preverjanju učinkovitosti usmerjenega šolstva, raz-

voja kmetijstva, in da ima gospodarstvo zelo hude težave s pomanjkanjem obratnih sredstev. Še posebej so poudarjali potreba pozornosti in odgovornosti do selektivne kadrovske politike, kar je bilo — brez večjega uspeha — zapisano tudi že v vseh dosedanjih dokumentih. Poudarili so tudi, da je veliko dobrih kadrov odšlo iz občine in je potrebno ustvariti pogoje, da bi se vrnil.

V razpravi je sodeloval tudi izvršni sekretar CK ZKS Ivan Godec. Med drugim je dejal, da so po njegovem mnenju kočevski komunisti v

● Novi občinski komitej ZKS Kočevje se je že sestel in izvolil 7-člansko predsedstvo (Urban Dobovšek — OS, Boštjan Fabjan — Kočevski tisk, Andrej Klun — upokojenec, Brane Merhar — ZKGP, Jože Oberstar — Itas, Rudi Orel — OK ZKS, Pavle Majerle — Melamin). Za predsednika OK ZK so izvolili Matjaža Lesarja iz LJK, za sekretarja predsedstva OK ZK pa ponovno Rudija Orla.

glavnem pravilno ocenili in ugotovili probleme, zdaj pa je tudi od njih odvisno, kako jih bodo reševali. Predlagal je, naj bi se na področju gospodarstva osredotočili na reševanje bistvenih vprašanj, saj bo delo tako učinkovitejše.

Na seji so izvolili 29-članski občinski komitej, v katerem sta le dva upokojenca, večina članov pa je rojenih v letih med 1950. in 1959. letom.

J. PRIMC

Gena nafte in mi

Za gospodarstva mnogih dežel pomeni sedanje padanje cen nafte na svetovnem tržišču izredno pozitivno. Tako je pred dnevi avstrijska televizija objavila, da bodo letos zaradi znižanja cen nafte in prihrankov lahko dosegli za pol odstotka višjo stopnjo gospodarske rasti. V deželah OECD napovedujejo tudi nižjo inflacijsko stopnjo, kakor so sprva načrtovali. Prihranki pri plačilih za nafto so seveda sproščeni kapital, ki je lahko motor za zagon proizvodnje, investiranja in pod.

Spominjamo se, da je pred dobrim letom sod nafte stal več kot 30 dolarjev, medtem ko ga zdaj ponujajo po 16 ali 15 dolarjev. Padanju cen pa še ni videti konca. Nekateri izvedenci menijo, da se bo cena nafte na svetovnem trgu ustavila pri dvanajstih dolarjih za sod.

In kaj počnemo v Jugoslaviji? Optimisti bi pričakovali, da bo tudi pri nas vsaj nekoliko padla cena benzina ali kurilnega olja. Žal se to skoraj gotovo ne bo zgodilo. Nekaj je sicer slišati o znižanju cen primarne benzina za nadaljnjo predelavo, a so tudi o tem informacije zelo skope. Vemo tudi, da so se na posebnem sestanku, ki ga je vodil ZIS, zbrali predstavniki zvezne zbornice, naftne industrije, bank in drugi, a so sklenili le to, da bodo budno spremljali dogajanja na svetovnem tržišču nafte. To je toliko kot nič, še posebno, če vemo, da so jugoslovanske zmogljivosti za rafiniranje nafte dosti prevelike in da naša naftna industrija ne dobi zadostnih količin tuje nafte za storitveno predelavo, da bi s tem vsaj omilila sirovo, s katerimi bremenijo derivat za prodajo doma. Poleg tega vemo, da nafto pri nas kupujemo na podlagi starih, neelastičnih pogodb, da na svetovnem prostem trgu nafte v glavnem ne kupujemo, da imamo malo deviz in šibek dinar. To pa je že dovolj za napoved, da pocenitev nafte na svetovnem tržišču pri nas ne bo imela pravih učinkov.

ZLATKO ŽELI (Večer)

Priznanje »Dolenjke« trgovcu

MOKRONOG — Lepo urejena izložba in tudi notranost trgovine takoj pade v oči slehernemu kupcu. V taki trgovini je tudi užitek kupovati, marsikdo zaradi tega zapravi celo več denarja, kakor je nameraval. Tega se še kako zaveda Jože Novak, poslovodja železnice v Mokronogu.

Jože Novak

Za to svoje delo, ki se ga še posebno skrbno loti ob večjih praznikih, je pred kratkim prejel nagrado Emone Dolenjke. Člani ko-

misije za inovacije in izboljšave so namreč menili, da tak odnos Jožeta Novaka do trgovine veliko pripomore k dobremu imenu kolektiva in prodajalne.

»Čeprav nagrade 20 tisoč dinarjev še nisem dobil v roke,« se je nasmejal Jože Novak, »pa že imam idejo, kako bom okrasil našo prodajalno za novo leto. Ideje seveda ne izdam, da mi je kdo ne ukrade.« je dejal Novak, ki v Emoni Dolenjki dela že 18 let.

Vendar Novak ni samo dober trgovec, ampak je tudi prizadeven krajan. V krajevni skupnosti je član izvršilnega odbora SZDL, predsednik vaškega odbora SZDL in predsednik gradbenega odbora za izgradnjo telefonskega omrežja v Zgornjih Lanknicah.

J. S.

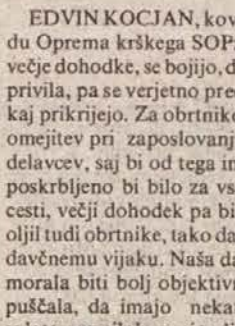

Novoteks TOZD trgovina Novo mesto

OBVESTILO

Cenjene potrošnike obveščamo, da od 26. februarja dalje ponovno obratuje prenovljena prodajalna Novoteks v Bršljinu pri Novem mestu. Prodajalna obratuje vsak delovnik od 7. do 18.30 ure in ob sobotah od 7. do 12. ure. Za potrošnike smo pripravili širok izbor metrskega blaga, konfekcijskih izdelkov, pletenin in drugih tekstilnih izdelkov. Za obisk se priporočamo!

Novoteks Novo mesto Prodajalna Bršljin 153/9-86

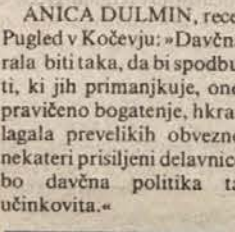

EDVIN KOCJAN, kovinostругar v tozdu Oprema krškega SOP.

»Tisti, ki imajo večje dohodek, se bojijo, da bi jih davkarja privla, pa se verjetno precej potrudijo, da kaj prikrijejo. Za obrtnike ne bi smelo biti omejitev pri zaposlovanju večjega števila delavcev, saj bi od tega imela več družba, poskrbljeno bi bilo za vse več mladih na cesti, večji dohodek pa bi verjetno zadovoljil tudi obrtnike, tako da se ne bi izmikali davčnemu vijaku. Naša davčna politika bi morala biti bolj objektivna, da ne bi dopuščala, da imajo nekateri denarja kot solate, marsikdo pa si tudi pridnim delom ne more kaj prida ustvariti.«

RUDI PINTARIČ, prodajalec Emone Posavje, Brežice: »Nimam težav s prijavljanjem dohodka. Menim pa, da so luknje v naši davčni politiki take, da lahko vsak, ne samo obrtnik, kaj prikrije, recimo kakšen honorarni zaslužek. Če predvsem obrtniki ne prijavijo vsega dohodka, je to tudi zato, ker verjetno sicer ne bi dobili tistega, kar zaslužijo. Bolj bi morali obdavčiti kupovanje mercedesov, vikendov, velike olajšave pa dati obrtniku za posodobitve, vlaganja v obratovalnice in zaposlovanje novih delavcev.«

ANICA DULMIN, receptorka v hotelu Pugled v Kočevju.

»Davčna politika bi morala biti taka, da bi spodbujala razvoj obrti, ki jih primanjkuje, onemogočala neupravičeno bogatenje, hkrati pa tudi ne nalagala prevelikih obveznosti, da bi bili nekateri prisiljeni delavnice zapreti. Kadar bo davčna politika taka, bo tudi učinkovita.«

URŠKA STARC, optik v Optiki, Ribnica: »Davki so previsoki. Tako slišim govorniki obrtnike, saj je naša delavnica v stavbi obrtnega združenja. Nekateri govorijo, da bodo pustili obrt, ker se jim zaradi visokih davkov ne splača delati. To velja predvsem za obrtnike, ki opravijo veliko dela ročno. Kaže, da davčna politika še vedno ni dovolj učinkovita in da še ni našla razmerja med obdavčitvijo strojnega in ročnega dela.«

MARJAN KOVARIČ, zaposlen v Iskr-Tenel v Bršljinu.

»Mislim, da mnogi obrtniki, ki bi lahko plačali davek, v svojih letnih poročilih prikazujejo, da zaslužka ni. Ne morejo pa skriti dragih avtomobilov, vikendov, moderno opremljenih hiš. Davkarje lahko goljufajo le tisti, ki vse svoje dejavnosti nimajo speljane preko registriranih računov, in tako se dohodek ne da ugotovljati. Za ostale mislim, da kdor je več vlagal in delal, je več tudi zaslužil. Dohodka, ki je zaslužen samo v delovni organizaciji z več dela in truda, naj ne bi obdavčili.«

MARJETKA ŽELE, učiteljica v srednji šoli tekstilne usmeritve Beti v Metliki: »Verjamem, da so poti za to, da obrtniki v davčnih napovedih ne prijavijo vsega dohodka. Kako bi bilo sicer možno, da v Metliki plačujejo za varstvo otrok v vrtcu več zaposleni v združenem delu kot nekateri dobro stoječi obrtniki. Kar se tiče prijave dohodka, menim, da je cenus skoraj 1,7 milijona din previsok. Človek, ki dela 8 ur, tega ne more zaslužiti. Imam občutek, kot bi se delali bedake iz delavcev.«

JANEZ DRAGOŠ, komandant TO občine Črnomelj.

»Obrtniki, ki so kooperanti delovnih organizacij, in te jih v Črnomlju veliko, gotovo v davčnih napovedih zajamejo ves dohodek, saj tudi ne morejo nič zatajiti. Tisti, ki opravljajo uslužnostno obrt, verjetno vsega ne prikažejo, a ti navadno tako skromno zaslužijo, da se komaj preživijo. Sicer je cenus za obdavčitev skupnega dohodka previsok, pa še zvišali so ga od 2,5 na 3 povprečne letne osebne dohodka.«

IGNAC ŠKODA, elektroinstalaterstvo, Trebnje: »Davkarjev ne bi krivil za vse slabosti, saj vsaj posel opravljajo po najboljših močeh. Menim, da celoten sistem družbenih dajatev ni v redu. Jaz sem od OD svojih delavcev samo za sise plačal okoli 240 milijonov dinarjev dajatev, potem pa hčajo še denarja od mene. Pozabljajo, da storitvena obrt, kamor sem s svojo, ne more biti tako donosna kot proizvodna.«

ALFONZ BOBEK, upokojenec iz Sevnice.

»Že lep čas je, kar sem se upokojil, a odločbe, kaj šele pokojnine, še nisem prejel. Bojim se, da bo nekaj pod 17 tisočaki. Če so nekateri v občini zaslužili po 250 starih milijonov ali tudi le stokrat več, kot naj bi bilo vredno moje minulo delo mizarja, in kljub temu ne bo plačali davka, je nekaj narobe. Ker so to študirani delavci, ki smo jih delavci študirali, je dvakrat narobe. Vendar tako je.«

»Za lep čas je, kar sem se upokojil, a odločbe, kaj šele pokojnine, še nisem prejel. Bojim se, da bo nekaj pod 17 tisočaki. Če so nekateri v občini zaslužili po 250 starih milijonov ali tudi le stokrat več, kot naj bi bilo vredno moje minulo delo mizarja, in kljub temu ne bo plačali davka, je nekaj narobe. Ker so to študirani delavci, ki smo jih delavci študirali, je dvakrat narobe. Vendar tako je.«

Kmetijstvo

Odstotek padel

Kočevo: namesto 1-odstotna le 0,70-odstotna prispevna stopnja

KOČEVO — Prispevna stopnja za intervencije v proizvodnji hrane naj bi v kočevski občini zvišali od lanskih 0,60 na 0,70 odstotka. Tako je bilo sklenjeno na zadnji seji občinskega izvršnega sveta Kočevje.

Janez Oven, direktor TOK kmetijstva pri Kmetijskem gospodarstvu Kočevje, je v razpravi povedal, da so kmetijski pripravili predlog, naj bi znašala ta stopnja 1 odstotek in bi tako zbrali 120 milijonov din, kar bi zadostovalo za kritje potreb kmetijstva na območju posestva »Snežnik«. Kmetijskega gospodarstva Kočevje in zasebnega sektorja kmetijstva. Enako višino prispevka (1 odstotek) je predlagala tudi Glavna zadruga zveza Slovenije, medtem ko je kmetijska sekcija pri OK SZDL predlagala 0,90-odstotno stopnjo.

Nadalje je poudaril, da gre ta denar pravzaprav za nadomestilo prenizke lastne cene kmetijskim proizvodom, in ne za intervencije v proizvodnji hrane, se pravi za usposabljanje nove zemlje za kmetovanje in za ustanavljanje sodobnih kmetij, torej za povečanje proizvodnje hrane. Na Kočevskem je še dosti neizkoriščene zemlje, ki bi bila primerna za kmetovanje. Za ureditev ene kmetije bi bilo potrebnih okoli 60 do 80 milijonov dinarjev. Tega denarja pa nimajo niti zasebni kandidati za kmetovanje niti kočevsko gospodarstvo.

J. P.

GREGORJEV SEJEM NA VESELI GORI

VESELA GORA — Krajevna skupnost Šentrupert in tamkajšnje turistično društvo prirejata tradicionalni Gregorjev sejem že v soboto, 8. marca. Seveda so vabljeni vsi prodajalci in kupec živine, kramarskega blaga, izdelkov domače obrti in drugi.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 324 pusjkov, starih do 3L mesece. Lastnika je menjalo 196 živali. Kilogram žive teže je bil po 480 do 500 din.

Kmetijski nasveti

Nikoli preveč suha drva

Zima se počasi le izteka, zato pisanje o kurjavi ta čas ni najbolj aktualno, razen če gre za drva, ki jih je najbolje pripraviti leto dni vnaprej. Zakaj, to bo predmet današnjega zapisa, v katerem bomo primerjali kurilne vrednosti posameznih vrst energije, ki skupaj z njihovo ceno odločilno vplivajo na izbiro vrste ogrevanja.

Energetsko najmočnejše je kurilno olje, iz katerega se dobi 42 MJ na en kilogram. Domači rjavi premog vsebuje do 19 MJ/kg, lignit okrog 14, suh les pa od 17 do 20. Če upoštevamo še cene, se ni tako težko odločiti, kaj se bolj izplača. V letih naftne krize so drva spet pridobila na pomenu in se je njihov delež v kurjavi v naših krajih, ki jih obdajajo gozdovi, zelo povečal. Prav pri lesu pa je mogoče precej prihraniti.

Za razliko od večine drugih virov energije vsebuje les vodo. Prav ta voda odloča o kakovosti drv in o njihovi kalorični vrednosti, kar je sicer splošno znana stvar, na katero pa se večkrat pozablja. Energetiki so izračunali, da je za vsak kilogram vode, ki ob gorenju izpari iz drv, potrebnih kar 10 MJ energije, to pa je več kot polovica energije, ki je les sploh nima. Z drugimi besedami povedano: sveža drva dajo pol manj toplote kot dobro zračno suha, kar pomeni, da jih je treba pred uporabo čim bolj posušiti.

● In še eno nevyšečnost prinašajo ne dovolj suha drva: zaradi pare je mnogo večja obremenitev kurilnih naprav in vodov, nabira se kondenzirana vlaga, tvori kislina in v večjem obsegu izloča črna smola. Z vsem tem ima že marsikdo grenke izkušnje.

Les postaja tako dragocena naravna surovina, da ga je za kurjavo vse bolj škoda. V Avstriji in še kje ga nadomeščajo z nafto prav iz tega razloga. Tudi pri nas naj bi za kurjavo porabili le manjvredne les, različne ostanke pri sečnji ipd., torej le tistega, ki ga ni mogoče mnogo koristne uporabiti v industriji in gradbeništvu. Med posameznimi vrstami lesa pa ni tolikšne razlike v energetski vrednosti, kot se običajno misli.

Inž. M. L.

Petletka brez večjih naložb

V trebanjski občini se bo kmetijska pridelava vsako leto povečevala za 3 do 4 odst. — Še letos bodo dogradili skladišče za semenski krompir

TREBNJE — »Načrte imamo, ali jih bomo uresničili, je pa še vprašanje. Pri tako visoko organizirani kmetijski predelavi, kakršna je v naši kmetijski zadruzi, namreč še močnejše občutimo nesorazmerje med cenami kmetijskih potrebščin in kmetijskimi pridelki. Saj, kmetijstvo ne bo propadlo, dolgočasno gledano pa se lahko zgodi, da bodo kmetije pridelovali vse manj in manj hrane,« pravi inž. Drago Kotar, direktor KZ Trebnje.

»Sicer pa v temeljnih razvojnih usmeritvah ne bomo delali nobenih sprememb. Glavno težišče razvoja v tem in v naslednjih petih letih bo še naprej v govedoreji, mlekarstvu in pridelavi krompirja. Meso bo še vedno zavzemalo dve četrtini vrednosti pridelave, približno toliko tudi mleko, krompir pa 22 odst. Načrt za letos je že znan. Letos bomo pridelali 1.550 ton klavne govede, namolzi nekaj malega več kot 7 milijonov litrov mleka in pridelali več kot 7 tisoč ton krompirja za trg in tovarno na Mirni. Poleg tega bomo pridelali še 600 ton semenskega krompirja, 200 ton kumar, 8 ton semenske ajde, 5.000 litrov vina in okoli 500 ton pšenice. Odkupovali bomo tudi prašiče in

konje. V tem srednjeročnem obdobju pa bomo vsako leto povečali pridelavo za 3 do 4 odstotke. Vse to nameravamo doseči brez večjih naložb v objekte in mehanizacijo. To ne bi smelo biti ovira pri uresničevanju načrtov, saj smo v preteklih letih vlagali toliko, da zdaj zmogljivosti zadostujejo. Brez naložb pa seveda ne bo šlo. Že letos bomo nadaljevali z agromelioracijami v Suhli krajini, kjer bomo do konca srednjeročnega obdobja izboljšali že okoli 1000 hektarov zemljišč. Dela bomo nadaljevali tudi v Mirenski dolini, kjer bomo vsa dela tudi končali v tem srednjeročnem obdobju. Že letos se nameravamo lotiti gradnje skladišča za semenski krompir v Velikem Gabru, kjer je zdaj osrednje področje za pridelavo semenskega

krompirja v trebanjski občini. Skladišče bo zgrajeno še letos. Veljalo nas bo 120 milijonov dinarjev, v njem pa bo prostora za 1.200 ton semenskega krompirja. Lahko dodam še to, da bomo nekaj naših pridelkov prodali tudi na tujem trgu. Vsi naši načrti pa bodo, ponavljam, v veliki meri odvisni od položaja na trgu, naravne danosti pa so že tako in tako tu,« je dejal Kotar.

J. S.

LOGIKA NEKEGA PREDPISA

KOČEVO, RIBNICA — Vsi, ki so zaposleni v proizvodnji in prometu živil živalskega porekla (mesarji, trgovci, gostinci itd.), so morali po že doslej veljavnem predpisu imeti izpit iz higijenskega minimuma. Novi predpis pa zahteva, da je potrebno tečajne in izpitne ponoviti vsaki pet let. Prvi tečaj je 25-urni, drugi in nadaljnji pa 12-urni. Taki tečajji potekajo te dni po kočevski in ribniški občini.

Dobra stran novega predpisa o opravljanju tečaja vsaki pet let je, da se tudi starejši delavci seznanjajo z novostmi v proizvodnji in prometu živil. Vprašljivi pa so ponovni izpiti za tiste, ki so jih že opravili. Po logiki tega predpisa bi morali vsaki pet let delati izpite tudi vsi s končano osnovno ali kakšno drugo šolo, saj tudi tu prihaja do novosti in novih predmetov.

PRIZADEVNI NEPISMENI

KOČEVO — Za potrebe Kmetijskega gospodarstva Kočevje sta bila pred kratkim organizirana dva tečaja za molžarje. Udeležilo se je okoli 30 ljudi in vsi so bili iz drugih republik. Med njimi je bila dobra četrtina nepismeni. Vsi pa so bili zelo prizadevni in disciplinirani ter so tečaj uspešno opravili.

ZATEGOVANJE PASU

Kmečka žena hoče naprej

V šestih temeljnih zadrugah organizacijah novomeške občine sodeluje 900 kmečkih žensk

NOVO MESTO — Aktivne kmečkih žensk imajo vse temeljne zadrugne organizacije v Škočjanu, Šentjerneju, Straži, Žužemberku, Mirni peči in Novem mestu. V novomeški občini oz. KZ Krka je v aktivne vključenih prek 900 žena, več kot polovica teh pa je tudi aktivna.

Delo teče skorajda vse leto. Tako aktivni pripravijo za žene zadrugne šiviljske in kuharske tečaje, zdravstvena in druga strokovna predavanja, obiske kulturnih prireditev, izlete po domovini in izven nje, žene same pa pripravljajo kulturne razstave, sodelujejo na raznih prireditvah in še veliko pestrega imajo zapisanega v svojih kronikah. Kot je povedala prizadevna mentorica inž. Brigita Rifelj, so prav v tem času 30-urni šiviljski tečaji v Mirni peči, Šentjerneju in Novem mestu. Tečajnice se urijo v krojenju in šivanju, vodi pa jih Marija Udovč. Veliko zanimanja je tudi za kuharske tečaje, ki jih za žene zadrugne pripravlja Šolski gostinski center iz Novega mesta.

Velik del svojih aktivnosti članice pokažejo pri pripravi raznih prireditev. Tako je pomoč zadrugne nepogrešljiva ob tednu dolenjskega cvička, šentjernejskem kmečkem prazniku in mnogih drugih prireditvah. »Tudi kmečka žena, ki je večji

del dneva zavzeta z delom na kmetiji, za nameček pa opravlja še gospodinjske posle, hoče sodoberje živeti. Delo v aktivu ji pomeni tudi sprostitve, kar se še posebej kaže na izletih za katere je vedno veliko zanimanje,« je povedala mentorica Brigita.

J. P.

PRIPRAVILE SO DOMAČE SPECIALITETE — Članice aktivna kmečkih žensk iz Brusnice, ki delujejo pod okriljem TZO Novo mesto, so se že večkrat izkazale, tako, kot so presenetile na kvizu »Mladi in kmetijstvo«, pa še nikoli. Pripravile so dolgo mizo domačih kulinarčnih posebnosti, kjer je bilo prav vse, od domačega narezka do torte. (Foto: J. Pavlin)

Letošnji cilj: vsi brez izgube

Lanski primanjkljaj v tovarni močnih krmil bodo krili iz rezerv sozda

NOVO MESTO — Razen tovarne močnih krmil, ki je imela 16 milijonov izgube, noben od 8 tozdrov Kmetijske zadruge Krka lani ni bil v izgubi. K sicer dokaj ugodnemu poslovnemu rezultatu so prispevali tudi nizki osebni dohodki, ki pa jih prav zdaj z novim sistemom nagrajevanja popravljajo.

»Skupna stopnja rasti tržne proizvodnje je bila v letu 1985 za 3 odstotke večja. Nadpovprečno večja je bila pridelava mleka, več kot podvojili smo vzrejo prašičev, za 17 odst. več je bilo pridelane pšenice in za 20 odst. več vrtnine. Pod načrtovano rastjo pa sta bila lani pridelava krompirja in vzgoja govede,« je povedal inž. Jože Starič, direktor zadruga.

Za velik uspeh preteklega leta štejejo tudi uspešno sanacijo z ukrepi družbenega varstva v TZO Žužemberku. Zaradi močno izboljšane organizacije dela je bil finančni rezultat ob zaključnem računu kaj ugoden, saj je ostalo v Žužemberku za sklade 9,2 milijona dinarjev.

V poslovnem pogledu je bilo ob splošno težavnih razmerah v kmetijstvu lansko leto kar uspešno. Iz

● V letu 1986 načrtujejo v novomeški zadrugi obsežnejše naložbe v urejanje zemljišč in pridobivanje obdelovalnih površin. Začeli bodo s hidromelioracijo Šentjernejskega polja na 800 hektarjih, agromelioracijo na področju Globodola na 240 hektarjih ter agromelioracijska dela v predelu Dajnega vrha in Kamenc, ki zajema 600 hektarov površin. Razen tega bodo tehnološko posodobili mešalnico krmil in agroservis. Med manjše načrtovane naložbe v letošnjem letu pa uvrščajo ureditev zadrugnih prodajal v Mirni peči, Straži in Žužemberku.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Izkušnje iz vzgoje vinske trte

Rez in obremenitev trte z rodnimi očesi je tesno povezana z obliko vzgoje. Pri tem se naši vinogradniki kljub uporabi žice kot pomožne opore mladik še vedno držijo stalne oblike vzgoje trte, to je rezi na šparone in reznike. Tudi pri žični opori režejo le šparone, ki jih upognjeno levo in desno na žico, pustijo še 1 do 2 reznika in s tem je rez zaključena. Kdor reže drugače, po sodbi mnogih vinogradnikov ne zna obrezovati. Pri tej vzgoji lahko trto obremenimo največ z 20 rodnimi očesi. To sicer zadošča za sorte z velikimi grozdi (žametovka), ne ustreza pa za sorte z majhnimi grozdi (rizling). S to vzgojo se ne moremo ravnati po normativih, o katerih sem pisal v zadnji številki Dolenjskega lista.

Trto vzgajamo drugače

Tako kot trto obrezujejo in vzgajajo vinogradniki v severovzhodnem in jugovzhodnem vinorodnem območju Slovenije, to je na šparone in reznike, sem se naučil rezati kot 15-leten fant. Pozneje sem se v vinarški šoli učil obrezovati tudi drugače. Seznanil sem se z nizko vzgojo na reznike v obliki rogljičev, nizko vzgojo na šparone z rezniki, spoznal sem posebnosti vzgoje Bizelskega, Dolenjskega in Primorja. S študijem in po literaturi sem se spoznal z oblikami raznih vzgoj strokovnjakov od Turkočiča do Moserja in drugih.

Ko sem pred 18 leti ponovno začel pridelovati vino v svojem majem vinogradu na Trški gori pri Novem mestu, sem hotel preizkusiti razne vzgoje. Vzgojal sem kordone in obrezoval trte po opisani vzgoji kazenave (vez šparonov na kordon), vzgoji silva (vez šparonov navzdol), polovičnim ribjim hrbtom (vez šparonov navzven) in posevnim latnikom. Nobena od teh vzgoj

T. DOBERŠEK

Krivična delitev pomoči po posebi

Krško se ne strinja

KRŠKO — V veliki dvorani občinske skupščine, polni vinogradnikov, kooperantov Mercator-Agrokombinata Krško, je preteklo soboto predavala dipl. inž. Katja Grabovec, vodja družbene vinogradniške proizvodnje na preko 600 hektarjih v ljutomersko-ormoških gorah. Iz prakse je govorila o tehnikih pridelovanja, zaščiti vinogradov, sortimentu in odgovarjala na zastavljena vprašanja.

Dipl. inž. Darko Marjetič, direktor vinogradniške in vinarke temeljne organizacije Mercator-Agrokombinata je govoril o nujnosti pridelovanja kakovostnega grozja za cviček, da ga bomo lahko uspešno prodajali na vedno zahtevnejšem trgu. V bodoče bomo morali saditi več kakovostnih rdečih in belih sort.

Ob tej priložnosti so bili prikazani diapozitivi o naših vinogradih in o vinogradih v gospodarsko in vinogradniško razvitih področjih Južne Tirolske in zahodne Evrope. Drugod bolje izkoriščajo svetlobo in tla, saj sadijo trte tudi na zemljiščih z 80-odst. nagibom. Zaradi upoštevanja strokovnih navodil, sajena prave sorte na pravih zemljiščih, primerne gostote trt, razporejanja rodnege lesa, redčenja mladice in grozja je povprečni pridelek preko 10 tisoč kilogramov na hektar.

Iz poročila o posebi povzemamo, da je bilo v preteklem letu uničenega 89 odst. pridelka. Škoda, vključno s stroški za sanacijo, je ocenjena na 1,64 milijarde (novih!) dinarjev. Zaradi številne in razvite industrije v občini niso dobili vinogradniki do sedaj nikakršne družbene pomoči, kar je krivično, so pa v teku prizadevanja za spremembo tovrstnih predpisov.

R. BAČER

ALOJZ PIRC

Klic iz Brusnic

Brusniška dolina naj bo lepša — ob odpadkih?

BRUSNICE — Prejšnje poletje je bilo ustanovljeno tudi Turistično društvo Azalea, ki deluje na območju krajevnih skupnosti Brusnice. Ime društva je vzeto po znameniti pontski azaleji (po domače: majnica), ki raste le na nekaj krajih sveta, zato je pri nas zaščitena. Pri nas raste na sredini poti med Brusnicami in Gabrjem.

Prejšnjo soboto je TD Azalea imelo svoj drugi občni zbor. Na zboru je predaval o letopis Slovenije prof. dr. Jančič Bogataj iz Ljubljane. Videli smo marsikaj lepega, žal pa tudi stvari, ki močno kazijo našo lepoto pokrajino in nam ne morejo biti v cast.

Sprejet je bil tudi program dela in dolgoročni program. Letos bo društvo organiziralo več predavanj o urejanju vrto in zunanjosti stanovanjskih hiš in gospodarskih posloj. Lastnikom najlepše urejenih hiš in gospodarskih posloj bo društvo podelilo priznanje in nagrade. Dolgoročno je delo društva usmerjeno v širitev brusniških hrustavk, letos pa naj bi vsaka hiša v krajevni skupnosti posadila vsaj eno drevo, tako da bo ta dolina sčasoma spet postala dolina češenj. Pozabljena pa tudi ni bila lipa, drevo slovenstva in življenja. Mladoporočenci naj bi obisklenitvi zakonske zveze posadili tudi lipi, ki jim jo bo brezplačno podarilo društvo. Društvo bo organiziralo prodajo okrasnega grmičevja in rož, pa tudi sadik sadnega drevja, v načrtu pa ima še druge akcije.

Žal pa se nad programi zgrinja temni oblak — nameravana gradnja smetišča za nevarne snovi. Že sedanje smetišče za gospodinske odpadke na Leskovcu ni urejeno tako, kot bi moralo biti. Krajane moti že samo prevoz, saj se smetišče pravzaprav prične že v Novem mestu. Ob cesti je polno odpadkov, ki padajo stovornjakov, da pa o vsakodnevni prisotnosti večjih skupin Romov ne govorimo. Lovci opozarjajo, da je divjad bolela, avtohtone ptice naših gozdov pa je pregnala velika jata krogarjev. Potoček, ki je bil pred gradnjo smetišča poln ribjega življenja, je danes smrdela, kalna in lepljiva tekočina. Takratna študija o tem ni govorila, zato smo krajani odklonili tudi do zadnje študije o gradnji smetišča za nevarne snovi v Leskovcu. Najvini razpravi o planiranju gradnje tega smetišča so nam študijo pojasnjevali samo z leve strani, koliko slabih in za zdravje škodljivih posledic bo imela, pa nam ni bilo pojasnjeno. Zato zahtevamo, da se nam vroči en izvod študije o nameravani gradnji tega nevarnega smetišča, da jih bomo tudi sami, po potrebi pa s svojimi strokovnjaki proučili iz vseh zornih kotov, saj je tudi naša ustavna pravica in dolžnost, da si urejamo okolje tako, da bomo zdravo živeli in okolje tudi naslednikom zapustili v boljšem stanju, kot smo ga podedovali.

Zato zahtevamo javen odgovor pristojnih služb, to pa še posebno zato, ker smo v zadnji številki Dolenjskega lista ponovno prebrali, da se pripravljajo razširjena lokacija za smetišče na Leskovcu, kljub odločnemu odporu krajanov naše krajevnih skupnosti.

T. VOVKO

PLES OB DNEVU ŽENA

NOVO MESTO — Hotel Metropol za soboto 8. marca zvečer pripravila v spodnjih prostorih hotela ples z ansambлом COF. Rezervacije so naprodaj v recepciji hotela.

KRVODAJALSKA AKCIJA

ČRNOMELJ — Občinski odbor Rdečega križa Črnomelj organizira v torek, 4. marca, krvodajalsko akcijo za potrebe novomeške bolnice. Odhod vlaka iz Črnomlja je ob 6.45. Krvodajalce pozivajo, naj se v čim večjem številu udeležijo te akcije.

Novost: črpalke iz Metlike

V Metliki bo čez dober mesec stekla proizvodnja v novi enoti IMP-jevega tozda Črpalke — Na leto izdelali 500 do 600 tisoč elektromotorjev

METLIKA — V Metliki bo začela v začetku aprila poskusno obratovati enota IMP-jevega tozda Črpalke iz Ljubljane, v kateri bodo izdelovali vgradne elektromotorje tipa EWN 8, ki jih uporabljajo pri črpalnih za centralno ogrevanje v zasebnih hišah ali manjših kotlovnih. Sedaj prostore še adaptirajo in pripravljajo za proizvodnjo, stroje, ki so že nabavljeni, pa bodo postavili konec prihodnjega meseca.

V tozdu Črpalke so z lastno razvojno službo in tehnološko ekipo razvili tehnologijo proizvodnje omenjenih elektromotorjev, v katerih je od odstotek uvoženega materiala. V tozdu so se namreč dobro zavedali, kaj pomeni zanje lastna izdelava elektromotorjev, ki so najmasovnejši izdelek temeljne organizacije in za katerega so morali za nakup v ZRN in Italiji odšteti po 1,5 milijona mark na leto, če so hoteli zadovoljiti tržišče. Ker Črpalke v Ljubljani niso imele primernega prostora za proizvodnjo tovrstnih motorjev, primanjkovalo

Da, a ne pri nas

NOVO MESTO — Kako različni so interesi občanov in kako težko bo nasprotujoča si mnenja uskladiti ob sprejemu srednjeročnega družbenega plana občine, so pokazale nedavne javne razprave na terenu. Posegi v prostor so očitno za ljudi ena najbolj občutljivih točk. Poglejmo le nekaj najbolj značilnih primerov, kjer strokovnjaki predlagajo eno, občani želijo drugo.

Znano je, da je reševanje romskega vprašanja v občini določeno tako, da bi naj vsakem okolju kjer Romi že bivajo, zanje uredili osnovne življenjske pogoje. Na najnižji stopnji bivanja so za zdaj romske družine v okolici Žužemberka. Predvideno je, tako v občinskih planih kot v krajevni skupnosti Žužemberk, naj bi jim uredili bivalne pogoje v Bogdanji vasi. Tamkajšnji prebivalci pa zbirajo podpise zoper to. So zato, da bi Romom pomagali, samo ne v njihovi bližini...

Drugi značilen primer je nameravana gradnja deponije za posebne odpadke v Leskovcu. Strokovne študije so pokazale, da bi bilo tam shranjevanje takih snovi najprimernejše in najmanj škodljivo za okolje. Vse prebivalstvo v občini deponijo zahteva, a Brusničani so odločno zoper to, da bi bila na njihovem terenu. Strinjajo pa se, da deponija mora biti.

Tretji primer je Češča vas. Strokovne študije kažejo, da bi bila tam najprimernejša nova industrijska cona za novomeško industrijo, ki zahteva širitev in dajanje kruh toliko tisočim občanom. Vsi lastniki parcel v Češči vasi temu nasprotujejo že, odkar so slišali za tako namero.

Podobno gradnjo sodobnega kamnoloma, saj je splošno znan novomeški nesmisel, da kamenje za vse gradnje dovažamo iz drugih občin. Več kot pet let pa se zainteresirani ne morejo sporazumeti za lokacijo. Vsi bi radi kamnolom, a na krajih, kjer kažejo študije, da bi teren usrežal, so ljudje proti.

V vseh teh primerih in vrsti drugih podobnih primerov bo zelo težko priti do takšnih rešitev, da bosta volk sit in koza cela.

R. BAČER

Kadrovska načela niso zdržala

S prve seje novomeške občinske kandidacijske konference — Kritično obravnavanje evidentiranih — Potrjeni kandidati za najodgovornejše funkcije

NOVO MESTO — Delegati temeljnih kandidacijskih konferenc v krajevnih skupnostih in tozdih ter delegati družbenopolitičnih organizacij v novomeški občini so na prvi seji občinske kandidacijske konference v ponedeljek, 24. februarja, po dosti burni razpravi sprejeli poročilo o dosežkih priprav na volitve in predlog kandidatov za opravljanje vodilnih in drugih funkcij v občini.

Iz poročila so delegati zvedeli, da je bila večina temeljnih kandidacijskih konferenc zelo živahnih, da so se ljudje večinoma kritično opredeljevali do posameznih evidentiranih za občinske funkcije, izrekli podporo enemu ali dveh kandidatom, pri čemer se je marsikje tudi izrodila sicer zahtevana velika načelnost. Za vodilne funkcije naj ne bi volili upokojencev in tistih, ki so pred upokojitvijo. Pri ožjem izboru evidentiranih da je treba

kadrovsko vrzel. Na to so opozorjali tudi iz Novolesa in Laboda, če naj bi »njihovi« evidentirani šli na profesionalne funkcije. Bili so pripombe na rotiranje, močno pa so bile izpostavljene tudi zahteve po osebnem vzoru in osebnostnih kvalitetah kandidatov za funkcionarje.

Upoštevanje vseh teh pripomb, kolikor se jih je dalo, usklajevanje za vse profesionalne funkcije zaradi uspešnega sodelovanja bodočih naj-

● Po vsem so delegati na koncu potrdili naslednje kandidature: za predsednika občinske skupščine Boštjana Kovarja, za podpredsednika skupščine Janeza Bajuka in Dušana Jarca, za predsednika zbornega združenja Staneta Žuniča in Jožeta Preskarja, za predsednika zbornega združenja Vinka Kocjančiča, Pavleta Turka in Staneta Sobarja, za predsednika družbenopolitičnega zbora kandidatur Lojzeta Padovana, za predsednika izvršnega sveta pa kandidatur Iva Longarja. Kandidati za vodstva v silih pa so: izobraževalna skupnost: Vanja Vizjak in Stanislava Florjančič za predsednika skupščine, Olga Golob za predsednico zbora izvajalcev, Marta Purerber in Jure Gros za predsednika zbora uporabnikov, kulturna skupnost: Vasja Fuis za predsednico skupščine, Danilo Breščak za predsednika zbora izvajalcev in Janko Skrabel za predsednika zbora uporabnikov; telesnokulturna skupnost: Marjan Vodpivec in Matevž Aš za predsednika skupščine, Boštjan Špiler za predsednika zbora izvajalcev in Silvo Fir za predsednika zbora uporabnikov; skupnost otroškega varstva: Zvone Špelko in Marta Račičič za predsednika skupščine, Olga Kubič za predsednico zbora izvajalcev in Metka Somrak za predsednico zbora uporabnikov; raziskovalna skupnost: Feliks Strmole za predsednika skupščine; zdravstvena skupnost: Janez Bulc in Jože Tekstor za predsednika skupščine, dr. Jože Steklasa za predsednika zbora izvajalcev, Neva Thorževskij in Meta Papež za predsednika zbora uporabnikov; skupnost socialnega skrbstva: Marjana Dernovšek za predsednico skupščine, Polde Jevšek za predsednika zbora izvajalcev in Nevenka Stankovič ter Alenka Škedelj za predsednika zbora uporabnikov; skupnost socialnega varstva: Marjeta Potrč za predsednico skupščine; uporabniška skupnost: Ivan Brumat in Marjan Kerme za predsednika skupščine; stanovanjska skupnost: Marjan Grabnar in Stefa Aš za predsednika skupščine, Andrej Počrvina in Alojzija Svetina za predsednika zbora izvajalcev; Jože Ficko za predsednika zbora uporabnikov, Tone Pirc pa za predsednika zbora delegatov enote SPIZ Novo mesto.

kot glavni kriterij upoštevati pomajevanje, strokovno usposobljenost. Za predsednika občinske skupščine naj bi bila dva kandidata, po možnosti iz gospodarstva. Iz gospodarstva naj bi volili mlade, šolane kadre, ki se ne presedajo iz enega funkcionskega stolčka na drugega, tudi za druge odgovornejše funkcije v občini. V veliki večini so se temeljne konference opredelile za odprte liste.

Precej je bilo (tudi na sami seji) ostrih pripomb na to, da sta za najodgovornejši občinski funkciji evidentirani sekretar in predsednik OK ZKRS, kar naj bi tam povzročilo veliko

odgovornejših funkcionarjev, »glasovi« oz. podpora s temeljnih kandidacijskih konferenc, zahteve po enakomerni porazdelitvi funkcionarjev po delovnih organizacijah, odklonilni odnos mnogih evidentiranih do dejanske kandidature oz. prevzema funkcije, »umikanje «sokandidatov« itd. itd. je v predkandidacijski fazi povzročilo, da so šla v »franje« sprejeta lepa načela kadrovske politike in da se je krog imen za funkcije zelo, kar preveč zožil. Za večino najodgovornejših funkcij je namreč ostal le po en kandidat, največ dva, kar je bilo na seji ponovno kritizirano.

Le pogosto republiško sito?

Dolenjska spet preslabo zastopana v »vrhovih« — Potrjena lista

NOVO MESTO — Na seji občinske konference SZDL so 19. februarja s tajnim glasovanjem potrdili 20-člansko kandidatno listo za občinski družbenopolitični zbor. Soglasje tudi h kandidatom za republiške in zvezne organe.

Čeprav je šlo za glasovanje z volilnimi lističi in volilno skrinjico, je 36 navzočih delegatov tokrat le potrdilo kandidatno listo za člane družbenopolitičnega zbora občinske skupščine, izvoljeni pa bodo po običajnem postopku. Na kandidatski listi so iz SZDL: Jože Florjančič, dipl. pravnik iz Novega mesta; Jožica Kastelic, gospodinja, kmetijska kooperantka iz Sentjerneja; Nataša Petrov, profesorica iz Novega mesta, in Niko Rihar, dipl. inž. agronomije iz Novega mesta.

Delegati iz občinskega komiteja ZK so: Janez Bajuk, dipl. ekonomist iz Novolesa; Bojan Bencik, pravnik izvršni sekretar komiteja;

Lojze Padovan, dipl. politolog iz SDK, in Duška Verbič, ekonomistka iz tovarne Krka.

Možni delegati občinskega sindikalnega sveta: Dominik Bratož, strojni tehnik iz IMV; Janko Goleš, dipl. pravnik, predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov; Nevenka Rajakovič, farmacevska tehničarka iz tovarne Krka, in Janez Sever, višji upravni delavec, sekretar v občinskem svetu sindikatov.

Potrjeni kandidati občinske mladinske organizacije so: Jože Derganc, ekonomski tehnik, predsednik konference; Oto Hegediš, elektrotehnik iz Elektra; Mojca Novak, gimnazijska maturantka iz Laboda.

in Lidija Perse, predmetna učiteljica iz Novega mesta.

Iz občinske borčevske organizacije pa so bili kot možni kandidati potrjeni: Franc Avsec, upokojeni računovodja z Malega Slatnika; Ivan Kužnik, upokojeni polkovnik JLA iz Rumanje vasi; Dragica Rome, upokojena direktorica PTT iz Novega mesta; Ivan Somrak, upokojeni polkovnik JLA iz Novega mesta.

Konferenca je dala soglasje tudi k možnim kandidatom za delegate družbenopolitičnega zbora skupščine SRS, na temeljnih kandidacijskih konferencah na terenu pa so med temi največ podpore dobili Darinka Smrke, Tone Anderlič, Robert Černe, Miralem Imširovič in Jože Knez.

Prav tako sta dobila vso podporo oba kandidata iz novomeške občine za zvezni zbor Skupščine SRS: Ljubica Mikša, dosedanja delegatka, zaposlena v tovarni Krka, in Miran Kapš, možni kandidat iz Novolesa.

Domala enotna pa je bila ugotovitev temeljnih kandidacijskih konferenc v krajevnih skupnostih in v združenem delu, da je Dolenjska, posebej pa novomeška občina v dosedanjih volilnih postopkih na listah slabo zastopana, čeprav je bilo obilo evidentiranih.

R. B.

V BOHINJSKI BISTRICI

Med počitnicami smo bili v Bohinjski Bistrici. Prvi dan smo se lepo nastanili, drugi dan pa smo se odpeljali na smučišče Pokljuka, kjer smo ves dan smučali. Zvečer smo gledali TV. Tako je bilo tudi naslednje dni. Zadnja dva dni pa smo ostali v sobi, ker je močno snežilo. Igrali smo šah in kartali. Potem pa smo morali že domov, saj se je izteklo sedem dni.

MATEJA PIRC, 4.b OŠ Vavta vas

Posebno je odjeknila ostra kritika s temeljne kandidacijske konference v enem od tozdvov ŽTO, v njej pa je bilo večina že naštetih pripomb. Zahtevali so tudi dodatnega kandidata za predsednika skupščine in izvršnega sveta, kar pa je ostalo nekako brez odmeva, posebno, ker je šlo za imeni, ki da sta odklonili kandidaturu. Z OTOČCA pa je prišla pripomba na to, da se je nekaj imen pojavljalo za več funkcij. Delegati so dobili odgovor, da je pač lahko vsak evidentiral in bil evidentiran, seveda tudi za več funkcij, saj pristane kandidata v tej fazi ni bil potreben. Slišali smo tudi pozive po volilni kulturi, pa, da ni nič narobe, če je le en kandidat, če smo do njega prišli po demokratični, javni poti.

Delegati so se strinjali z ugotovitvijo, da za funkcije v republiku in zvezi skoraj ni dolenjskih imen, čemur nekateri vidijo razlog v nedelavnosti medobčinskih organov družbenopolitičnih organizacij, pa tudi v kadrovski krizi tega konca Slovenije. Konkretnih pripomb na objavljena imena ni bilo.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

SMUČARSKI TEČAJ

Odločila sem se, da bom letos v počitnicah hodila na smučarski tečaj, ki je bil na Gačah. Z avtobusom smo se peljali iz Straže do Gač, od koder smo imeli še en kilometer do smučišča. Bilo nas je veliko in smo težko prišli do vlečnice. Dvakrat smo se zapeljali po strmini in že je bila malica. Smučke smo ob koncu smučanja pustili v koči. Tečaj je trajal pet dni. Bilo mi je všeč in upam, da bom drugo leto spet šla.

NATALIJA BOBNAR, 4.b OŠ Vavta vas

Požrtvovalno delo, ki je skrito očem

Anica Pezdirc o delu in težavah metliške krajevnice organizacije Rdečega križa

METLIKA — »Čeprav nazven kaže, da je v Metliki življenje starejših občanov brez težav, pa le ni tako. To najbolje vemo člani krajevnice organizacije Rdečega križa za mesto Metlika, ki skušamo pomagati ljudem na različne načine: spremljamo jih k zdravniku, jim pišemo prošnje, tiste, ki nimajo sorodnikov, obiskujemo v bolnišnici, ena od članic pozimi plete jope za pomoči potrebne otroke,« pove predsednica krajevnice organizacije RK Anica Pezdirc.

Anica Pezdirc

Koliko ur dela, potrpljenja in odrekavanja je potrebno za tovrstno delo, vedo le tisti, ki se z njim ukvarjajo. In teh v Metliki ni malo, izredno pa Pezdircova pohvali razvito sosedsko pomoč in vse tiste dobre ljudi, ki jim bolni in ostareli sosedje veliko pomenijo. Seveda pa v organizaciji niso pozabili tudi na podmladek: šolarji so naredili popis občanov, starih od 60 let, za ves občinski okoliš, zraven pa pripisali tudi, ali imajo dohodek, če živijo sami ali ne in kakšno pomoč bi potrebovali. »Čeprav za marsikatero ljudo vemo, da so potrebni pomoči, je ti ne zaprosijo, ker so preskromni ali pa jim je nerodno. Če pa že zaprosijo, bi najraje denar, tega pa jim krajevna organizacija ne more dati, kajti na leto se nateče le okrog 30 tisočakov od članarine, to pa porabimo za skromna darila ob novem letu in 8. marcu,« potoži Pezdircova. Zato je krajevna organizacija RK zaprosila za denarno pomoč krajevno skupnost, obrtno združenje in občinski odbor Rdečega križa, a so bile prošnje do sedaj brez odziva. Zato prošnje za pomoč v hrani ali denarju, ki prihajajo na njihovo organizacijo, lahko posredujejo le socialnemu skrbstvu, medtem ko pri delu priškolajo na pomoč šolarji.

B. M.

BRIZGANEC — V restavraciji doma JLA bi morali biti brizganci občutno cenejši, saj si jih gost lahko tako rekoč sam zmeša. Izpod stropa namreč vztrajno curjta tepeča se snežnica, gost samo podstavi kozarec in se odloči za pravo mešanico zlahke kapljice in vode. Osebe restavracije žal nima posluha za gostinsko inovacijo, ki bi kje na tujem nesla zlata jajca. Pod stropne izvire pa so domiselno podstavili različno posodo, prenekatore (sodeč po videzu) tudi zato, da bi jo opralo.

KLUB — V slovečem discu G klub v Dilančevi ulici je minuli teden nastopala umetniška plesna skupina, katere članici sta bili bolj klavirnega videza kot katerakoli navzoča gostja, vključno dve babici, ki sta v zgodnjih jutranjih urah v lokalu proizvedovali za vnuke. Za pogled na plesoč Zeldi je bilo treba odšteti 500 dinarjev.

METROPOL — Tudi naša tretja novica je gostinskega sveta, kar je glede na dolgo zimo tudi razumljivo. Novomeščane zanima, kako dolga mora biti vrsta pred blagajno bifeja Metropol na avtobusni postaji, da se blagajničarka pojavi za okopi svoje kajute. S poskusi je ugotovljeno, da je vrste, kraje od šestih metrov, sploh ne ganejo.

Ena gospa je rekla, da je plačala prispevek za zaklonišče. Zdaj jo zanima, ali se je ob morebitnem padanju bomb dovoljeno pokriti s potrdilom o vplačilu.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 13. do 19. februarja so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Koretič Planine — Jožeta, Stefina Trplan iz Črnošnjice — Dijano, Andreja Zupančič iz Razboj — Janjo, Erika Matko iz Gabrja — Rožeta, Marinka Martinčič iz Stranj — Aleša, Anica Kovar iz Podklanca — Sandija, Suzana Hočevar iz Prečne — Simona, Vida Gričar iz Sentjerneja — Mirana, Ljubica Urbančič iz Šmihela — Nevenko, Martina Sladič iz Mirne — Tjašo, Jožica Babič iz Malenc — Klemena, Marjetka Kodrič iz Dolenje, Prekopa — Sanjo, Branka Kozole iz Velikega Podloga — Mateja, Dragica Blažič iz Šmarjeških Toplic — Lidijo, Mateja Ilar iz Vrha pri Ljubnu — Manco, Marija Nemanič iz Božakovega — Tino, Majda Zgonc iz Stare vasi — Mitja, Marija Horvat iz Mirne — Jordano, Silva Žabkar iz Kostanjevice — Roka, Vera Kumer z Golobinjka — Denisa, Martina Glavan iz Gorenje vasi — Jožeta, Mira Petrovič iz Črnomlja — Ilinko, Mirsolava Božnar z Malkovca — Mateja, Jožica Gregorič z Vrha — Simono, Vesna Stariha iz Gradca — Matejo, Franciška Franko iz Zameškega — Simono, Vikica Gorišek iz Dolenje Brezovice — dečka, Marija Baznik z Gorenje Pirošice — dečka, Alenka Kralj iz Črnomlja — deklico, Amalija Pečjak iz Zubine — dečka in Branka Janežič z Mosta — Roka.

IZ NOVEGA MESTA: Anka Klemenčič iz Lamutove 34 — Blaža, Nada Kastelec iz Ullice stare pravde 27 — Mitja, Violeta Suhadolnik, Nad mlina 41 — Matevža, Marija Stanič iz Radgone 12 — Anđelko, Boža Serceč iz Lobetove 13 — Katjo in Nevenka Dajčman iz Lobetove 19 — Metko. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

SESTAVLJALCI IN PISCI POKALTOV, ki vise na vseh vogalih in v metliških izložbah, bi lahko le malce bolj pazili na slovenski jezik. Zgodi se namreč, da je v dveh stavkih, ki vabijo smučarje na izlet, več kot šest pravopisnih napak. In to takšnih, ki si jih ne bi smel privoščiti niti prvošolček.

TRJE METLIŠKI BOKSARJI, ki zastopajo barve Prul iz Ljubljane, vsak dan vadijo v disku. Pripravljajo se namreč na republiško člansko prvenstvo, ki bo v Ptuj 15. in 16. marca. Trdijo, da je disko najprimernejši za trening: glasbe ne manjka, a tudi po cigaretnem dimu smrdi tako, kot je to navadno na tekmovalnih. V Ptuj bodo odšli trije Metličani: Janko Guštin, Željko Stokovič in Gorazd Čanič. Tisti, ki se vsaj malo spoznajo na boks, stavijo na Guština.

OKTET VITIS JE ZAPUSTILO NEKAJ članov, ki so peli domala od ustanovitve, vendar skupina ni razpadla. Pridružili so se jim ljudje in Vitis nastopa, kamor ga pač povabijo. Pred kratkim je pel v Šmarjeških Toplicah na šteti skupščini metliških obrtnikov ter v Črnomlju ob otvoritvi nove proizvodne hale Beti. Kdor jih je slišal, jih hvali. Vitis še vedno vadi in vodi Marjan Končar-Jack.

VITRINA. V KATERI SO SE večšjih košatili odlomki iz člankov Razmerij, bi bila skladišče prahu, če ne bi v njej »objavljali« svojih pesmi Jani Bevk. Najplodovitejši in najbolj nadarjeni pesnik severno od Kolpe in južno od Gorjanecv.

PLOČNIKI — Na obeh spodnjih mostovih proti Ločki cesti že ves čas, kar je februarja zapadel sneg, leži snežna odeja, čeprav bi en delavec lahko mimogrede zmetal nadlogo v Dobličico ali Lahinjo, pešci pa bi varneje hodili po pločnikih na mostovih. Črnomaljši pravijo, da je še sreča, ker so na enem od mostov člani pustnega društva Presta na pešnični sredi pokopali pusta in so »žalostni ostali« tako jokali, da so njihove solze stopile sneg na pločniku, tako da je s pomočjo solz in odjuge vsaj za silo prehodni.

MANEKENI — Mladi iz adleškega obrata Tonose, ki so na zabavno-glasbeni prireditvi Glas mladih Bele krajine pretekli četrtek pripravili revijo modelov najnovejše kolekcije, so počeli buren aplavz. Delavke in delavci, med katerimi so se mnogi v vlogi manekenov znašli prvič, so bili nekoliko nerodni, kar pa gledalcev nečisto ni prevčevalo. Da pa je bilo v dvorani več obiskovalcev kot obiskovalcev, je moč sklepati po tem, da so bili moški deležni močnejšega aplavza.

Drobne iz Kočevja

NAVELIČANI KOČEVCI — Tako bi lahko rekli pojavu, da se mnogi izogibajo družbenemu delu in funkcijam. Seje raznih društev in organizacij so običajno slabo obiskane ali celo nesklepne. Tako sloni delo vedno na istih. Nekateri, ki so funkcionarji kar v več društvih hkrati, se že pripravljajo, da bodo pri naslednjih volitvah odstopili pod izgovorom, naj dolžnosti prevzamejo mladi. To bo delo poživilo, če ne bo šlo izvoljenim samo za funkcije, amak tudi za delo.

POMLAD PRIHAJA — Čeprav je še sneg, je le čuti, da bo kmalu prišla pomlad. Mesto bi bilo treba, ko bo skopnel sneg, očistiti. Morda bi to postorili tudi s prostovoljnimi delom občanov, čeprav taka oblika dela ni več priljubljena.

PUSTNI OBRAČUN — Pričakujemo, da bodo organizatorji letošnjih zelo uspešnih pustnih prireditev v kratkem napravili obračun svojega dela in načrt za prihodnje leto. Pohval smo napisali že več, naj pa še nekaj kritičnih pripomb občanov: na pustnem sejmju je bilo vse zelo drago, redarska služba bi morala poskrbeti, da bi bili na prireditvenem prostoru večji red (publika je zlezla skoraj na oder), izkazali pa so se tudi domači huligani, naj so to prvo noč odtrgali precejšen del plakata »Veseljaki vseh delež, združimo se«, ki je visel iz zgornjega nadstropja stavbe nasproti prireditvenega prostora pa do tal.

Ribniški zobotrebci

ŽELJO ČRPALKO — Krajani Loškega potoka si že dolgo prizadevajo, da bi njihov kraj dobil bencinsko črpalko. Zdjaj morajo gorivo v Zlebič ali Cerknico, oba kraja pa sta precej oddaljena. V Loškem potoku narašča število motornih vozil, posebno kmetijskih strojev, po otvoritvi Rikovega obrata pa ostaja doma vedno več krajanov. Tudi na novo asfaltirana cesta od Sodražice do Loškega potoka je prispevala k večjemu prometu. Kljub vsemu pa kaže, da bo črpalka ostala le želja.

STRANIŠKA PA NI — V ribniški občini so v povojnih letih zmogli velike investicije, ustanovljali so nova podjetja in obrate, zgradili nešteto stanovanj, asfaltirali skoraj vse ceste, uredili park kulinikovov itd., itd., ni pa jim v vseh povojnih letih uspelo pri delavski univerzi zgraditi — stranišče.

Zdjaj ga niti ne bo treba, ker bodo delavsko univerzo kar likvidirali.

LEPA ŠOLA — Prostoru poroške šole so tako lepo uredili, da je vse kot v pravljici. Tako urejenih šol je malo v bližnji pa tudi daljni okolici.

Trebanjske iveri

SPET MEDVED — O lovu na medvede v trebanjski občini ni bilo že dolgo nič slišati. Zadnjič pa se je medved spet pojavil na območju lovske družine Velika Loka. Seveda je lovec takoj zagrabila strast in z vsemi razpoložljivimi silami se je pognal za kosmatincem. Toda podobno kot pred leti Mirenčanom se je tudi njim zgodilo, da so se podili za velikim črnim psom namesto za medvedom. No, lovciso kljub temu imeli prijeten zadnji pogon v gostini, svoje doživljete pa so pripisali zimi, dolgi in snežni, ko se lahko marsikaj zgodi.

KOMENTIRAN NASTOP — V trebanjski glasbeni šoli so kot novo obliko dela vpeljali nastope svojih učencev v osnovnih šolah. Na ta način se mladi glasbeniki uče javnega nastopanja, hkrati pa se njihovi vrstniki, ki glasbene šole ne obiskujejo, seznanjajo z glasbeno umetnostjo. Tak nastop bodo mladi glasbeniki iz trebanjske glasbene šole pripravili v petek za učence trebanjske osnovne šole.

PLODNO DELO RAZISKOVALNE SKUPNOSTI

ČRNOMELJ — V okviru raziskovalnega programa tukajšnje raziskovalne skupnosti so bile v preteklem letu zaključene štiri naloge, ki so jih začeli že leta 1984, in sicer raziskava o naravni dediščini v dolini Nerajčice in Male Lahinje, o kmetijstvu in arheološki topografiji Bele krajine ter izdelava srednjeročnega in dolgoročnega plana občine. Lani pa so začeli s tremi nalogami, od katerih so zaključene arheološke raziskave v Moverni vasi, raziskave vodnih virov Bele krajine in Krupe ter kadrovskega sistema v črnomaljski občini pa se bodo še nadaljevale. Poleg tega je skupnost pospeševala raziskovalno dejavnost s sofinanciranjem vrste dejavnosti, že vrsto let podeljuje nagrade za dosežke na raziskovalnem področju, v minulem letu pa je pripravila tudi predstavitve raziskovalne naloge o kmetijstvu in o varstvu narave ter predavanje o varčevanju z energijo.

PROSTOR RTV MEHANIKU IN KROJAČU

KOČEVJE — Na natečaj za oddajo prostorov na Trgu Zbora odposlancev, ki jih je do nedavnega zasedala krajevna skupnost Kočevje — mesto, so se prijavili štiri kandidati. Občinski izvršni svet je pred kratkim sklenil, da bo dodelil večji prostor (okoli 30 kv. m) RTV mehaniku Bojanu Rudnu, manjši (22 kv. m) pa krojaču Ranku Petkoviču, ki izdeluje tudi moške in ženske uniforme.

Ukiniti ni težko

Pomisliki ob likvidaciji delavske univerze

RIBNICA — Zbori občinske skupščine Ribnica so na sejah minuli teden sprejemali sklep o redni likvidaciji delavske univerze Ribnica. Ugotovili so, da gre za bistvene motnje v samoupravnih odnosih, zgbu: slabo kadrovsko zasedbo itd. Postopek likvidacije bo vodilo temeljno sodišče Ljubljana.

Podvzeti pa so tudi ukrepi, da bi dejavnost delavske univerze prevzeli drugi in da bi bila zagotovljena socialna varnost zaposlenih. Tako bo knjižničarsko dejavnost usmerjala kulturna skupnost, izobraževalna dejavnost naj bi delovala v okviru izobraževalne skupnosti oz. skupnih služb SIS. Podobno velja za finačno-računovodsko dejavnost. Poskrbeti pa je potrebno tudi za zaposlitev kadrov. Vse to naj bi reševala posebna komisija izvršnega sveta OS Ribnica.

Vsega pa le ne bo lahko rešiti. Ribniška knjižnica namreč ne izpolnjuje pogojev, da bi bila še naprej matična knjižnica. Tudi prenos dejavnosti DU in ljudi drugam, je lahko vprašljiva rešitev.

Vse kaže, da imajo najbolj pravitisti, ki že leta opozarjajo, da je delavska univerza ribniški občini potrebna, vendar bi morala imeti sposobno in strokovno podkvano vodstvo. V občini Ribnica opažajo v vsaki, tudi najmanjši delovni organizaciji, da potrebujejo to ali ono obliko izobraževanja, ki bi jo lahko organizirala prav delavska univerza, a je ne. Samo v zadnjih nekaj mesecih se je pokazala potreba po novih tečajih iz higienskega minimuma, tečajih za kurjače, posebnih tečajih za izobraževanje staršev itd.

Komunist se mora dokazovati

Na volilno-programski seji OK ZK Trebnje so kritično spregovorili o delu — Predsednik OK ZKS Trebnje Jože Jevnikar, sekretar pa Milan Kranjc

TREBNJE — Kakšen je lik komunista, kakšno je zaupanje v ZK, kako je z vstopanjem mladih v Zvezo komunistov? Ta in podobna vprašanja so se porajala razpravljalcem na programsko-volilni konferenci ZK Trebnje minuli četrtek. Žal so bili odgovori več ali manj negativni, saj je lik komunista zbledel, zaupanje v ZK je manjše in pri mladih ni interesa za članstvo. Zato bo glavna naloga trebanjske občinske organizacije ZK v prihodnjem obdobju, da spet utrdi svojo moč in ugled.

To pa bo dosegla le tako, če bodo v trebanjski občini delovali bolj dosledno in učinkovito. Doslej je bilo v delovanju ZK čuti več slabosti, o katerih so člani na konferenci tudi odkrito spregovorili. Vzrok za neučinkovitost ZK je tudi v tem, da je prihajalo do razkoraka med deklariranimi načeli in prakso tudi v kadrovski politiki, da je bilo čuti premalo odgovornega ravnanja oz. zgoraj navzdol. Med drugim naj bi bila za to dokaz tudi 13. seja CK ZKJ, od katere smo vsi velično pričakovali. Tako kritično so komu-

Dve desetletji skrbi za srce livarne

ČRNOMELJ — Koliko delovnih mest je v tovarnah, na katerih dela le po nekaj ljudi in zanje vedo le redki posamezniki, ki ne delajo v delovni organizaciji, čeprav so opravila tako pomembna, da bi brez njih stala proizvodnja! Enotakšnih je zagotovo obzidava kopolnih peči v topilnici Beltove livarne, Danilo Bolšec pa je ob tem napornem in odgovornem delu vzdržal kar 19 let, za kar je pred kratkim prejel zvezno priznanje, medaljo dela.

»Kupolne peči iz jeklene pločevine so bile v začetku visoke 15 metrov in s premerom 1,2 metra, danes pa so 10 metrov višje in pol metra širše, vendar se je tehnologija obdelave ohranila vse do današnjih dni,« pove Bolšec. »Povsod po livarni je že čuti modernizacijo, pri nas pa ne, kajti to delo mora biti ročno.« Razlika je le v tem, da je bila pri manjših pečeh plast nabijalne mase, torej posebne ilovice, ki vzdržuje višje temperature, debela 3 decimetre, sedaj pa je 5 centimetrov več, tako da za gibanje v notranjosti peči ostane le meter prostora. Maso »prijabijo« na stene peči s kladivom na stisnjen zrak, to delo pa opravlja le en delavec, medtem ko mu trije pomagajo. Bolšec je dolga leta hodil v peč, ki je srce livarne in v kateri je poleti tudi več kot 30° C, in vsak

Danilo Bolšec

dan popravljal izolacijo. V Beltu imajo namreč urejeno tako, da je vsak dan ena peč v pogonu, druga popravi. Enkrat na leto pa celotno nabijalno maso porušijo in v petih 12-urnih delavnikih postavijo drugo. Sedaj, ko je Bolšec šibkejšega zdravja, pa delo nadzoruje. Bolšec se je trudil, da bi bilo delo čim lažje, zato je predlagal inovacijo: poseben zidarski oder, po katerem hodijo delavci v notranjosti peči. Prej so namreč stopali le po cevkah za dovajanje zraka.

B. M.

Slabi gospodarji škodijo dobrim

Komunisti na programsko-volilni seji niso prizanašali nikomur, ki s svojim obnašanjem naredi več škode kot koristi — Prednost znanju

ČRNOMELJ — Črnomaljski komunisti so na nedavni programsko-volilni seji občinske organizacije ZKS brez dlake na jeziku razpravljali o dogajanjih v preteklem obdobju.

Najbolj kritični so bili borci: kaj bo storila ZK glede na to, da v preteklem srednjeročnem obdobju v občini niso dosegli resolucijskih ciljev? Hkrati so že ponudili delen odgovor, češ da ne bodo dosegli boljših rezultatov vse do takrat, dokler bo osebni dohodek socialna kategorija in se delavci ne bodo zavedali, da je plačo potrebno zaslužiti. »Marsikje cene zidajo z nestorilnostjo in malomarnim odnosom do dela, za kar so velikokrat krivivodilni, ki prikazujejo delavcem, da je obstoj tovarne mogoče le z zviševanjem cen. Tudi nacionalizem bi morali obravnnavati bolj javno, saj ima vsak človek ime in priimek, prav tako pa tudi slabosti v družbi, kajti potem ne bi bilo več takšnih skrajnosti, kot sta Jovanka Broz in Djuranovič,« so zahtevali iz borčevskih vrst.

Ostro so nastopili tudi proti tistim zgubarjem, ki jih oživljajo s finančnimi injekcijami, oživiti pa jih ne morejo. Temu bomo morali narediti konec, so kritično ugotovili komunisti, kajti slabi gospodarji povzročajo težave tudi dobrim, dobro delo pa zaradi tega ni nikoli prav plačano. V Goku so prepričani, da ni vsak, kdor ima težave, tudi slab gospodar, kajti nekateri z lahkoto dosegajo ve-

like dohodka, drugje pa se z različnimi prijemi ne morejo dokopati do pozitivne niče.

Črnomaljski komunisti opažajo, da interes za sprejem novih članov v ZK pada. Lani so jih sprejeli 29, vendar je bilo prav toliko izključenih in 6 črtanih. Ta podatek kaže, da so nadaljevali s politično diferenciacijo, ki so jo zlasti dosledno izvrševali po 13.

Na programsko-volilni seji črnomaljske občinske organizacije ZKS so ponovno izvolili za predsednika Milana Kranjca, za sekretarja pa Lojzeta Šterka.

seji CK ZKS. Skrb pa vzbuja predvsem to, da med 300 učenci tukajšnje srednje šole ni moč dobiti novih članov ZK.

Seveda v črnomaljski občini ni vse tako črno, vendar so se komunisti raje odločili za kritiko in samokritiko in s tem dokazali, da ne obt-

Dvesto let šole

V Loškem potoku bodo slavili 25. junija

LOŠKI POTOK — Osnovna šola Antona Debeljaka v Loškem potoku bo letos praznovala 200-letnico obstoja in organiziranega pouka. Glavna proslava bo 25. junija, ko bodo praznovali tudi praznik krajevne skupnosti in zaključek šolskega leta.

Število učencev na tej šoli se je stalno menjalo. Največ jih je bilo leta 1941, in sicer kar 531, nato pa jih je bilo vedno manj, najmanj pa v sedemdesetih letih tega stoletja, ko se je začel Loški potok industrializirati in ljudje niso več odhajali po svetu s trebuchom za kruhom. Prav zato je nato začelo število učencev spet naraščati. Danes obiskuje potoško šolo 181 učencev. Šola ima osem razredov. Učenci od 1. do 4. razreda imajo poldnevni pouk, od 5. do 8. razreda pa celodnevni. Na šoli je 16 učiteljev. Šola dosega izredne rezultate, zato je lani ob 10-letnici svoje celodnevne šole dobila posebno priznanje.

M. GLAVONJIČ

ZAČELI IZVAŽATI

LOŠKI POTOK — Za 55-članski delovni kolektiv obrata Bombažne predilnice in tkalnice Tržič v Loškem potoku je bilo preteklo leto uspešno. Izdelali so okoli 700.000 rjuh in druge posteljnine ter dober del tega izvozili v Anglijo, Škotsko in Italijo. Čeprav število zaposlenih letos ne bodo povečali, je njihov proizvodni plan za 30 odst. večji od lanskega. Prepričani so, da jim bo z velikim prizadevanjem in delom v dveh izmenah uspelo načrt doseči. Zadovoljni so tudi z osebnimi dohodki, ki so se v januarju letos povečali za 20 odst. in znašajo v povprečju 50.000 do 60.000 din. Odstotek bolniške v tem obratu stalno pada in znaša samo še 1,8 odst., kar je izredno malo.

M. G.

Ribnica hitrejša od Slovenije

V javni razpravi so razvojni načrti, ki predvidevajo nadpovprečno rast

RIBNICA — V naslednjih petih letih bo v ribniški občini naraščal družbeni proizvod po 4-odstotni letni stopnji (v industriji 4,5), zaposlovanje po 3,-odst., izvoz po 6-odst. in produktivnost po 1,3-odstotni stopnji. Osebnih dohodki (realni) bodo naraščali po letni stopnji 3,7 odst., sredstva za razširjanje materialne osnove dela pa po 4,9-odstotni stopnji. To je nekaj misli iz osnutka družbenega plana občine Ribnica za obdobje 1986 — 1990, ki je te dni dan v enomesečno javno razpravo.

Ribniški načrti so pogumnejši, kot so republiški. Prislunhimo nekaterim mislim iz razprave na seji družbenopolitičnega zbora OS Ribnica 18. februarja:

SREČKO ARKO, predsednik DPZ: Če bo spodrsnilo gospodarstvo, kar se lahko zgodi, bo odpadlo veliko lepih načrtov, ki so zdaj uredničkivi. Vsemu kmetijstvu, tudi

FRANCE LAPAJNE, predsednik IS občine Ribnica: Delovne organizacije naj ponovno preverijo svoje načrte. Vprašljive so investicije, ki jih načrtujemo kar v višini 10 milijard dinarjev. To je ob 27-odstotni akumulaciji družbenega proizvoda sicer uresničljivo, vendar pozabljamo, da je iz teh sredstev potrebno občuten delež nameniti tudi za obratna sredstva. »Riko« načrtuje gradnjo nad 10 objektov, vprašanje pa je, če je to realno, ker še ni ugotovljeno, od kod mu sredstva. Določili smo si tudi visoko stopnjo rasti družbenega proizvoda. Ob tem želimo opozoriti na slovensko zahtevo — izpostavljajo jo gospodarske zbornice, skupščina in drugi — po izboljšanju kakovosti dela. Ta izboljšava pa se ne zahteva le od delavcev za strojem, ampak povsod.

J. P.

KANDIDATI ZA POMEMBNEJŠE FUNKCIJE SO POTRJENI

TREBNJE — Na prvi seji občinske kandidacijske konference, ki je bila v ponedeljek, 24. februarja, so delegati potrdili vse evidentirane možne kandidate za opravljanje pomembnih delegatskih funkcij. Edini možni kandidat za predsednika občinske skupščine je Nace Dežman, za predsednika izvršnega sveta pa Maks Kurent. Prav tako je konference potrdila tudi vse druge kandidate, o katerih pa smo že poročali.

J. SIMČIČ

ožujejo za napake in težave le drugih. Trezno so ocenili družbene razmere v občini ter poudarili, da so te relativno zelo dobre, kar se kaže tudi v politično-varnostnih ocenah.

Franc Šali, član CK ZKS, je ob koncu, ko je govoril o komunistu kot članu velike družine, dejal, da mora spremljati tok družbenih dogajanj, vendar vedno v okviru danosti. Vesel je bil, da so v Črnomlju, kar se še vedno preredit dogaja, razmišljujoče govorili o znanju in njegovem pomenu.

M. BEZEK

O USPOSABLJANJU ŽENSK ZA SLO

ČRNOMELJ — Člani sveta za SLO in DS ter sveta za družbenoekonomski in politični položaj žensk pri občinski konferenci SZDL Črnomelj so pred kratkim razpravljali o vprašanju nadaljnje usposabljanja žensk za oboroženi boj. Menili so, da je treba izkoristiti predvsem obstoječe oblike za usposabljanje mladine in žensk. Tistim ženskam, ki želijo prostovoljno služiti vojaški rok, pa je to oblika usposabljanja potrebno omogočiti. Usposabljanje žensk za SLO je potrebno zagotavljati v okviru sedanjega sistema in oblik, seveda je potrebno izboljšati programe in jih kvalitetno izvajati. Člani obeh svetov so bili proti obveznemu služenju kadrovskega roka za vse ženske.

J. D.

Krivična pritožba?

V mokronoški cvetličarni odgovarjajo na očitke o zaslužkarstvu

MOKRONOG — Približno takole je pisalo v enem izmed anonimnih pisem, to pot o mokronoški cvetličarni briške AGRARIE: Venec ti mastno zaračunajo, domov pa neseš obad smrekovih vejic z nekaj cvetlicami v sredini. Ko primerjaš svoj mokronoški venci z drugimi, prideš do zaklju-

Irma Vovk: Vsak mesec izdelamo 100 do 150 vencev.

čka, da so venci iz Mokronoga najslabši in najdražji. V venci je pa zato toliko smrečja, ker mož ene izmed prodajalk obsekuje mlade smreke po gozdovih in kuje čisti dobiček na račun pokojnikov. »Kje je tržna inšpekcija, do kdaj bo trajalo izkoriščanje potrošnika?« se sprašuje neznan pisec.

»V naši cvetličarni se trudimo, da bi ustregli našim kupcem, kolikor se le da. Zato se mi zdi takole pisanje vse prej kot upravičena nagrada za naše delo, ki pogosto traja tudi do 8. ure zvečer, ne da bi za to dobile nadomestilo,« pravi Irma Vovk, namestnica poslovodkinje v mokronoški cvetličarni. »Je pa res, da v naših dobimo tako čvete, ki se še ni do kraja razcvetelo in ga je potem v vencu manj opaziti. Justo pa je, da v vencu mora biti obod iz smrečja, ki nam ga v dogovoru z GG dobavljamo mož naše poslovodkinje. V venci za 5.000 din gre kar 10 kilogramov tega smrečja pa še 36 nageljnov, če pa so nageljni dražji, jih gre seveda manj. Sploh pa pri nas nifi ne jemljejo najcenejših vencev, ampak take za 7.000 do 8.000 din, v katerih je seveda več cvetja,« pravi Vovkova.

Povedala je še, da vsak mesec izdelajo v tej cvetličarni po 100 do 150 vencev, poleg tega pa prodajajo še poročne in druge šopke, sveče, semena, prst za lončnice in druge podobne stvari. Dela je za dve prodajalki več kot dovolj, po mnenju obeh prodajalk pa osebni dohodek okoli 40.000 dinarjev ni najbolj primerna odškodnina zanj.

J. S.

Molk — odraz malodušja mladih?

Deseterica, ki je lani največ zaslužila

Marsikje »pozabili« na naloge

S programske seje občinske konference ZK v Brežicah — Za predsednika komiteja izvolili Vinka Zagmajstra, za sekretarja pa Stanka Zlobka

KRŠKO — Uprava za družbene prihodke je pripravila tale izvleček iz seznama vloženih napovedi za odmero davka od skupnega dohodka občanov za leto 1985.

BREŽICE — »Zožene možnosti posrednega financiranja potreb kranjanov lahko povzročijo neugodno politično razpoloženje, če ne bomo spremenili mnenja, da v krajevnih skupnostih nimamo s čim samoupravljalni.«

Delegati občinske konference ZK so ugodno ocenili poročilo o delu medobčinskega sveta zveze komunistov Posavja.

1. Strojni tehnik — samostojni projektant v DO SOP — tozd IKON, Kostanjevica 2.336.238 din (OD + dohodek iz obrtne dejavnosti), 2. dipl. inž. kemije — vodja kemijske službe v NE Krško 2.179.540 din (OD + dohodek iz avtorskih pravic), 3. podpredsednik ISSO in predsednik časnega KPO v Kostaku 2.126.869 din, 4. dipl. inž. elektroteh. — vodja službe proizvodnje v NE 2.115.570 din, 5. profesor — vodja službe za radiološko zaščito v NE 2.035.936 din, 6. dipl. politolog — glavni direktor TCP Djuro Salaj 2.033.370 din (OD + honorar), 7. zdravnica v Zdravstvenem domu Krško 2.005.063 din, 8. zdravnik v Zdravstvenem domu Senovo 2.000.970 din, 9. dipl. pravnik — direktor sektorja za splošne, pravne in kadrovske zadeve v NE 1.995.124 din, 10. dipl. ekonomist — direktor gospodarsko-računskega sektorja v NE Krško 1.976.820 din.

Ljudje so pripravljani še več storiti, da bi uresničili cilje gospodarske stabilizacije, moti pa jih nagnjenost k posploševanju in krizirstvu in lepem številu osnovnih organizacij ZK, ki pa so zvečine pozabile na nekatere svoje naloge.

O šolski mreži za usmerjeno izobraževanje naj se Dolenjci in Posavci dokončno dogovore, da si ne bodo hodili v zelje; Novomeščani bi menda radi šolo za prodajalce, ki ima že lepo tradicijo v Brežicah.

Maks Pogačar

V velikem številu so se Krčani posloviili od Maksa Pogačarja, ki se mu je v 59. letu nepričakovano sklenila življenjska pot.

Maks je otroška leta preživel na Notranjskem. Še pred koncem osnovne šole se je s starši preselil v Krško in tam pogljal korenine.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Pred 35 leti je bil Pogačar pobudnik in eden prvih ustanovnih članov Turističnega društva Krško, zadnjih 20 let pa je bil tajnik društva in njegova gonilna moč.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

V treh delovnih komisijah, komisiji za družbenoekonomske odnose, za politični sistem ter za organiziranost, razvoj in kadrovsko politiko v ZK, so v brežiški komunisti odkrito spregovorili o številnih perečih vprašanjih in tako vsebinsko obogatili tudi predlog usmeritev za nadaljnje delo.

Pri brežiški bolnišnici imajo velike kadrovske in gmotne težave, slednje tudi zavoljo številnih pacientov iz sosednje republike, kajti nekateri zavlačujejo s plačilom uslug tudi po pet let!

Pri brežiški bolnišnici imajo velike kadrovske in gmotne težave, slednje tudi zavoljo številnih pacientov iz sosednje republike, kajti nekateri zavlačujejo s plačilom uslug tudi po pet let!

Pri brežiški bolnišnici imajo velike kadrovske in gmotne težave, slednje tudi zavoljo številnih pacientov iz sosednje republike, kajti nekateri zavlačujejo s plačilom uslug tudi po pet let!

Pri brežiški bolnišnici imajo velike kadrovske in gmotne težave, slednje tudi zavoljo številnih pacientov iz sosednje republike, kajti nekateri zavlačujejo s plačilom uslug tudi po pet let!

Pri brežiški bolnišnici imajo velike kadrovske in gmotne težave, slednje tudi zavoljo številnih pacientov iz sosednje republike, kajti nekateri zavlačujejo s plačilom uslug tudi po pet let!

Pri brežiški bolnišnici imajo velike kadrovske in gmotne težave, slednje tudi zavoljo številnih pacientov iz sosednje republike, kajti nekateri zavlačujejo s plačilom uslug tudi po pet let!

Pri brežiški bolnišnici imajo velike kadrovske in gmotne težave, slednje tudi zavoljo številnih pacientov iz sosednje republike, kajti nekateri zavlačujejo s plačilom uslug tudi po pet let!

Pri brežiški bolnišnici imajo velike kadrovske in gmotne težave, slednje tudi zavoljo številnih pacientov iz sosednje republike, kajti nekateri zavlačujejo s plačilom uslug tudi po pet let!

Pri brežiški bolnišnici imajo velike kadrovske in gmotne težave, slednje tudi zavoljo številnih pacientov iz sosednje republike, kajti nekateri zavlačujejo s plačilom uslug tudi po pet let!

Pri brežiški bolnišnici imajo velike kadrovske in gmotne težave, slednje tudi zavoljo številnih pacientov iz sosednje republike, kajti nekateri zavlačujejo s plačilom uslug tudi po pet let!

Kritična presoja doseženega

Krški komunisti o (ne)doseženih razvojnih ciljih v preteklih letih

KRŠKO — S starim, zarjavelim, otopelim orožjem ni moč pričakovati uspehov. Zveza komunistov se mora organizirati tako, da bo zares učinkovita.

Tale utrinek iz razprave Silva Gorenca, glavnega direktorja tovarne »Djuro Salaj«, na seji komisije za družbenoekonomska vprašanja, ki je v okviru programsko-volilne konference ZK obravnavala delovanje Zveze komunistov v krški občini v preteklih štirih letih in programske usmeritve za prihodnje obdobje, je gotovo eden značilnih in zanimivejših.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

1000 DOMAČIH ROČNIH DEL — V krškem hotelu Sremič so konec prejšnjega tedna pripravili prodajno razstavo okoli 1000 ročnih izdelkov iz čiste volne in bombaže preje.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na 10. kongresu CK ZKS bodo brežiški delegati: Stanko Cerjak, Jože Iljač, Jože Tomše, Jana Videnič in Stane Zlobka.

Na 10. kongresu CK ZKS bodo brežiški delegati: Stanko Cerjak, Jože Iljač, Jože Tomše, Jana Videnič in Stane Zlobka.

Na 10. kongresu CK ZKS bodo brežiški delegati: Stanko Cerjak, Jože Iljač, Jože Tomše, Jana Videnič in Stane Zlobka.

Na 10. kongresu CK ZKS bodo brežiški delegati: Stanko Cerjak, Jože Iljač, Jože Tomše, Jana Videnič in Stane Zlobka.

Na 10. kongresu CK ZKS bodo brežiški delegati: Stanko Cerjak, Jože Iljač, Jože Tomše, Jana Videnič in Stane Zlobka.

Na 10. kongresu CK ZKS bodo brežiški delegati: Stanko Cerjak, Jože Iljač, Jože Tomše, Jana Videnič in Stane Zlobka.

Na 10. kongresu CK ZKS bodo brežiški delegati: Stanko Cerjak, Jože Iljač, Jože Tomše, Jana Videnič in Stane Zlobka.

Na 10. kongresu CK ZKS bodo brežiški delegati: Stanko Cerjak, Jože Iljač, Jože Tomše, Jana Videnič in Stane Zlobka.

Na 10. kongresu CK ZKS bodo brežiški delegati: Stanko Cerjak, Jože Iljač, Jože Tomše, Jana Videnič in Stane Zlobka.

PUSTNI VESELJAKI ZMRZOVALI

SEVNICA — Pustne veselice, kakršna je bila zadnjič v sevniškem Partizanu, bodo gotovo privabile le redke obiskovalce.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

Gora popravkov za resolucijo

Največ amandmajev iz Lisce — Za nad 461 milijonov dinarjev naložb

SEVNICA — Kritizirati resolucijo postaja že nekakšen šport, pohvalno pa je, če je to storjeno konstruktivno, v želji za napredkom, kot je bilo na nedavni seji občinske skupščine.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

VRHUNSKI STROKOVNJAK

Prejšnji nedeljo je bila dvorana sevniškega AMD kar pretna za okoli 80 posavskih čebelarjev, ki jih je zanimalo, kaj jim bo priznani čebelarški strokovnjak Ivan Esenko iz Ljubljane povedal o vzreji matic z inseminacijo, o praktični uporabi korejske mrežice za smukanje cvetnega prahu pa tudi o čebeljih boleznih.

Krške novice

ORGANIZACIJA — Nekateri sevniški smučarji se jezijo na Krčane, češ da niso najbolje speljali nedavnih tekem na Polomu na Gorjančih.

TOPLIČNIK OBETA — Kostanjevica se utegne obogatiti še za izvir geotermalne vode. Ob priznanem kulturnem poslanstvu dolenskih Benetk se jim ponuja še poperitve turistične ponudbe.

SREČNI — »Vsi smo srečni, če je pozitivna niča, namesto da bi ob takih rezultatih poslovanja razpustili delavski svet, odstopil direktor in tudi župan, če je treba.«

ZVIŽGANJE — Na nekem zboru delavcev so delavci izžvižgali predstavnika interesne skupnosti, ki je prišel tolačiti njen program.

SEVNIŠKI PABERKI — Gledališče čez cesto — Gledališniki s tem imenom bodo v soboto ob 19. uri v dvorani gasilskega doma gostje Odra mladih in zavoda za kulturo.

VELIKI MET — Lisca je že drugo leto ostala brez zmajev, prejela je le Tofovo priznanje za nagoto, in še to v njegovem butiku.

VREME IN GRADBINCI — Pri Betonu so svetnika Matijo, kiled razbija, vzeli tako resno, da so v ponedeljek veleli vsem delavcem, naj se vrnejo z dopusta.

Na neslepčni seji OK ZSM 8. februarja je menda potekala živahna razprava o varstvu okolja, energetiki in ohranjanju kulturne dediščine, zdaj pa je bilo tiho, kot da so si mladi že vse povedali.

NOVO MESTO — V Novem mestu je v prejšnji ponedeljek med krajšo koncertno turnejo po Sloveniji gostoval pianist Vladimir Krpan iz Zagrebu. Ta čas eden najboljših mojstrov klavirske igre v naši državi in tudi v tujini priznan za vrhunskega izvajalca. To je bilo ob najavi, da bo umetnik izvajal Chopinove valčke, glasbo, ki gre v uho in srce, zadostno priporočilo obiskovalcem, da takega večera nikakor ne kaže zamuditi. In res se je spet zgodilo, kar se v Novem mestu ne tako pogosto, da je Vladimir Krpan pričakala v Domu kulture polna dvorana poslušalcev.

Priznani pianist, ki si je s svojo virtuozno igro prislužil najvišja priznanja tudi na mednarodnih tekmovanjih klavirskih mojstrov, je v Novem mestu izvedel vse Chopinove valčke in tako pred novomeškim občinstvom ponovil koncert, ki ga je imel

maja lani v Zagrebu. Takrat so med drugim zapisali, da je vdihnil novo življenje tovrstni Chopinovi glasbi, ki je veljala že za pozabljeno. Neki koncertni komentator je dodal, da je Krpan mislec, ki se z nenehim iskanjem izogiba konvencijam, zato je vsak trenutek njegove interpretacije neponovljiv. Najbrž je odveč poudarjati, da so Krpanovo klavirsko izvajanje tako dojel tudi poslušalci v novomeškem Domu kulture in da je bil ta večer dvojno doživetje: Chopinove glasbe in izvajalčeve virtuosnosti.

Naslednji večer je zagrebški gost z istim programom nastopil v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer je prav tako vzbudil veliko zanimanje poslušalcev in kritikov. Tudi iz Ljubljane poročajo, da je bil ta glasbeni recital povsem na ravni izvajalčevega slovesa.

I. Z.

Niso izpadli le »nerealni« upi

Finančni načrt novomeške kulturne skupnosti za leto 1986 za dobrih 66 milijonov dinarjev prekratek, da bi pokrili utemeljene potrebe izvajalcev kulturnih programov — Prispevna stopnja premajhna

NOVO MESTO — Napovedi, da bodo letos v novomeški občini neprijetno presenečeni, če ne tudi bridko razočarani, vsi tisti, ki bi radi na kulturnem področju naredili več in bolje, kot jim bo to dovoljevala kulturna blagajna, se v celoti uresničujejo. Če je bilo namreč še pred nekaj tedni vsaj kancerk upanja, da se bo v tej blagajni morebiti le našlo še kaj denarja za tisto »več in bolje«, ga zdaj, ko se je osnutek finančnega načrta novomeške kulturne skupnosti za leto 1986 spremenil v predlog, prav gotovo ni več. Kaj malo verjetno je tudi, da bi kulturni zadnji hip dovolili od hleba skupne porabe odrezati več, kot je odločila tako imenovana občinska koordinacija. Samo na ta način, s povečanjem stopnje za kulturo, pa bi lahko zbrali denar tudi za programe, ki so se znašli zunaj spiska za skupno financiranje.

Prepričljivega in za vse zadovoljivega odgovora na vprašanje, zakaj je moralo izrednega financiranja izpasti to in ono, čeprav je bilo utemeljeno kot potrebno, najbrž ne bo nikoli in tudi s pojasnilom, da so šli drug za drugim po vodi le upi, ki so bili že od začetka nerealni, se ni moč spriznati. Kaj je bolj in kaj manj potrebno, kaj bolj in kaj manj realno, kaj neobhodno in kaj lahko počaka, so seveda vprašanja, mimo katerih ne more noben načrtovalec,

še posebej pa jih mora razumno pretresati, kadar so potrebe večje od možnosti, kadar ni kritja za vse programe. Kako se kdo odloči in čemu daje prednost, pa je stvar njegovega osebnega gledanja in odvisno od tega, koliko pozna dejavnosti in njihov pomen. Sicer pa naj o tem, ali je finančnem načrtu prikazana delitev ustrezna ali ne, razmislijo delegati. Skupščina, na kateri bodo morali razpravljati o tem, bo prav kmalu, sklicana je za 6. marca.

● Nedvomno pa je prav, da je v finančnem načrtu rezerviranih 5,5 milijona dinarjev za izravnavo osebnih dohodkov delavcev, zaposlenih v kulturnih ustanovah. Njihovi dohodki namreč še vedno precej zaostajajo za prejemki v gospodarstvu, čeprav so jih lani popravili. Primeren osebni dohodek je, kot so ugotavljali tudi na lanskim republiškimi partijski problemski konferenci o kulturi, prvi pogoj za boljše delo v kulturnih ustanovah.

Sicer pa je predlog finančnega načrta odraz razmer in značilno zanj, kot smo zapisali, je, da v celoti ne zadovoljuje pričakovanj. Predvsem zato ne, ker pušča na cedilu prenekaterega upnika. Glede na prijavljene programe tako imenovanih izvajalcev, je prekratek za več kot 66,4 milijona dinarjev. Predvideva, da bo kulturna skupnost zbrala 206,8 milijona dinarjev, in sicer po

stopnji 0,63 odst. od bruto osebnih dohodkov zaposlenih. Očitno je, da ta stopnja ne ustreza, saj v bistvu omogoča le preživetje tega, kar je kultura dosegla v prejšnjih obdobjih. Izdatnejše pomoči bo namreč deležno le varstvo naravne in kulturne dediščine, saj bo treba letos že delati po odloku o proglasitvi spomenikov v občini in njihovem varstvu. Več denarja bo šlo tudi za Dom kulture, ki naj bi naposled postal kulturno žarišče v pravem pomenu. Skoraj v celoti paje iz finančnega načrta izrtno založništvo.

I. Z.

kultura in izobraževanje

LETOS ZBRALI 112 MILIJONOV

ČRNOMELJ — S samoprispevkom za program naložb v družbenih dejavnostih, ki so ga v črnomaljski občini ponovno izglasovali lani, se je od 1. julija 1985 zbralo dobrih 41 milijonov dinarjev. Porabili so jih za dograditev prizidka in za adaptacijo celodnevne osnovne šole v Semiču ter za adaptacijo osnovne šole Adlešiči in knjižnice v Črnomlju. Za letošnje leto predvidevajo, da se bo s samoprispevkom nateklo 112 milijonov dinarjev, prednost pa bodo imele tokrat nedokončane naložbe iz preteklega leta. Tako bodo za dokončanje adaptacije in gradnje prizidka osnovne šole Semič odšteli 26,2 milijona dinarjev, za dokončanje obnove knjižnice v Črnomlju 4,3 milijona dinarjev, za adaptacijo in preureditev šole v Starem trgu 40 milijonov dinarjev, prednost pa bodo imeli v Črnomlju 41,4 milijona dinarjev, 100 tisočakov pa za bančne stroške.

JUBILEJNI KONCERT

NOVO MESTO — Pevski zbor gasilskega društva v Šmihelu praznuje 10-letnico ustanovitve. Jubilejni koncert bo imel v soboto, 1. marca, ob 19.30 v tukajšnjem Domu kulture.

Pevska predstava na čast Trubarju

Na 17. pevskem taboru v Šentvidu pri Stični bodo zapeli osem skupnih pesmi — Upajo, da bo republiška kulturna skupnost preklicala sklep, s katerim je šentviški tabor uvrstila med bienalne prireditve

ŠENTVID PRI STIČNI — Kot smo že poročali, je naletela odločitev republiške kulturne skupnosti, da uvrsti tradicionalni šentviški pevski tabor med dvoletne prireditve, na veliko začudenje javnosti, na seminarju zbrani zborovodje pa so poslali v Ljubljano protestno pismo in zahtevali, da se tako odločitvi izkazuje negativni odnos do najbolj množične pevske manifestacije, kar tabor pevskih zborov nedvomno je, spremeni. V upanju, da se bo to tudi zgodilo, se intenzivno pripravljajo na letošnjo prireditev, ki bo, tako so načrtovali, 22. junija.

Računajo torej, da bodo letošnji tabor, ki bo že sedemnajsti po vrsti, kljub omenjenim zapletom le izvedli, čeprav bi morali celotno finančno breme naložiti na svoja ramena. Pa tudi veliko jim je do tega, da izvedejo to orjaško pevsko prireditev, saj nameravajo z njo počastiti 45-letnico vstaje slovenskega naro-

da in 400-letnico smrti očeta prve slovenske knjige Primoža Trubarja. Tema obletnicama primeren bo tudi program 17. tabora.

Strokovni umetniški svet je za skupni nastop na stalnem prizorišču v Šentvidu izbral 8 pesmi in zanje tudi že razdelil notno gradivo. Sodelujoči zbori bodo pod skupnim

dirigentskim vodstvom zapeli skladbe: Bratje, le k soncu, Kovači smo, Lipa, Zdravljica (Pirnikova uglaštitev znane Prešernove pesmi), Si-jaj mi sončece (ljudska), Zapojmo pesem (Radovan Gobec), Kaj se ti, pobič (Danilo Bučar) in Da bi jaz znala (Emil Adamič).

Takšen spored, ki vključuje tudi slovensko in jugoslovansko himno, je strokovni umetniški svet prvič sprejel na podlagi predloga, ki ga je pripravil odbor za glasbo pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije.

I. Z.

Šola povezala svojo usodo s tovarnami

Srednja šola tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič v Novem mestu dobila šest pokroviteljev, sedmega pa bo do konca tega šolskega leta — Boštjan Kovačič: »Pokroviteljstvo je več kot občasna materialna pomoč: je sporazum z združenim delom o izobraževanju, kot je potrebno danes!«

NOVO MESTO — Najbrž ni potrebno vedno znova poudarjati ali celo dokazovati znane resnice, da lahko dandanes normalno dela, se razvija in ima perspektivo le tista šola, ki je s svojo dejavnostjo vrasčena v okolje, iz potrebe katerega je zrasla, oziroma ki ima, kot pravimo, svoje zaledje. To velja še posebej za šole z vpeljanim usmerjenim izobraževanjem, vznikle iz interesov in na pobudo združenega dela, namreč z namenom, da za proizvodne in druge delovne organizacije izločajo mladino za razne poklice in profile, se pravi vse od kvalificiranih delavcev do tehnikov. Zato vez, ki povezuje tako šolo z njenim ustanoviteljem združenim delom, ne sme ostati na ravni pasivnega spremljanja, marveč se mora okrečiti, povezovanje pa poglobiti, tako da šola in združeno delo med seboj nekako povežeta svoji usodi. Šele taka povezava omogoča usmerjeni šoli, da je, če povemo v prisposobi, pisana na kožo združenemu delu.

V povedanem pa so pravzaprav že strnjene izkušnje in spoznanja Srednje šole tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič v Novem mestu, ki je povezovanje z združenim delom od vseh srednjih šol usmerjenega izobraževanja na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju do zdaj prav gotovo najbolj poglobila, da ne rečemo vezala posamezno usmeritev oziroma šolo, ki deluje kot enota tako imenovane združene šole, na tiste delovne organizacije, za katere izobražuje mladino. Drugače povedano, za te šole je pridobila pokrovitelje, pravice in obveznosti, ki iz takega pokroviteljstva izhajajo, pa so zapisane v posebnih samoupravnih sporazumih o sodelovanju do leta 1990.

Predsednik KPO Srednje šole tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič, diplomirani sociolog Boštjan Kovačič, pravi, da je temeljna usmeritev ustanove, ki jo vodi, ta, naj bi vsaka šola oziroma usmeritev dobila svojega pokrovitelja. »Šest pokroviteljev smo že pridobili. To so: Iskra Tenel za elektro šolo, Pionir za gradbeno, Zdravstveni center Dolenjske za zdravstveno, Krka (tovarna zdravil) za kemijsko in farmacevtsko ter Novoles za lesarsko šolo. V tem šolskem letu načrtujemo še sklenitev samoupravnega sporazuma o dolgoročnem sodelovanju z IMV. To bo sedmi pokrovitelj, in sicer za strojno-kovinarsko šolo.«

Kaj pravzaprav pomenijo ta pokroviteljstva? Kovačič: »Veliko, več, kot je moč razbrati iz samega pojma pokroviteljstva. Gre v bistvu za vzpostavitev nekakšne soodvisnosti šole in neke tovarne. Kako bi to pojasnil? Morda tako: težnja šole je postati fleksibilna, odzivna na novosti, sposobna, da se odzove na potrebe združenega dela. Spremljati mora dognanja znanosti, tehnologijo, organizacijo dela in vse, na čemer temelji neka sodobna delovna organizacija. Z vsem tem pri nas bogatimo strokovne predmete, dejal bi, da nekoliko prilagajamo učno-vzgojni proces tem novostim.«

Ali so predavatelji kos tej nalogi? Kovačič: »Nedvomno so, saj prihajajo iz združenega dela, kjer jih življenje prisiljuje, da sledijo novim tehnološkim dognanjem in izsledkom znanosti. Nekako sugerirano jim je, naj pri teoretičnem in praktičnem pouku bogatijo učno snov z izkušnjami okolja, iz katerega so. Tako učenci že vnaprej spoznavajo delo, ki ga bodo opravljali po končanem izobraževanju, kajpak ob zaposlitvi doma.«

Ali so vsi taki predavatelji iz združenega dela?

Kovačič: »Najprej moram povedati, da prihajajo ti predavatelji iz delovnih organizacij, ki so pokroviteljice naših šol oziroma usmeritev. To so tako imenovani zunanji sodelavci. Razumljivo je, da ima šola tudi svoje, in če hočemo biti tako aktualni s svojimi predavanji, se hočeš nočeš morajo vključevati v procese združenega dela. V delovnih organizacijah svoje teoretično znanje preverjajo s prakso, pomagajo pri tehnoloških rešitvah itd. Vrata tovarni so za naše predavatelje vselej na stečaj odprta.«

Podobno najbrž ravna šola? Kovačič: »Šola daje na voljo svoje delavnice in učilnice vsem iz združenega dela, ki se želijo teoretično

PEVCI LISCE PELI V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ — Minulo soboto je bila v tukajšnji osnovni šoli proslava v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Na njej so se spomnili tudi poslanstva Primoža Trubarja, ki je prav od tod moral na Nemško. O pomembnem delu slovenskih protestantov za slovensko književnost govori zanimiva razstava tovrstne literature govori v avli osnovne šole, ki jo je prispevala novomeška študijska knjižnica Mirana Jarca. Večer je poživljal koncert mešanih pevskih zborov KUD bratov Pirkovič in Lise iz Sevnice. Najprej so nastopili gostje iz Sevnice, drugi del koncerta pa so pripravili domači pevci. S tem so obnovili sodelovanje iz pred nekaj let. Na koncu so zapeli tudi skupno pesem. Šentjernežani bodo obisk vrnili.

izpopolnjevati, pridobiti nova znanja. Sicer pa je to zapisano v samoupravnih sporazumih s pokrovitelji.«

Potemtakem organizira šola izobraževanje ob delu?

Kovačič: »Nobeno znanje ni dokončno, potrebe po dodatnem izobraževanju in izpopolnjevanju pa so čedalje večje. V delovnih organizacijah, s katerimi smo podpisali sporazum o dolgoročnem sodelovanju, je velik interes za šolanje ob de-

Boštjan Kovačič

lu. Trenutno se na vseh stopnjah — na III., IV. in V. — izobražuje ob delu 530 kandidatov iz raznih delovnih organizacij.«

Šola, ki jo vodite, je hkrati tudi višješolski center za Dolenjsko.

Kovačič: »V okviru naše šole delujejo redni in izredni oddelki ljubljanske Fakultete za strojništvo, kar pomeni, da si je moč redno ali ob delu pridobiti naslov inženirja. Kaže, da bodo kandidati, ki bodo želeli priti do naslova diplomiranega inženirja, poslej to lahko dosegli v Novem mestu, saj za jesen načrtujemo tudi začetek visokošolskega študija strojništva. Za ta študij je že 56 kandidatov, v glavnem so to tisti, ki so v Novem mestu končali višješolski študij. Poudariti moram, da bo visokošolsko izobraževanje potekalo samo ob delu. Enako bo veljalo tudi za prvo stopnjo elektrotehničnega študija, ki ga bomo, kot kaže, vpeljali jeseni. Dogovori s pristojno fakulteto v Ljubljani bodo kmalu končani, tako da bomo kmalu vedeli, kako bo z vpisovanjem.«

I. ZORAN

Življenjsko nevaren oder

Mestno gledališče ljubljansko noče več gostovati v Šeškovem domu v Kočevju

KOČEVJE — Kolegij direktorjev Mestnega gledališča ljubljanskega je decembra odločil, da kljub sklenjenim pogodbam to gledališče ne bo več gostovalo na odru Šeškovega doma v Kočevju, dokler ne bodo odstranjene pomanjkljivosti, na katere so opozorili Kočevje že leta 1983. Zahteve se nanašajo na usposobitev vrvišč, škripčevja in zaves.

Pri kulturni skupnosti Kočevje smo zvedeli, da bosta namesto Mestnega gledališča ljubljanskega v Kočevju gostovali šentjakobsko gledališče iz Ljubljane in stalno slovensko gledališče iz Trsta. Kulturna skupnost je o sklepu in zahtevah Mestnega gledališča obvestila tudi krajevno skupnost Kočevje, ki

upravlja Šeškov dom. Razen tega je kulturna skupnost dala krajevni tudi 300.000 din, da bi opravili najnujnejša dela in da igralci na odru ne bi bili več v nevarnosti, oz. da bi lahko oder uporabljali. Dela niso opravljena, saj bi primerna ureditev odra veljala nad 3 milijone dinarjev, toliko denarja pa ni še nikjer zagotovljena.

Ni pa edina nevšečnost oder. 19. februarja je v Šeškovem domu nastopilo šentjakobsko gledališče s Shakespearovo »Ukročeno trmoglavko«. Obisk je bil za kočevske razmere odličan, saj je bilo dvetretjini dvorane zasedene. Žal pa je bila dvorana hladna in so morali gledalci sedeti kar v plaščih.

J. PRIMC

Tri praznične razstave

V Brežicah razstava Lamutovih avtoportretov, v Ribnici Bezlajevih kipov, v Novem mestu Knezovih slik

BREŽICE, RIBNICA, NOVO MESTO — Čeprav mineva že drugi teden, kar smo obhajali slovenski kulturni praznik, se prireditve nje-mu na čast vrstijo še kar naprej. Nekaj takih je bilo te dni tudi na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju, vendar bomo v tem zapisu omenili le likovne razstave, odprte v Brežicah, Ribnici in Novem mestu.

Janeza Kneza iz Trbovelj v avli poslovnih prostorov Krke, tovarne zdravil, v Novem mestu. Motivni svet je slikar dobil v rudarskih revirjih, kjer življenje zadeva ob ostre robove in kjer so doma drugače izkušnje. S tem pa seveda nočemo trditi, da je Knez krajinar oziroma slikar, ki daje svojim upodobitvam življenja trdo, socialno noto.

I. Z.

Dva grafika

Nova razstava v Dolenjski galeriji — Na jutrišnji otvoritvi glasbeno-literarni recital

NOVO MESTO — Jutri ob 18. uri bodo v Dolenjski galeriji odprli zanimivo razstavo del dveh akademskih slikarjev, Franca Curka in Toneta Miklavžina, ki sta svojo ustvarjalnost usmerila v iskanje novih izraznih možnosti na področju grafičnega likovnega medija. Curk se bo predstavil z izvirnimi grafikami, do katerih je prišel s pomočjo kinetičnih in računalniških raziskav. Miklavžin pa bo razstavil ciklus sitotiskov, na katerih se kot osnovni motiv pojavljajo hibridna vezja, ki jih je avtor preoblikoval v nove organske forme. Del Curkovega razstavnega gradiva bo predstavljen tudi v video tehniki.

Na otvoritvi bosta sodelovala glasbenika Tone Jurca (violina) in Dušan Pavlenič (kitara), s skladbama C. G. Gambarini: Tri miniature in J. S. Bach: Sonata v C-duru, člani recitatorske sekcije pa bodo predstavili nekaj pesmi Zlate Remškar, ki so izšle v zbirki pod naslovom »Ciklus samote«. V uvodni besedi bo delo avtorjev očrtal dr. Ivan Sedej, Justos Moderne galerije v Ljubljani.

Razstava bo obiskovalcem na ogled do 20. marca.

Učenci rešujejo raziskovalne naloge

Srednja šola tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič pripisuje velik pomen raziskovalni dejavnosti mladim. Zato je že pred leti v sodelovanju z občinsko raziskovalno skupnostjo uvedla tako imenovane male Kidričeve nagrade. Do zdaj se je na vsakoletni razpis odzvalo tudi po dvajset in več učencev. Raziskovalne naloge, ki so jih izbrali sami ali pasozanje dobili namig iz delovnih organizacij — pokroviteljice, so uspešno rešili, kajpak ob pomoči mentorjev. Izsledki njihovih raziskav so prav uporabni. Tako je šola prav po zaslugi take naloge zmanjšala stroške za centralno kurjavo. Učenci se enako marljivo odzivajo tudi na razpise za Krkine nagrade, čeprav v manjšem številu.

Predsednik KPO te šole Boštjan Kovačič pravi, da je možnost raziskovalnega dela za mlade velika spodbuda, saj učence navaja na tako delo, pri katerem običajno tekoče šolsko znanje ne zadošča. Žal pa prenatrpanost tako imenovanih učnih vsebin na nekaterih pdročjih mladim ne dovoljuje, da bi delali še bolj samoiniciativno, da bi njihov ustvarjalni duh lahko prišel še bolj do izraza. Za to jim preprosto zmanjkuje časa.

Godbe ni bilo Zaplet ob pogrebu

Godba na pihala mi je pri srcu — tudi sam sem bil godbenik — zato sva se 1. januarja 1960 z ženo včlanila v železničarsko godbo Zidani most. Od tistega dne do danes sem redno plačeval članarino zanjo in zase.

Ko mi je žena 12. februarja letos umrla, je hčerka takoj poklicala brežiško železniško postajo in prosila šefa, če bi sporočil na ustrezno mesto v Zidani most glede igranja na pogrebu. Šef postaje je bil zelo vljuden in je kmalu zatem po telefonu obvestil hčerko, da je vse urejeno in da bo godba 14. februarja ob 14.30 prišla igrati na brežiško pokopališče, kjer je ležala pokojna.

Ob napovedani uri so bili pogrebniki zbrani, godbe pa ni bilo od nikoder. Malo smo se počakali, potem pa razočarani začeli z obredom. Ko je hčerka naslednji dan vprašala šefa postaje v Brežicah, če morda ve, zakaj ni bilo godbe, se je zelo začudil in obljubil, da bo stvar raziskal. To je naredil in 18. februarja sporočil, da so se godbeniki na dan pogreba ob 13.30 pripegljali v vlakom v Brežice in šele tam ugotovili, da eden manjka. Meni nič tebi nič so se odpeljali nazaj, od koder so prišli, čeprav jih je na postaji v Brežicah čakal kombi.

Menim, da bi tudi brez manjkajočega godbenika lahko dobro odigrali tistih nekaj taktov.

Zahvaljujem se šefu postaje v Brežicah, godbenikom pa priporočam, da se doma prejšnjega, preden gredo igrati na pogreb. Njihovo naknadno pisмено opravičilo, žal, ničesar ne spremeni.

ANTON MEDVED
Hrastinska pot 17
Brežice

Kako naj Romi živijo brez dela?

Pred novim letom so Romi zvedeli, da bodo jemali nove delavce v tovarno kompresorjev Gorenje v Črnomlju. Več Romov in Romk iz Lokev je dalo prošnjo za sprejem v delovno razmerje. V Gorenju so vzeli najmanj 20 novih delavcev, vendar niti enega Roma. Romov nočejo sprejeti skoraj v nobeno delovno organizacijo. Izgovarjajo se, da nočejo delati. A so tudi Romi lahko pridni in poslušni delavci, posebno mladi.

Mislím, da bi morali biti v delovnih organizacijah bolj humani; da bi morali misliti na to, ali ta Rom ima kruh ali ne. Romi večinoma nimajo svoje zemlje, da bi si kaj pridelali, in se nimajo s čim preživljati. Zaposlujejo tudi delavce iz drugih republik, Rom pa zelo poredko. Delovne organizacije bi bilo treba nekako prisiliti v to, da bi zaposlovali tudi Rome, posebno mlade, morda tako, da bi morale plačati socialnemu skrbstvu za nekaj nezaposlenih Romov.

Romom dajejo v delovnih organizacijah najtežje delo in najnižji osebni dohodek. Izjema je Belt Črnomelj, kjer so razumevali do Romov. Gorenje na vlogo Romov za zaposlitev niti odgovorilo ni. Ko je ena od Romk prosila vprašati, kaj je za njeno prošnjo, ji je tajnica odgovorila le, da so vsa mesta zasedena in da bodo oktobra spet sprejemali.

DRAGICA POTOKAR

TRNJE

- Lahko je spremeniti sistem. Spremenite obnašanje ljudi!
- Pri nas padajo rekordi. V vodo.
- Za seboj so pustili neizbrisno sled. Prazno blagajno.
- Mi smo skromen narod. Tudi naši rezultati.
- Še huji od onesnaževalcev rek so — onesnaževalci misli.

DUŠAN STARČEVIČ

PONOS ALI SRAMOTA?

KOČEVJE — Kočevski park Gaj ob Rinži je bil nekoč lepo urejeno in oskrbovano sprehajališče. Opremljen je bil s klopmi, zasajen z okrasnim grmovjem in drevjem, pa tudi več gredic z rožami je bilo v njem. Že pred sedmimi leti smo opozarjali, da se ta park, nekdanji ponos mesta, spreminja v našo sramoto. Klopi so polomljene, nasadi uničeni, povsod pa je polno nesnage. Ali res ni v Kočevju nikogar, ki bi napravil konec takemu početju? Zakaj izdajati denar za prometne znake in ostala opozorila, če jih nihče ne upošteva in ne nadzoruje izvajanja? Vsa opozorila niso nič pomagala in danes je vse še slabše. Mladine pač nismo prav vzgojili, saj divja po parku tudi, gredoč v šolo ali domov. Kdor ne verjame, naj gre gledat, vendar naj se varuje, da ga ne bo podrl kdo s kolosom (čeprav je tam vožnja prepovedana).

A. ARKO

KULTURNI PRAZNIK V MIRNI PEČI

13. februarja smo tudi v naši šoli praznovali kulturni praznik. Pripravili smo 14 dejavnosti, v katere smo se vključili učenci vseh razredov. Naša tema je bila slovenski ljudski običaji. V šolo smo povabili tudi goste, ki so nam pokazali, kako se pletejo košarice, steklenice, metle, peharji... Naši gostje — obrtniki so bili: Marija Grandžič, Štefan Slak, Jože Žagar, pa tudi naš hišnik Franc Režek nam je pokazal, kako se naredi brezova metla. Svoje delosmo pokazali na zaključni prireditvi ob 11. uri. Literarna skupina je prebrala nekaj spisov z naslovom Mati so mi pripovedovali. Recitatorji so recitali nekaj pesmi. Mladi igralci so nam uprizorili igro Šranga. Takrat je bilo največ smeha. Glasbena skupina je ob spremljavi kitar zapela dve pesmi: Mirnopeška fara in Je živela ena gospodična. 13 učenk je zapelo pesmici Jager pa jaga in Jaz pa v gorco grem. Mladi lutkarji so svoje znanje pokazali v igrici Kmetič in volk.

NATAŠA SAJE
8. b, OŠ Mirna peč

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 28. II.

9.00 TEDNIK
10.00 PESEM GIBA: Moderna
15.45 — 24.00 TELETEKST
16.00 TV MOZAIK — ponovitev dopoldanskih oddaj
17.25 POROČILA
17.30 OŽIVELE STRANI, 9. del nanizanke
17.50 MERLIN, 4. del nemške nadaljevanke
18.15 V ZAČETKU ŽIVLJENJA, izobraževalna oddaja
18.40 RISANKA
19.00 DANES
OBZORNİK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 VOJNA: Zbogom, vojna — zadnji del kanadske dokumentarne serije
21.05 Luzer: SP V ROKOMETU (M) — SFRJ: NDR
22.00 DNEVNIK

22.15 POD KRINKO, 7. del ameriške nanizanke
23.00 DNEVI VINA IN ROŽ, ameriški film
Junak filma je povprečni Američan, ki dela v veliki organizaciji kot referent za stik z javnostjo. Za bleščečim nazivom pa se skriva kaj mizerno delo: organizirati namreč mora zabave, h katerim poleg deklet spadajo tudi polni kozarci. Junak se počasi spreminja v alkoholika. Zaljubljen je v uslužbenko v svojem podjetju. Če so trenutki, ko se spoznata, nekoliko humorni, in tisti kasneje, ko se počasi zapaja, žalostni, so pretresljivi, ko na pičajo navadi svoje dekle oziroma ženo. Alkoholiku vdani par sta odlično odigrala Lee Remick in Jack Lemmon.

DRUGI PROGRAM

8.15 Test — 8.30 Daj mi krila — 9.00 TV v šoli — 12.30 Poročila — 17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Daj mi

krila — 18.15 Varovanje kulturne dediščine — 18.45 Domovino branimo tudi z lepoto — 18.30 Dnevnik — 20.00 Iz koncertnih dvoran — 22.15 Včeraj, danes, jutri — 22.30 Zapisi z neboteičnika — 23.25 Nočni spored

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 Videostrani — 8.30 Daj mi krila — 9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 12.35 Jugoslovansko-albanski odnosi — 13.35 Neznane sile — 14.30 Želje ste, pogledajte — 15.00 TV v šoli — 16.00 Dober dan — 17.25 Kronika občine Reka — 17.45 Daj mi krila — 18.15 Varovanje kulturne dediščine — 18.45 Številke in črke — 19.05 TV kolektor — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vihre vojne (7. del ameriške nadaljevanke) — 21.00 Zabavno glasbena oddaja — 21.45 Dnevnik — 22.00 Kulturni magazin — 23.30 Poročila

SOBOTA, 1. III.

7.45 — 12.55 in 13.55 — 23.45 TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 AVSTRALSKE PRAVLJICE: Južni križ
8.20 NARAVA V PLESU
8.35 OŽIVELE STRANI, 9. del nanizanke
8.50 LUTKOMENDIJA, 4. del nadaljevanke
9.15 GISELLE V UPRIZORITVI BALETNE ŠOLE IZ MARIBORA
9.45 POTOVANJE SKOZI OSOŃČJE: Življenje na Marsu, 8. del ameriške nadaljevanke
10.15 EX LIBRIS M & M
11.00 SLOVENSKI LJUDSKI PLES — BELA KRAJINA, 3. del
11.25 ŠEČPEC ŠIRNEGA SVETA: Piment, ponovitev 12. dela
11.50 VOJNA: Zbogom, vojna, ponovitev zadnjega dela
12.50 POROČILA
14.10 POROČILA
14.15 KLOVNI, romunski mladinski film

15.55 BOJ ZA OBSTANEK: Deževje je prišlo
16.25 NOGOMET HAJDUK: SUTJESKA, prenos
18.15 PADEC, ameriški kratki film
18.30 NA ZVEZI, oddaja za stik z gledalci
18.50 RISANKA
19.00 DANES
V ŠESTI PRESTAVI
19.30 DNEVNIK
19.45 VREME
19.50 ZRCALO TEDNA
20.15 PEKLENSKA STOLPNICA

Najvišjo stavbo na svetu, 135 nadstropij visok neboteičnik, na dan otvoritve zajame požar. Ogenj stavbo razdeli na dva dela, v zgornjem so ujeti udeleženci slavnostne zabave, v spodnjem pa gasilci, katerim je film posvečen in ki takoj začno boj z ognjem.

23.00 DNEVNIK
23.15 ZABAVNOGLASBENA ODDAJA

DRUGI PROGRAM

13.10 Test — 13.25 Jugoslavija, dober dan — 13.55 Princ Proša (sovjetski mladinski film) — 15.20 Mitin legende — 15.35 Eko, eko — 16.35 Igrami film — 17.55 Kratek film — 18.15 Košarka Rabotnički: Smet Olimpija — 18.45 Kratek film — 19.00 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Rock maraton — 20.30 Feljton — 21.15 Poročila — 21.20 Športna sobota — 21.35 Evropski pokal v alpskem smučanju, veslesalom

TV ZAGREB

8.45 Poročila — 8.50 Video strani — 9.00 TV v šoli — 12.25 TV dni — 12.55 SP v bobu štiridesu — 15.40 Narodna glasba — 16.10 Poročila — 16.15 TV kolektor — 16.25 Nogomet Hajduk: Sutjeska — 18.15 Košarka Rabotnički: Olimpija — 18.45 Oddaja iz kulture — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žena francoskega poročnika (angleški film) — 22.05 Dnevnik — 22.20 Za konec tedna

Že 40 let čakajo na cesto

Štiri kilometre ceste od Zilj do Vinice v Beli krajini ne zasluži imena cesta — Neštete neuresničene obljube — Posojilo so vplačevali tudi v Beli krajini

Vaščani Zilj in Preloke v zadnjem obkoljskem kotičku Bele krajine se sprašujemo, ali smo res grešniki nad grešniki v Sloveniji. Vasica Zilje je le 4 kilometre oddaljena od Vinice. Šteje nekaj nad 40 hiš. Mladina je zaposlena v vinskih Novoteksu in raznih tovarnah v Črnomlju. Vsak dan se vozijo na delo po cesti proti Vinici, ki je ne moremo imenovati cesta, saj je slabša kot prenekatera gozdna pot, čeprav je republiška in se vsak dan trese po njej devetkrat avtobus, dvakrat šolski kombi in več deset osebnih avtomobilov. Velikokrat gre skozi vas tudi po več avtobusov z izletniki iz raznih krajev Slovenije, ki bi radi prepotovali Belo krajino, zibelko partizanstva. Mnogi so se že ustavili, da so vprašali, če se bodo po tej poti sploh lahko prebili do Adlešičev, do asfalta. Zakaj smo danes tako zapostavljeni in med najbolj nerazviti v Sloveniji, saj smo vendar bili vsi v partizanih in je samo naša mala vasica dala 15 mladih življenj v vojni? Kako da vseh 40 povojnih let nismo mogli dobiti teh nekaj kilometrov asfalta?

Ob vsakem petletnem planu so nam obljubljali, da smo v prihodnjem planu mi na vrsti. Vse zastoj! Dobro se spominjam in drugi tudi, kako nam je pred 16 leti ravnotejni vinski šole Anton Troha, ki je bil tudi naš poslanec, rekel, da drugo leto bo stoo odstotno gotovo cesta Zilje — Preloka. Kar vedel sem, da ne bo tako, in

res ni bilo. Z borci krajevne skupnosti Vinica sem se na izletih veliko prevozil po vsej Sloveniji in ostali Jugoslaviji in nikjer nisem videl tako slabe ceste, kot je naša. Vemo, da smo zašli v krizo, a vseeno bi se morali spomniti na nas. Radi bi videli, da bi se po volitvah dogajalo kaj resnega, ne pa, da samo dajejo obljube pred volitvami, kot se je zgodilo že večkrat.

Tudi vodovoda nimamo. Kljub stalnemu čiščenju žlebov je voda zaradi cestnega prahu in izpušnih plinov neužitna. In na njive, travnike in v vinograde je zrinenega toliko gramoz, da je groza. Zato vaščani Zilj prosimo in zahtevamo, naj odgovorni može nekaj ukrepe vsaj do leta 1990. Dajali smo posojila za ceste. Upali smo, da bo kaj z našo cesto, pa ni nič. Denar je šel tja, kjer ga je bilo že dosti. Kmalu po vplačevanju zadnjega posojila za ceste sem v radiu Ljubljana po naključju slišal, da se ubadajo z vprašanjem, kam z 42-odstotnim presežkom posojila. Odgovor je bil, naj v Ljubljani šest cest posodobijo v dvosmerne in na Brniku uredijo letalsko stezo. A denar je bil zbran tudi v naših belokranjskih občinah! Zakaj jim ga niso vsaj nekaj dodelili za najbolj nerazvite območja? Saj vsi plačujemo vse obveznosti, tudi prometne. Tudi mi tukaj smo ljudje. Še enkrat prosimo in zahtevamo, da odgovorni nekaj ukrepejo. Ne more-

mo čakati, da bi Ljubljana segla do nas, da bi le dobili asfalt. V vojni so se učili: »Ti meni — jaz tebi«, bilo je tovarištvo. Zakaj je danes to pozabljeno?

FRANC ŽUGELJ
Zilje 9

Alojz Lesar

V Kočevju je 19. februarja v 86. letu starosti umrl prizadeveni in priljubljeni gasilski delavec in strokovnjak Alojz Lesar, dobitnik mnogih visokih gasilskih odlikovanj, med drugim tudi kipa Matevža Haceta, najvišjega priznanja Gasilske zveze Slovenije, in gasilske zveze I. in II. stopnje, s katerima ga je odlikovala Gasilska zveza Jugoslavije.

Alojz Lesar je bil rojen leta 1900 v Ribnici v gasilski družini. Najprej se je vključil v telovadno društvo, leta 1919 pa tudi v gasilsko in prav na področju gasilstva je nato delal tako rekoč do zadnjega diha. Od leta 1926 je bil stalni spremljevalec nestorja slovenskih gasilcev Ignaca Merharja. Začel je pisati tudi članke o gasilstvu, predvsem v gasilski glasili, leta 1929 pa je objavil »Vaje za vežbanje moštva z različnimi vrstami motornih brizgaln«.

Nato se je zaposlil v kočevskem rudniku, kjer je delal do upokojitve leta 1956. Že leta 1938 je bil izvoljen za starešino kočevske gasilske župe. Pred vojno se je usposobil tudi za inštruktorja civilne zaštite.

Po vojni je sodeloval pri obnovi gasilske enote v rudniku in pri usposabljanju poplavljenega dnevnega kopa kočevskega rudnika. Izvoljen je bil tudi za poveljnika gasilskega sektorja Kočevje. Poveljnik občinske gasilske zveze Kočevje je bil 13 let. Čeprav je bil upokojen, je še vedno delal v gasilstvu. Skupno je v zadnjih 30 letih organiziral nad 35 tečajev za gasilce pa še tečaje za nižje gasilske častnike, za gasilske strojnike, gasilske sodnike in gasilske častnike. Na vseh je tudi predaval. Bil je razen tega pobudnik občinskih gasilskih tekmovanj.

J. P.

NEDELJA, 2. III.

8.05 — 14.30 in 14.45 — 22.05 TELETEKST
8.20 POROČILA
8.25 ŽIV ŽAV
9.20 MERLIN, ponovitev 4. dela
9.55 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SLALOM (M), prenos 1. teka
11.00 VEČNI KLIC, 7. del sovjetske nadaljevanke
12.10 LJUDJE IN ZEMLJA
12.55 SLALOM (M), prenos 2. teka
14.45 NIKOLA TESLA, 2. del nadaljevanke
15.45 MOZAIK KRATKEGA FILMA: ŽIVLJENJE NOMADSKEGA PLEMENA in SHANTOLO — RITUAL JUŽNIH INDIJANCEV
16.15 POROČILA
17.20 ZABAVNOGLASBENA ODDAJA

17.05 MENIH IZ MONZE, italijanski film

Nepozabni italijanski komik Toto tokrat nastopa v zgodbi, ki se okoli leta 1600 odvija v bližini Monze. Je ubogi Pascale, ki ga izženejo iz vasi, ker ni mogel plačati davka svojemu plemiču. Toda Pascale, ki ima tudi osem otrok, se hitro znajde. Preobleče se v meniha, otrokom pa naroči, naj se izdajajo za sinove božje previdnosti. Sprejmejo jih v gradu prebrisanega markiza, kjer je zaprta lepa Florence, ki je odklonila njegovo roko, ima pa ljubimca, s katerim pričakuje otroka. Pascalu se lepo dekle zasmili in s svojimi sinovi se odloči, da ji bo pomagal.

18.45 RISANKA
19.00 DANES
POTROŠNIŠKA POROTA
19.23 PODARIM — DOBIM, 3. žrebanje

19.30 DNEVNIK
19.45 ŠPORT
19.55 VREME
20.00 ŠIVI DOM, 8. del nadaljevanke
21.00 ŠPORTNI PREGLED
21.30 SLOVENC V ZAMEJSTVU
22.00 POROČILA

DRUGI PROGRAM

8.25 Poročila — 8.30 Oddaje za JLA in igrani film — 11.45 Video tilt (oddaja resne glasbe) — 14.00 SP v bobu štiridesu — 15.30 Košarka (ž), finale jugoslovanske pokala — 16.25 SP v rokometu — 18.00 Evropski pokal v alpskem smučanju — 18.25 Neobvezno 2 — 19.10 Na štirih kolesih — 19.30 Dnevnik — 20.00 Podobe časa 1760-2060 (1. del dokumentarne serije) — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.20 Flandrijski lev (1. del nemško-belgijske nadaljevanke) — 22.10 Zabavno glasbena oddaja

PONEDELJEK, 3. III.

9.00 ZRCALO TEDNA
9.20 PESEM GIBA: Jugoslovanska moderna
9.45 NAŠI OLIMPIJCI: Hokejisti
15.40 — 23.05 TELETEKST
15.55 TV MOZAIK — ponovitev dopoldanskih oddaj
17.25 POROČILA
17.30 TAM JE VRTEC, TAM JE

GRAD
17.45 ALI VEŠ? in HAMURABI
17.50 LUTKOMENDIJA, 5. del nadaljevanke
18.15 VIDEOGODBA, ponovitev
18.45 RISANKA
19.00 DANES
PODRAVSKI OBZORNİK
19.30 DNEVNIK
20.05 VIHRE VOJNE, 7. del nadaljevanke
21.00 OMIZJE

23.00 POROČILA

DRUGI PROGRAM

8.30 Naš prijatelj Tito — 8.45 Oživele strani — 9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 17.30 Beograski TV program — 19.00 Telesport — 19.30 Dnevnik — 20.00 Znanost — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.20 Dinastija — 22.15 Odprta knjiga

TOREK, 4. III.

9.00 PRED IZBIRO POKLICA: Vrtnarstvo
9.25 ČLOVEKOVO TELO: Vonj in okus
9.55 SLIKARSTVO XX. STOLETJA: Ženska v likovni umetnosti
15.45 — 23.00 TELETEKST
16.00 ŠOLSKA TV, ponovitev dopoldanskih oddaj
17.25 POROČILA
17.30 KOTALKARSKA PRAVLJICA, revijski nastop kotalkarjev z Opčin pri Trstu
18.00 KUŽA LUŽA, pravljici portret

akademskega slikarja Danijela Demšarja
18.15 MATI GRE V AMERIKO, dokumentarni film
18.40 ČAROBNA VRVICA
18.45 RISANKA
19.00 DANES
NOTRANJSKI OBZORNİK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 D. Jančar: VELIKI BRILJANTNI VALČEK, TV priredba gledališke predstave Drame SNG Ljubljana, 1. del
21.25 MEDNARODNA OBZORJA
22.10 DNEVNIK

22.25 SP V ROKOMETU (M)

DRUGI PROGRAM

8.30 Kaj otroci vedo o rojstnem kraju — 9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 17.25 Dnevnik — 17.45 Kaj otroci vedo o rojstnem kraju — 18.15 Mostovi — hidak — 18.45 Rumena laguna — 19.30 Dnevnik — 20.00 Narodna glasba — 20.45 Žrebanje lota — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Revolucija, ki traja — 21.50 Fran Galovič

SREDA, 5. III.

9.00 I. Pregled: TOLMINCI, TV drama
15.30 — 22.45 TELETEKST
15.45 TV MOZAIK, ponovitev dopoldanskih oddaj
17.25 POROČILA
17.30 Tone Pavček: KAJ JENAJLEPŠE
17.40 KO SE KORENIN ZAVEMO: Ljubljana, sree OF, 5. del dokumentarne serije
18.45 RISANKA
19.00 DANES

KOROŠKI OBZORNİK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 Film tedna: NORMA RAE, ameriški film
Mlada delavka sodeluje pri organiziranju sindikata v tovarni, v kateri dela. Temu se močno upira zlasti direktorica tovarne, ki seje razdor med delavci, pa tudi med delavci ni enotnosti. Do preobrata pride, ko delavci na pobude Norme Rae prekinajo delo, potem pa ustanovijo svoj sindikat. Vsekakor gre za enega najbolj poštenih ameriških

filmov o ameriškem delavstvu, ki je hkrati tudi prepričljiv filmski dogodek. Sally Field je za glavno vlogo dobila na canskem festivalu zlato palmico.
22.00 PORTRET JOŽETA BEVCA
22.30 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Benji, Zaks in deček iz vesolja — 8.55 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 17.10 Nogomet Hajduk: Wagem — 19.00 Košarka Cibona: Real — 20.30 Športna sreda

ČETRTEK, 6. III.

9.00 FILM
15.40 — 23.00 TELETEKST
15.55 TV MOZAIK, ponovitev dopoldanskih oddaj
17.25 POROČILA
17.30 ZGODBE O POLUHCU: Kako je Poluhec sodil siromaku, 9. del
17.50 POTOVANJE SKOZI OSOŃČJE: ODISEJADA JUPITER, 9. del
18.15 DELEGATSKA TRIBUNA

18.45 RISANKA
19.00 DANES
POMURSKI OBZORNİK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 TEDNIK
21.05 MAJHNE SKRIVNOSTI VE-LIKIH KUHARSKIH MOJSTROV
21.10 FREUD, zadnji del nadaljevanke
22.10 DNEVNIK
22.25 SP V ROKOMETU (M)

DRUGI PROGRAM

8.30 »Fazoni i fore« — 9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 16.25 Smučajmo vsi — 17.25 Dnevnik — 17.45 »Fazoni i fore« — 18.15 Znanost — 18.45 Goli z evropskih nogometnih igrišč — 19.30 Dnevnik — 20.00 Panorama (politični magazin) — 20.40 SP v rokometu — 22.15 Kvizoteka — 23.20 Dnevnik

Ob smrti Danila Rusa

30. januarja je med belokranjskim prebivalstvom žalostno odjeknila vest, da Danila Rusa ni več med nami.

Rodil se je 1929 v Veliki Nedelji pri Ptujju. Po opravljeni gimnaziji se je vpisal na veterinarsko fakulteto v Zagrebu, kjer je 1956 diplomiral. Kot diplomirani veterinar je dobil prvo službeno mesto v Črnomlju, kamor je prišel 1958. Po dveh letih

terenskega dela je bil imenovan za veterinarskega inšpektorja pri OBS Črnomelj in to delo je vestno opravljal do leta 1970. V letu 1970 je prevzel novo dolžnost — postal je direktor KZ Črnomelj in tu ostal vse do svoje prerani smrti.

Tovariša Danila Rusa se delavci DVZ DE Črnomlj spominjamo kot dobrega človeka, ki je vedno nevisljivo stal ob strani mlajšim veterinarjem. Tovariško je opozarjal na napake in nam dajal nasvete, kajti vedel je, kako težka je pot veterinarja začetnika. Verjetno ni človeka v Beli krajini, ki ne bi poznal Danila Rusa. Bil je poznan zlasti kmetom, pa tudi on je dobro poznal belokranjskega kmetovalca in njegovo ljubezen do živine. Ni mu bilo do osebnih koristi, bil pa je vedno pripravljen pomagati po svojih najboljših močeh.

S smrtjo Danila Rusa smo Belokranjci izgubili humanega človeka, ki je skoraj trideset let svojega življenja in dela dal Beli krajini. Zato smo mu dolžni zahvalo. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

SAMUEL KAVČIČ

ELEKTRIKA DVIGA TEMPERATURO

Čeprav nam, predvsem po zaslugi razmeroma blage zime, zaenkrat ne grozijo z redukcijami, ki že praviloma sprožijo najrazličnejše bolj ali manj žolčne razprave o električni energiji, preskrbi z njo, o elektrogospodarstvu ipd., je električna energija že nekaj časa tema razprav in dvigovalec temperature na različnih ravneh in krajih. Znani so zapleti okrog predvidene verige hidroelektrarn na Muri, ki naj bi taka, kot je zamišljena in na kakršno prisegajo strokovnjaki iz elektrogospodarstva, ogrozila, oziroma uničila na stotine hektarov najrodovitnejše slovenske zemlje. Znani so nesporezumi okrog gradnje termoelektrarne Plomin 2 na Hrvaškem pa razprave okrog druge jugoslovanske jedrske elektrarne, ki naj bi jo v Prevlaki pri Zagrebu skupaj postavili Hrvaška in Slovenija itd., itd. Temperaturo vsaj malo dvigne tudi vsakokratna podražitev električne energije, kot tudi novice o sicer že povsem

običajnih velikanskih izgubah elektrogospodarstva.

Zaradi preskrbe z električno energijo pa bo v prihodnjih letih gotovo marsikoga še bolj bolela glava. Energetiki opozarjajo, da se nam že na začetku prihodnjega desetletja obetajo redukcije zaradi velikega pomanjkanja električne energije. Morda bo kdo rekel, da je do takrat še veliko časa. Pet let res ni tako malo, a v energetiki je to zelo kratek rok, saj traja gradnja večje hidrocentrale in termoelektrarne okrog sedem, osem let, jedrske pa še dlje. Letos naj bi v Jugoslaviji po napovedih porabili več kot 81 milijard kilovatnih ur električne energije. Leta 1990 naj bi poraba znašala že okrog 98 milijard kilovatnih ur, ob koncu stoletja pa celo 160 milijard kilovatnih ur. Vprašanje je, če bo poraba res lahko takšna. Sedanje stanje daje kaj malo upanja, da bo tako, da bomo zagotovili tolikšno proizvodnjo električne energije.

Zadnji dve srednjeročni obdobji z gradnjo elektrarn ni šlo posebno dobro, zato imamo letos kar za 2.200 megavatov manjše proizvodne možnosti, kot je bilo predvideno. Vse sedanje jugoslovanske elektrarne imajo moč 19 tisoč megavatov, ki pa jih naenkrat ni mogoče izrabljati. Koriščenje je odvisno od vrste stvari, npr. od zalog mazuta, pa seveda od vodnih razmer, s katerimi smo včasih prav slabe sreče. Do konca tega srednjeročnega obdobja naj bi elektroenergetski sistem države okrepili za 4.500 megavatov. Zaenkrat so v različnih etapah gradnje elektrarne z močjo 3.000 megavatov, o začetku gradnje vseh ostalih pa se dejansko nič ne ve. Republiška elektrogospodarstva so nedavno sicer objavila plane razvoja, v njih pa je malo rokov o začetku ali dokončanju gradnje.

Lani je v Jugoslaviji manjkalo približno 300 milijonov kilovatnih ur električne energije. Tudi letos so napovedi vsaj v nekaterih republi-

kah dosti črnoglede. Srbija in Kosovo naj bi proizvedla 1,3 milijarde kilovatnih ur elektrike več, kot je bosta porabila, v Sloveniji pa naj bi presežek znašal 1,1 milijarde kilovatnih ur. Hrvaška predvideva prav tak primanjkljaj, kot bo v Sloveniji presežek, v BiH predvidevajo primanjkljaj 650 milijonov kilovatnih ur, v Črni gori 610 milijonov, v Vojvodini 436 milijonov kilovatnih ur. Ob vsem tem povejmo, da smo po porabi električne energije na prebivalca še kar ali vse bolj na dnu evropske lestvice. Predvideva se, naj bi se leta 2000, ko je predvidena poraba 5.000 kilovatnih ur na prebivalca, približali porabi, ki so jo leta 1980 imele Belgija, Velika Britanija, Avstrija, Danska, Češkoslovaška. Največ elektrike na prebivalca so leta 1980 porabile Norveška, kar dobrih 20 tisoč kilovatnih ur, Švedska 11.510 kilovatnih ur, Finska 8.329 kilovatnih ur itd. Smo pa zato na vrhu lestvice porabe energije na enoto družbenega proizvoda. Podatka kažeta, kaj bi morali storiti v prihodnjih letih. Toda kako? Kako se izogniti primanjkljaju energije, ki naj bi leta 1990 znašal kar 8 milijard kilovatnih ur, če bo gospodarski razvoj tak, kot je predvideno? Eno je jasno: od jugoslovanskega elektrogospodarstva samega ne moremo pričakovati boljše oskrbe z električno energijo, saj smo že omenili, da ne zasluži niti za enostavno reprodukcijo, ampak stalno posluje z izgubo.

Kaj naj bi gradili, je bolj ali manj vendar jasno. Strategija dolgoročnega razvoja energetike zahteva naslonitev na lastne energetske vire, med katerimi so najprimernejše reke in termocentrale na premog. Od okrog 110 milijard kilovatnih ur, kolikor je celotni vodni potencial v državi, jih je mogoče ekonomično izkoristiti vsaj polovico. Polovico od tega jih že, so pa še velike rezerve. Proizvajalci energetske opreme so ustanovili poseben konzorcij za gradnjo najmanj 15 hidrocentral na Muri in Savi, nekaj tako imenovanih vodnih

stopnic pa naj bi postavili tudi na Dravi. Tri hidrocentrale naj bi zgradili tudi na karlovškem področju. Zadnja leta se je veliko govorilo o neizkoriščenosti Drine, na kateri bi bilo mogoče poleg sedanjih 7 postaviti menda še 18 elektrarn skupne moči 3.000 megavatov z letno proizvodnjo nad 10 milijard kilovatnih ur. To je moč treh nuklearn, o katerih še kar govorimo, in pet Djerdapov 1! Velike so tudi rezerve Vardarja, Zete, Une, Trebišnjice in drugih rek. Prav ta energija je tudi najbolj čista, domača, se obnavlja in povzroča z nekaj pameti in kompromisov pri uporabi še najmanj škode okolju. V prihodnjih letih seveda računamo tudi z nekaj termoelektrarnami, ki naj bi imele skupno moč nekaj nad 2.000 megavatov.

Načrtov je veliko, veliko pre malo pa je zadnje denarja. Poleg tega je proti nekaterim (na primer proti Muri, Plominu itd.) veliko nasprotovanja široke javnosti, večinoma predvsem iz naravovarstvenih razlogov, ki jih nikakor ne moremo kar odbiti in ne obsoditi. Nasprotno. Tudi strokovnjaki bi morali gledati na to, da energetiko načrtujejo tako, da bo čim manj škodljivo vplivala na okolje (sedaj ni tako), saj varianta »nič« spet ni sprejemljiva, ne glede na to, da imamo še velikanske rezerve v neracionalnem trošenju električne energije. Poznavalci pravijo, da je teh rezerv vsaj za eno nuklearko. O slednjih pa tokrat samo toliko, da nekateri še kar vztrajno sanjajo o njih, in sicer naj bi do leta 2003 zgradili še štiri. O tem je ob pred kratkim objavljenem razpisu o uvozu novih jedrskih elektrarn pretekli teden razpravljali tudi CK ZKJ, katerega široko razpravo in tudi zelo različna mnenja bi vendar nekako lahko povzeli tako, da je treba nuklearni energetski program temeljito pretehtati v okviru enotnega jugoslovanskega energetskega programa, odločitev o zidavi jedrskih elektrarn pa naj ne bi bila ozka, ampak bi morali o tem odločati ob širokem soglasju.

ZDENKA LINDIČ—DRAGAŠ

MOČ PROTI ČUSTVOM

Ko je član centralnega komiteja ZKJ Dragiša Ivanović nedavno govoril o razpisani dražbi za uvoz novih jedrskih elektrarn, je izjavil, da bi bilo treba tak sklep razveljaviti iz političnih, znanstvenostrokovnih in finančnih razlogov. Ivanovičeve besede so imele velik odmev, takoj se je oglašila Milka Planinc in med drugim rekla, da jugoslovanski strokovnjaki že več let menijo, da naša država energetskih težav ne more rešiti brez nukleark, in ob tem dodala, da družba prav gotovo ne bo neodgovorno dovolila, da bi probleme jedrskih elektrarn reševali brez najresnejše razprave, in to ob sodelovanju širokega kroga strokovnjakov ter odgovornosti države v celoti.

Omenjeni izjavi plastično kažete dve skrajni mnenji o jugoslovanskem jedrskem programu, po katerem naj bi v tem in v začetku naslednjega stoletja zgradili pet jedrskih elektrarn, ki bi stale vsaj 15 milijard dolarjev. Zanimivo je, da zagovarjajo jedrske elektrarne predvsem politiki in ožja skupina strokovnjakov iz elektrogospodarstva, nuklearne komisije ZIS in nekaterih inštitutov, del strokovnjakov in javnost (to med drugim neizpodbitno dokazuje analiza inštituta za raziskave pri ljubljanski univerzi) pa je iz dneva v dan bolj odločno zoper negotove in drage atomske spomenike. Na eni strani je torej manjšina z velokansko dejansko močjo odločanja, na drugi pa večina, oborožena predvsem s čustvi in mnenji sicer redkih pogumnih, vendar z znanjem zelo podkovanih strokovnjakov.

Kakšne so metode in tudi razmerje moči med obema taboroma, je lepo pokazala nedavna beograjska oddaja Kino-oko, posvečena »jugonuklearkam«. Kar deset povabljenih pristašev atomske bodočnosti se je v zadnjem tre-

nutku odpovedalo nastopu pred milijonsko javnostjo, izgovarjali so se na vse mogoče načine, nekateri so svojo udeležbo pogojevali s seznamom zaželenih nasprotnikov druge strani. Zaradi izjemnega zanimanja in vprašanj iz vseh republik in pokrajin se je vodstvo Kino-oka odločilo, da bi za 26. februar naredili še eno okroglo mizo na to temo, prva, v kateri so po mnenju avtorja teh vrstic premočno zmagali zeleni, namreč zaradi časovne stiske in gore vprašanj in problemov ni bila dovolj celovita in dorečena.

Z oddajo pa ni bilo oziroma ne bo nič. Večina povabljenih pristašev jugoslovanskega atomskega programa namreč ni potrdilo sodelovanja v oddaji, na seznamu tistih, ki niso odgovorili, so tudi ugledni predstavniki Jugela, Jumele, JE Krško, nuklearne komisije pri ZIS, inštituta Vinča itd. Odgovorov ni bilo, čeprav je RTV Beograd vsem udeležencem poslala telegrame ali telekse s plačanim odgovorom. Skoraj odveč je povedati, da so bili nasprotniki jedrskih elektrarn pripravljeni na-

stopiti v polnem sestavu. Vendar oddaje ne bo, namesto vroče polemike o zadevi, težki 15 milijard dolarjev, bomo, tako napovedujejo, gledali okroglo mizo o naših preslavnih zogobrcih in izboru novega zveznega kapetana. Kino-oko o jedrskih elektrarnah bo, če bo, marca. Medtem so se zgodile še nekatere druge neprijetnosti. Seveda zelenim. Dan po prvi oddaji je eden najbolj briljantnih in podkovanih govorcev, dr. Branko Lalović, zaposlen v Vinči, dobil od svojega direktorja ukor, nekoliko kasneje pa tudi odločbo o upokojitvi. Stara, preizkušena metoda.

Koga se boje jedrski močgočnejši, ki lahko čez noč upokoje zaslužnega znanstvenika? Zakaj se nočejo pojaviti pred najširšim avditorijem, zakaj lahko v zelo ozkih okvirih tako rekoč dokončno sklepajo o licitaciji za graditev nukleark, podvigu, ki bi Jugoslavijo politično, ekonomsko in ekološko uokviril, tako so izračunali, do leta 2040?

Javnost je tista, ki marsikomu ne da spati. Javnost, ki verjame svoji laični pameti. Strokovnosti se je naveličala ob obrovcih, finijih in še čem.

MARJAN BAUER

Kino

RENDEZ — VOUS

Tokrat je fotografija ključni del teksta. Bilo bi sploh najlepše, ko bi zadoščala le ta podoba njenega pogleda. Toda... Ona je Nina, on Quentin; natančneje — bil je Quentin; zdaj je fantom, ki se vrača v njeno življenje. Prizor tega zrenja smrti v oči je iz filma Rendez-vous francoskega režiserja Andréja Téchinéja.

Nina je mlada gledališka igralka, ki se z dopolnjenimi osemnajstimi leti napoti iz province v Pariz. Tu se njeno življenje razpne med tri moš-

ke. Njihova časovna pojavitve v filmu in v njenem življenju je morda manj pomembna od dejstva, da pravzaprav predstavljajo tri do ekstreme prigranana razumevanja odnosa moškega in ženske. Prvi, uslužbenec v agenciji za oddajo stanovanj (Wadeck Stanczak), ji nudi »ljubezen; drugi, stari gledališki režiser (Jean-Louis Trintignant), očetovsko zaščito; tretji, Romeo v gledališki porno verziji Romea in Julije (Lambert Wilson), pa sebe z vso svojo nepredvidljivostjo in norostjo. Odločitev je enaka v življenju in na filmu. Da se Nina (Juliette Binoche) odloči za Romea, mora le-ta sredi filma umreti pod avtomobilskimi kolesi. »Ljubiš ga, ker si ga izgubila,« ji pravi gledališki režiser.

Temeljna razsežnost Téchinéjevega filma je prav v vztrajanju na tem »vselej prezgodaj ali prepozno« nekega lju-

bezenskega rezmerja. Ninin spoprijem z vlogo Julije (v predstavi, ki jo režira stari režiser) je tako lahko le dialog s fantomom, z nekom, ki je prav zaradi tega, ker ga ni več tu, še močnejše prisoten, ki je hkrati na ulici pod oknom in pred vrati sobe, ki je ob njej in v njej. In če verjamemo Jacquesu Lacanu, da obstaja »tisti mehanizem v nas, ki proizvaja najprej simpatijo, nato fascinacijo, obsesijo in končno samo ljubezen«, potem so v prizoru, katerega delček je pričujoča fotografija, strnjene vse faze tega potovanja, da bi v nju-nem pogledu lahko zaslutili tisto »samo ljubezen«.

Film Rendez-vous je nastal leta 1985. André Téchiné je prejel zanj nagrado za režijo na festivalu v Cannesu. 15. februarja so ga v Centru Sava videli obiskovalci beograjskega FESTA.

STOJAN PELKO

mala enciklopedija neverjetnosti

Zelo fini in dragi čopiči, ki jih prodajajo kot čopiče iz kamelje dlake, so v resnici narejeni iz repov vervec.

Investicija v Eifflov stolp v Parizu se je amortizirala v pičem letu dni, takratnega gradbenega dosežka ni mogoče šteti med zgrešene investicije, ki jih je tudi v Franciji nekaj. Če pa bi slavni stolp stal v kakšnem bolj zakotnem predelu te dežele, bi bila pesem najbrž popolnoma drugačna.

V tkivu, iz katerega so narejeni človeški možgani, je (relativno glede na težo) več vode kot v človeški krvi. Toliko, da se vel!

Še v tem stoletju so v ameriški zvezni državi Delaware javno prešibali več kot 1600 ljudi, obsojenih na to kazen zaradi raznih deliktov »srednje kategorije«.

V Las Vegasu, glavnem mestu Nevade, ki je tudi ameriško središče za igre na srečo, se vrte rulete 24 ur na dan. V mestu je med drugim tudi 30.000 igralnih avtomatov, na katerih povprečni prebivalec Las Vegasa zapravi letno okoli 800 dolarjev.

Paul Cézanne, slavni francoski impresionistični slikar, je slikal tako počasi, da je pri ustvarjanju »mrtvih prirod« namesto pravih plodov uporabljal ponaredek iz voska. Pravo sadje bi se namreč pokvarilo prej, kot bi umetniku uspelo dokončati sliko.

Od leta 1788 do 1820 je bilo v vseh angleških gledališčih prepovedano igrati slavno Shakespearovo tragedijo Kralj Lear. Zakaj? Preprosto zato, ker bi zlonamerneži lahko povezali predstavo z boleznijo tedanjega angleškega kralja Georga III. Zdravniki so kralja proglašili za popolnoma norega.

Američan Robert Tood Lincoln je bil očitno eden atentatov na tri ameriške predsed-

nike. Navzoč je bil ob atentatu, v katerem so ubili njegovega očeta Abrahama Lincolna, atentatu na predsednika Garfielda in atentatu na predsednika McKinleya. Po uboju slednjega se je Robert Lincoln zaklel, da se ne bo nikoli več udeležil nobene javne prireditve, na kateri bo tudi ameriški predsednik. Te ga se je zvesto držal, kljub temu pa je bil priča atentata na guvernerja Oklahome.

Ameriški predsednik Ulyses Grant, nekdanji general, je bil edini ameriški prvi mož, ki so ga aretirali in pripeljali na policijsko postajo. Policijska patrolja ga je leta 1871 zalotila, kako je kljub strogi prepovedi jahal po ulicah Washingtona z nedovoljeno hitrostjo. Grant je plačal kazen 20 dolarjev, kar tedaj ni bilo malo.

Glasba

SUŽNJA RITMA

Grace Jones, sužnja ritma, se je rodila na Jamajki, odrasla pa je v Združenih državah Amerike. Je pravzaprav ameriško dekle z jamajskimi navadami. Tako se z resnim glasom napovedovalca začne zadnja plošča Grace Jones »Slave To The Rhythm«.

Grace Jones se je rodila v Spanishtownu na Jamajki. Ko ji je bilo 12 let, se je oče, ki je dokaj dolgo ohranjal družinsko tradicijo angažiranja v lokalni politiki, odločil preseeliti v ZDA in tam začeti novo življenje. »Pristali« so v Syracuseju. Grace Jones je že kot pubertetnica obiskovala razne tečaje igre in manekenstva ter imela celo angažma z Wilhelmina Modeling Agency iz New Yorka. Kmalu je dobila prvo vlogo v filmu Gordon s'War. A mnogo večjo slavo si je pridobivala v newyorških underground klubih, kjer so bili večinska publika homo seksualci. Na oder je prihajala z okrašenim motorjem, oblečena v tesne pasove, in plesala s tamkajšnjimi body builderji. Ko se je v širši javnosti razširil glas o seksualnem temnopoltem dekletu fantovskega videza in ko so slike njenih nastopov prišle v mnoge najbolj znane svetovne ilustrirane revije, se je Grace Jones preselila v Pariz in postala ekskluzivni model znanega francoskega modnega fotografa Jeana Paula Gouda. Ustvarila sta izjemne fotografske serije. Grace se je seveda pojavljala na naslovnih straneh magazinov kot Vogue, Der Stern, Elle, vse bolj pa se je tudi posvečala pevski karieri. Imela je nekaj disco hitov, na primer I Need A Man, La Vie en Rose,

pa Go or Die, ki pa niso zbudili pretiranega zanimanja glasbene kritike in širše publike. Njeni prvi trije albumi, Portofilio, Fame in Muse, so bili pač pretirano discovsko orientirani. Ko je producenta Toma Moultona zamenjala s Chrisom Blackwellom, so se zadeve začele spreminjati. Album »Warm Leatherette« je vseboval nekaj rock evergreenov, med katerimi je imela posebno mesto pesem »Love Is A Drug« Bryana Ferryja z albuma Siren skupine Roxy Music. Grace Jones je čedalje uspešneje uporabljala svoj globoki glas in eksotično jamajsko izgovorjavo.

Leto 1981 je bilo prelomno v njeni pevski karieri. Takrat je objavila svoj najboljši album Nightclubbing. Plošča je bila popolnost moderne produkcije z očitnim vplivom takrat vse bolj popularne reggae glasbe. Njena sodelavca Dunbar in Shakespeare sta pač dolgo delala kot producenta lokalnih reggae skupin in sta stalna člana ene najboljših reggae skupin na svetu Black Uhuru. Plošča je

bila leta 1981 izbrana za album leta, in sicer po ocenah kritikov britanskega New Musical Express. Tudi naslednji album »Living My Life« je bil zelo kvaliteten. Grace Jones je postala svetovna zvezda in vse bolj jo je začel zanimati tudi film. Leta 1984 je sodelovala v dveh komercialnih uspehih, v Conanu II z Arnoldom Schwarzeneggerjem in v zgodbi o agentu 007 A View to a Kill.

Proti koncu lanskega leta se je Grace Jones vrnila na glasbeno sceno. V produkciji Trevora Horna, trenutno enega najbolj cenjenih producentov, je posnela in objavila album »Slave To The Rhythm«. Na plošči je nekaj inoče ene pesmi, ki pa se med seboj vendar precej razlikujejo. Promocijo te plošče je spremljal v zadnjem času eden najboljših spotov, narejen iz raznih starih fotografij, video posnetkov in filmov. Diskografska hiša Island, ki je videla, da ji popularnost na tržišču spet raste, je izdala tudi kompilacijo njenih največjih hitov z naslovom Island Life.

BELA KRAJINA SE EKOLOŠKO OSVEŠČA

Skromne samočistilne sposobnosti kraške Bele krajine in zanemarjanje prvin smotrnega gospodarjenja z okoljem se je v vsej širini drastično pokazalo ob onesnaženosti Krupe s polikloriranimi bifenili. Posebna oblika degradacije okolja je presenetila slovensko in belokranjsko javnost, o belokranjski Krupi, je bilo veliko napisanega, zato ne kaže ponavljati ugotovljenih dejstev. Vendar vrsta stvari kaže, da poteka odpravljanje posledic odločno prepočasno, kar še posebej velja za sicer zahtevne, a prepotrebne analize zdravstvenega stanja ogroženih prebivalcev, pa tudi nevtiralizacije vpliva onesnaženosti iz odlagališč odpadkov, ki vsebujejo PCB.

Ob D. Ahačič in I. Jugoviču je zlasti B. Flajšman v Dolenjskem listu in Delu pred kratkim ponovno trezno in pretehtano (pa tudi čustveno prizadeto) opozoril na počasnost reševanja, skromno obveščanje javnosti s strani strokovnjakov in upravnih organov, ter obenem postavil jasna in konkretna vprašanja. Žal nanje ni bilo celovitega in jasnega odgovora, saj je v Delu (8. 2. 1986) nanje glede akcij SEPA odgovoril le S. Polič. Iz sicer dokaj meglenih in splošnih odgovorov lahko razberemo, da »se dogovorjeni programi potrebnih ekoloških meritev in raziskav izvajajo delno oziroma so v zamudi.« Obenem pa se popolnoma strinjam z ugotovitvijo S. Poliča, da je že čas (po mojem celo skrajni), da se trezno strokovno oceni stopnja in razsežnost tveganja zaradi onesnaženosti Krupe in okolice s PCB.

Predvsem zaradi negotovosti prizadetih prebivalcev je res krajni čas za strokovno podkrepitve informacije in ugotovitve. Ne mislim komentirati nekaterih namigovanj S. Poliča, da morda kdo želi celo izsiliti krupske katastrofo, ali pa misli, da B. Flajšmana žuli čevlji drugje (morda tudi ostale »nepoklicane«), ne pa skrb za Krupo. Ravno neolepšane in trde besede nekaterih »nepoklicanih« so morda pripomogle k nekoliko hitrejšemu reševanju (a še vedno odločno prepočasemu) vprašanj v zvezi s Krupo. Želja in zahteva je le, da se prizadetim prebivalcem in zaskrbljeni javnosti strokovno argumentirano in jasno predložijo dejanske in potencialne posledice onesnaževanja s PCB in odločneje odpravljajo vzroke in možnosti nadaljnjega onesnaževanja. In upanje, da je krupska klotuta morda le osvestila pogosto ekološko ležernega samoupravljalca pod Triglavom, ki se doma razburja nad »svinjarijo«, na delovnem mestu pa neprizadeto onesnažuje okolje.

Belokranjce pa v zadnjem času pesti nov ekološki problem: kje naj bi bila osrednja črnomaljska občinska komunalna deponija. Za razumevanje tega izredno perečega in občutljivega vprašanja (kaj pomeni neprehtano odlaganje posebnih odpadkov, je boleče pokazala Krupa) je potrebno nekoliko širše, regionalno osvetliti razmere, pa tudi že na samem začet-

ku ločiti upravno-organizacijski nivo ter strokovno delo. Očitno je v lokacijskem postopku prišlo do več »kratkih« stikov med ustreznimi občinskimi službami in KS Dragatuš, kjer naj bi bilo smetišče. Iz razgovorov z delegacijo KS Dragatuš, ki se je konec leta 1985 udeležila sestanka IO Zveze društev za varstvo okolja v Ljubljani (in kasnejših pogovorov), je razvidno, da se krajani KS Dragatuš čutili odrinjene iz postopka dogovarjanja za izbor lokacije smetišča. Osebnostno, da je ravno v tem »kratkem« stiku in pomanjkljivi (a nujni) vključitvi KS eden izmed osnovnih razlogov za postopno spreminjanje mnenja KS Dragatuš. Le-ta je bila v začetku (sicer z nekaterimi pridržki) sicer »rezervirana« do smetišča na njenem ozemlju, vendar ni bila a priori proti, danes pa je njeno mnenje in stališče odklonilo. Brez dvoma bo nadaljnje delo in dogovarjanje sedaj veliko težavnejše, dolgotrajnejše, vendar nujno in prepotrebno.

Ker sem že leta 1980 po strokovni strani (samoiniciativno) opravil širšo, regionalno zasnovano raziskavo o neurejenih odlagališčih odpadkov v Beli krajini (objavljena v Geografskem vestniku 1981, Ljubljana), se čutim dolžnega, da strokovno pošteno in neobremenjeno prikažem nekatere osnovne raziskovalne ugotovitve. Že leta 1980 je bilo v Beli krajini več kot 40 neurejenih odlagališč trdih odpadkov, ki v pretežno kraškem svetu pomenijo dejansko in možno obliko onesnaževanja, zlasti vodnih virov. Onesnaženost vse večjega števila belokranjskih kraških izvirov dejansko ugotavljajo večletne študije Geološkega zavoda (nosilec raziskave je mag. D. Novak), pa tudi druge (npr. D. Plut: Vode v Beli krajini in njihova uporaba, doktorska tema, 1985). Terenski ogledi kažejo, da izcedna voda iz neurejenih smetišč postopoma pronicava v podzemlje, ogrožajo vodne vire, na smetiščih pogosto prihaja do nekontroliranega sežiganja smeti, neznosnega smradu, na smetiščih so gladalci, ptice, večkrat pa tudi otroci, zbiralci koristnih odpadkov itd. Stalno je prisotna nevarnost okužb, epidemij, različnih oblik onesnaževanja. Tudi za osrednje odlagališče odpadkov pri Vranovcih velja, da je položaj ekološko popolnoma nevarno, saj je smetišče na kraškem svetu, v bližini naselja in Lahinje, sanitarno neustrezno urejeno. Skratka, odlaganje trdih odpadkov v občini Črnomelj je neurejeno in lahko samo čakamo, kdaj bo prišlo do ekološke nesreče.

Obenem je današnje stanje dovolj jasno opozorilo, da ni sprejemljivo mnenje o reševanju problema odpadkov po principu: vsaka KS naj ima svoje smetišče, sama naj rešuje svoj problem. Tako mnenje pa še posebno ni sprejemljivo v pokrajini, kjer je le desetina ozemlja nekraškega, torej neprepustnega.

Izbor širšega območja za lokacijo centralnega sanitarnega smetišča za celotno črnomaljsko občino je slonel na naslednjih strokovnih obdelanih vidikih: hidrogeološkem, pedološkem, meteorološkem, naravovarstvenem, urbanistično-prometnem in estetsko-rekreacijskem (Plut, 1981). Medseboja primerjava in soočanje različnih vidikov za celotno ozemlje Bele krajine nam je po metodi izločanja najmanj primernih površin ter prikrižanja posameznih analitskih kart izluščila, da je za osrednje smetišče najbolj primeren svet kanižarske kadunje, in sicer širše območje med Kvasico—Kanižarico in Butorajem. Gre torej za geološko edini večji sklenjeni predel vododržnih slojev v kanižarski premogovni kadunji, s površinsko razvito rečno mrežo, debelo prstjo in preperelino; svet ni poseljen in je obenem izven naravovarstvenih in vodnovarstvenih območij, kjer prevladujejo gozdne površine, a v bližini največjega urbanega središča.

Kot geograf sem po svoji strokovni usposobljenosti raziskovalno tvorno sodeloval le v tej, širši fazi izbora območij za lokacijo. Tej fazi raziskovanja pa je sledila druga, operativnejša in konkretnjša, kjer je večje število raziskovalcev-specialistov (od urbanistov do hidrogeologov) sodelovalo pri izboru najbolj ustrezne mikrolokacije za smetišče. Izdelan je bil projekt in lokacijska dokumentacija (revidiranje je opravil SMELT), ki predvideva kompletno sanitarno ureditev osrednjega odlagališča komunalnih odpadkov (brez posebnih odpadkov). Urejeno odlagališče odpadkov naj bi bilo ograjeno, nadzorovano, z rednim zasipavanjem, bazenom izcedne vode, protipožarno urejeno, brez sežiganja odpadkov itd. Skratka, urejeno v skladu s predpisi, ki veljajo za sanitarne deponije. Urejeno centralno odlagališče je vsekakor šele začetna, a nujna stopnja dolgoročnega reševanja problematike odpadkov.

Ker se v preteklosti pogosto nismo dosledno držali predpisov ravnanja z odpadki, je seveda upravičena bojazen prebivalcev KS Dragatuš in ostalih bližnjih naselij, da ne bo vse tako, kot bi moralo biti. Pojavilo se je

celo nezaupanje do strokovne kvalitete projekta in lokacijskih dokumentacij. Glede teh vprašanj je ustrezno odgovoril že geolog mag. D. Novak, in ne kaže ponavljati njegovega mnenja. Seveda pa to ne pomeni, da ne gre prislunhiti domačim poznavalcem, ki lahko veliko prispevajo k poznavanju terena. Skratka, nujen je odprt, neobremenjen, a strpen dialog, kjer je še posebno pomembno, da znamo poslušati (ne le govoriti), a sprejeti le argumentirane trditve.

V Sloveniji je ob vrsti neurejenih centralnih smetišč tudi nekaj vzorno urejenih, z minimalnimi vplivi na okolje. Nekateri zgledi doma in po svetu kažejo, da so torej možne sprejemljive rešitve, obenem pa je jasno, da ne bo šlo brez večjih finančnih vlaganj. Problemi bodo manjši, če bo seveda količina odpadkov čim manjša. Na tem področju pa je le malo storjenega. Bogate države na vse načine spodbujajo varčevanje, sortiranje in ponovno uporabo odpadkov (tudi za pridobivanje energije), mi pa se tudi tukaj obnašamo skrajno neracionalno in razsipno. Tudi možnosti rekultivacije smetišč ne namenimo dovolj pozornosti, vendar je premalo poznano dejstvo, da je južni del Ljubljane nastal na bivšem mestnem smetišču.

No, na koncu razmišljanj bi rad podal nekaj bolj optimističnih ekoloških utrinkov, čeprav nedavni izliv naftnih derivatov v Metliki ponovno potrjuje nujnost večje pozornosti do zapletenih vprašanj varovanja okolja. V letošnjem letu se bodo v večjem obsegu nadaljevale celovitejša raziskava vodnih virov Bele krajine, da bi se določila strategija njihove rabe vse do leta 2050. Široko, interdisciplinarno zastavljena večletna naloga (vodi jo vodnogospodarski inštitut ob sodelovanju z geološkim zavodom in inštitutom za raziskovanje krasa pri SAZU) obeta tudi drugačen odnos do naravnih virov in okolja. Obenem se je na pobudo črnomaljske občinske raziskovalne skupnosti pričel širše zastavljena akcija za gradnjo malih HE (20 do 30 kW) na belokranjskih vodnih tokovih, ki ima ekonoške, ekološke, naravovarstvene, vodnogospodarske in narodnoobrambene razsežnosti. Širši družbeni interes (tudi delovnih organizacij, zlasti Belta in Iskre) ter zasebna iniciativa obetajo, da se bo od besede prešlo k dejanjem. Vse bolj pereča prostorska ekološka stiska kaže, da časa za zgolj razmišljanje ni več veliko.

DUŠAN PLUT

Dušan Plut

Novotehna, trgovsko podjetje na debelo in drobno, p. o., Novo mesto Glavni trg 11

Komisija za delovna razmerja objavlja proste naloge in opravila:

1. samostojni prodajalec tehnične stroke — 2 delavca
2. samostojni prodajalec avto stroke — 1 delavec
3. samostojna prodajalka tehnične stroke — 1 delavka
4. avtomehanik — 1 delavec
5. skladiščni delavec — 1 delavec

Pogoji:

pod 1, 2, 3: IV stopnja strok. usposobljenosti — trgovska šola tehnične stroke oz. avto stroke pod tč. 2, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca pod 4: IV. stopnja tehnične smeri — avtomehanik, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca pod 5: nekvalificirani delavec, poskusno delo 1 mesec

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Osební dohodek po sam. aktih delovne organizacije. Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na gornji naslov. Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po objavi.

143/9-86

SREDNJA EKONOMSKA, naravoslovno-matematična in pedagoška šola Brežice, Trg dr. I. Ribarja 14 68250 BREŽICE

razpisuje prosta dela in naloge

ravnatelja srednje šole — poslovodni organ

Razpisni pogoji:

- visoka izobrazba pedagoške smeri
- diplomirani ekonomist z dodatno pedagoško-andragoško izobrazbo
- diplomant visoke šole za organizacijo dela — organizacijsko-kadrovsko izobraževalne smeri
- moralno-politična primernost
- organizacijske sposobnosti
- znanje slovenskega jezika
- strokovni izpit
- 5 let delovnih izkušenj

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev, kratkim življenjepisom in opisom dosedanega dela naj kandidati pošljejo svetu delovne skupnosti šole v 15 dneh po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

141/9-86

Mercator — Agrokombinat Krško, TOZD POLJEDELSTVO-MESO KOSTANJEVICA

na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

DVEH NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV

za dela v delovni enoti farma prašičev na Pristavi pri Leskovcu. Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pisne prijave pošljejo na naslov: Mercator-Agrokombinat Krško, Cesta krških žrtev 52, Krško, kadrovski službi. Prijave bomo zbirali 8 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 10 dneh po končanem zbiranju prijav.

148/9-86

Dinos Ljubljana TOZD Priprava odpadnih surovin n. sol. o.

Delovna enota NOVO MESTO, Ljubljanska cesta 35 Odbor za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

skladiščni delavec — 1 delavec za DE Novo mesto

Pogoji: polkvalificirani delavec kovinarske stroke (II. zaht. skupina), 1-mesečno poskusno delo, 1 leto delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati naj v roku 8 dni vložijo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov:

Dinos Ljubljana, TOZD Priprava odpadnih surovin, Ljubljana, Titova 118.

140/9-86

DELAJSKI SVET enovite delovne organizacije MERCATOR-KOPITARNA SEVNICA, p.o. SEVNICA

razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJA KOMERCIALNEGA SEKTORJA

Poleg splošnih pogojev po zakonu, statutu in drugih internih aktih DO morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

— visoka izobrazba ekonomske, komercialne ali lesnoindustrijske smeri in tri leta ustrezne prakse na delih oz. nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v lesni industriji

— ali popolna srednja izobrazba ekonomske, komercialne ali lesnoindustrijske smeri in osem let prakse na delih oz. nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v lesni industriji

— ustrezne moralno politične vrline.

Kandidat bo izbran za štiri leta.

Rok za sprejemanje prijav je 15 dni po dnevu objave razpisa.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih zaposlitev naj kandidati pošljejo na naslov: MERCATOR-KOPITARNA SEVNICA, Kadrovski oddelek, 68290 SEVNICA.

O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

147/9-86

NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto — Straža TOZD SIGMAT Brestanica

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. SNAŽILKA — kov. obrat (1)

Pogoji: končana osnovna šola, 3 mesece delovnih izkušenj, poskusno delo 45 dni, delo za nedoločen čas

Kandidati naj vložijo z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto—Straža, TOZD SIGMAT, 68280 Brestanica.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

142/9-86

GASILCI, KI SRCA VŽIGAJO

Ljubezen do petja je (bila?) slovenska narodna značilnost, kot spada med naše značilne oblike ljudske organizacije tudi zbiranje v gasilski društva. Ne bi se smeli torej čuditi, če se oboje združi. In res poznamo v Sloveniji nekaj gasilskih pevskih zborov. Začuda pa jih ni veliko. Na Dolenskem je zaenkrat sploh edini te vrste moški pevski zbor gasilskega društva Šmihel. Ima pa ta zato za seboj že celo desetletje delovanja. Čez dva dni bodo namreč na slovesnem jubilejnim koncertu v novomeškem Domu kulture praznovali desetletnico uradnega obstoja.

Takole se spominja začetkov zbora sektorski gasilski poveljnik in prvi predsednik zbora Slavko Barborič: »Ko smo leta 1975 zgradili Regerčani in Šmihelčani gasilski dom v Šmihelu, je upravni odbor dal pobudo, da bi gasilci ustanovili tudi pevski zbor. Predsednik gasilskega društva Tone Lavrič, Franc Vovko in jaz smo začeli zbirati pevce, na pomoč sta nama priskočila še Franc Surla in Mirko Ravbar. Kmalu se nas je zbralo 26. Za zborovodjo smo zaprosili Ludvika Ahačiča, ki se je povabilu rad odzval. Nekoliko se je sicer zapletalo pri registraciji zbora, saj so na novomeški ZKO vztrajali, naj bi raje ustanovili kulturno društvo, nazadnje pa smo 26. januarja 1976 le bili uradno registrirani. Takrat je zbor štel že 32 pevcev.«

Za petje zagreti gasilci so se zbirali v šmihelskem gasilskem domu, kjer so imeli prostore za vaje. Vendar so bili prostori poleti zelo hladni, pozimi pa mrzli, da je bilo kaj. Kakih pet let so preganjali mraz z zagretim petjem, potem pa so se preselili v prostore dom starejših občanov, kjer še danes redno vadijo.

Prvo leto zbora je minilo v znamenju vaj, vpeljevanja in premagovanja začetnih težav, zato so javno nastopili le dvakrat. Že leto kasneje so svoje pevsko znanje pokazali večkrat in v več krajih. Udeležili so se tudi pevskega tabora v Šentvidu, kamor so potem zvesto

zahajali leto za letom. Nastopili so tudi na občinski pevski reviji, posneli so prve pesmi za televizijo, sledili so novi in novi nastopi. Leta 1980 je naše pevce pot zanesla tudi zunaj naših meja. Bili so v gosteh pri pobratenem zboru Korotan iz Šmihela pri Pliberku. Obisk so koroški Slovenci vrnil naslednje leto.

Leta 1981 se je od zbora poslovil takratni zborovodja Ahačič, katerega gre zasluga, da je zbor postavil na noge. Nekaj časa so bili pevci brez vodstva, potem pa so za sodelovanje zaprosili Toneta Finka, ki zbor vodi še zdaj.

»Letos, ko naš zbor praznuje desetletnico, praznujemo jaz petnajstletnico ukvarjanja z zborovodstvom. Kot zborovodja sem samouk. Učil sem se iz priročnikov, obiskoval sem tečaje in seminarje, ob vsem tem pa rasel ob praktičnem delu. Ko sem prevzel zbor šmihelskih in regerskih gasilcev, sem najprej mislil, da bom le toliko pomagal, da fantje dobe drugega dirigenta. Škoda se mi je zdelo, da bi zbor razpadel, saj

vem, kako težko je zbor spraviti skupaj. Toda zagnanost in navdušenost teh pevcev me je toliko prevzela, da sem ostal z njimi,« pravi Fink.

Predlanskim je bilo v Slovenj Gradcu prvo srečanje gasilskih zborov Slovenije. Na njem so seveda nastopili tudi pevci GD Šmihel in prav njim je pripadla čast in dolžnost, da pripravijo 2. srečanje. V zadovoljstvo vseh nastopajočih so ga lansko leto uspešno spravili pod streho.

Če potegnemo črto pod desetletno delo edinega dolenskega gasilskega pevškega zbora, potem ugotovimo kar lepe uspehe. Zbor je navadil okrog 120 narodnih, umetnih in drugih pesmi, imel je 40 samostojnih koncertov, veliko nastopov na revijah, pevskem taboru, na praznovah, komemoracijah in na drugih priložnostnih slovesnostih. Drugo mesto na občinski pevski reviji kaže, da je tudi v kakovostnem pogledu nekaj dosegel. Gotovo pa je edinstven po tem, da njegovi člani znajo krotiti tisti pravi ogenj v slovenskih

domovih in prižgati tistega, ki zagori v srcu, ko zavzame slovenska pesem.

Kaj družji dandanes ljudi k nedvomno zahtevnemu petju, kaj je vzrok, da žrtvujejo svoj prosti čas za petje? Odgovor je znan: ljubezen do petja. Toda še nekaj drugega. Metod Žagar pravi, da je z zborom doživel veliko lepih trenutkov, da je v njem našel veliko novih prijateljev. »Zares si želim, da ostanemo skupaj!« pravi. Tudi pevec Jože Škoda pravi, da mu petje sicer jemlje veliko prostega časa, a da obilo povrne.

Predsednika zbora Milana Zupančiča pa le skrbi. Takole pravi: »Povprečna starost zbora je kar visoka, okrog 40 let, zato bi nas dotok mladih pevcev še kako razveselil. Radi bi še dolgo peli in širili slovensko pesem, zato rabimo nove moči.«

Na plan, ljubitelji petja! Pevski zbor šmihelskih in regerskih gasilcev namerava proslaviti še nekaj desetletnic. Časa je torej dovolj, da se jim pridružite!

M. MARKELJ

Sadjarstvo

OČE SLOVENSKE BRESKVE

»Ljudje ne vedo, kaj se da narediti, so premalo vztrajni,« pravi 85-letni Alojz Fornazarič iz Rese nad Krškimi, najstarejši in hkrati častni član Sadjarskega društva Slovenije. Še danes številni inženirji radi prihajajo na domačijo Fornazaričevih, da se pogovorijo z Alojzom ali njegovim 56-letnim sinom Edvinom, ki uspešno vodi kmetijo. Alojz Fornazarič, oče sodobnega sadjarstva pri nas, je uredil še v stari Jugoslaviji prvi gostosajeni nasad breskev, po vojni pa izvozil prve jugoslovanske breskve.

Petero bratov in prav toliko sester se je rodilo v zavedni kmečki družini Fornazaričevih v Vogerskem pri Gorici, zdaj so živi še trije. Alojz poudarja, da so vsi otroci delali slovenske šole, za časa fašistične Italije pa so Slovence preganjali. V Pistoi je Fornazarič koračil še kmetijsko šolo, za breskve, v Bolzanu pa za jabolka. Postal je pravi specialist, izvedenec za sadjarstvo. Italijani so vendarle znali ceniti kakovostno strokovno delo, zato tudi Alojzu ni ušla nobena nagrada za uspehe pri vzgoji vrst; prvo nagrado je dobil za grozdje v Padovi — v tretjem letu je imela trta že pet kilogramov grozdja — prav tako v Gorici za češnje. Plakete še danes krasijo kleti lepo urejene hiše v Resi, le po zlati medalji, ki so mu jo Italijani pobrali za vojno v Abesiniji, se Alojzu še danes toži.

V Jugoslavijo ni pobegnil, ampak je prišel s potnim listom. Pisalo se je leto 1937 in Fornazarič se ni veliko obotavljal, ko je zagrebški bogataš Miler iskal strokovnjaka za sadjarstvo. Milerju ni manjkalo cvenka, saj je imel tedaj največjo opekarno v Zagrebu, zato si je lahko privoščil prvi gostosajeni nasad v Jugoslaviji.

Med 25.000 drevesi je bilo 7000 breskev, sadike za nasad na Milerjevem bregu nad Kustošijo pa je Fornazarič priskrbel iz Italije. Pri nas nizkobežnih sadik tedaj pač še niso poznali.

»Leta 1940 sem si rekel: zakaj ne bi začel na svoje? Vzel sem v najem zemljo v Leskovcu in nasadil 1700 breskev. Čepiče sem prinesel iz Italije. Vzgojil sem nove sorte breskev, imel sem tudi jabolka, višnje...« se trpko spominja Alojz. Kadarkoli se povrne, čeprav seveda le v mislih, v Leskovcu, mu je grenko pri srcu. »Po vojni so me hoteli uničiti. Vse sem doma v Vogerskem prodal, da sem naredil nasad v Leskovcu, leta 1956 pa mi je država nasad vzela.« Ko bi Agrokombinat vsaj pustil plodove vztrajnega, trdega in strokovnega Fornazaričevega dela, če že o kakšni spodobni odškodnini ni bilo niti besedice... Ne, vse so posekali! Nehote zaide spomin v leta okupacije, ko so Nemci ponujali stroje in kolikor je hotel umetnih gnojil, samo da bi jih učil sadjarstva...

Na 8 hektarih kmetije v Resi je Fornazarič pričel spet vse znova. Dvajset let je bila zemlja, ki jo je kupil, in pušči, preraščalo jo je trnje. Naredil je hektarski nasad breskev, hektar zemlje pa je prepustil vinogradu. »Na

tej površini so bile že dvakrat breskve in ne uspevajo več, zato je treba kolobariti,« pojasni Alojz. Ni treba posebej poudarjati, da je iskal vse možnosti izbora najboljših vrst sadja, zato je drevesnica na taki kmetiji nepogrešljiva. A je imel nenehno pred očmi tudi, kako čim lažje obdelati sadovnjak. »Danes so glede mehanizacije nebesa! Kmalu po vojni so mi v Avstriji ponujali traktor, a takrat privatniki pri nas niso smeli imeti traktorjev. Leta 1957 pa smo že imeli prve traktorje,« pravi Alojz. Pred tremi leti je imel še 58 sort breskev na osmih vrstah podlag, a zdaj so nasad obnovili. Po vojni so ga silili v zadrugo, a ko je prof. France Adamič rekel, da bodo zemljo arondirali, je to določno odklonil. Takrat so kmetje arondacijo (zaokroževanje) zemljišč (še bolj kot danes), razumeli, kot da jim bodo zemljo pobrali, zato so se ji upirali.

»Tudi v Sevnico sem hodil podučevati, a le nekaj časa, saj veste, kako so gledali na privatnike. Marsikdo me je spraševal o številkah, koliko pridelam. Takim sem odvrnil: uči se, delaj, pa boš videl!« pravi Fornazarič.

Pri 85 letih lahko še vse dela, tudi kosi. Veliko hodi po gozdovih, s puško, da ne bi kdo pomislil, kako po-

hajkuje. Opaža, da divjačina dela ogromno škodo, tudi v gozdu. Tudi po 8 srn pride nekaj metrov od hiše, sosedu pa dobesedno pred prag. V sadovnjakih povzroča divjad veliko škodo, odškodnina pa je smešno nizka, tako da se marsikdo niti ne spusti v dolgotrajni postopek.

Fornazarič je iz Piemonta prinesel lešnike in jih tudi cepil. V Italiji, Franciji, Nemčiji jih že vakuumsko pobirajo s tal. V teh deželah in tudi Belgiji so napredni sadjarji. Toda tudi pri nas se stroka izpopolnjuje, mariborski Miroslav na primer že na veliko izvažata sadike na Zahod. Na Milerjevem bregu je Fornazarič sadil prvi zlati deliš v Jugoslaviji, a danes teh jabolk že skoraj ne marajo. Preseneča ga, da tudi ni večjega zanimanja za prvo domačo sorto breskev. Fornazarič je namreč vzgojil sorto breskev po imenu slovenija, za kar je leta 1970 dobil od sklada Borisa Kidriča šest tisočakov nagrade. Ameriški profesor Hough, ki je bil že večkrat pri Fornazariču, je dejal, da bi v ZDA dali za tako sorto od 25 do 50 tisoč dolarjev! Še ena potrditev tolikokrat izrečene domneve, da je pri nas domače znanje malo cenjeno.

PAVEL PERC

Kočevska preteklost

KAKO SMO GRADILI SOKOLSKI DOM

Po končanem šolanju na kočevski gimnaziji sem odslužil vojaški rok in se leta 1931 vrnil iz Sarajeva domov v Kočevje, kjer se je začela trnova pot iskanja zaposlitve in vsakdanjega kruha. Po očetovi smrti v letu 1932 sem pomagal doma mami in bratu, ki sta vodila obrt po očetu, in čakal, kje se bom zaposlil. Že kot dijak sem bil včlanjen v sokolsko društvo v Kočevju. Telesna vzgoja mi je takrat in tudi pozneje v življenju veliko pomenila. V nemirnih časih od leta 1932 dalje pa smo mladi telovadci izkoristili vsak prosti trenutek za izpopolnjevanje vzgoje in vsestransko pridobivanje znanja. Sam sem obiskoval razne voditeljske tečaje v društvu in pozneje tudi pri sokolski župi v Ljubljani.

Izvoljen sem bil za društvenega načelnika. Vzgojili in sestavili smo močan voditeljski zbor, ki je vodil napredno mladino in dosegel na raznih tekmovanjih v ribniškem okviru in pozneje v sokolski župi Ljubljana kar zavidljive uspehe. Udeleževali smo se javnih nastopov tudi izven Kočevja, v Ribnici, Sodržiču, Vel. Laščah, Dobropolju, Dolenji vasi, Grosupljem pa v Me-

tliki, Črnomlju, Novem mestu, in sicer skupaj s sokolskimi četami iz Stare cerkve, Mozlja, Koprivnika, Banjaloke (Nova Sela) in Fare — Vasi. Leta 1934 smo nastopili v Zagrebu, leta 1936 v Subotici, 1938 v Sarajevu, pred tem pa smo se udeležili tudi vsesokolskega zleta leta 1930 v Beogradu. Kočevsko sokolsko društvo je bilo zelo dobro zastopano tudi na sokolskem zletu leta 1938 v Pragi. Društvo je odigralo pomembno vlogo pri vzgoji mladine, kar se je pokazalo tudi v NOB: v partizane je šlo okrog 95 mladih članov.

Z občnega zbora sokolskega društva Kočevje 17. januarja 1937 je Franjo Lubej v knjigi Odločitve zapisal: »To društvo je bilo tista leta med najdelavnejšimi v župi ljubljanski. Potrebi po stalni borbi na tem ogroženem narodnostno mešanem področju je bilo pripisati, da njegovo članstvo nikoli ni zapadlo v životarjenje, kar je bil v letih po podržavljenju Sokola dokaj pogost pojav v Dravski banovini. Potrjevati se je začelo izkustvo, da celo revolucionarno društvo, brž ko doseže svoje cilje in postane po zmagi privilegirano, degenerira v kopicenju gmotnih dobrin, pozabi na prehojeno pot, če se je že ne sramuje, novi rod, pa, če si ni postavil novih, višjih ciljev, začne brezperspektivno, huligansko življenje in se izživljati v ekscesih. To nam dokazuje vsa zgodovina, bogatenja Zahoda, na to pot je že stopila tudi vodeča meščanska plast v Sokolu. Sokoli v Kočevju še niso odprli te strani družbenega življenja, narodna gorečnost je zahtevala, da so živeli prvobitno, zdravo življenje. To je vlogo iz vseh poročil društvene uprave, posebno iz poročil načelnika Smoleta in načelnice Bogatajeve. V šolskih klopek so družno sedeli vsi zavedni kočevski Slovenci od okrajnega načelnika do zadnje pomivalke v kavarni. Članstvo je z izrednim zanimanjem sledilo izvajanjem F. Lubeja in jih večkrat prekinilo s ploskanjem. Naenkrat se je v zadnji klopi dvignil eden od članov in v znak protesta molče zapus-

til razred. Bil je okrajni šolski nadzornik Alojzij Peterlin. O tem dogodku je bil članek v časopisu (Slovenski dom) pod naslovom, Ali spada to v Sokola? Ova-duštvo je kajpak našlo odziv tudi pri Natlačenovi policiji. Komisar dr. Kante je zaslílal F. Lubeja in spet kaznoval z globo 500 din. Društvo je sredi zagona pri gradnji lastnega doma.«

Mladim v tistem obdobju ni kazalo drugega, kot da smo po vsestranski razpravi in voditeljskem zboru predlagali upravnemu odboru društva graditev sokolskega doma v Kočevju. Uporabljali smo namreč šolsko telovadnico in travnik pred sedanjo šolo M. Bračića. 22. junija 1937 smo zasadili prve lopate na prostoru za sokolski dom, ki je sedaj preimenovan v Šeškovo dom. Koliko prostovoljnih delovnih ur je bilo narejenih, ni mogoče vedeti, saj takrat nikomur ni prišlo na misel, da bi jih zapisoval. Celotne temelje smo izkopali sami, pionirji, mladina in odraslo članstvo. Za delo smo izkoristili vse lepe dneve v zgodnjih jutranjih urah, pa tudi popoldne do poznega mraka. Noben član društva ni hotel zaostajati. Sam sem bil takrat, ko smo gradili dom, brez službe, zato sem bil skoraj šest mesecev zelo veliko časa ob stavbi.

Načrte za sokolski dom je napravil projektant Jovo Urek iz Ljubljane, ki je bil takrat zaposlen na okrajnem načelstvu, prevzel pa je tudi nadzor. Gradnja doma je prevzel stavbenik Joško Ivančič. Pri zidarskih delih se je dobro izkazal Matija Trampus s svojo delovno ekipo. Opeko smo nabavili v ribniški opekarni. Postajni načelnik Kropivnikar je dostavljal vagono na rampo ob poti proti Rudniku v Kočevju, tako da je bila pot do gradbišča krajša. En voz smo nakladali, enega razkladali, tretji pa je bil na poti. Tako je šlo delo hitreje. Vagone je vozil Kožar iz Salke vasi. Ko pa je zmanjkalo opeke za zidavo ob stopnišču, smo prosili Antona Butina iz Morave, ki je bil trgovec v Kočevju in imel pri

Makovniku majhno opekarno, da nam je dal manjkajočo opeko. To je storil brezplačno. Tako smo dokončali opečno zidovje do podstrehe. Ostrešje pa je postavil tesarski mojster Matko iz Metlike.

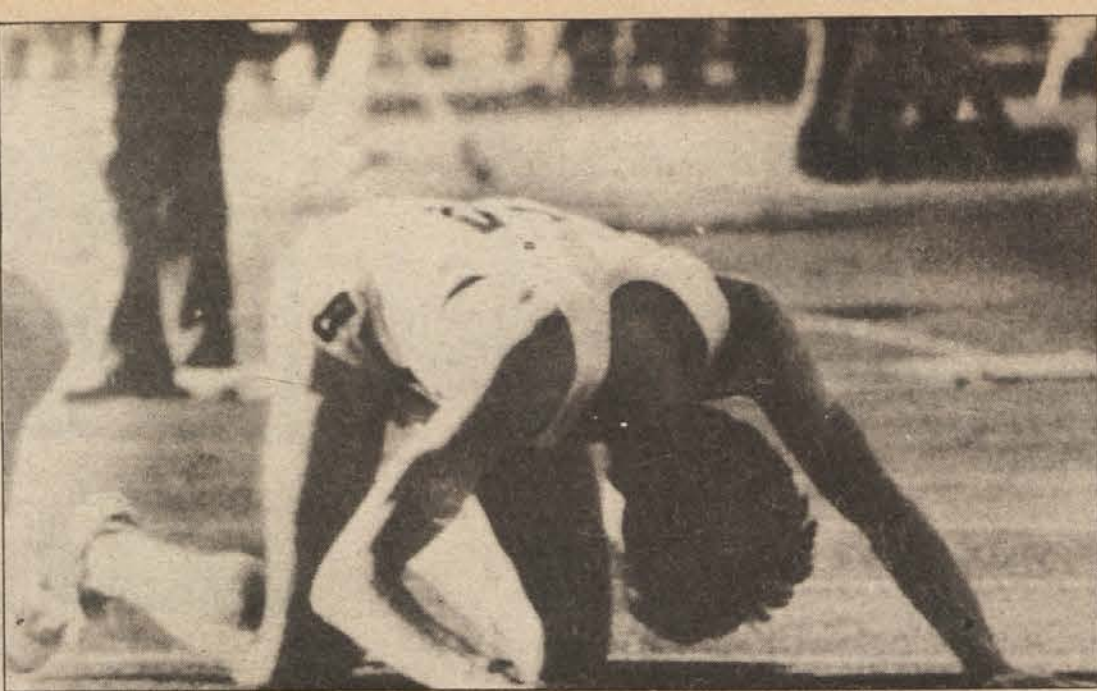
Vso podporo pri gradnji doma smo imeli tudi od takratnega notarja, ki je bil nekaj časa starosta sokolskega društva, opravljal pa je dolžnost župana mesta Kočevje. Njemu gre zahvala za denarno pomoč, pa za gradbeni prostor, ki smo ga dobili skoraj zastoj. Za dokončno izgradnjo doma si je veliko prizadeval ing. Vinko Sadar kot starosta v letu 1938, kmetijski referent na okraju. Napravil je 60 fotografij ob gradnji doma. Film in vse slike je kasneje izročil za muzej NOB. Prejem je potrdil Rihard Šobar iz Kočevja kot takratni upravnik Šeškovega doma. Muzej NOB je po vojni dobil tudi sokolski prapor, ki ga je med vojno čuval v svojem čebelnjaku Ferdo Paradiž, takratni gospodar sokolskega društva Kočevje.

Omenil bi še nepozaben dogodek tik pred odhodom na vsesokolski zlet v Prago, ko smo v juniju 1938 pripravili društveni nastop. Celoten telovadni prostor pred domom je bil veličastno pripravljen s pomočjo vseh sodelujočih. Ponoči od sobote na nedeljo smo okrepili nočno stražo, ker smo se bali, da bi nam Kočevjarji ponoči kaj zagodili. Na dan nastopa je bilo na prireditvenem prostoru 24 društvenih praporov z župnim praporom na čelu. Celotna manifestacija ob odprtju doma je pozitivno odjeknila v časopisu po vsej Sloveniji.

Ob gradnji doma je obstajala tako imenovana »Zlata knjiga darovalcev« za sokolski dom v Kočevju. Darovalcev je bilo 60, ki so prispevali 23.450 din. Tudi ta dokument je danes v kočevskem muzeju. V tem domu je bil od 1. do 3. oktobra 1943 prvi Zbor svobodno izvoljenih odposancev in odposlank slovenskega naroda.

FRANCE SMOLE

KO SE PODIRAJO SANJE, NASTOPI PSIHOLOG

Šport se dandanes opira na vedenjsko psihologijo. Njene metode so pravzaprav praktična uporaba spoznanj, ki so jih pridobili z opazovanjem vedenja, njen cilj pa je spreminjati obnašanja v športnem ali kateremkoli drugem kontekstu. Trener, zdravnik in psiholog igrajo v športnikovem življenju pomembne vloge. Zdravnik se ukvarja s poškodbami in boleznimi, psiholog pa ima morda več opravil z zdravim športnikom, a je močno ograjen z disciplino svojega znanstvenega pristopa. Še najbolj svobodno raziskuje prakso, teorijo, a tudi kup nesmislov trener, ki igra vlogo usklajevalca in vodi športnika k uspehu.

Le če spoznamo in priznamo notranje meje vsake od teh strank, lahko v resnici razumemo logiko skupinskega vodenja športnika. Posamezni član teama svetovalec naj bi športniku ponudil nasvet šele po skupnem posvetovanju z ostalimi. Nepošteno je, če pričakujemo, da bo športnik po polomu begal od enega strokovnjaka do drugega in skušal rešiti svojo uganjo iz paberkovanih delcev različnih strokovnih področij, ki le redka lahko sama pojasnijo njegov zapleteni položaj.

Tako kot v drugih znanostih tudi v psihologiji ukrepanje temelji na urejeni klasifikaciji. Ljudi že dolgo časa razvrščamo po temperamentu in telesni zgradbi. Moderne osebnostne raziskave nekoliko grobo razvrščajo ljudi v osebnostne tipe. S kontrastiranjem najmanjših s skrajnimi odzivi na določene temeljne značilnosti, je moč izrisati pomembne vidike vedenja. Temeljna kriterija sta stabilnost in socialna odzivnost. Slednja se razteza od skrajne usmerjenosti v svoj notranji svet do skrajne usmerjenosti v zunanji svet. Stabilnost pa se tudi spušča do skrajne nestabilnosti ali nevrotičnosti. Seveda nobena klasifikacija popolnoma ne ustreza, zato si psihološka praksa pomaga z vprašalniki in drugimi pripomočki.

Na osnovi takih razvrščanj oblikujemo določena mnenja. Športniki se razlikujejo zato, ker se ukvarjajo z različnimi športi, pa tudi po tem, da so eni vrhunski, drugi pa povprečni. V glavnem velja, da so najuspešnejši športniki stabilni ekstroverti. So tudi povsem jasne osebnostne razlike med elitnimi in klubskimi športniki in med športniki in nešportniki. Čim bolj je oseba nevrotična, tem več je možnosti, da bo šport zapustila.

Koliko človekove osebnosti določa dednost in koliko je je mogoče spremeniti z vplivi okolja in pogojevanjem? Ali lahko ustvarimo elitnega športnika ali pa se ta morda rodi z vsemi nujnimi kvalitetai? Številni poskusi z živalmi in človeškimi dvojčki so pokazali osnovno in nepspremenljivo genetsko sestavino

vsake posamezne osebnosti. To stalno sestavino so nekateri raziskovalci povezali z nevrofiziologijo možganov in živčnega sistema.

BLEŠČEČI REZULTATI OB NEPRAVEM ČASU

Vzdržljivost, nadvse pomemben dejavnik tekmovalnega uspeha, lahko odseva različne nevrofiziološke odzivnosti na dražljaje. Stabilen ekstrovertiran športnik lahko stalno dobro nastopa, a je obenem lahko žrtev kronične premajhne vzburjenosti. To pa otežuje polet na pomembnih tekmah. Introvertiran ali nevrotičen športnik, ki je poudarjeno labilno vzdržljiv, lahko spozna, da se mu je težko pripraviti za manj pomembne tekme, težko pa se tudi optimalno vzburi za velike izzive. To so navadno tekmovalci, ki povsem nenadejano, lahko bi rekli ob nepravem času, dosega naravnost bleščeče rezultate.

Športi, kjer je pomembna tehnika, zahtevajo učenje in časovno usklajene gibalne odzive, vzdržljivostni športi pa vztrajnost in zmoglost omalovaževanja bolečine. Na vseh teh področjih se introverti in ekstroverti razlikujejo. V zunanji svet usmerjeni športniki so bolj odporni na bolečino, introvertirane osebnosti pa bolj večje obvladujejo fine tehnike. Osebnostni tip in vzdržljivost vplivata na sposobnost vztrajanja pri dolgotrajnih in dolgotrajnih treniškimi obremenitvah, ki jih zahtevajo mnogi športi in športne discipline, recimo teki na srednje in dolge proge, veslanje, kolesarjenje in smučarski teki. Poleg tega, da športnika krasijo telesne zmogljivosti, mora biti zmogel premagovati tudi psihološke strese izbrane discipline.

All šport vpliva na osebnost? So dokazi, da trening ne spreminja osebnosti odraslih športnikov in športnic, lahko pa se spremenijo mladostniki, če se podreajo napornemu in zelo specifično usmerjenemu treningu. Razvoj je navadno usmerjen proti večji ekstrovertiranosti in stabilnosti, žal pa včasih tudi k večji odvisnosti.

Kljub temu so te spremembe še vedno v skladu z razvojem tipičnega športnikovega profila in ne pomenijo, da se je osebnostni tip spremenil v temeljih.

DOSKOK V TRNJU

Psihologija učenja služi kot model proučevanja športnikovega obnašanja. Ko posameznik razvija osebnost in množico bogastvo svojih vedenjskih vzorcev, lahko nanj vplivamo na različne načine. Delo Pavlova o pogojnih refleksih je pokazalo, da tudi v

človeku lahko zbudimo določeno vedenje ali ravnanje s ponavljajočimi se dražljaji, ki jih povežemo z nagrado ali kaznijo. V atletskem jeziku bi to ustrezalo pristajanju skakalca v daljino v trnju, če ne bi dosegel zahtevane dolžine skoka. Seveda so bolj prefinjene tehnike tudi učinkovitejše, ne le manj boleče!

Človek navadno lahko izbere način obnašanja oziroma ravnanja. Uspešna izbira je nagrada, recimo, z novim vedenjem in pridobljenimi izkušnjami, občutkom udobja pri izvedbi gibanja, varnostjo pred poškodbami, večjo preskočeno razdaljo ali višino ali več nagradami.

Ne glede na nadarjenost ali posebno nagnjenje se športnik postopno uči s poskušanjem in napakami in spozna, kako je mogoče najučinkoviteje ukrepati. Trenerji vodijo športnikov razvoj in pomagajo izbirati najprimernejše ukrepe, so pa tudi tisti, ki nagrajujejo in kaznujejo. Tako kot pri kateremkoli učenju so tudi v športnem treniranju spreminjivke zmoglosti in motivacija učenca-športnika in znanje ter spretnost učitelja oziroma trenerja. Nagrajevanje in kaznovanje, tako pogosta vzgojna ukrepa v otroštvu in v šoli, imata svoje mesto tudi v športu, recimo uspešno napredovanje tistih, ki mojstrsko obvladajo zapletene tehnike ali ki zmagujejo. Trener upravlja s sistemom psiholoških nagrad ali kazni, te pa so: mesto v moštvi, značke, nagrade, status ali preprosto osebna pohvala sicer strogega mentorja, s čimer pogojuje ravnanje svojega učenca.

Novo tehniko se vtisnejo v športnikov vedenjski vzorec. Utrditev tega vzorca je tudi posledica kemičnih sprememb v možganih in osrednjem živčevju. Ponovljeni napor, da bi se naučili spretnosti, zapuščajo sledove, dokler novi gibi ne postanejo skoraj avtomatizirani. Toda proces zahteva čas. Če je trening brezobziren, se ga lahko športnik naveliča in se mu zatakne. Sprememba ali počitek sta nujna in šele potem športnik ugotovi, da je pravzaprav napredoval na višjo raven.

Brezpogojno je treba upoštevati mehanizem ritmično si sledečih obremenitev in počitka, med katerim športnik naporno delo najprej vsrka, nato pa preoblikuje v višji športni dosežek. Tudi počitek, ne le obremenitev, je dejavnik napredka.

ŠPORT JE TUDI BOLEČINA

Najpomembnejši vidik učenja so tekmovalne izkušnje. Ne glede na to, kako moder vodnik je trener in kako intenzivne so priprave, je na koncu koncev le športnik tisti, ki se sooča s tekmovalcem. Samo z

izpostavljanjem tekmovalnemu stresu je moč do največjih potankosti izpiliti športnikovo ravnanje. Prepoznajo izpostavljanje takim stresom pa vodi v naveličanost, ki jo lahko prepreči edino počitek. Še posebno je (usodno) pomemben tedaj, ko je športnik skrajno obremenil informacijsko komponento svojega sistema in utrudil osrednji živčni sistem.

Neizogiben del vrste športov je sposobnost prenašanja bolečine. Stabilne ekstrovertirane osebe bolje prenašajo zunanje ali poškodbene bolečine kontaktnih športov kot introverti, ti pa bolje kot netrenirani ljudje.

Zelo malo pa vemo o notranji bolečini, ki jo doživljajo športniki v individualnih športih, kot so plavanje, daljši atletski teki in kolesarjenje. Te bolečine ni moč preprosto primerjati z zunanjo poškodbo in je ne smemo spregledati, ko se pogovarjamo o doživljanju lastnih čustev, hotenj in misli. Poškodovani športnik pogosto lahko premeta neugodje, a še vedno ni znano, ali je ta odpornost za bolečino — inducirana analgezija — posledica lokalne obtočilne ali nevrološke fiziologije ali refleksov možganov in osrednjega živčnega sistema ali njihove kemije.

Na stališča do raznih športov vplivajo tudi kulturne razlike v odzivanju na bolečino.

Posamezniki se razlikujejo tudi v samozavedanju. Nevrotiki se bolj zavedajo svojega telesa in duševnosti. Eden od učinkov dolgotrajnega treninga je tudi naraščajoče samozavedanje in že dolgo se strokovnjaki pripravljajo, ali športniki šele postanejo nevrotični ali pa so preprosto skupina naravnih nevrotikov, ki so telesno nadarjeni.

Osrednji dejavniki kateregakoli športnega uspeha so vzburljivost, motivacija in strah. Za tekmovalce mora biti športnik ravno prav vzburjen. Nekateri se le stežka 'dvignejo' za pomembno tekmo, drugi potrebujejo sprostitve, ker jih tekma preveč vznemiri.

Prešibka vznemirjenost je lahko značilnost osebnostnega tipa: navadno jo zasledimo pri ekstrovertiranih športnikih, lahko pa je posledica nezanimanja, ker je tekma manj pomembna, ali pa zadnja stopnja naveličanosti, izčrpanosti ali depresije, ko športnika ne zanima prav nič več.

Premočna vznemirjenost je značilna za introvertirane osebnosti. Lahko sledi jemanju poživil, na primer kofeina, ali celo samo besednemu spodbujanju pred nastopom, lahko pa je tudi zgodnji znak pretreniranosti, ki ji kmalu sledi brezbriznost do vsega in potlačeno.

Telesna dejavnost pa strah izniči. Športniki vedo povedati, da po startnem strelu ali živju vsa živčnost splahni.

Trenerjeve spodbudne besede pred nastopom lahko pomagajo, lahko škodijo ali pa so popolnoma neumestne.

SMISEL TEKMOVANJA JE PRENEHANJE TEKMOVANJ

Vsak osebek je osebnost zase s svojo posebno motivacijo, in če stvari, za katero je motiviran, ne uresniči, rad med seboj in trenerjem zaseje nasprotovanje. Omeniti velja tudi to, da je trener, ki spodbuja svoje varovance, pogosto tisti, ki je najbolj vznemirjen, in da morda nezavedno s tem rešuje svoje in ne svojega moštva čustvene probleme! Športnik mora sam utrditi svoje rezultatske cilje. Noben trener ga ne bo motiviral za zlato medaljo, če si je sam ne želi.

S starostjo, zrelostjo in vedno boljšimi dosežki motivacija polagoma upadne. Olimpijski prvak se bo kmalu vzemirjal ob klubskem ali področnem prvenstvu. Čeprav starost ni jamstvo za čustveno zrelost, je vendarle nekaj resnice v reklu: »Končni smisel tekmovalnega športa je v tem, da športnika polagoma odvrne od potrebe po tekmovalstvu.«

Nekateri posamezniki v športu osebnostno dozoriijo in ublažijo svoje napadalno samopotrjevanje. Nekateri usmerijo lekcijo, ki so se je naučili v športu, v drugačna tekmovalna, na primer v poklicno področje, so pa tudi taki, ki večino in kar tja v tri dni tekmujejo.

Čeprav ta razpon predstavlja normalne individualne razlike v zanimanju in motiviranju, je kaj pogosto, da naletimo na skoraj patološko močno motivacijo. Pri mladih se lahko kaže kot nikoli potešana sla po zmagovanju za vsako ceno, pri starih kot žalostna nevolja, da bi stvarno sprejeli postopne starostne spremembe.

Seveda posameznikova stališča določajo tudi družbene determinante motivacije. Družba rada sama odgovarja na vprašanja »Zakaj tekmovali?« ali »Zakaj sploh sodelovati?«. Kulturni dejavniki vplivajo na celo vrsto športov in oblik rekreacije in posameznikova izbira kateregakoli športa je lahko bolj posledica močnega vpliva okoliščin ali priložnosti kot biološke nadarjenosti zanj. Nekatero družbo zelo sistematično selekcionirajo prihodnje športnike, druge pa se v politiko izbire ne vmešavajo.

Celo samo olimpijsko gibanje odseva družbene športne razkole. Medtem ko poudarja, da je bistveno sodelovati, ne zmagati, pa preprosti moto: Citius, altius, fortius! (hitreje, močnejše) ni nič drugega kot bistvo elitizma in zmagovanja!

ZMAGA JE STRAH PRED PORAZOM

Športnik živi in deluje v družbi, ki je športu prisodila mesto v kulturnem življenju in je v glavnem že vnaprej postavila vrednostne sisteme. Vendar se vrednote spreminjajo in glavni premik v dvajsetem stoletju je bil k množični demokratizaciji športa, ki sta j tesno sledila politizacija in profesionalizem. To pa zopet vodi iz preveč zagretega športnega tekmovalstva v novo gibanje, ki temelji na drugačnih vrednotah, zgolj na udeležbi in uporabljanju gibanja, ne kot sredstva napadalnih tekmovalnih čustev, ampak kot metode splošnega in duhovnega zdravstvenega napredka. Celu v tekmovalnem športu marsikomu ni mar, če ga premagajo, če je le dobro nastopil — osebni rekord je vreden toliko kot dobra uvrstitev.

Motivacijo za zmagovanje krepijo osebni in skupinski pritiski, pogosto pa spregledujemo, da mnoge požene v zmago strah pred porazom, ki ima korenine globoko v osebnostnem ozadju in vzgoji.

Nekateri športniki se upirajo treniranju, pa naj gre za individualno ali moštveno delo. Pogosto so prav vrhunski športniki tisti, ki trgajo moralno moč moštva s tem, da slabo vplivajo na mlajše kolege. Drugi, kjerkoli je le mogoče, goljufajo z nedovoljenimi poživilii ali opremo in gradijo prefinjene mreže izgovorov za lažno moralno upravičenost svojih dejanj.

Najbrž ne bi bilo nobenih težav s poživilii, če športniki ne bi čutili, da jih silijo v nedovoljene načine, s katerimi lahko napihnejo svoje dosežke.

Zato sta trener in psiholog tista, ki tedaj, ko se športniku podirajo sanje o visokih dosežkih, ponudita psihološko prvo pomoč. Ta je enako nujna kot zdravnikova pomoč pri telesnih poškodbah.

NIKOLI SE NISO ZANAŠALI NA DRUGE

Krajevna skupnost Cerklje obsega sedemnajst vasi in ob obeh straneh Krke z nekaj manj kot 2000 prebivalci. Prevladuje kmečki življenjski slog. Zaposlenih je okoli 400 ljudi, ki se vozijo na delo v Novo mesto, Šentjernej, Krško in Brežice. Na letališču jih službuje petindvajset in enajst na posestvu brežiške Agrarie v Cerkljah.

V življenju krajevne skupnosti se pozna, da so ljudje veliko zdoma in da jim zato zmanjkuje časa za skupno delo. Kljub temu se lotevajo zahtevnih akcij, da bi pripeljali napredek v vsako vas in si z novimi pridobitvami olajšali življenje. Uredništvo v gosteh je imelo tokrat sedež v Gazicah, cekljanski utrip sta merila novinarja Marjan Bauer in Jožica Teppey.

Dušan Kaplan

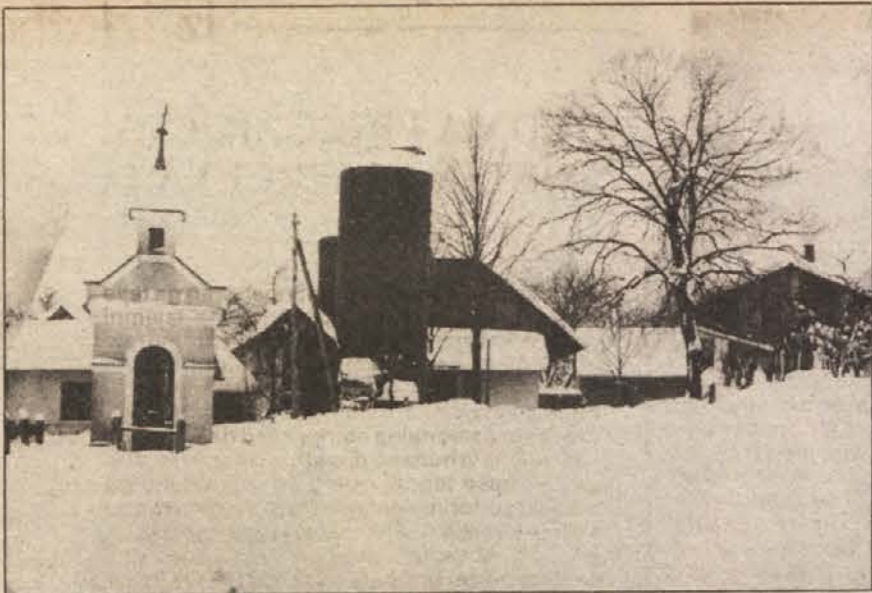
CERKLJANCI RADI POJEJO

Med društvu s sedežem v Cerkljah so najbolj delavna gasilsko, lovsko, kulturno in turistično. Večina prireditev je v šoli. S kulturnim domom upravljajo gasilci, ki so vanj vložili tudi veliko svojega denarja, pri delu pa so jim pomagali vojaki iz garnizije. Denar za prenovo je prispevala tudi kulturna skupnost. Otvoritev bo verjetno junija, za krajevni praznik, ki so ga lani drugič slavili v spomin na napad Cankarjeve brigade na nemško letališče 1943.

O Kulturnem društvu Planina je Dušan Kaplan povedal, da deluje samo pevski zbor, druge sekcije še ustanovljajo. Na otvoritvi prenovljenega kulturnega doma se bodo prvič predstavile igralska, recitatorska in instrumentalna skupina. Zbor bo takrat slavil srebrni jubilej. V 25 letih je ogromno nastopal. Sodeloval je na vseh revijah in tekmovanjih v Posavju, pel je v Cerkljah na Gorenjskem in gostoval tudi v drugih krajih. Cerkljani radi pojejo, zato pravijo, da pesem pri njih ne bo zamrla. Z njo si dajejo duška v veselju in žalosti in si utrjujejo prijateljske vezi.

ČAJ Z RUMOM JE BIL PREDRAG

V Cerkljah sta dve gostilni, Vahčičeva in Račičeva. Obe nadaljujeta tradicijo iz roda v rod. Zavili smo k Račiču. Gostilničar Viki je bil do predlanskega predsednik turističnega društva. Povedal je, da so bile Cerklje, Gazice in Bušča vas zelo obiskane, dokler je bila Krka še čista. V te kraje so radi zahajali Zagrebčani. Lani so Cerkljanci očistili

V letih od 1967 do 1972 so se iz teh krajev na veliko izseljevali. V tujini je bilo 120 družin. Ljudje so zapuščali domove, ker niso dobili zaposlitve. Imeli so težave zaradi slabih prometnih zvez, saj takrat ni bilo delavskih prog. Sele pozneje se je obrnilo na boljše in avtobusne proge segajo danes tudi na desni breg Krke. Kljub temu si krajanje želijo več delovnih mest bližje doma. V Bušči vasi na primer sameva podružnična šola, v kateri bi se lahko razvila kaka gospodarska dejavnost. Šola je zdaj zasedena le občasno za prireditve. Škoda, ker bi jo lahko bolje izkoristili in obenem obvarovali pred počasnim propadanjem. Če krajanje sami ne bi našli interesenta zanjo, upajo, jim bo pomagala občina.

O poglavitnih problemih, ki so skupni ljudem na Cerkljanskem, je spregovoril v oja delegacije za zbor krajevnih skupnosti Stanko Zlobko:

»Vprašanje preskrbe je tukaj od nekdanje zelo pereče,« je začel, »zato krajanje že desetletja zahtevajo novo trgovino. Obljubljajo nam jo dvajset let, letos pa trgovska organizacija Emona Posavje iz Brežic končno udejanja nešteto krat odloženo investicijo. Na trgovino v Cerkljah je vezanih vseh sedemnajst vasi, zato bi morala biti boljše založena. Sedanja zaradi prostorske stiske ne more prodajati vsega, kar potrebujejo krajanje s tega območja. Prizadeti so predvsem prebivalci gorjanskega predela, ki so jim od rok že Cerklje, kaj šele Brežice.

Med komunalijami je problematičen celoten vodovod. Na tistem delu, ki je bil zgrajen pred vojno, se popravila vrstijo kot na tekočem traku, razen tega v sušnih obdobjih voda ne priteče v nadstropja in je zmanjka tudi v korničnih krakih.

Kdo bi si mislil, da bo pitna voda povzročala toliko preglavic ravno tukaj! Skozi Cerklje je namreč speljana trasa rimskega vodovoda, ki je napajal nekdanji Nevioudunum na desnem bregu Save pri Drnovem. Današnji Cerkljanci takratnim prebivalcem zavidajo v prepričanju, da takrat niso imeli denarnih težav. Krajanje tega območja se veliko posvečajo tudi cestam.

Martin Gramc

Stanko Zlobko

Stane Gramc

MLEKO IN PŠENICA

Krajevna skupnost Cerklje je glede na svojo velikost pomemben pridelovalec mleka, na leto ga za oddajo namolzejo blizu 900.000 litrov. Krajanje so uredili 9 zbiralnic mleka, vse imajo hladilne bazene. V večini naselij cerkljanske krajevne skupnosti je prireja mleka glavna kmetijska usmeritev, vinogradništvo je namreč kljub ugodnim naravnim pogojem preveč razdrobljeno. Slovin ne sklepa pogodb z gospodarji, ki imajo manj kot 20 arov trt. Poleg mleka so kmetje tega območja lani oddali tudi 100 ton pšenice, letos pa je pogodb za 126 ton. Pšenico so posejali na 50 hektarjih.

Martina Gramc

Vinko Duhanic

Albert Unetic

Alojz Retel

rečno dno na kopaljšču in uredili nabrežje. Obiskovalcev je po Vikijevih besedah še vedno precej, toda ravno poleti je voda pogosto umazana, penasta, da kopalce mine želja po plavanju v njej. Toda turistično društvo še ni izgubilo upanja v obljube novomeških onesnaževalcev, da bo reka čistejša, čeprav bistra kot včasih najbrž ne bo več.

Viki Račić

Časi se spreminjajo in z njimi tudi ljudje in navade. Viki Račić spremlja to pri gostih od mladih nog. Zrasel je v gostilni in z enaindvajsetimi leti prevzel obrt po očetu. Tega je zdaj 33 let. Prvi gostilničar na Račičevem je bil Vikijev ded. Imel je trgovino, gostilno in kmetijo, in je veliko časa prebil v Ameriki.

Vsakič, ko je prišel domov, si je s prisluznim denarjem omislil kako izboljšavo.

Zadnja leta zahajajo v gostilno predvsem mladi ljudje. Vino le poredko naročajo. Pijejo večinoma pivo ali brezalkoholne pijače. Starejših domačinov je malo. Včasih je bilo bolj živo. Pri Račiču so se veliko ustavljali Hrvatje, ko so se vračali z živinskih sejmov na Drnovem, v Škocjanu in drugod. V gostilni so sklepali kupčije ob jedajci in pi-

samo dva telefona in jim je žal, da niso zahtevali javne govornice. Bili so prepričani, da bo čakanje krajše.

Prvo akcijo za 100 telefonskih številki na levem bregu Krke so v krajevni skupnosti začeli 1979. Zbrali so denar, razpeljali omrežje, a priključkov še danes nimajo. Centrala v Cerkljah je premajhna, zato jim je PTT obljubil večjo. Obljube ni izpolnil. Iz leto v leto jo odmika in nova centrala je zdaj v planu čez dve leti.

Odprta je tudi telefonska povezava z desnim bregom Krke. Projekt zanjo je bil napravljen, a PTT zavlačuje z izgradnjo, češ da napeljava omrežja ni usklajena s krajevno skupnostjo Podbočje. Ta naj bi se vključila v telefonsko centralo v Cerkljah s 380 številkami. Za kabelsko premostitev Krke in napeljavo do Dolenje Pirošice občani solidarnostno namenljajo del sredstev iz krajevnega samoprispevka. Ni jim prav, da je ta podgorjanski predel tako zapostavljen in da se nerazvitega spominskega območja Žumberak — Gorjanci pri investicijah na slovenski strani ne spomnijo. Ali res samo zato, ker mu nerazvitosti uradno ne priznajo?

Solidarnost znotraj krajevne skupnosti tega ne more nadomestiti. Napredek veliko laže širijo v strnjjenih vaseh. Krajanje ravninskih in hribovskih naselij si na primer solidarnostno delijo stroške prečrpavanja vode za višje ležeče gorjanske vasi. Tak odnos ljudi zblizuje in jim vliva voljo do skupnih akcij, ki se jih lotevajo z veliko pripravljenostjo.

In ko je tekla beseda o solidarnosti, so se vaščani Gazic obregnili ob republiko solidarnostno pomoč po lanskim zimski pezebi v vinogradih, kot jo izpeljuje Slovin Bizeljsko

TOPLA VODA TEČE V KRKO

Pod vinorodnimi griči, do katerih pelje cesta na desnem bregu Krke, je Bušča vas z nekdanjimi slovitimi Toplicami. Termalni izvir (28 stopinj Celzija) so zajezili grofje Auerspergi iz leskovške graščine pri Krškem in zgradili leseno kopaljšče. Kasneje je postal njegov lastnik pesnik Anastazij Gruen. Toplice je potem odkupil domačin Klun, in njegovi nasledniki so v zadnjem času zgradili odprt bazen za manjše skupine kopalcev. V bližini je še en termalni izvir, ki mu pravijo Stare Toplice in ima temperaturo 32 stopinj Celzija. Voda iz njega prav tako odteka v Krko. Krajanje cerkljanske krajevne skupnosti želijo, da bi geologi temeljiteje raziskali zalogo termalne vode v globinah, saj bi topli, morda celo vroči vreli tem krajer omogočili hiter turistični razvoj.

— Brežice. Po sedaj uveljavljenih merilih vinogradniki z manj kot dvajsetimi ari trsnje pridejo v poštev. Pravico do pomoči imajo samo večji proizvajalci, kar ljudem ni po volji. Zaradi tega so v občinski skupščini sprožili delegatsko vprašanje.

VAS S TENIŠKIM IGRISČEM

»Gazice so majhna, vendar zadnje čase zelo živahna vas, zagotovo pa edina, v kateri število prebivalcev ne narašča,« sta se oglašala k besedi oba Duhaniča, šofer Martin iz Dinosa in ključavničar Jože, ki se je izneveril prvotnemu poklicu in zdaj peče kruh v brežiški pekarni.

Iz vasi je zaposlenih 33 ljudi. Vse skupaj je okoli 70. Veliko je mladih, ki ostajajo doma, čeprav se vozijo na delo drugam. V Gazicah skoraj ni hiše, ki ni obnovljena, posodobljena, in to je dokaz več, da življenje v vasi ne zamira. Mladi so najbolj ponosni na športno društvo, ki so ga ustanovili letos. »Imamo pet sekcij,« sta se oglašala tajnik Darko Udovič in njegov brat Marko. »Začeli smo z nogometom, za njim pa vpeljali namizni tenis, tenis, športno rekreacijo in zdaj snujemo še šahovsko sekcijo. V nogometno igrišče smo vložili ogromno dela in denarja, iz svojih žepov, se razume. Zemljišče je trenutno še last Agrarie, vendar nam obljublja, da ga bo odstopila društvu Amater.«

Športni zagnanci gradijo ta čas že drugo igrišče, tokrat za tenis. Urejšajo si ga na vaški gmajni, in ker slišijo, da jo bodo meliorirali, se bojijo, da bi ga izgubili. Borili se bodo, da bi ga zadržali, sicer bo ves trud zaman. Lani so izkoristili priložnost, da so jim istočasno s cesto do Gazic asfaltirali tudi igrišče. Denar je prispevalo deset posameznikov, članov društva, vsak po štiri tisočake.

Društvo Amater uživa naklonjenost cele vasi. Vanj se je včlanilo 40 prebivalcev, od vsake hiše po dva, in večina vaščanov je prišla tudi na občni zbor.

Jože Duhanic

Martin Duhanic

Marko Udovic

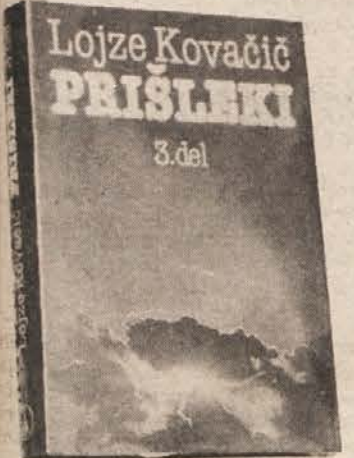
Darko Udovic

Oluzoria

PREBRALI SMO

PRIŠLEKI 3

Naj se literarni teoretiki še tako prepirajo, ali je literatura kot ena od umetnosti dokument časa ali zgolj plod domišljije in zaradi tega nezavezana razmeram in okoliščinam, v katerih je nastala — prepir se končuje slej ko prej znotraj literature same, ki se gradi in potrjuje tako ali drugače. Toda prav zanimivo je, da je najmočnejša in najbolj prepričljiva, kadar se obteži z dokumentarnostjo, z odrazom razmer, razumljeno seveda v najširšem pomenu te besede.

Tega se zavedamo, ko se soočimo z leposlovjem Lojzeta Kovačiča, tega, po mnenju nekaterih nekoliko prezrtega slovenskega pisatelja. Kot je nedolgo tega izjavil dramatik Dominik Smole v intervjuju, je Kovačič tisti tvorec, ki že dolgo uresničuje davno željo po velikem slovenskem tekstu. V sami zasnovi Kovačičevega pisanja je položeno široko gledanje na čas, ljudi in dogodke, čeprav izrisuje svojo pisateljsko vizijo na lastnih doživljajih in spominih, se pravi iz lastnega življenja, ki pa ga preoblikuje in dopolnjuje po nujni pesniškega klica. Kljub vsemu temu ostaja njegova literatura trdno zavezana tako imenovanim objektivnim okoliščinam.

Zadnje od opek je v svojo mozaično podobo življenja pri nas vstavil ob koncu lanskega leta, ko je pri Slovenski matici izšel tretji del njegovih Prišlekov. V njih nadaljuje prvi dve knjigi, v katerih je opisal obdobje od začetka do konca druge svetovne vojne, s prvim dnevom osovoboditve Ljubljane

in končuje z letom 1948. Za kasnejša in prejšnja obdobja imamo že natisnjene njegove knjige (Preseljevanja, Fragmenti) Zakaj se pisec ni že prej lotil prvih povojnih let, ostaja odprto vprašanje: ali se vretja prvega povojnega obdobja ni hotel lotiti ali pa so bile razmere za objavo takih besedil prej preveč trde.

Vsekakor se ta čas bralec nove Kovačičeve knjige sooča s pripovedjo, ki jo hočeš nočeš le primerja s podobnimi pripovedmi, ki so ugledale dan šele v novjšem času in nam odstrle pogled na nekatere doslej skrbno zakrivane dogodke in značilnosti prvih povojnih let. Kovačič se v skladu s svojo veliko in močno odkritosrčnostjo ne ogiba zapisati misli in besed, ki se dotikajo nekaterih tabujskih tem, kot enako odkritosrčno razgrinja svoje lastno doživljanje in življenje svoje družine. Prav zaradi te izjemne odkritosti ni mogoče vzeti ta hip zanimivih tabujskih tem kot »poper« Kovačičeve proze, v tanguj čvrste, močne in vseskozi osebno obarvane pripovedi nič ne izstopa kot tujek. Besedilo deluje celovito in enotno.

Priznati je treba, da branje Kovačiča ni vabljivo že prvi hip, zahteva nekaj zbranosti in časa, ker pač nismo več vajeni dojemati takega obilja besed, ki so poleg vsega še pomensko polne in ne prazne, kot je danes rado obilje besed. Toda ko bralec zagradi tok pripovedi, ga zlepa ne spusti.

Kovačič gradi svojo literaturo iz osebnega dokumenta v prepričljivo in resnično (v umetniškem pomenu) podobo našega časa. Lahko bi dejal, da zgodovino subjektivizira — to da mar ni le takšna edino človeško sprejemljiva in prepričljiva.

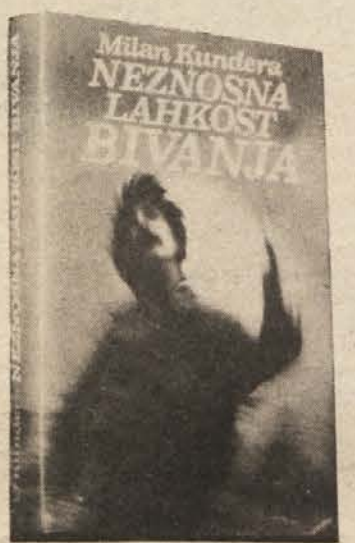
M. MARKELJ

NEZNOSNA LAHKOST ŽIVLJENJA

Če je mogoče uporabiti sintagmo sodobni klasik, potem ta naziv zlahka prisodimo pisatelju Milanu Kunderi, Čehu po rodu, ki pa še več kot desetletje živi in dela na Zahodu, predvsem v Franciji. V slovenščino imamo prevedenih že nekaj njegovih knjig:

Sala, Smešne ljubezni, Življenje je drugje. Njegova dela so si zelo uspešno in hitro utirala pot v vse svetovne jezike, bero ga enako radi na tej in na oni strani Atlantika in še kje drugje. Ni čudno torej, da so njegov zadnji roman Neznosna lahkost bivanja, ki je izšel pred dobrima dvema letoma, takoj prevedli v številne jezike, v nekatere celo prej, kot je bila natisnjena izvirna češka izdaja. V slovenščino smo novo Kunderovo delo dobili v prevodu Jaroslava Skrušnega, izdala pa ga je pred dobrim mesecem dni Mladinska knjiga.

Kundera govori v romanu o mladem češkem zdravniku, ki se po sovjetski zasedbi Češko-slovaške najprej umakne na Zahod, v Švico, kjer nekaj časa razmeroma dobro in udobno živi, vendar pa se vrne za svojo ljubeznico nazaj v zasedeno domovino. Tamkaj ga čaka po-

nižanje, najprej poklicno (postane pomivalec oken), nato pa ga doleti še vrsta osebnih polomov, dokler življenja ne zaključi v prometni nesreči — hoteni ali nehoteni, to ostaja odprto vprašanje.

Ob tej osrednji pripovedi teče zgodba o češki slikarki, svojeglavi in visoko razviti osebnosti, pa o zdravnikovem dekletu in še o celi vrsti drugih osebnosti. Avtor njihove usode gradi večplastno in osebni nivo dviguje v širši družbeni kontekst. Vse skupaj pa mu služi kot meso misli o negotovosti posameznika in begotnosti njegovega življenja, ki je enkratno in neponovljivo.

Kundera vrisuje v usodo svojih junakov misel, kako ni nič v življenju ponovljivega, kako

iz izložbe

SEDMA FINŽGARJEVA, TRETJA AŠKERČEVA

Če se je le ponudila priložnost, smo na tej strani brez zadržkov opozarjali na izjemni pomen knjižne zbirke, kakršne ne premorejo niti večji in bogatejši narodi. Zbirka Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev je namreč po vsebini in obsegu že zdavnaj postala pravcata nacionalna zbirka, njen namen pa je »objavljati vrhunske dosežke slovenske literature, našo leposlovno klasiko, urejeno po načelih sodobne literarne vede in opremljeno z znanstvenokritičnim aparatom, vendar tako, da besedila ostajajo dostopna tudi nestrokovnim bralcem« (France Bernik, glavni urednik Zbranih del, v nedavnem pogovoru za Delove Književne liste).

Zbrana dela so tako rekoč temeljni kamen Državne založbe Slovenije, zbirka izhaja od njene ustanovitve pred štirimi desetletji. Dobriček, ki ga je imela založba s to zbirko, je denarno najbrž zanemarljiv, neizmeren pa, ako ga preračunamo v kulturno poslanstvo zbirke. To pa je v končni posledici edino, ki kaj velja, zato je založba stalno pritegovala k oblikovanju zbirke poznavalce slovenske klasike, in tako bo letos izšla že 150. knjiga Zbranih del. To bo ko nalašč priložnost za podrobnejši prikaz, kaj je zbirka že prinesla, tokrat pa na kratko o 145. in 146. knjigi, to je sedmi Finžgarjevi in tretji Aškerčevi.

S pričujočo se je izdajanje Zbrana dela Franca S. Finžgarja že močno prevesilo v drugo polovico, ni več daleč od konca, saj so po prozi in dramatik prišla na vrsto že življenjepisna besedila, preostanejo le še pesmi, eseji, kritike, govori in pisma. Življenjepisna besedila torej tvorijo sedmo knjigo, ki najprej prinaša eno Finžgarjevih najboljših in najbolj branih pripovedi, študent najbo. Sledi troje poglavij iz nedokončanega avtobiografskega romana, v življenjepisni sklop Finžgarjeve proze pa sodi kajpak tudi Gospod Hudournik, zbirka idilčnih planskih zgodb, prežetih z »zvrhano mero ljubezni do vsega živga, naravnega in pristnega« (urednik Jože Šifer v opombah). Avtobiografski okvir imajo tudi tri črtice pod skupnim naslovom Pisarna in še osem različnih zgodb. Pred Dodatkom, ki prinaša deset besedil, prvotno objavljenih v

različnih časopisih in revijah, doslej pa še niso bila ponatisnjena, najdemo še potpis Prek poljskih polj, v katerem je Finžgar na moč stvarno postal potovanje po Poljski.

Pred štirimi desetletji je Anton Ocvrk na začetek Zbranih del postavil prvo knjigo Srečka Kosovega, temu pa je takoj sledil Anton Aškerc. Urejanja slednjega se je lotila Marja Boršnikova, do začetka petdesetih let je pripravila za izid še eno knjigo, nato pa posla, ki bi predvidoma obsegal osem knjig Aškerčevega Zbrana dela, ni hotela nadaljevati. Po dolgih desetletjih je pesnik Balad in romanc končno spet dobil urednika, Vlada Novaka, in tako je pred nami tretja, vsebinsko dokaj zaokrožena Aškerčeva knjiga. Zlatorog je sicer spisan v dramski obliki, a je v literaturi epska pesnitev, ki ji je pesnik, sledeč ljudskemu motivu, »vtisnil... svojo osebnost in pesniško posebnost« (I. Merhar). Po Zlatorogu je Aškerc hotel udejaniti davno željo: s pesnitvijo oddolžiti se Primožu Trubarju ob 400-letnici njegovega rojstva. Nastala je zgodovinska epska pesnitev, ki je bila deležna sila nasprotujočih si ocen. Ne oziraje se na nasprotovanje, je Aškerc iz snovi, ki jo je proučil za pesnitev o Trubarju, izluščil veliko motivov, jih upesnil, zbirko naslovil z Mučeniki, v podnaslovu papemsi označil kot Slike iz naše protireformacije. Od klerikalcev kajpak spet ni dobil pohvale, dandanes pa te pesmi in sploh vsi tretjo Aškerčovo knjigo lahko označimo kot svojevrsten prispevek k obeležitvi 400-letnice Trubarjeve smrti.

D. RUSTJA

ARHEOLOŠKA ZAPUŠČINA

Posavski muzej v Brežicah je pred kratkim izdal že sedmo knjigo v vrsti svojih publikacij, ki vse, razen ene, etnološke, obravnavajo arheološka najdišča in probleme Posavja ter širšega prostora. V knjigi z naslovom Veliki Kamen so predstavljene in opredeljene presenetljivo bogate arheološke najdbe iz vasi Veliki Kamen pri Senovem. Danes razpotegnjeno naselje ob cesti Kozje — Senovo in potoku Brestanica se nam razkriva kot pomembno arheološko najdišče z ostalinami iz prazgodovine in iz rimskega časa. Štirje strokovni pisci nam v knjigi, ki jo je uredil Mitja Guštin, v sliki in besedi predstavijo arheološke najdbe tega kraja.

Slavko Ciglenečki je na podlagi podatkov, ki jih je zbral pri terenjskih ogledih, napisal arheološko topografijo Velikega Kamna in njegove okolice ter opozoril na verjetna, še neraziskana območja z arheološkimi najdbami. Alfred Treznar je opisal prazgodovinske najdbe z Velikega Kamna, ki sodijo v čas pozne bronaste dobe, in dodal seznam najdbišč kamnitih sekir v Posavju. Anja Uršič je objavila šest rimskih grobov, izkopanih že leta 1962 na Velikem Kamnu, ki presenečajo s svojo zanimivo zgradbo — vsi so okrogle zidane in kupolaste grobnice — in številnimi najdbami v njih. Med grobnimi pridatki v teh okroglih zidanih grobnicah zaslužijo pozornost znamenite hišaste žare, ki so na Dolenjskem in v Posavju značilne grobne posode davnih Latobikov, ki so živeli tukaj. Kar 9 teh hišastih žar je bilo odkritih na Velikem Kamnu, v enem grobu celo štiri, kar govori za družinsko grobnico. Jaro Šašel pa opisuje in razrešuje hudo okrnjene napise na sicer številnih, vendar zelo majhnih odlomkih šestih razbitih kamnitih rimskih nagrobnikov. Ti so nekoč krasi in označevali poslednji dom rimskodobnih prebivalcev v 2. in 3. stoletju n.št.

Najdba prve kamnite sekire na Velikem Kamnu leta 1949 je opozorila na to najdišče, ki je v kasnejših desetletjih razkrilo številne nove in bogate arheološke najdbe, predvsem iz rimskega časa. Arheološke najdbe iz tega kraja še zdaleč niso vse razkrite. Bodoča zemeljska dela v vasi bodo zanesljivo še odkrila nove izkopanine. Danes vemo, da je na Velikem Kamnu že v pozni bronasti dobi bil manjši zaselek, dosti večji pa v rimski dobi s pripadajočim pokopališčem. Zato bi bilo prav, da se vaščani Velikega Kamna seznanijo s to knjigo, da bodo vedeli razumno ravnati z najdbami, ki jih bodo še našli. Objavilo muzejni list Zavodu za spomeniško varstvo je edino pravilno ravnanje v takem primeru.

Tehnična in strokovna ureditev knjige sta po urednikovi zasluzi vsečna in pregledna. Odlične fotografije, lepe risbe in pregleden zemljevid obravnavanega področja so odlike te knjige, ki je temeljni kamen za proučevanje davne zgodovine tega kraja. Kratek povzetek v angleščini na koncu knjige seznanja tudi tujega braleca z najdbami na Velikem Kamnu.

T. KNEZ

KOMENTAR

Z zamudo, a vendar prihajajo v našo domovino tudi knjige, ki v impresumu ne nosijo zapisanega kot kraja izdaje nobenega od mest na ozemlju naše republike. Dejstvo je, da slovenske knjige ne izhajajo le na ozemlju Slovenije, marveč se kot ptice glasnice živosti naroda dvigajo v nebo tudi tam, kjer slovenstva ni moč zaznati zlahka ne v topografiji ne v vsakdanjih vesteh. In če moramo zapisati, da z zamudo, je to zato, ker slovensko založništvo kosa politične meje, če jih že hotenja ne. In tako imamo priložnost šele zdaj pisati o paketu knjig, ki ga je poslala zamejska Založba Drava vsem Slovincem, ne glede na to, kje bivajo na zemlji prekrižanem svetu.

Kot je že navada v letnih knjižnih paketih je tu seveda Koroški koledar 1986, ki prinaša standardno vsebino, se pravi koledarski del s kopico najraznovrstnejših prispevkov, med katerimi najdemo tudi marsikaj zanimivega. Predvsem je za naše bralce zanimivo vse, kar nam odpira poglede na zemeljsko življenje, naj bodo to zgodovinski zapisi o koroških Slovincih, jubilejni zapisi o zamejskih društvih ali razmišljanja o problemih, s katerimi se soočajo naši rojaki. Spremljevalca teh zapisov sta seveda literatura in dokumentarno slikovno gradivo. Pesniška obzorja slovenske zamejske literarne tvornosti nam odpira drobna, a vsebinsko bogata antologija V lunini senci, v kateri so zbrane pesmi

KNJIŽNI DAR IZZA MEJE

desetih koroških pesnikov slovenskega rodu. Izbor sta pripravila Cvetka Lipuš in Fabjan Hafner, ki je na hrbtni strani knjige zapisal tudi roteče besede: »Te pesmi so na dlani ponujene — vzemite in berite!« Ta prošnja je za koroške Slovence morda še toliko bolj

goreča, čeprav je obup nad praznino, v katero pada današnja pesniška beseda, tudi na tej strani Alp enako upravičen.

V antologiji je predstavljen tudi pesnik, čigar življenjska pot se je končala lani. Gre za Valentina Polanška, ustvarjalca, ki ga Drava predstavlja v tem paketu romanom Sla po svobodi. V njem se je lotil tematike narodnosvobodilnega boja na Koroškem, torej področja, o katerem ne bi mogli trditi, da vemo prav veliko, oziroma da nam je koroška literatura posredovala obilo umetniških sporočil.

Skoraj ga ni Slovence, ki bi ne poznal melodičnih pesmi Mojceja, Rož, Podjuna, Zila, Katra in drugih, ne ve pa vsakdo, da to niso narodne pesmi, marveč delo koroškega skladatelja Pavla Kernjaka. Za koroške Slovence je Kernjak skoraj simbol njihove pesmi, te nadvse pomembne pričevalke narodne identitete na Koroškem. O Pavlu Kernjaku piše v knjigi »Pel je za vse« znani publicist in novinar Bogdan Pogacnik na svoj značilni način, lahko bi dejali reportažni v tistem pomenu, ko se novinarstvo ves čas giblje med lite-

raturu in publicistiko. Vsekakor zanimiva knjiga.

Najmlajšim bralcem sta namenjeni dve knjigi: Janka Messnerja Vprašanja koroškega otroka in Hermana Germa »Ali veš? A znaš?«. Slednja je knjižica ugank in dopolnjevanj, ki jih spremljajo ilustracije Cveta Jeraše, medtem ko Messnerjeva knjiga govori otrokom o zelo resnih stvareh. Pisec je vsebino razdelil na več kratkih zapisov, ki so zasnovani kot otrokova vprašanja zadevajo vprašanja medčloveških odnosov, zgodovine, jezika, skratka vse tiste temeljne stvari, ki se tako ali drugače tičejo koroškega Slovence in se mora prej ali slej soočiti z njimi. »Malčkom je treba odgovoriti na vsako vprašanje, drugače ostanejo bedasti,« pravi v eni od kratkih zgodbic mati. Treba je odgovoriti, a kako težko je včasih na preprosto in jasno vprašanje jasno odgovoriti, saj mora starejši z odgovorom razvozlati zapleteno resničnost in jo pojasniti otrokom. Na Koroškem pa je resničnost še dodatno zapletena, vsaj za tistega, ki se še ima in izjasnjuje kot Slovenec. Knjižnica je sicer res drobna, a imenitna; iz nje se imajo tudi naši otroci (in mi sami) marsičesa naučiti.

Knjižni dar Slovenske prosvetne zveze, kot stoji zapisano na prednji strani vseh knjig iz tega paketa, je dragocen in lep dar.

MILAN MARKELJ

NA KRAJU SAMEM

Se preden pripeljejo na vozičkih v sobo hrano, nataknejo bolnicam slineček, pogrnejo prtček. Pri hranjenju pridejo na pomoč še sestre iz spodnjih oddelkov, kjer se oskrbovanci delno sami hranijo. Približno 45 minut traja zajtrk. Ne gre pa pri vseh gladko. Nekaterim hrana ne diši, eni pravijo, da so že od prejšnjega dne lačni. Mnogi bolniki so zelo pozabljivi, zato sestre morebitnega godrnjanja ne vzamejo zares.

Sledi pobiranje posode od hrane, nato brisanje omaric, potem v kopalnicah perejo nočne posode. Umazano perilo oddajo v pralnico. Komaj je to postorjeno, sledi druga nega. Po dveh urah in pol spet od postelje do postelje: preoblačenje, umivanje in tako naprej.

»Vsak dan imamo za vsakega bolnika na oddelku za ležeče 21 rjuh in najmanj 7 srajc. Če kateri vmes kliče, kar se rado dogaja, je potrebno seveda še več perila.« sta povedali sestra Ljubica in Dragica Urbančič, glavna medicinska sestra na tem oddelku.

Vsaj enkrat na teden je kopanje v kopalnici. To je naporno in tudi sicer težaško opravilo. Medtem ko nekateri bolniki na kopanje komaj čakajo, morajo kakšnega skoro na silo skopati.

Take nege doma niso bili vajeni in se jim zdi odveč. Še težje je sestram, mladim dekletom, kadar komu ugaša življenje. Običajno že vedo, da se bliža konec. Postavijo špansko steno, gledajo, da je vedno kdo v bližini. Ko oči ostekienijo in sape ni več, pokrijejo umrlega z rjuho. Dve uri mora po predpisih še ležati v postelji, potem pride zdravnik ali mrliški oglednik, da ugotovi smrt. Če so v isti sobi bolniki, ki se ne zavedajo več dogajanj okrog sebe, ostane umrlj kar za špansko steno. Če pa se sostanovalci zavedajo vsega in so bili navezani na soseda, umrlega s posteljo vred odpeljejo iz sobe. »Gre v bolnico,« jim rečejo, da jih ne bi odhod sostanovalca preveč prizadel. Ob vsakem primeru se morajo znajti, kot najbolje vedo in znajo.

V splošnem je toliko različnih usod, in primerov, kolikor je bolnikov. Vsak ima svoje navade, želje in čustvovanje. Medtem ko so tisti, ki so na lastno željo prišli v dom, običajno zelo potrpežljivi, pa imajo veliko pripomb oskrbovancem, ki so jih v dom pripeljali svojci bolj zgrda kot zlepa. Dogaja se, da nekateri svojci prinesejo kavo ali druge priboljške in prosijo sestre, da jim kavico skuhamo. Ni jim odveč to delo, ampak nekateri kličejo vsake pol ure, da bi radi kavo, a jim ne smejo ustreči iz zdravstvenih razlogov. Spet drugi zahtevajo od sestre, naj telefonira. »Takoj pokličite hčerko, vem, da bo prišla! Rada bi šla domov.« je ondan prosila vsa tresoča se tetka iz Podgorja. Nič ni pomagalo, če so ji dopovedovali, da je bila hči prejšnji dan na obisku in povedala, da je teden dni ne bo doma. Tetka je to pozabila in je strašno grodo gledala sestro, ko ji je rekla, da se na telefon nihče ne oglasi.

Med večinomoma stariimi ljudmi na oddelku so tudi izjeme. Pravzaprav ljudje v najlepših zrelostnih letih, ki jim je bolezen vzela zavest. Takega več mesecev hranijo s cevko, ga preoblačijo kot vse druge sedemkrat na dan, a se tega nič ne zaveda. Tudi svojcev ne pozna.

Kadar pa je Ljubica na delu nadstropje niže, kjer so vozičkarji, je potrebno malce drugačno ravnanje. Vozičkarje oblečejo in jih pripeljejo v zajtrkovalnico. Tam se hranijo deloma sami, nekaterim pomagajo. Po krajšem sedenju v drugem prostoru, ki daje človeku občutek, da ni povsem privezan na posteljo, ga spet vrnejo v ležeči položaj. Ljubica in druge sestre marsikateremu pišejo pisma za svojce, jim prinašajo časopise. Kadar imajo nočno službo, ni dosti drugače.

»Ponoči imamo trikratno nego s preoblačenjem. Bolnike obračamo enkrat na hrbet, drugič na levi, potem na desni bok, da ne dobijo preležanin. Med vsemi 86 pacienti imajo samo trije preležanine, ti pa ležijo že po dve leti,« pravi sicer redkobesedna Ljubica.

Ko po sedmih urah mine njen delovni dan, se z vlakom pelje do Trebnjega, od tam pa pešaci skoro tričetrt ure do Dečje vasi, kjer je njen dom. V zimskem času si doma malce odpočijem, poleti moram takoj na njivo ali v hlev. Imamo kmetijo, vsi moramo delati.

Ljubica Grlica ima 19 let in je prišla v Dom starejših občanov na prakso po končani bolničarski šoli. Obdržali so jo v delovnem razmerju kot še vrsto drugih mladih deklet. Vse imajo poseben čut do ravnanja s starejšimi ljudmi, ampak Ljubica še posebnega. Omeniti velja tudi, da je bila lani proglašena za najboljšo delavko samoupravljalko. S plačo, ki je nazadnje znašala okrog 60.000 dinarjev, se je kar pohvalila. V tej vsoti pa so všteta nedeljska dežurstva po 12 ur, turnusno delo in sploh vse. Glavna sestra jo je malce popravila:

»To delo se pravzaprav ne da plačati. Če ne bi vsakdo imel posebnega čuta do bolnih starih ljudi, bi obupal. Ni vse denar! Večkrat se doma zalotim ob misli na tega ali onega pacienta, ki samo s pogledom lahko še izrazi hvaležnost.«

RIA BACER

O HVALEŽNOSTI PRIPOVEDUJEJO OČI

Ob 7.05, ko si je Ljubica Grlica oblačila modro delovno uniformo, kakršno imajo sestre in bolničarke v vseh zdravstvenih ustanovah, je iz sobe štev. 8 klical posteljni zvonec. Še preden je bil začni gumb zapet, je že stekla po hodniku, a jo je kolegica prehitela.

»Bom že jaz pogledala. Gotovo kliče Jančkova mama.«

Ljubica je začela delovni dan v Domu starejših občanov v Smihalu po ustaljenem redu. Najprej sestane v dežurni sobi, kjer ob kavici pregleduje zapiske iz nočnega zvezka. Tam piše, če je kdo ponoči umrl, komu se je zdravstveno stanje poslabšalo, včasih pa mine noč tudi brez posebnosti. Ob 7.15 gre Ljubica s kolegico v garderobo in na voziček nalaga perilo za preoblačenje. Morata opraviti prvo jutranjo nego pri 28 ležečih oskrbovancih.

»Dobro jutro, tetka,« nagovori ostarelo ženičko za prvimi vrati. »Se bomo preoblekle in dimiti,« pravi naglas, vendar ženska nič ne odvrne. Sledi umivanje vsega telesa: obraza, rok, genitalij. Opravijo ustno nego, bolnico počesejo, ji preoblečejo posteljo, više naravnajo vzglavje in jo poležejo na hrbet. Tako vsako od 28 pacientk pripravijo za zajtrk.

OBRAZI

KOROŠKI BORCI SO UTRUJENI

»Januarja leta devetnajstega so nas dobro stisnili. Zavzeli so most v Dravogradu in vse prehode preko Drave, mi pa smo ostali odsekani za Dravo in lahko bi bilo po nas. Oberlajtnant

Čiščenje krvi nevarnih bolnikov na novo posteljo. Črne nas je vodil takrat. Ni mi preostalo drugega, pa nas je popeljal preko Drave. V ledeno mrzli vodi smo bredli in bežali naokoli vse do Slovenjgradca, potem pa se ponovno formirali in udarili nazaj. Veliko prostovoljcev nam je prišlo še na pomoč in bi smo se za našo Koroško.«

Večerni mrak pada z gorjanskih pobočij in se po grapah zliva v Podbočje, naprej od Kostanjevice. Sušica, ki s teh pobočij srka svoje vode, veselo žubori med jezovi nekdanjih mlinov, in Franc Hosta, nekdanji mlinar in koroški borec, v zavetju mraka in desetletij slovenske zgodovine, ki se pogrezajo v pozabo, prede svojo misel. Vse manj jih je, teh grčastih možakov, ki so pred nekaj manj kot sedmimi desetletji stali na okopih slovenstva. Njihov živi spomin bodo nadomestili orumeneli arhivski dokumenti na tej in na oni strani meje, njihovo trpljenje, zmagoslavja, upi in razočaranja pa bodo padli v temino pozabe. Morda bo tu in tam še ostala živa iskrica spomina. Vnukinja Danica ob vnožju postelje, v kateri počiva njen utrujeni dedek Franc, z zanimanjem srka vsako njegovo besedo. Kot seme padajo v mlado srce, in če bo usoda mila, bodo tam pogonale svoje kali.

»Ko mi je bilo osemnajst let, so me poklicali na fronto,« pripoveduje dedek. »Iz rodnega Sv. Križa, kajti tako se je takrat imenovala ta vas, so me poslali na Doberdob. Da, da, Doberdob, slovenskih fantov grobi! Z Italijani smo se dajali za cesarja in smrt je kosila vsenaokoli. Jaz sem

jo skupil v roke in bil rešen tistega pekla. Na združenje so me poslali na Češko, v Budjevojvice in Tabor. Tam smo se imeli kar dobro. V primerjavi z vsem, kar smo preživeli, smo se počutili kot v nebesih. Ko pa sem ozdravel, sem se zopet znašel na fronti. Na srečo je bil razpad že blizu. V italijanskem ujetništvu pa nisem bil dolgo. Že novembra osemnajstega so nas pripeljali do Gorice, od tam smo peš krenili do Logatca, potem pa zopet z železnico do Ljubljane. V Ljubljani so ravno takrat nabirali prostovoljce za Koroško. Sedaj je šlo za čisto nekaj drugega. Borili naj bi se za Slovenijo, za našo Koroško. Seveda sem šel. Tako sem se pridružil legendarnim borcem generala Maistra. Ta pa takrat še ni bil general. Menda so ga povišali pozneje, da bi se lahko pogajal z Nemci, ki se jim je zdelo neprimerno pogovarjati se s sobesednikom nižjega čina.«

Bitka za Koroško ni bil nikakršen izlet. Sovražnik je bil trdovraten in je črpal pomoč daleč iz zaledja, ki je bilo veliko močnejše in globlje kot slovensko. »Pa vendar,« pripoveduje Franc Hosta, »kamorkoli smo prišli, so nas lepo pozdravili. Skupaj z domačini smo bili na veseljih, zabavali smo se in plesali. Ljudje so nas imeli radi in so nam zaupali. Čutili smo, da smo v domači deželi. Vse pa se je spremenilo, ko so nam prišle na pomoč srbske čete. Res smo tako postali vojaško močnejši, kajti bilo jih je veliko in so bili dobro oboroženi, sicer pa so bili slabo oskrbovani in opremljeni, in to je občutilo Koroško prebivalstvo. Takrat so ljudje izgubili zaupanje in precej jih je zbežalo na drugo stran. Ne bom pozabil besed nekdanjega svetokriškega učite-

lja in vnetega aktivista za slovensko Koroško, Ivana Malnarčiča, ki je vse do smrti trdil, da smo takrat izgubili slovensko Koroško.«

Pet dolgih let je trajala vojaška odisejada Franca Hoste. Zadržna leta je bil graničar na jugoslovansko-madžarski meji in iz Radgone, Murske Sobote in Lendave, kjer je bil nastanjen, je ob novi in nestanovitni meji prepešal tudi po trideset kilometrov na dan, vse dokler ni bil leta enaindvajset le rešen vojaške suknje. Vendar je pozneje še enkrat občutil orožje. To je bilo takrat, ko je slovenske kraje vdružil zajela vojna vihra. Otipljiv dokaz za to ima Franc na glavi, kjer je še sedaj opaziti brazgotino. Pustil mu jo je ročaj revolverja, s katerim ga je udaril po glavi kaplan v Kostanjevici. Bilo je to takrat, ko so ga še nekaterimi podbočjanskimi aktivisti pod Mladjem zajeli v zasedo belogardisti. V hrib je partizanom gnal živino, padel pa je naravnost belim v roke. Še sreča, da se je iz kostonjeških zaporov po enem tednu vrnil živ, ran in udarcev pa je bil tako ali tako že vaje iz prve vojne.

Sušica v Podbočju ob skoraj zapuščenem mlinu Franca Hoste komaj premaguje snežni in ledeni oklep in žubori naprej, čakajoč pomladne odjuge, ko se bo njena moč podeseterila. Tudi Franc čaka, da ga bo priklicalo pomladno sonce iz tople izbe in mu dalo novih moči. Življenje je pač treba živeti naprej, spomine pa gnesti in jih doliti z drugimi. Takih, ki bi gnetli tako stare in bogate spomine, kot jih ima Franc, pa je iz leta v leto manj. Drug za drugim legajo k počitku ti naši stari in utrujeni koroški junaki.

TONE JAKŠE

IVAN HUDEK iz Črnomelja je bil izzreban izmed reševalcev 5. nagradne križanke. Poslali smo mu napeto zgodbo o Elektriku, zgodbo, ki smo jo imeli možnost videti tudi v filmski verziji. Upamo, da mu bo knjiga všeč in da jo bo z zanimanjem prebral.

Rešite današnjo križanko št. 7 in pošljite rešitev najkasneje do 7. marca na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 7.

**PRGJŠČE
MISLJ**

V nas samih so vrelci sile, v nas samih je možnost spoznanja.

L. UDE

Ljudstvo ni več svobodno, kadar mu dovoli svobodo drug narod.

F. LEVSTIK

Kdor hoče zmago, mora pristati na številne poraze.

P. SARIČ

Ko imaš vsega, si tudi slep za vse — ko nimaš nič, takrat šele spregledaš.

W. SHAKESPEARE

7 NAGRADNA KRIŽANKA

		FOSFOR	ZALO OBLEČEN MOSKI	ZELO TRDA KOVINA	VEROZ-POVEZ	BERIL OBEZ	OL	POVODILEC SNETI	DEL DOBE	OTIPNOST	RAKAV BOLNIK	
		TU JE Z. IME					RAZPRTJA					
		STROKOV- NJAK V ENERGETIKI						ZORAVILNA RASTLINA/ BELG. MESTO				
		STRUPENA KACA/ NEM. DENAR					DEL POTI/ NAKOVALO					
SEST. J. UDIR	SPOKORNIK	ČRN PTIČ	PORTUG. POROČ. AGENCIJA/ SVIC. M.		RIM. PRED- OVRJE/ TUREK				LJUDSKA REPUBLIKA / VNETJE SARENICE		BOGINJA ROJSTVA	
OBER			TOČENJE SOLZA/ SVETA GORA				IT. TISKOVNA AGENCIJA	REQUIS- CANT IN PACE				
TATINSKA PTICA				NAGON				VRBA/ JAP. BISMARCK				
MERA ZA DRAGO KAMENJE				REČNA OKLEPNICA / DANEU IVO								
OL STEVNIK			LIRSKA PESEM				MOČAN PRLJEM					
GR. ČRKA			POTOMEČ				SEV. IT. MESTO					

Elektrikar med živalmi

Nenavadna avstralska žival je pripravila novo presenečenje za biologe — Občutljivi kljun

Ko so evropski znanstveniki ob koncu 18. stoletja dobili v roke prve celotne kože odratih kljunašev, so bili prepričani, da iz njih brijejo norce. Takšne živli zanje ni moglo biti na svetu, živali, ki bi imela kožuh kot sesalci, kljun pa račji. Modra znanost je seveda morala popustiti pod pritiskom dokazov, da v daljni Avstraliji in na Tasmaniji zares živi takšna nenavadna žival. A nastopile so hude težave, kam kljunaša uvrstiti. Nazadnje so ga le priznali med sesalce, v podrazred štokovcev, saj žival kljub kljunu in kljub temu da leže jajca kot plazilci, ima mlečne zleze, je toplokrvna in po zgradbi sodi med najbolj razvite strunarje, se pravi sesalce.

Toda kljunaša je za raziskovalce pripravil še eno novo presenečenje. Potem ko so odkrili, da ima

zaznavanje okolja praktično prav noben čut, razen tipa. Zato so biologi domnevali, da ima kljunaša zelo občutljiv kljun in da z njegovo pomočjo zaznava vodne tokove in se tako pravilno usmerja pri plavanju pod vodo, oziroma začuti premike vode, ki jih povzročajo njegov plen. V resnici pa ima kljunaša mnogo bolj zapleteno in čudovito sposobnost.

Raziskovalna skupina nemških in avstralskih strokovnjakov je opravila več poskusov, ki so pokazali, da ima kljunaša sposobnost zaznati spremembe električnega polja. Raziskave so tudi pokazale, da zaznava električna polja s kljunom. V poskusnih bazenih so živalim nastavili še delujoče in že iztrošene baterije, kljunaši pa so z veliko točnostjo vedno zagrabili še delujočo. Podobno so s precejšnjo natančnostjo našli izvore električnega polja, tudi če so bili zakriti pod opeko. Kljunaša je opeko preprosto prevalil.

Znanstveniki vedo, da vsako živo bitje pri gibanju, ko deluje mišice, oddaja nekaj biološke elektrike, ker na električnih impulzih temelji prenašanje sporočil med možgani in mišicami. Kljunaša pa te impulze zazna in tako zasleduje svoj plen.

Podobno, vendar pa mnogo bolj primitivno zaznavanje električnega polja so odkrili pri morskih psih, skatih in pajkah, pri nobeni živalski vrsti iz višje razviti strunarjev pa ne.

MiM

(Vir: Newsweek)

Kljunaš: presenečenje za biologe.

kot edini sesalec strupene žleze, je prav te dni strokovnjake presenetilo odkritje, da kljunaš kot edina višje razvita žival zaznava električna polja.

Ko se kljunaš odpravi pod vodo, kjer si z občutljivim kljunom nabira vsakdanjo hrano, si s posebnimi kožnimi gubami povsem zapre ušesa in oči, zapre tudi nosnice in tako mu ne preostane za

MiM

Brez poezije je čas gluho- nem.

E. FRITZ

Delavski razred je bolj demokracija politike, njena maska, za katero se skriva oblast.

B. ŠTIH

Premagan sovražnik v krvi

Čiščenje krvi nevarnih holesterolov po novem postopku — Edino upanje za nekatere

Ko je Jim Lewis (to ni njegovo pravo ime, marveč le ime za javnost) prišel v newyorški inštitut Rogosin, je bil povsem obupan človek. Večino svojih odraslih let je trpel zaradi težav s srcem, ki jih je imel zaradi obilnega nabiranja holesterola v krvi, ki je nazadnje prišel mašiti krvne žile z zamaški in nanosi na stenah žil. Tudi stroga dieta mu ni pomagala, saj se mu je nabiralo toliko holesterola v krvi zaradi genske napake, ki je med ljudmi razmeroma redka. Do dopolnjenega 47. leta starosti je imel že tako zamašene žile, da so morali opraviti štirikratno bypass operacijo. Čez 9 let je moral na podobno operacijo, a kljub vsej tej najboljši možni medicinski skrbi ni nič zaustavilo smrtno nevarnega mašenja krvnih žil. Lewis je že zrl smrti v oči. Zdravniki

so mu lani pripisali kvečjemu še leto dni življenja.

Na inštitutu Rogosin je Lewis prostovoljno postal nekakšen poskusni zajček. Na njem so preskusili nov način zdravljenja, ki mu strokovno pravijo fereza nenaščenih lipoproteinov. Dejansko je šlo za ponavljajočo se filtracijo krvi, pri kateri so izločili iz krvi najbolj nevarne holesterole. Po letu dni takšnega zdravljenja je Lewis občutno boljše zdravstvenega počutja. Izginili so tudi debeli nanosi holesterola, ki jih je bilo mogoče prej videti na Lewisovih rokah s prostim očesom kot zadebeline žil. »Zdaj imamo pred seboj spet nekaj prihodnosti,« pravi Lewis.

Filtriranje krvi z omenjenim postopkom je še najbolj podobno znani dializi krvi, ki se jo poslužujejo pri ljudeh z močno obolenimi ledvicami. Postopek traja okrog 4 ure, skozi daljše obdobje pa ga morajo ponavljati vsak teden. Posebna vrednost fereze nenaščenih lipoproteinov je v tem, kot zatrjujejo medicinski strokovnjaki, ker pri nji pride samo do izločitve škodljivih holesterolov, vse ostale sestavine krvi pa ostanejo nedotaknjene, med njimi tudi nasičeni lipoproteini, ki spadajo med koristne in za telo potrebne holesterole. Še več; kaže da se količina dobrodejnih holesterolov po postopku nekoliko poveča.

Za Lewisom so postopek opravili samo še v nekaj primerih. Tako so zdravili zelo težkega bolnika v Nemčiji in v Sovjetski zvezi, kjer imajo opremo in znanje omenjene postopke.

Posebno zanimivo pa je splošno oči iz Japonske, kjer je dr. Aki Yamamoto ozdravil hude aterosklerozne otroke, ki bi pred nekaj leti zanesljivo umrli zaradi srčnih kapi, saj se mu je nabirala holesterol v vseh žilah, posebno v ledvični žili in na srčnih zaklopkah. Japonski zdravnik je dečkov kri filtriral na bolj enostaven način, zdaj pa že tudi uporablja fereznege.

Vsi ti primeri dajejo obilo upanja tistim nesrečnejšim, ki so bili doslej brez upanja in jih je nepravilno delovanje telesa pregodaj tiralo v smrt. Pomagala jim ni nobena dieta, nobeno zdravlilo.

MiM

(Vir: Time)

Pomladilo iz globin pragozdov

Gerontologi odkrivajo staro indijansko sveto rastlino kot učinkovito sredstvo zoper staranje in druge nadloge — Iz oči dobrega dečka

Vsake toliko časa se na tržišču razvitega sveta pojavi ta ali oni pristni in povsem naravni proizvod, ki naj bi utrujenemu sodobnemu človeku razvite družbe vrnil izgubljeno svežino naravnosti, mladosti in čilosti. Po najrazličnejših pripravkih — eden je bil bolj čudovit od drugega — se zadnje čase uveljavljajo pripravki iz rastline guarana, ki raste v tropskih pragozdovih Amazonije in Paragraja. Tablete iz guarane naj bi delovale kot pomladilo, vračale naj bi izgubljeno energijo, lajšale telesne in duševne napore vsakdanjega dela, pomagale športnikom, za nameček pa še odganjale tesnobo in potrtost, ki se tako radi lotita današnjih ljudi. Skoraj odveč je zapisati, da tudi izboljšuje koncentracijo in moč mišljenja. Torej zares nekaj čudovitega.

Po izvire odkritja te čudovite rastline moramo v mitologijo indijanskega plemena Maues iz Amazonije, kjer je še danes živa legenda o nastanku svete rastline guarane. Izročilo pripoveduje, da je nekoč živel zakonski par, ki je imel nenavadnega otroka; ta je bil tako ljudomil in dober, toliko človečnosti je sevalo iz njega, da so ga vsi ljubili in videli v njem skrivnostno moč, ki drži plemensko skupnost v zadovoljstvu, razumevanju in sreči. Hudobni duh Jurupart pa je ljudem zavidal srečo. Zvalil je dečka v gozd do nekega drevesa, tam pa se je spremenil v kačo in fantično smrtno pičil. V plemenu je nastal jok in stok. Objokovali so na ves glas smrt ljubljene dečka. Sredi največjega žalovanja je iz neba posijal žarek in po njem je med objokovalce prišel dobri duh Tupan. Potolažil je ljudi in jim naročil, naj zasadijo dečkove oči. Iz njih bo zrastle svete rastline, ki jim bo dajala hrano, jih zdravila in delala mladostne. Tako so naredili in iz zemlje, kjer so posadili dečkove oči, je zrastle prava guarana.

Guarana pomeni v indijanskem jeziku »veliko gozdno steblo«. Ime lepo kaže, da gre za gozdno plezalco. Njeni plodovi so rdečkasti. Ko dozori, se zberejo v grozde. Indijanci jih nabirajo

in iz grozdov pridobivajo različne pripravke.

Najpogosteje semena grozdov prepražijo, pretresejo in presejejo, da odstranijo luske, nato pa oluščena semena stiskajo in zraven prilivajo vodo, da nastane enakomerna masa, ki jo potem oblikujejo v kroglice, hlebčke in svaljke. Tako oblikovano maso sušijo na dimu ognja, v katerem kurijo les z veliko smole. Predimljene in posušene hlebčke po potrebi potem drobijo v prah, ki ga uživajo v pastah, z drugimi jedili in v tekočinah.

Vest o čarobnem pomlajevalnem prašku iz guarane je prodrla tudi v svet. Popotniki in raziskovalci, ki so prodrli v pragozdove Amazonke in Paraja, so poročali o starih, ki dajejo zelo mladosten videz, zlahka opravljajo vsakodnevna dela in se odlično počutijo. Takšna poročila so bila seveda presenetljiva, saj so drugi raziskovalci poročali o zgodnjem staranju Indijancev, o tem, kako mnoge bolezni, posebno malarija in splošna podhranjenost, kar kosijo med prebivalstvom. Povprečna življenjska starost amazonskih Indijancev je zelo majhna. Toliko bolj presenetljivo je, da pripadniki plemen, ki uživajo guarano, dosegaajo celo večjo povprečno življenjsko starost, kot velja za vsa Brazilija.

Vesti o tem, kako imajo stari ljudje gibko, voljno in mladostno kožo brez gub, kako ne poznajo mnogih bolezni in da zaslug za vse to pripisujejo sveti indijanski rastlini guarani, je prodrla tudi do modernih gerontologov. Znanu romunska gerontologinja Anna Aslan, ki jo svet pozna po njenem preparatu gerovital, je obiskala Brazilijo, da bi na kraju samem ugotovila, koliko je resnice v teh vesteh. Na strokovnih posvetih in po preučevanju guaraninih pripravkov je prišla do ugotovitve, da je indijanska sveta rastlina zares učinkovito pomlajevalno sredstvo. Izjavila je celo, da gre za najmočnejše znano tovrstno sredstvo.

Koliko je torej resnice v vsem tem? Kemične analize, ki so jih opravili v

več laboratorijih posvetu, so pokazale, da je v pripravkih iz guarane res najti marsikaj zanimivega. V njih se nahajajo kofein, teofilin, teobromin, adenin in druge snovi, ki se povezujejo s tanini, amidi in smolami. Za vse te snovi je ugotovljeno, da delujejo spodbujevalno, poživljajoče, da pospešujejo presnavljanje v celicah in prebavo sploh, da čistijo kožo in blagodejno vplivajo na človekovo počutje. Pomagale naj bi tudi pri aterosklerozi in delovale proti slabljenju kosti, kar oboje zdravniki povezujejo z značilnimi znamenji staranja.

Analize, ki jih je opravil dr. Eduard Gomes de Azavede, so pokazale, da pripravki iz guarane pospešujejo tvorbo tako imenovanega »dobrega« holesterola, ki ohranja žile prožne in mlade.

Raziskovalci, ki so analizirali učinkne guaraninih pripravkov na duševno počutje ljudi, pa so odkrili, da tablete iz guaraninoga prahu preprečujejo tvorbo monoaminsoksidov, snovi, ki jim danes znanost pripisuje določeno vlogo pri potrtosti in depresiji. Tesnovi namreč količinsko naraščajo v možganih, ko je človek v stresnem in depresivnem počutju.

Iz Brazilije torej prihaja še nekaj novega. Dandanes zalaga svet s kavo, ki je še posebno priljubljena pri jugoslovanskih narodih, vse pa kaže, da bo postala tudi izvoznica guarane. V zahodni Evropi je že mogoče kupiti tablete; dobijo se tudi v Italiji. Na uvoz pa čakajo tudi drugi pripravki, med njimi celo guaranin liker, ki ga v Braziliji menda že veselo uživajo.

MiM

(Vir: Panorama, Izbor)

Odkrit zaklad?

So arheologi odkrili najdbo stoletja?

Britanski arheologi so pred kratkim sporočili javnosti, da so odkrili eno od najbolj senzacionalnih arheoloških najdb povojnega časa, in sicer naj bi v dolini Saquara v Egiptu našli grob blagajnika slovitega faraona Tutankamona iz 2. stoletja pred našim štetjem. Že pred vojno odkriti Tutankamonov grob je bil takratno arheološko presenečenje št. 1, še posebno zaradi nepopolnega bogastva, ki so ga našli v grobnici.

Grob faraonovega blagajnika naj bi bil še bogatejši, kot je bil Tutankamonov. Raziskovalec Geoffrey Martin je za tisk izjavil: »Kar smo odkrili, je prav čudovito in tako ohranjeno, kot da bi predmete položili tja šele včeraj.«

Martin že 22 let raziskuje v dolini Saquara, že več kot 10 let pa je na sledi prav blagajnikovi grobnici. Koso leta 1922 odkrili Tutankamonovo grobnico, so med ostalimi našli tudi napis o blagajniku, iz katerega je bilo razvidno, da je zavzemal pomembno mesto na faraonovem dvoru. Martin je sklepal, da so pomembnega moža morali pokopati, kot se je takrat uglednim dvorjanom spodobilo, se pravi z velikim sijajem in bogastvom.

Kako je z Martinovim odkritjem v resnici, bomo zvedeli kasneje, saj zaenkrat molči o lokaciji in o drugih pomembnih podrobnostih.

vaša zgodba

Izgubljena

njeno ljubezen. Ni živela samo zase. Jo je to pokopalo? »Utrudila se je na potovanju,« je rekel njen dedek. Nekateri ljudje so hudobni. Režejo rastline, mučijo živa bitja, podobno ravnajo z ljudmi. Kako naj bi ona z njimi lahko živela, ko je vedno vse hotela povedati, razložiti, razumeti? Kdo je uničil njeno vero?

Ta hip si jo zelo živo predstavljam. Skoraj stopi s slike v mojo sobo. Soba je polna njenih gibov. Tako rada je plesala... Boleči spomini.

Jaz sem ostal tu, a ne vem, kaj bo z menoj. Njene nauke bom zvesto ohranil, čutil bom njene misli o lepoti, o ljudeh, o napakah, o naju dveh, njene besede o ljubezni, a tudi o revščini in žalosti. Njene misli mi bodo v pomoč, danes in jutri.

Sveča je dogorela, njeno življenje je ugasnilo. Pri meni so ostali spomini, njene slike, njene besede in pesmi, ki jih je pisala na zadnjo stran fotografij.

DANI

Modni ukaz: sredi brez

Razgaljeni trebuški in popek bodo svetili na modnem nebu to poletje, kot menijo nekateri

Na zadnjem sanremskem festivalu se je ekstravagantna, sicer pa dobra pevka Ana Oxa pojavila v nenavadni obleki, pri kateri je gotovo najbolj padlo v obči, da je bila brez trebušnega dela, se pravi, da je bil trebuh do popka gol in kot nekakšen kožni pas ločil gornji in spodnji del njenih oblačil.

Modni poznavalci pravijo, da bo takšna moda nekaj običajnega v prihajajočem poletju, pa naj bo šlo za večerne obleke, majice, bluze, srajce ali oblačila za potovanje.

Goli popek je v svet ponovno spravila slavna ameriška popevkarica Madonna.

Njena slava sicer že nekoliko usiha, močno pa se širi njen način oblačenja. Iz Amerike je že prodril do Pariza, Londona, Rima. Modni obliko-

valci so se zagreli zanj in pripravili zelo raznovrstne modele z golim trebuhom.

Po mnenju ene od vodilnih modnih oblikovalk Anne Pinkerton je nova modna usmeritev znamenje ponovnega osvobajanja ženske in nji zgolj posnemanje oblačenja slavne Madonne. Pinkertonova meni, da so danes ženske v odlični formi, da jih večina neguje telo in da si zato povsem naravno želijo pokazati lepote vitkega trebuščka.

Komur spomin še ni povsem odpovedal, se gotovo spominja, da so okrog petdesetih let in v šestdesetih vladale podobne modne smeri. Sicer pa, zakaj bi ne imele sedanje mlade generacije možnosti pokazati svoje popke, če so jih sedanje mamice nekaj tudi lahko.

Ukradli telefonsko napeljavo

Tudi s takimi primeri se je v minulem letu pri svojem delu srečeval temeljni javni tožilec iz Novega mesta — Gospodarski kriminal raste

DOLENJSKA, POSAVJE, BELA KRAJINA — Številni dovolj zgovorni podatki iz minulega leta kažejo, da družba vse preveč prepušča skrb za zatiranje družbeno negativnih dejanj zgolj poklicnim represivnim organom, kot so sodišča, tožilstva, UNZ, medtem ko ostalih ukrepov, ki jih sicer poznamo — v mislih imam politično in disciplinsko odgovornost, razrešitve in podobno — ne uporabljajo, pravi Niko Bricelj, temeljni javni tožilec Dolenjske. Bele krajine in Posavja.

Verjetno pa je vzrokov tudi za takšno vrsto ukrepov več kot dovolj. Resda je bilo minulo leto za kake 3 odst. manj ovadb kot leto poprej, vendar gre to bolj na račun upadanja splošne kriminalitete, saj je, denimo, prav pri gospodarskem kriminalu viden kar precejšen porast.

»Od predlanskih 679 kaznivih dejanj gospodarskega kriminala se je število lani dvignilo na 777, obravnanih pa je bilo kar 758 oseb. Pri tem

je opazen skokovit porast poneverb (od 33 na 54), kot posebnost pa velja omeniti še nekaj. V mislih imam izredno »širokosično« ravnanje z materialom, ki ostane po raznih opravljenih delih, bodisi da gre za gradnje ali obnove. V delovnih organizacijah se zanj ne zmenijo, saj jim stroške plača naročnik, in tako se pogosto dogaja, da delavci znesijo domov gore takšnega materiala. Naj spomnimo le na lanska takšna primera zasebnega prilaganja v novomeškem Elektru in črnomaljskem Begradu. Poglavje zase pa je tudi vse večje število kraj barvnih kovin, kjer se največkrat srečujemo z Romi. Gre namreč za precejšnje uničevanje družbenega premoženja; naj omenim le tavnine brezhibnih električnih kablov, pripravljenih za montažo, pa škodo na smučarski vlečnici na Gačah, nič manj odmevna pa verjetno ni bila tavnina telefonske napeljave med Črnomljem in Kočevjem (!).«

»Veliko časa nam vzamejo tudi obravnave številnih gospodarskih postopkov, izmed katerih pa jih gre precej pripisati ukrepom, ki jih predpisujejo številni intervencijski zakoni. Brez teh kršitev so gospodarski prestopki v mejah normale. Morda kot zanimivost, da smo imeli v minulem letu vsega tri obtožbe zaradi kršitev cenovne politike (Kovinarska Krško, tozd Tehnoservis, DO Regulator Brežice in Belt, tozd Mehanska obdelava Črnomelj), več pa je bilo kršitev zavarovanja plačil. Pri tem je potrebno poudariti, da gre veliko večino zato pri kršitvah pripisati malomarnosti in nedoslednosti odgovornih delavcev, le redki pa so primeri, ko je do kršitev prišlo zaradi nelikvidnosti. Med temi smo obravnavali le trebanjski Trimo in Delavski dom Edvarda Kardelja v Krškem, vendar je šlo za manjše zneske, za večje pa je šlo pri DSSS SIS občine Trebnje in Zdravstvenem centru Dolenjske — tozd Splošna bolnišnica, kjer pa so bile ovadbe zavržene.«

Morda za konec še pogled na področje politične kriminalitete.

Slednja na srečo morda niti ni vredna omembe, pa vendar. Lanijetožilstvo obravnavalo vsega šest zadev, kar štirikrat pa je bilo mesto dogajanja gostilna. Šlo je več ali manj za verbalne delikte, v katerih so posamezniki žalili naše najodgovornejše može in žene, zato pa velja omeniti, da je bil v minulem letu pravnomočno končan postopek zoper trojico Albancev. Kot smo na kratko že pisali, so kot zaporniki v KPD Dob že pred tremi leti v odmev na kosovske dogodke napisali parolo o Kosovu republiko.

B. BUDJA

Vlomilca v avtomobile že za zapahi

Uspešna akcija miličnikov in kriminalistov UNZ

NOVO MESTO — Delavci novomeške UNZ in postaje milice so prejšnji teden uspešno zaključili še eno akcijo. Odkrili in prijeli so namreč vlomilca, ki sta osumljena kopicke vlomov v osebne avtomobile.

19-letni Marko Matuzič in leto dni mlajši Antun Sladič sta utemeljeno osumljena, da sta v Črnomlju 16. februarja med 21. uro in 23.30 vlomila v avtomobile Petra Stegnetja iz Sečjega sela, Mirana Pintarja iz Vinice, Jurija Vrbanca iz Učakovcev in Franca Benca iz Vinice. Po doslej znanih podatkih sta iz vozil odnesla radioaparate, gorivo, kasete, s čimer sta lastnika oškodovala za blizu 100 tisočakov. Večina predmetov jima je že bila zasežena, preiskovalni sodnik pa je zoper oba osumljenca odredil pripor.

Gasilci vedo, kaj morajo

V Boštanju cisterno, v Sevnici pa garaže

BOŠTANJ, SEVNICA — V dobrem tednu dni se je vrstilo dvoje občnih zborov, pomembnih za gasilstvo v občini. V nedeljo so zborovali Boštanjani, predzadnjo soboto pa Sevnčani.

Oba bi se lahko primerjala po urah tehtnih razprav, boštanski domala vse popolne, sevnški ves večer. Kako tudi ne, saj so pred društvoma zopet velike naloge. Boštanski prostovoljni gasilci so na čelu agitorjev za podaljšanje samopri-

● Vaja pri boštanski osnovni šoli v minulem letu je pokazala, da ni postorjeno vse, da bi bilo objekt ob požaru moč učinkovito gasiti. Resda so učenci v pičlih dveh minutah zapustili šolo, vendar je hidrantni curek, če ga lahko tako sploh imenujemo, »pljunil« le dobrih pet metrov. Vaški zbiralnik tudi ne bi premogel vode za resen požar. Kljub dobri organizaciji so dobili vodo iz Grahovice ob pomoči sevnških gasilcev z verzično vajo šele v 19 minutah.

spevka v svoji krajevni skupnosti, saj je takoj za mriško vežico kot akcija št. 2 predviden nakup nove Tamove avtomobilske cisterne! Prostor zanjo so zgradili že pred dvema letoma, ko so povečevali gasilski dom. Računajo, da jim bo polovico primaknila občinska požarnovrstvena skupnost, kot so se dogovorili. Prisotni avtoprevozniki, tudi prizadevani člani, so odkimali, ko je bilo samo omenjeno, naj bi se ogledovali po rabljenem tovornjaku, na katerega naj bi v Tamu samo nadgradili

PRENIZEK STROP — Šofer Nedeljko Tutnjevič je pred dnevi zadnji hip presodil da s svojim tovornjakom s prikolico ne bo mogel skozi podvoz na cesti iz Metlike proti Rosalnicam, kamor je bil namenjen, da bo odpeljal robo iz Novolesove Tovarne kopalniške opreme. In ta šofer ni edini, ki je hotel s 4 m visokim vozilom skozi 3,70 m visok podvoz. Nekaj bo pač treba narediti: ali znižati tovornjake ali poglobiti podvoz.

Zastaranje je predpisal zakon, ne javni tožilec

Razburjenje zaradi ustavljenega postopka zoper semiško Iskro se še ni poleglo

NOVO MESTO, SEMIČ — Skoroda ne mine teden, ko ne bi bilo v kakšnem sredstvu javnega obveščanja kaj o ekološki katastrofi v Beli krajini, ki jo je zakrivila semiška Iskra z odmetavanjem s piralenom napolnje njih odpadnih kondenzatorjev. Strahotne posledice tega početja so bolj ali manj znane, vse več pa je v zadnjem času razmišljanj o odločitvi novomeškega temeljnega javnega tožilca, ki je zaradi zastaranja ustavljen postopek zoper semiško Iskro. Razburjenje javnosti je razumljivo, razumljiva pa tudi poteza tožilca. Zaradi zakonodaje namreč.

Za prav vsa kazniva dejanja je v Jugoslaviji predpisan zastaralni rok, ni še tako dolgo, ko je veljal celo za vojne zločine, vendar je skupščina SFRJ nato le sprejela dodatni zakon, ki edinole vojne zločine izključuje iz tega kroga. Za lažje razumevanje naslednjih vrstic je potrebno omeniti še, da naša zakonodaja določa tri vrste zastaranja, od trenutnih do zastaranj kaznivih dejanj, ki traja, in sem sodi tudi zastarupljanje reke Krupe s polikloriranimi bifenioli. In sedaj dejstvo, na katerih je svojo odločitev gradil temeljni javni tožilec!

Med leti 1963 in 1974 je semiška Iskra polne kondenzatorje odmetavala, iz njih pa je iztekal piralen (in teče verjetno še danes) in zastrupljal okolje. Okoli leta 1976, morda pa še prej, je bila Iskra opozorjena na škodljivost piralena in takšnega početja, zato so po letu 1976 iz kondenzatorjev iztakali piralen, ga skladiščili in vračali v Francijo (o tem govore carinske deklaracije), odmetavali pa le prazne kondenzatorje. In potem je prišlo leto 1984, ko je novomeški vodnogospodarski inšpektor

na podlagi analiz odvzete vode in še nekaterih ugotovljenih dejstev napisal zoper Iskro ovadbo, ki jo je temeljni javni tožilec zavrgel. Zakaj?

Nedvoumno je bilo namreč ugotovljeno, da zastrupljanje Krupe s PCB sega v obdobje do leta 1974 ali 1976, zastaralni rok za tovrstna kazniva dejanja pa je 3 leta (relativni), oziroma 6 let (absolutni). K temu pa je potrebno omeniti še nekaj. PCB pri nas vse do lani niso bili na spisku nevarnih in škodljivih snovi in šele lani je bila v Sloveniji sprejeta zakonodaja, po kateri je najvišja dovoljena koncentracija 6 nogramov PCB na liter vode.

S takšnimi argumenti torej svojo odločitev podkrepljuje Niko Bricelj, temeljni javni tožilec, ki pravi tudi, da je pri tem pomembno vlogo odigral podatek, ki ga je dala opravljena analiza odvzetih vzorcev vode: da je bila namreč v vodi prisotna tista vrsta bifeniolov, ki so jih v semiški Iskri uporabljali v letih, ko so odmetavali polne kondenzatorje.

»Dejstvo je torej«, pravi, »da je bilo kaznivo dejanje storjeno v obdobju do najdlje 1976. leta, kajti potem so pričeli iz kondenzatorjev iztakati piralen in ga uskladiščene vračati v tujino, odmetavali pa so prazne kondenzatorje. Potemtakem ni posebno težko izračunati, da je šestletni zastaralni rok ob dejstvu, da je bila ovadba vložena predlani, »prekratek« vsaj za dve leti.

Sicer pa mi lahko ta hip pripeljeta človeka, ki je ubil pet ljudi, vendar sem nemočen, če je to storil pred, denimo, 10 leti. Pa čeprav oba veva, da je morilec. Takšni so pač predpisi, ki jih moramo spoštovati.«

B. BUDJA

VOZIL V PREKRATKI VARNOSTNI RAZDALJI

NOVO MESTO — 22-letni Zdravko Struna iz Verduna pri Dolenjskih Toplicah je 18. februarja vozil tovornjak iz Novega mesta proti Karteljevemu, pred njim pa je v osebnim avtomobilu peljal Slavko Luter. Slednji je nameraval zaviti proti Dinosovemu odpadu in je vozilo ustavil, saj so mu nasproti prihajala vozila. Struna zaradi neprimerne hitrosti in zanesenega vozišča tovornjaka ni mogel pravi čas ustaviti in je zavil v levo, takrat pa je z osebnim avtomobilom pripeljal nasproti 28-letni Novomeščan Hinko Grdun. Navzlic zaviranju je med vozili prišlo do trčenja, v katerem se je poškodovala Grdunova sopotnica, 19-letna Jerneja Ljubi iz Dolenjskih Kamenc. Poškodovanke so odpeljali v novomeško bolnišnico.

TRČIL ZARADI NEPRIMERNE HITROSTI — 21. februarja ob 22.15 je prišlo na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom pri Čatezu do hujše prometne nezgode. 45-letni Željko Pavlovič iz Zupanje je vozil osebni avto proti Zagrebu. Pri Čatezu je v desnem preglednem ovinku pred seboj opazil tovornjak, ki je zmanjševal hitrost. Pavlovič je zaradi prevelike hitrosti pričel močno zavirati, vendar je navzlic temu trčil v zadnji del tovornjaka, ki ga je vozil 34-letni Milan Petrovič iz Dolajnov. Pavlovič in njegov sopotnik Jovo Cvetličanin iz Zagreba sta se v nezgodi laže poškodovala in so ju odpeljali v novomeško bolnišnico, od koder so ju po nudi pomoči že odpustili.

PREHITEVALA V SLABO PREGLEDNEM OVINKU — 20. februarja je prišlo do nesreče na cesti pri Martinji vasi, ki jo je zakrivila neprevidnost 22-letne voznice Vanje Vodopivec iz Mokronoga. Vodopivec je med vožnjo po magistralni cesti iz Zagreba proti Ljubljani pričela v slabo preglednem ovinku pri Martinji vasi prehitevati tovornjak.

V tistem času je iz nasprotne smeri s tovornim avtomobilom pripeljal 50-letni Stanislav Mustar iz Galjevice pri Ljubljani. Navzlic zaviranju obeh voznikov je prišlo do čelnega trčenja, v katerem je nastalo kar za 6 milijonov dinarjev materialne škode. Telesnih poškodb na srečo ni bilo.

Zaradi lahkomišelnosti ob življenje?

Hude posledice delovne nezgode v »Krki«

NOVO MESTO — V soboto, 22. februarja, je prišlo v novomeški tovarni zdravil Krka do hude, a neobičajne delovne nezgode, ki jo je zakrivila neverjetna lahkomišelnost in obijnost 45-letnega Janeza Ogulina iz Regerče vasi.

38-letni Anton Zajc iz Novega mesta in Martin Strašek iz Dobrave pri Škocjanu sta v soboto popravljala mlin za mletje karbonata v Krkinem tozdu Biokemija. Po končanem delu sta bila vsa prašna in sta si hotela obleko očistiti z razpihovalnikom. Ko je Zajc odšel iz delavnice in si čistil obleko, je v prostor vstopil Janez Ogulin, Zajc pa je takrat cev razpihovalnika obrnil proti njemu. Ogulin je zategadelj skočil do ventila in ga zaprl. Zajcu vzel razpihovalec iz rok in nato prosil Straška, naj odpre ventil. S cevjo je nato pihal po Zajčevem telesu, pri tem pa z razpihovalnikom zadal Zajca v predel anusa, skozi katerega je zrak prodiral v črevesje.

Ker se Zajc po tem dogodku ni počutil dobro, so ga odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer so ugotovili več poškodb na notranjih organih. Po poročilih iz novomeške bolnišnice je Zajc celo v kritičnem stanju in se zdravniki še bore za njegovo življenje.

Primeri imamo v uvozu, sestavi in prodaji računalnikov (postopek šeni končan) in prekupčevanju s traktorskimmi gumami na relaciji Kranj — Trebnje.

Niko Bricelj: »Družba se premaloo poslužuje drugih ukrepov v boju zoper družbeno negativne pojave.«

Sredi noči oropal prijatelja

Tri leta zapora za 30-letnega Muharema Adrovića — Oropal prijatelja, ki mu je prej plačeval pijačo — Še istega dne v rokah miličnikov

NOVO MESTO — 30-letni Muharem Adrović je že star znanec novomeških sodnikov, tokrat pa je moral na zatožno klop, ker je bil obtožen ropa. Dogodek sega v lanski 6. oktober.

Adrović, ki začasno prebiva v Novem mestu, se je tega dne srečal s svojim znancom Smailom Rizvićem, ta dogodek pa sta sklenila zaliti. Rizvić je imel namreč pri sebi okoli 30 tisočakov, ki jih je prejel za neko delo, in tako sta najprej stopila v gostišče Na trgu. Tam sta popivala, dokler lokala niso zaprli. Rizvić pa je potrošil okoli 5.000 din, kar verjetno dovolj zgovorno kaže, da sta spraznila precej kozarcev. Skupaj sta nato stopila še do novomeške kavarne, zatem pa sta se ločila. Rizvić je stopil do hotela Kandija, Adrović pa v Ribjo restavracijo. Naključje ali pa

hiše št. 10, ga je napadel, zgrabil od zadaj, mu zvil roke na hrbet in ga vrغل na tla ter mu iz zadnjega hlačnega žepa iztrgal denarnico z najmanj 23.260 din gotovine. Adrović je zatem pobegnul, Rizvić pa, ko je prišel k sebi, odhitel na postajo milice in dejanje prijavil. Adrovića so prijeli še istega dne in je od takrat v priporu.

Obtoženec je na obravnavi priznal, da je Rizviću vzel denar, vendar je trdil, da pri tem ni uporabljal sile, pač pa, da mu je gotovino Rizvić sam izročil. Sodišče je imelo na voljo dovolj drugih dokazov, ne nazadnje pa tudi podatek, da je bil Adrović brez sredstev za življenje — v ilustracijo le, da je prebival v neregistriranem osebnem avtomobilu — in da je denar še kako potreboval.

Zaradi ropa so Muharema Adrovića obsodili na 3 leta zapora, vendar sodba še ni pravnomočna.

B. B.

Požar uničil delavnico

Obrtnik Tugomir Salopek je ob najmanj 6 milijonov dinarjev — Vžgali so se hlapi lesnih lakov

DOLNJE POLJE PRI STRAŽI — V obrtni delavnici 35-letnega Tugomirja Salopka iz Dolnjega Polja pri Straži je prišlo 1. februarja do uničujočega požara, ki je po prvih podatkih povzročil kar za 6 milijonov dinarjev škode.

Salopek je tisti dan v svoji delavnici stavbenega kleparstva s še tremi delavci lakiral ladijski pod z lahko vnetljivim lakom. Delavnica je bila

S TOVORNJAKOM TRČIL V AVTOBUS, POLN POTNIKOV

LEŠNICA — 19. februarja je 42-letni Franc Božič iz Stopič peljal tovornjak Ljubljanski mlekar na cesti iz Mačkovec proti Otočcu. Zaradi neprimerne vožnje ga je v Lešnici v slabopreglednem ovinku pričelo zanašati — svoje je prispevala še poledica — tako da se je nenadoma znašel na levi polovici ceste, po kateri je ravno takrat pripeljal nasproti avtobus. Voznik, 43-letni Milan Ameršek iz Krškega, je sicer zaviral, vendar ni mogel preprečiti trčenja. Prava sreča v nesreči, da v avtobusu, v katerem je bilo kar 80 potnikov, ni bil nihče ranjen, pač pa je nastalo za 3 milijone dinarjev škode. Zaradi nezgode je bil promet na tej cesti zaprt do 8.30 ure, obvoz pa je bil po magistralni cesti Ljubljana — Zagreb.

PLAZOVI NA CESTO

OSILNICA — Med Kužljem in Osilnico so 17. februarja zdrsnili kar trije plazovi in onemogočili promet. Kočevski tozd Cestnega podjetja Novo mesto, ki je bil o tem obveščen ob 5. uri, je cesto spet usposobil ob 16. uri ter tako omogočil avtobusni in ostali promet.

Poškodbe skrojile vrh

Oslabljena vrsta novomeških košarkaric izgubila na Jesenicah — Novole se je dobro upiral Nanosu

Oba novomeška predstavnika v I. republiški košarkarski ligi sta v soboto ostala praznih rok. Fantje so sicer bolj ali manj pričakovano izgubili v Postojni z Nanosom, presenetljiv pa je hud poraz deklet v srečanju na Jesenicah. Jesenske prvakinje so tako po dveh zaporednih neuspešnih padlih na 3. mesto na lestvici.

JESENICE — NOVO MESTO 65:47 (37:21) — Močno oslABLJENE gostje v soboto niso bile dorasle nasprotnik razpoloženi domači vrsti. Brez poškodovane Bunčeve in Aševter z obolelima Adamičevom in Galovo — te štiri ob Srebrnjakovih sestavljajo najboljšo novomeško petorko — so bile gostje že vnaprej obsojene na neuspeh. Prav zato je odveč izgubljati besede o sobotnem srečanju, pač pa je potrebno pogledati, kaj so Novomeščanke izgubile s tema porazoma in kako vnaprej. Že danes ob 19. uri čaka ekipo težko srečanje doma Cimosom, realno pa je uspeh pričakovati le, če bo zaigrala tudi Bunčeva. Prav zato je prva naloga vodstva novomeškega ligaša čimprej sanirati poškodovane

II. SKL: PARTIZAN MIRNA — GORENJA VAS 88:70 in TREBNJE — LITIJA 83:96.

gleženj Bunčeve, kajti od njene igre je v veliki meri odvisna nadaljnja usoda Novomeščank v boju za vrh lestvice. Po besedah trenerja Andreja Šveta je še zmeraj dovolj možnosti za doseg cilja — osvoboditev 1. mesta, vendar bo do konca prvenstva potrebno premagati vse ekipe, tudi Litijo. Za kaj takega pa je potrebna popolna in zdrava ekipa.

Po 12. kolu je na vrhu lestvice Litija z 22 točkami, črna mačka pa imajo Pomurje, Novo mesto in Slovan.

NANOS — NOVOLES 114:107 (58:49) — Po odličnem začetku gostje so se v 12. kolu vrnili na 4. mesto.

Praznih rok v srečanju z vodilno ekipo

Pričakovan poraz Pionirjev odbojkarjev v II. ZOL

Novomeški odbojkarji so v 14. kolu II. zvezne lige po pričakovanju ostali praznih rok. Njihov nasprotnik je bila namreč vodilna ekipa Modriča Optime, ki je v prvenstvu doslej le enkrat izgubila.

MODRIČA OPTIMA — PIONIR 3:0 (8, 6, 12) — Vrsta novomeških odbojkarjev, ki nastopa v spomladanskem delu prvenstva precej oslABLJENA, ni bila kos boljši ekipi Modriče. Gostje so se le v zadnjem, tretjem nizu dostojno upirali gostiteljem, ko so imeli pri rezultatu 12:12 celo nekaj možnosti, da ta set odločijo v svojo korist.

Po sobotnem kolu so Novomeščani z 12 točkami na 8. mestu, morebitni sobotni uspeh nad vrsto Novega Zagreba pa bi jim ob normalnem razpletu lahko prinesel napredovanje na lestvici za eno mesto ali dve.

Še rezultata I. ZOL: moški: **KOČEVJE — KAMNIK 3:2** (Kočevci so s 4 točkami še zmeraj predzadnji); ženske: **KOČEVJE — ROGOZA 3:0** (Kočevke so se z 12 točkami prebile že na 4. mesto).

GOLOB NAJHITREJŠI

REGERČA VAS — Pred dnevi je bilo v Regerči vasi uspešno tekmovaljevo veleslalomu za pionirke, pionirje, mladince in člane. Pri pionirkah je bila najboljša Grilova, druga je bila Golobova, tretja Ogulinova. Med pionirji je stezo najhitreje prevozil Barborič, sledita Zupančič in Brudar, medtem ko je bil pri mladincih najboljši Robi Golob, ki je dosegel tudi najboljši čas tekmovalca, drugi je bil Klemenčič, tretji Kump. Pri članih je bil vrstni red naslednji: 1. Fabjan, 2. Šmalcelj, 3. Cujnik.

PRVENSTVO DOLENJSKE V STRELJANJU

NOVO MESTO — Pred dnevi je bilo v Novem mestu regijsko prvenstvo Dolenjske v streljanju z zračno puško in pištolo. Med pionirji sta se na republiško prvenstvo uvrstila Petkovič in Bele, pri mladincih Bele, Kaferle, Novak in Tavčar, pri mladinkah Šornova, pri članih Kosova in pri članih Cugelj, Malnar in Ribič. V streljanju s pištolo sta bila najboljša Bele in Malnar. Omenimo še, da je na regijskem prvenstvu v streljanju z zračno puško za zlato puščico zmagal Malnar pred Progarjem in Kaferletom.

Rekorder pri triintridesetih

Milan Šimunič o izredno uspešnem pričetku zanj, kot pravi, zadnje tekmovalne sezone

DOLENJSKE TOPLICE — Dva nova dvoranska rekorda Slovenije, 16,09 metra v troskoku in 745 cm v skoku v daljino v vsega enem mesecu, sta Milanu Šimuniču povsem zaslužno prinesla naziv najuspešnejšega slovenskega atleta letošnje dvoranske sezone. Za mnoge je to veliko presenečenje, saj velja Šimunič s svojimi 33 leti že za veterana slovenske in jugoslovanske atletike, z zadnjimi rezultati pa je postal celo nepogrešljiv član jugoslovanske državne reprezentance. A če je kaj nenavadnega v tem, je morda le to, da je Šimunič svoj tekmovalni vrh dosegel šele sedaj, po sedemnajstih letih, ki jih je pustil v atletiki. Zakaj?

»Prvič zato, ker veliko delam in treniram, saj vadam dvakrat na dan. Drugič zato, ker sem se vsaj začasno rešil nadležnih poškodb, tretjič pa je v teh mojih rezultatih tudi precej ključovalec in želje po dokazovanju,« pravi. »Dolgo let sem bil brez pravega trenerja, imel sem celo občutek, da so se vsi trenerji na meni učili. Kajti troskok je specifična atletska disciplina, ki terja specifično delo in vadbo. In v letih med 1976 in 1980, ko sem gradil hišo in zaradi tega zanemaril treniranje, sem se posvetil branju in študiju strokovne literature, ki mi je prinesla veliko novih in koristnih spoznanj. Videl sem, kje sem grešil in kako naprej. Vse ostalo je rezultat trdega dela in odrekanja, treniral sem celo med dopustovanjem z družino na morju.«

Omenili ste ključovalec in željo po dokazovanju. So v ozadju neljubi dogodki izpred let, ko ste se razšli z novomeškim atletskim klubom?

»Res je, vendar dogodkov ne bi pograval. Bil sem pač podeželski atlet, pred katerim so imeli mestni seveda prednost. Lahko rečem le, da so me vse tiste stvari zelo prizadele kot komunista, še bolj pa kot človeka. Hotel sem dokazati resnico in dokazal sem jo. Hotel sem dokazati, koliko lahko

dosegem v atletiki, in dokazal sem. Veliko zaslug za to gre šoli, kjer poučujem, pa kolegicami, ki me brezplačno nadomeščata v času treniranja in nastopov. Morda še bolj kot to pa me veseli, da sta tudi Greta Hren in Cilka Krize, ki sta bili prav tako žrtvi sporov z novomeškim atletskim klubom, preboleli enoletni prisilni premor ob prestopu v AK Kladivar in z rezultati dokazali svoje vrednosti. Čas je pokazal, da je bila naša odločitev pravilna.«

Pa vendar, ali ob dejstvu, da tudi v Dolenjskih Toplicah nastaja tako obetaven atletski rod, ne bi bilo bolje, ko bi vaši rezultati, ki si jih sedaj »prilaščajo« Celjani, ostali na Dolenjskem?

»Težko je govoriti o tem. Zase vem, da za novomeški klub ne bom nastopal, dvomim tudi, da bi na to pristala Hrenova, ki v Celju študira VEKŠ in tam tudi prebiva, pa Križetova, ki je v Novem mestu kmalu bila ob kariero. Ne rečem pa, da ni možnosti, da bi v Dolenjskih Toplicah ustanovili atletski klub. Kajti vsakodnevna vožnja na treninge v Novo mesto je ne le draga, pač pa vzame tudi precej časa, poleg tega bi verjetno ostalo odprto vprašanje, kako s financiranjem, če bi delovali v okviru AK Novo mesto. Reči pa moram, da imamo danes na naši šoli najmanj

10 atletov, ki bodo že kmalu v vrhu slovenske atletike.«

Tako Milan Šimunič, pri katerem je preteklost očitno še danes tesno povezana z njegovim delom, življenjem, celo rezultati. Misli pa tudi vnaprej.

»Po teh zimskih rezultatih sem mislil dati slovo tekmovalni plati atletike. Najslabše je pač oditi, ko si najboljši. Pa me je prepričal Dane Korica, zvezni atletski selektor, naj ostanem še to sezono. Ostal bom, in če sem se tako odločil, lahko zagotavljam, da bodo moji rezultati še boljši. To tudi pomeni, da z rekordi še ni konec. Sicer pa sem si za cilj in slovo od atletskih tekmovalnih izbranih nastop na balkanskem prvenstvu, ki bo v Ljubljani. Kaj bi bilo lepšega, kot oditi z medaljo?«

B. BUDJA

ZA OBČINSKE NASLOVE — V soboto dopoldne je bilo na tekaških progah na Cikavi pionirsko in mladinsko prvenstvo Novega mesta v smučarskih tehnikah. Zares škoda, da za tovrstna tekmovalja iz večine novomeških osnovnih šol ni bilo posluha (izjema je OŠ Katje Rupena), saj je pionirsko prvenstvo potekalo v dvoboju osnovnih šol Baza 20 iz Dolenjskih Toplic in Vavte vasi. Posnetek je s starta mlajših pionirk. (Foto: B. Budja)

Prvenstvo Posavja Krčanom

Na Polomu na Gorjancih je bilo pred dnevi ekipno prvenstvo Posavja v veleslalomu — Premoč Krčanov

POLOM NA GORJANCIH — Krški smučarski klub je pred dnevi pripravil na smučišču na Polomu posavsko ekipno prvenstvo v veleslalomu za vse kategorije. Navzlic temu da je tekmovaljevo motilo slabo vreme in novozapadli sneg, je prireditelj dobro uspešna. Sicer pa pogledajmo rezultate.

Pri cicibanah je zmagal Lupšina (Krško), sledita pa Lazič in Les (oba Brežice). Krčanki Petanova in Cargova sta bili najboljši med cicibankami, tretja pa je bila Kozoletova (Sevnica). Med mlajšimi pionirkami je zmagala Fiusova (Sevnica), sledita ji Sulčeva (Krško) in Štojsova (Sevnica), pri mlajših pionirjih pa je bil najboljši Novak, 2. Petan, 3. Zorič (vsi Krško). Pri starejših pionirjih je bil najhitrejši Kužnik (Krško), drugi je bil Pinterič, tretji pa Žnidarič (oba Brežice), medtem ko je pri starejših pionirkah zmagala Gomiškova (Krško), sledita pa ji Brežičanki Kolanova in Avšičeva. Med mlajšimi mladinci je bila prva Voglar, druga Preskar (oba Krško) in tretji Šeško (Sevnica), pri mlajših mladinkah pa Rožičeva pred Kužnikovo (obe

VELESALOM NA GAČAH

GAČE — Na smučišču SC Rog na Gačah bo 8. marca ob 10. uri sindikalno občinsko prvenstvo Novega mesta v veleslalomu. Delovne organizacije naj prijave pošljejo na novomeško ZTKO.

RUĐMAN VODI

NOVO MESTO — V 8. in 4. kolu občinskega šahovskega prvenstva so bili doseženi naslednji rezultati: Zvagen—Ruđman 0:1, Petrič—Bedič 0:1, Kastelic—Pucelj 0:1, Istenič—Brezovar preložen, Balkovec—Avsec 1:0, Jelič—Mihalič 1:0, Lubej—Brajković 0:1, Vučič—Dajčman 0:1, Muhič—Štubljar 1:0, Plut—Kosmina 0:1, Ruđman—Bedič 1:0, Pucelj—Jelič remi; Brezovar—Brajković, Istenič—Bal-

kovec in Lubej—Muhič prekinjeno; Zvagen—Petrič remi, Avsec—Kastelic 0:1, Mihalič—Vučič 1:0, Kosmina—Dajčman remi in Plut—Štubljar 1:0. Vodi Ruđman s 4 točkami, Pucelj jih ima 3, itd.

V DRČI REKORD SKAKALNICE

ŠENTJERNEJ — ŠD Šentjernej je v nedeljo, 23. februarja, pripravilo medklubsko tekmo v smučarskih skokih, ki se je udeležilo 21 skakalcev. Nekaj sto gledalcev je najbolj navdušil Jože Župan, ki je z 42 metri izboljšal lani postavljeni rekord skakalnice. Sicer pa je pri pionirjih zmagal Matija Grubar pred Grubičem in Zagorcem (vsi Šentjernej), pri mladincih Kovačič (Birnca vas) pred Žabkarjem (Krško) in Goriškom (Šentjernej), pri članih pa je bil najboljši Župan (Šentjernej), drugi je bil Labez in tretji Levičar (oba Krško).

A. BUČAR

SMUČARSKI PLES

KRŠKO — Smučarski klub Krško bo v soboto, 1. marca, v prostorih hotela Srečni organiziral že 5. tradicionalni smučarski ples. Pričel se bo ob 20. uri, vstopnina pa je 300 din. Vstopnice lahko kupite v hotelu.

POKAL ŠMARJEŠKIH TOPLIC

GOMILA PRI ŠMARJETI — Prizadevni člani smučarske sekcije ŠD Šmarjeta so v nedeljo, 23. februarja, organizirali na smučišču Gomila veleslalom za pokal Šmarjeških Toplic, ki se ga je udeležilo 115 smučarjev. Pri mlajših pionirjih je zmagal Kermec, pri cicibanih Durič, med cicibankami Golobova, med pionirji Gomizej, pionirkami Pavlinova, pri mladincih Skušek, ki je dosegel tudi najboljši čas tekme, pri mladinkah je zmagala Krmečeva, pri članih Prudič, člancih Prudičeva in med veterani Rangus.

ISKRA ELEMENTI TOZD ELEKTROLITI

Komisija za delovna razmerja TOZD Elektroliti Mokronog

objavlja prosta dela in naloge:

— PROCESNI KONTROLOR — 1 delavec

Pogoj za sprejem: elektrotehnik — šibki tok ali kemijski tehnik, 1 do 2 leti delovnih izkušenj, odslužen vojaški rok

— VZDRŽEVALEC STROJNI — 2 delavca

Pogoj za sprejem: KV orodjar, 2 leti delovnih izkušenj, odslužen vojaški rok. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom ter trimesečnim poskusnim delom. Nastop dela po dogovoru. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: ISKRA-TOZD Elektroliti Mokronog, kadrovska služba, v 15 dneh po objavi. Kandidate bomo obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

146/9-86

PUTNIK

LJUBLJANA

● **VELIKA POTOVANJA:** TAILAND, AVSTRALIJA, NOVA ZELANDIJA, PAPUA (Nova Gvineja), SINGAPUR 22 dni — letalo

STARODAVNE KULTURE: EGIPT IN IZRAEL 11 dni — letalo in avtobus SOVJETSKA ZVEZA (Sibirija), MONGOLIJA, KITAJSKA, HONG KONG, SINGAPUR 22 dni — letalo in avtobus

● **POTOVANJA** ŠPANIJA (Costa brava) 12 dni — letalo in avtobus SOVJETSKA ZVEZA:

MOSKVA 5 dni — letalo RJABINUŠKA (Moskva, Leningrad) 8 dni — letalo TRI MESTA HEROJI (Kijev, Leningrad, Moskva) 8 dni — letalo GRČIJA

5 dni — avtobus in letalo ANTIČNA IN BIZANTINSKA GRČIJA 7 dni — letalo in avtobus SOLUN 4 dni — avtobus ATENE 7 dni — letalo ISTANBUL 4 dni — avtobus 4 dni — letalo

● **ZIMA PLANINE** Kopaonik, Zlatibor, Tara, Bajina Bašta, Perućac, Boan, Goč-Mitrovo Polje, Brezovica, Šara-Popova Šapka, Jahorina, Igman, Iliđa, Bled, Bohinj, Bohinj — Vogel, Golte-Celje, Celje, Platak, Trnovo, Žalec, Kranjskagora, Logarska dolina, Šentanel, plitvice, Lipica, Ohrid, Struga.

● **MORJE** Portorož, Umag, Lovran, Opatija, Trogir, Stari grad, Dubrovnik, Cavtat, Igalo, Herceg Novi, Vrsar, Poreč, Medulin, Crikvenica, Selce, Rab, Primošten, Split, Makarska, Neum, Korčula, Vela Luka, Risan, Sutomore.

● **ZDRAVILIŠČA** Arandjelovac, Vrnjačka banja, Mataruška banja, Sokobanja, Niška banja, Jošanička banja, Banja Koviljača, Kuršumlijska banja, Sijarinska banja, Ivanjica, Iliđa, Banja Vrućica, Banja Kiseljak, Kladanj, Konjuh, Fojnica, Istarske Toplice, Krapinske Toplice, Stubičke Toplice, Tuheljske Toplice, Terme Čatež, Dolenjske Toplice, Dobrna, Radenci, Rogaska Slatina, Šmarješke Toplice

INFORMACIJE IN PRIJAVE: PUTNIK Miklošičeva 17, 61000 Ljubljana, telefoni: 061/311-542, 315-177, telex 31621 in druge pooblaščen turistične agencije.

PUTNIK

Občinarjem sindikalno prvenstvo

140 tekmovalcev na Izbi-ru

SODRAŽICA — Na smučišču Izbir, nedaleč od Sodražice, je bilo pred dnevi tradicionalno, že 4. občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu, tekah in skokih, na katerem je nastopilo 140 tekmovalcev iz šestnajstih organizacij združenega dela in ustanov. Prireditev je organiziral sodraški TVD Partizan.

Rezultati, veleslalom moški: do 25 let: Klemenc (TOK), Troha (Riko), Oražem (Riko), od 26 do 35 let: Vesel (Tok), Pucelj (Inles), Arko (Riko), od 36 do 45 let: Kovačič (TOK), Košmrlj (OŠ Sodražica), Nosan (SO Ribnica), od 46 naprej: Turk (PTT), Smisel (Obrotno združenje), Prijatelj (ITPP), ženske: do 30 let: Kožar (SO Ribnica), Šenk (ITPP) Zalar (Sukno), nad 30 let: Matelič (OŠ Sodražica), Lovšin (Sukno), Lušin (ZD Ribnica); smučarski teki, moški: do 25 let: Benčina (Donit), Mihelič (Inles), Šilec (Donit), od 26 do 35 let: Drobnič (Inles), Henigman (Donit), Lavrič (Riko), od 36 do 45 let: Nosan (SO Ribnica), Matelič (Donit), Gašperič (Elektro), nad 46 let: Drobnič (Inles), Češarek (Jelka), Turk (PTT), ženske: do 30 let: Kožar (SO Ribnica), nad 30 let: Matelič (OŠ Ribnica), Lavrič (OŠ Ribnica); smučarski skoki: do 25 let: Košir (Inles), Vesel (Elektro), Arko (Riko), od 26 do 35 let: Pintar (Riko), Ahčin (Ortnek), Drobnič (Inles), od 36 do 45 let: Košmrlj (OŠ Sodražica), Matelič (Donit), Petrič (Obrotna zadruga), nad 46 let: Turk (PTT), Prijatelj (ITPP).

Ekipno je zmagala vrsta SO Ribnica, drugi je bil sodraški Donit in tretja OŠ Sodražica.

M. GLAVONJIČ

NOVOMEŠKI KADETI KLONILI V FINALU

ŠENTJERNEJ — V finalu kadetskega prvenstva obsavsko-dolenjske rokometne zveze v Šentjerneju se je pomerilo 6 ekip. V polfinalu je najprej Usnjar premagal Krško s 16:15 (9:10), nato pa Novo mesto Usnjarja s 17:14 (8:9). V srečanju za 3. mesto je bilo nato Krško boljše od Rudarja z 18:9 (8:6), v boju za 1. mesto pa Usnjar od Novega mesta s 16:12 (8:6).

Milan Šimunič: »Najlepše je končati s tekmovalno kariero, ko si najboljši.«

SALONIT ANHOVO

POHITITE Z UGODNIM NAKUPOM GRADBENEGA MATERIALA NA KREDIT BREZ OBRESTI DO 28. FEBRUARJA 1986! VARČUJTE Z ENERGIJO, GRADITE ESTETSKO IN CENEJE!

SALONIT ANHOVO TOZD OPEKARNA BREŽICE—RUDNIK GLOBOKO, BREŽICE, vam nudi silikatne fasadne zidake in bloke

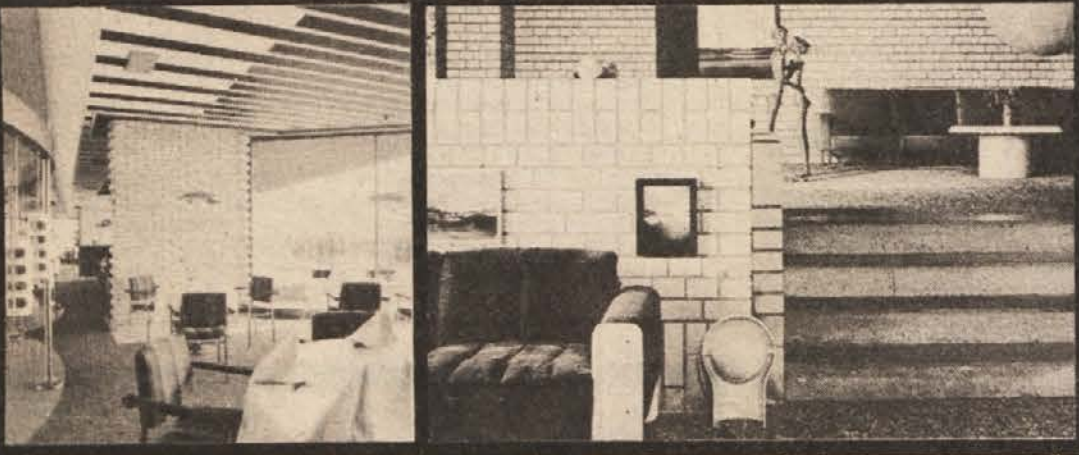
NA KREDIT BREZ OBRESTI ZA DOBO OD 6 MESECEV DO 1 LETA

Kupec plača ob prevzemu blaga samo eno trinajstino vrednosti blaga, kupljenega na kredit.

Uporabnost fasadnih zidakov cepljenih zidakov in blokov je zaradi pozitivnih lastnosti glede toplotne in zvočne izolacije, oblike, toleranc in trdnosti vsestranska.

Z našimi proizvodi lahko estetsko in toplotno sanirate stare objekte, gradite nove stanovanjske in gospodarske objekte 20% ceneje po kvadratnem metru zidu, ker jih zaradi gladke površine ni potrebno ometati in finalno opleskati.

Podrobna pismena navodila o gradnji z našimi materiali dobite ob prevzemu blaga ali po telefonu 068/61-798 v Prodaji Brežice.

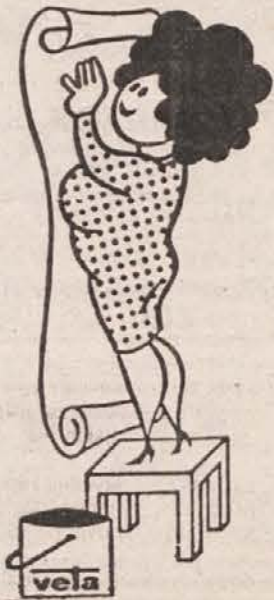
UGODNA PRILOŽNOST ZA KUPCE TAPET!

V EMONI — DOLENJKI BLAGOVNICI TREBNJE SKRBIMO ZA VAS

- DO TAPET PO UGODNI CENI?
- DA, Z 20% POPUSTOM DO 15. MARCA!
- IN KJE?
- V BLAGOVNICI EMONE DOLENJKE V TREBNJEM!
- KO PA JIH NE ZNAM LEPI TI?
- NAUČI SE! PRIKAZ LEPLJENJA TAPET BO V PETEK, 28. FEBRUARJA, DOPOLDNE OD 8. DO 12. URE IN POPOLDNE OD 15. DO 19. URE TER V SOBOTO, 1. MARCA, DOPOLDNE OD 9. DO 12. URE.
- DOBRO, TOREJ SE VIDIVA V BLAGOVNICI DOLENJKE V TREBNJEM!

emona dolenjka
novo mesto

veta
tapete vevče

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA NOVO MESTO

Ragovska 18

razpisuje:

1. vpis novincev
2. obnovo ozir. podaljšanje prošenj
3. evidenčni vpis
4. premestitve

otrok v Vzgojnovarstveni organizaciji Novo mesto za leto 1986/87.

Vpis bo od 3. do 31. marca 1986 od 8. do 16. ure na Ragovski 18. Za otroke okoliša Straža in Šentjernej je možen vpis tudi na enoti od 10. do 13. ure.

Starši naj prinesejo s seboj k vpisu enotno matično številko občana, reg. št. zdravstvene izkaznice in potrdilo o šolanju staršev, ki še niso zaposleni.

DOLENJSKI LIST

Dolenjski list je najbolj razširjen pokrajinski časopis v Jugoslaviji. Pokriva devet občin in izhaja v 29.000 izvodih.

Vse informacije o oglašitvah dobite po telefonu na številko 24-006, osebno pa se lahko oglašite pri nas v torek, sredo, četrtek in petek od 7. do 14. ure, v ponedeljek pa od 7. do 16. ure.

☎ 24-006

Ljubila si življenje, ljubila si svoj dom, a v strašnem trpljenju odšla si v večni dom.

ZAHVALA

Po dolgoletni bolezni nas je v 62. letu starosti zapustila draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

ANTONIJA KRAŠOVEC

s Sel pri Straži

Od nje smo se poslovili 21. februarja na vavtovškem pokopališču. Pristrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, ki so se od nje poslovili, jo spremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo kolektivu internega oddelka bolnice Novo mesto, Avtoprevozu Gorjanci, Novolesu iz Trebnjega, 3. b oddelku lesne šole Novo mesto, govornikom za poslovilne besede ter vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih, župniku pa za lepo opravljeni obred.

VSI NJENI

Bolezen, delo in trpljenje-tvoje je bilo življenje.

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ate, stari ate, brat in stric

TONE BUČAR

iz Ostroga 39, Šentjernej

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so nam v teh težkih trenutkih priskočili na pomoč, darovali cvetje in našega ata v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni tov. Recku za vso požrtvovalnost, medicinskemu in strežnemu osebju otorinolaringološkega oddelka novomeške bolnišnice, ki mu je lajšalo bolečine v poslednjih urah, gasilskemu društvu Ostrog za organizacijo pogreba, Aničnim sodelavcem ISKRA IEZE iz Kostanjevice, duhovniku za lepo opravljeni obred in gospodu kaplanu za obiske na domu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Micka, sin Tone, hčerka Anica z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je za vedno zapustil sin, mož, oče, brat, stric in svak

DRAGO GABRIČ

s Senovega

Naša pristrčna zahvala vsem, ki so mu pomagali premagovati težko bolezen, še posebej dr. Malavašiču, osebju bolnice Novo mesto, godbi, pevcem, govornikom, župniku, sorodnikom, sosedom in vsem, ki so pokojnemu darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti.

Žalujoci: mama, žena Fanika, hčerka Milena, sin Karli z družino, hčerka Fanika z družino, Nada z možem, brat, sestra ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je 14. februarja zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ALOJZIJA ŽUGELJ

iz Metlike

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo sosedama Matekovičevi, Curcilovi in Magovčevim za požrtvovalno pomoč. Ravno tako hvala g. kaplanu in govornici za zadnje besede.

Žalujoci: Anica Bevk z družino in sorodniki

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega ljubega moža, očeta, tasta in dedka

MIROSLAVA VALANTA

iz Novega mesta

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in vsem, ki ste ga imeli radi, nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi
Novo mesto, 1. 2. 1986

KULTURNI DAN

V sredo smo se z avtobusom odpravili v Novo mesto na ogled kulturno zgodovinskih znamenitosti. Ogledali smo si študijsko in pionirsko knjižnico, spominsko avlo padlim partizanom. Čez Prešernov trg smo šli mimo kulturnega doma na Glavni trg, kjer smo občudovali arkade, se posvetili Trdini in Ketteju, spregovorili o vodnjaku in spomeniku obešenima partizanoma. Ogled smo nadaljevali mimo sokolskega in Jakčevega doma

po Bregu do muzeja NOB. V križatiji smo si ogledali zbirko arheološkega muzeja in dolejnjske galerije. Ogledali smo si še vrsto drugih znamenitosti, na koncu pa smo si v domu kulture ogledali film.

DARJA TRAMTE, 6.a
OŠ Škocjan

MAŠKARE

Na pustni torek so se v šolski avli zbrale maskare: gusarji, mušnice, pikapolonice, klovni, miši, čarovniki.

Koliko lepih in domiselnih mask! Vrtele so se ob veseli, poskočni glasbi.

V komisiji za izbor najlepše maske so bili učenci in učitelji. Imeli so zelo težko delo. Za najboljše so izbrali masko leva, natopirja in slikarja. Izven konkurence so nastopale maske predšolskih otrok, ki so bile nagrajene s skromnimi darili. Na koncu so se vse maske skupaj slikale.

GREGOR CEKUTA, 7.a
OŠ Semič

GLASBENA PRAVLJICA

14. februarja so nas obiskale glasbenice iz Ljubljane. S seboj so imele instrumente. Predstavile so nam glasbeno pravljico Mesečev cvet. Zgodbo so brale in igrale. Glasbo so same napisale. Igrale so na kitaro, boben, flavto, tamburico in druga glasbila. Glavni junak pravljice je deček, ki mu je rasla samo glava. K čarovniku je šel po navsvet, kako bi ozdravel. Zvedel je, da

mora poiskati mesečev cvet. Deček ga je ubogal, šel od doma in po mnogih pripetljajih končno našel mesečev cvet in ozdravel. Takih predstav si še želimo.

ANDREJA PLUT, 5. b
OŠ Semič

CESTE SO SPLUŽENE

Z vseh koncev Slovenije prihajajo vesti o zasneženih in neprehodnih poteh. V naši krajevni skupnosti na

srečo nimamo takih težav, saj imamo vsaki vasi organizirano takojšnje pluzenje poti, brž ko zapade sneg. Tako šolski kombi, tudi če zapade veliko snega, lahko pelje v najbolj oddaljene kraje. Tudi v našem zaselku imamo gaznico za pluzenje. Letos smo jo obnovili, ker je bila že precej poškodovana. Moj ata jo pripne za traktor in jo vleče. Največkrat pluzi v mraku, da so zjutraj ceste prehodne.

BARI RUGELJ, 8.r
OŠ dr. P. Lunačka
Šentrupert

Na podlagi 25. člena statuta Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško, določil Zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. l. SRS št. 3/81), Samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981—1985 ter 24. člena in 26. člena Pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Krško Odbor za graditev in prenovu stanovanj Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško

objavlja

JAVNI NATEČAJ

- za posojila organizacijam združenega dela, TOZD in DS za nakup in zidavo stanovanj
130.000.000.- din
 - za kreditiranje komunalnega opremljanja zemljišč v usmerjeni gradnji ali kreditiranje izgradnje omrežja komunalnih objektov in naprav primarnega in sekundarnega pomena
20.000.000.- din
 - za revitalizacijo stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lastnini po letnem programu Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško
30.000.000.- din
 - za posojila delavcem za nakup stanovanj v etažni lastnini ter posojila delavcem za gradnjo, adaptacijo, dozidavo in nadzidavo stanovanjskih hiš
80.000.000.- din
 - za posojila delavcem, zaposlenim pri zasebnih delodajalcih, za gradnjo, adaptacijo, dozidavo in nadzidavo stanovanjskih hiš ter nakup stanovanj v etažni lastnini
8.000.000.- din
 - dotatna sredstva za kreditiranje udeležencev NOB za gradnjo in adaptacijo njihovih stanovanjskih hiš
8.000.000.- din
 - dotatna sredstva SPIZ za prenavo, adaptacijo in modernizacijo stanovanjskih hiš upokojenecv in invalidov
6.300.000.- din
- SKUPAJ 282.300.000.- din

I. UPRAVIČENCI DO POSOJILA

- OZD, TOZD in DS, ki so podpisali Samoupravni sporazum o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981 — 1985,
- Samoupravna komunalna interesna skupnost občine Krško in komunalne organizacije, ki so podpisale Samoupravni sporazum o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti za obdobje 1981 — 1985,
- Enota za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami in poslovnimi prostori Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško ali podpisniki Samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981 — 1985, če imajo usklajeno revitalizacijo objekta z letnim programom Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško,
- delavci, ki združujejo svoje delo v OZD, TOZD in DS, ki združujejo sredstva vzajemnosti pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško,
- delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom, in pri njih zaposleni delavci, če združujejo sredstva vzajemnosti pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško,
- udeleženci NOB, stanujoči na področju občine Krško,
- upokojenecv in invalidi, stanujoči na področju občine Krško.

II. POGOJI ZA PRIDOBITEV POSOJILA

- Za OZD, TOZD in DS
Posojilo iz vzajemno združenih sredstev vzajemnosti lahko pridobijo OZD, TOZD in DS, če izpolnjujejo naslednje pogoje:
— da so sprejele samoupravne splošne akte o osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, usklajene z Zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in družbenim dogovorom o skupnih osnovah in merilih za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji,
— da začasno niso sposobne oblikovati dovolj sredstev v skladu skupne porabe za planiran obseg stanovanjske gradnje, ki vrednostno ni večji od 3,6% celotne mase BOD v tem obdobju,
— da združujejo sredstva za vzajemnost v dogovorjenem roku in obsegu ali pa so zaradi neugodnih poslovnih rezultatov začasno oproščeni tega združevanja v stanovanjski skupnosti,
— da prikažejo potrebe po stanovanjih in program reševanja stanovanjske problematike svojih delavcev,
— da sprejemajo obveznost zagotavljanja lastne udeležbe, vračila anuitet in izpolnjujejo obveznosti posojil iz združenih sredstev vzajemnosti,
— da gradijo ali kupujejo stanovanja v okviru programa stanovanjske izgradnje stanovanjske skupnosti.
Poleg navedenih izjav je potrebno vlogi predložiti še:
— izračun povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v organizaciji v letu 1985,
— sklep samoupravnega organa, s katerim se dovoljuje nakup ali gradnja najemnih stanovanj.
Lastna udeležba OZD, TOZD in DS za gradnjo ali nakup stanovanj v družbeni lastnini znaša najmanj 40% od predračunske vrednosti ali od končne kupoprodajne cene.
Organizacija, katere povprečni OD na zaposlenega znaša več kot povprečni mesečni OD na zaposlenega v republiki, plača lastno udeležbo po progresivni lestvici, s tem da se za vsakih 5% prekoračitve OD poveča lastna udeležba za 5%.

Lastna udeležba	Pripada posojilo od predračunske ali končne vrednosti stanovanj	Odplačilna doba posojila
40%	60%	10 let
45%	55%	10 let
50%	50%	8 let
55%	45%	8 let
60%	40%	7 let

- za Samoupravno komunalno skupnost in komunalne organizacije
Do posojil združenih sredstev vzajemnosti, namenjenih za kreditiranje komunalnega opremljanja zemljišč v usmerjeni gradnji in izgradnje omrežja komunalnih naprav in objektov primarnega in sekundarnega pomena, so upravičene organizacije, če izpolnjujejo naslednje pogoje in predložijo k vlogi:
— da združujejo sredstva vzajemnosti pri SSS Krško v dogovorjenem roku in obsegu,
— sklep samoupravnega organa, s katerim se dovoljuje najem posojila in se zagotavlja lastna sredstva za plačilo lastne udeležbe in za plačevanje posojila,
— program izgradnje in tehnično dokumentacijo,
— izračun stroškov in vire sredstev.
Lastna udeležba znaša 40% od investicijske vrednosti.
- za revitalizacijo stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lastnini
Veljajo isti pogoji kot pod točko II/2.
- za individualne prosilce

Do posojil iz združenih sredstev vzajemnosti za nakup etažnih stanovanj, za gradnjo, adaptacijo, dozidavo in nadzidavo stanovanjskih hiš pa so upravičeni delavci iz I./4. točke, če:

- imajo do dneva objave tega razpisa zgrajeno stanovanjsko hišo najmanj do III. gradbene faze, to je objekt, zgrajen do pod strehe, oz. objekt, zgrajen do 40%.
- da imajo do dneva objave tega razpisa zgrajeno stanovanjsko hišo do faze, ki je potrebna za postavitev montažne stanovanjske hiše, ter zagaranirana lastna sredstva do višine minimalne lastne udeležbe,
- že izvajajo adaptacijska dela na stanovanjski hiši, oz. če dozidujejo ali nadzidujejo stanovanjski objekt, ki bo predstavljal samostojno stanovanjsko enoto, da je le-ta zgrajen do vključno III. gradbene faze,
- bodo s preureditvijo podstrešja v stanovanjski hiši, katere solastniki so, pridobili nove stanovanjske površine, ki ne presegajo normativov stanovanjske površine za eno družino,
- kupujejo stanovanje, zgrajeno v okviru usmerjene stanovanjske izgradnje občine Krško.
Prednost pri pridobitvi posojila imajo tisti upravičenci, ki:
 - nimajo stanovanja ali imajo neprimerno ali neustrezno stanovanje in niso sami in njihovi družinski člani lastniki vseljivega stanovanja, stanovanjske hiše ali vseljivega vikenda, ki presega 42 m²,
 - imajo ustrezno rešeno stanovanjsko vprašanje in bodo z gradnjo ali nakupom stanovanja oz. stanovanjske hiše sprostili družbeno stanovanje v roku 1 leta,
 - so imeli nižji povprečni dohodek na družinskega člana v preteklem letu,
 - ne izpolnjujejo pogojev lastne udeležbe, osebni dohodek družine pa ne presega 20% povprečnega osebnega dohodka na družinskega člana v preteklem letu.
- za delavce, zaposlene pri zasebnih delodajalcih
Veljajo isti pogoji kot pod točko II./4.
- za udeležence NOB
Veljajo isti pogoji kot pod točko II./4.
- za upokojenecv in invalide
Veljajo isti pogoji kot pod točko II./4.

III. VIŠINA POSOJILA ZA TOČKE II/4, 5, 6, 7

- Posojilo, ki ga dobi delavec za nakup etažnega stanovanja, znaša največ do 30% od predračunske ali kupoprodajne cene standardnega stanovanja.
- Posojilo, ki ga dobi delavec za gradnjo, adaptacijo, dozidavo ali nadzidavo stanovanjske hiše, pa do 30% od vrednosti standardnega stanovanja, ki se izračuna:
4-članski družini pripada po pravilniku stanovanjska površina 70 m², če pa je dejansko število večje, se stanovanjska površina poveča za 15 m², vendar ne več kot 90 m². Za izračun vrednosti standardnega stanovanja oz. stanovanjske hiše se uporablja povprečna gradbena cena m² stanovanjske površine v okviru družbeno usmerjene stanovanjske gradnje v občini Krško v letu 1985 in znaša din 104.912.-
- Delavec, ki gradi, kupuje, prenavlja, doziduje ali nadziduje stanovanjsko hišo, katere standardna površina je večja od površine pripadajočega standardnega stanovanja, ne more dobiti posojila za del stanovanjske hiše, ki presega standardno stanovanjsko površino.
- Skupna vsota vseh posojil za nakup etažnega stanovanja ne sme presegati 80% od predračunske ali končne vrednosti po kupoprodajni pogodbi ob upoštevanju standardne površine stanovanja.
- Skupna vsota vseh posojil za gradnjo, adaptacijo, dozidavo in nadzidavo stanovanjskih hiš ne sme presegati 60% vrednosti standardnega stanovanja. Posojila na podlagi dinarskega varčevanja se ne bodo upoštevala v masi pridobljenih posojil.
- Za izenačevanje vseh posojil, ki so jih prejeli prosilci pred razpisom, se bodo le-ti revalorizirali v čas razpisa po sprejeti lestvici letnih revalorizacijskih količnikov.
- Upravičencem do posojila, katerih zakonec je že prejel stanovanjsko posojilo pri drugi stanovanjski skupnosti, se lahko odobri samo razlika med revaloriziranim posojilom, ki ga je dobil zakonec, in možnim posojilom, ki bi ga lahko dobil upravičenec.
Vsi upravičenci do posojila bodo točkovani po Pravilniku o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Krško.
Posojilo se ne bo dodeljevalo tistim prosilcem, ki:
— jim je bilo v letu 1985 dodeljeno maksimalno število točk na lastno udeležbo,
— so imeli objekt zgrajen do 90% oz. do 100% in jim je bilo v 1985 dodeljeno posojilo,
— so že pridobili povečano posojilo zaradi izpraznitve družbenega stanovanja v roku enega leta,
— za katere se bo ugotovilo, da imajo objekt zgrajen do 90% oz. do 100%,
— bodo zbrali na podlagi točkovanja 300 ali manj skupnih točk,
— še niso pričeli z adaptacijskimi deli na stanovanjskem objektu,
— bodo opravljali tekoča vzdrževalna dela na stanovanjskem objektu.

IV. OBRETNOSTNA MERA IN ODPLAČILNA DOBA

Obretnostna mera za vsa posojila po tem razpisu je 8% na leto. Odplačilna doba za točke 1, 2 in 3 tega razpisa je navedena v poglavju II pod »pogoji za pridobitev posojila« pri točki 1. Odplačilna doba za točke II/4, 5 in 6 pa bo določena po kreditni sposobnosti posojilojemalca in njegovih družinskih članov in na podlagi povprečnega mesečnega osebnega dohodka na člana družine, vendar ne more biti daljša od 15 let in ne krajša od 5 let.

V. VLAGANJE VLOGE

- Prosilci za posojila pod točko II/1, 2 in 3 vlagajo vloge z vsemi potrebnimi izjavami.
- Prosilci za posojila pod točko II/4 in 5, ki želijo pridobiti posojilo, vlagajo vloge na posebej tiskanih obrazcih, ki jih dobijo pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško, CKZ 30.
- Prosilci pod točko II/6 in 7, ki želijo pridobiti posojilo, vložijo poleg lastnoročno napisane vloge še naslednjo dokumentacijo:
— izpisek iz zemljiške knjige kot dokaz o lastništvu,
— gradbeno dovoljenje ali priglasitev gradbenih del,
— odrezka zadnjih treh mesecev pokojnine ali drug dokaz o dohodku.

Rok za sprejemanje vlog po tem razpisu je 14.3.1986. Vloge za posojila, ki bodo vložene po tem datumu, in nepopolne vloge ne bodo obravnavane.

VI. DRUGA DOLOČILA

Odbor za graditev in obnovo stanovanj bo po preveritvi vlog izdelal prioritarno listo ter jo dal v potrditev zboru uporabnikov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško, ki jo bo tudi objavil na vseh oglašnih deskah OZD, TOZD in DS, podpisnikov Samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981 — 1985. Upravičenci, ki ne bodo uvrščeni na prioritarno listo, lahko vložijo ugovor v roku 15 dni od dneva objave na skupščino Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško. Upravičenci, katerim bo odobreno posojilo po tem razpisu, bodo sklepali posojilne pogodbe pri LB — TPB Krško, PE za stanovanjsko in komunalno kreditiranje, po tekočem prilivu sredstev. Krško, dne 20. 2. 1986

Odbor za graditev in prenovu stanovanj

145/9-86

SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO

Razpisna komisija delovnih skupnosti upravnih organov

RAZPIŠUJE

prosta dela in naloge

- VODJE KADROVSKE SLUŽBE OBČINE
- TEHNIČNEGA REFERENTA I
- VODJE SLUŽBE AOP
- ORGANIZATORJA PROGRAMERJA
- SISTEMSKEGA ANALITIKA

Pogoji:

- **pod 1:** visoka izobrazba družboslovne smeri, 5 let delovnih izkušenj
 - **pod 2:** višja izobrazba gradbene smeri, 3 leta delovnih izkušenj
 - **pod 3:** visoka izobrazba elektrotehnične, matematične ali ekonomske smeri, 5 let delovnih izkušenj
 - **pod 4:** višja izobrazba organizacijske, ekonomske ali upravne smeri, znanje programiranja AOP v programskem jeziku COBOL, 3 leta delovnih izkušenj
 - **pod 5:** višja izobrazba organizacijske, ekonomske ali upravne smeri, znanje programiranja AOP v programskem jeziku COBOL, 3 leta delovnih izkušenj
- Poleg navedenih pogojev so pogoji za zasedbo razpisanih del še: primeren odnos do socialistične družbene ureditve in dela, družbenopolitična aktivnost in aktivno znanje slovenskega jezika.
Z izbranimi kandidati bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom. Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi sekretariat za občno upravo Sob Novo mesto, Ljubljanska cesta 2. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 45 dneh po preteku roka za sprejem prijav.

151/9-86

TVORNICA OBUVE S OGRANIČENOM SUBSIDIJARNOM DOGOVORNOŠČU OOUR — Z A G R E B, Nova Ves 11

Komisija za delovna razmerja OOUR Trgovinana drobno v sestavi delovne organizacije Astra, Tovarna obutve Zagreb, Nova Ves 11,

objavlja naslednja dela in naloge:

PRODAJALEC V TRGOVINI ASTRA ČEVLJI, NOVO MESTO

Glavni trg 31 — 1 delavca za nedoločen čas

Pogoji: KV trgovska smer, 1 leto delovnih izkušenj kot prodajalec.
Poskusna doba 2 meseca.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev dostavite trgovini Astra čevlji, Novo mesto, Glavni trg 31, v 8 dneh po dnevu objave razpisa. Kandidati bodo o rezultatih izbora obveščeni v 30 dneh po dnevu, ko se izteče rok za vložitev ponudb.

VODNOGOSPODARSKO PODJETJE NOVO MESTO

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

- strojnik TGM — 1 delavec
- delavec kovinske stroke, kovač — 1 delavec
- tesar — 1 delavec
- več gradbenih delavcev

POGOJI ZA SPREJEM:

Pod tč. 1: Opravljen tečaj in strokovni izpit za strojnika TGM in vsaj 2 leti delovnih izkušenj na težkih gradbenih strojih. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom.

Pod tč. 2: Zahteva se strokovna izobrazba kovinske stroke IV. stopnje po možnosti z znanjem kovaškega dela. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom.

Pod tč. 3: Zahteva se strokovna izobrazba tesarske stroke IV. oz. III. stopnje. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom.

Pod tč. 4: Zaželeno je končana osemletka, ni pa pogoj. Delovno razmerje se sklenuje za določeno oziroma za nedoločen čas. Za delavce, s katerimi bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas, bo potrebno 30-dnevno poskusno delo. Nudimo stimulative osebne dohodke. Zaželeni so delavci, ki stalno bivajo na območjih Novoga mesta, Brežic in tudi drugih, kjer so že formirane naše delovne skupine in je organiziran ali je možnost organiziranega prevoza. Kandidati naj vložijo pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi v 8 dneh po objavi na naslov: VODNOGOSPODARSKO PODJETJE, NOVO MESTO, Trdinova 23.

149/9-86

KULTURNI DAN

Kulturni dan smo letos na naši šoli pripravili nekoliko drugače kot doslej. Učenci višjih razredov smo bili razdeljeni v 4 skupine: recitacijsko, literarno-novinarsko, likovno in glasbeno, ki so prvi dve šolski uri pripravljale program. Recitatorji so predstavili Zupančičeve otroške pesmi, likovniki so risali na temo med počitnicami gledanega filma ali prebrane knjige, v glasbeni skupini pa so se naučili peti pesmico. Literarno-novinarska skupi-

na je izdala prvo številko glasila v trvo cvetje, pripravila 10-minutno radijsko oddajo o pomenu kulturnega praznika ter napisala poročilo o delu posameznih skupin. V drugem delu so se vse te skupine in tudi učenci nižjih razredov predstavili v zanimivem in šaljivem programu. Škoda, da na našo prireditve ni mogel priti igralec Boris Kralj. Upamo, da se nam bo skupaj s Silvestrom Mihelčičem predstavil prihodnji teden.

LITERARNI KROŽEK OŠ Dragatuš

SALONIT ANHOVO

POHITITE Z UGODNIM NAKUPOM GRADBENEGA MATERIALA NA KREDIT BREZ OBRESTI DO 28. FEBRUARJA 1986!
VARČUJTE Z ENERGIJO, GRADITE ESTETSKO IN CENEJE!

SALONIT ANHOVO TOZD OPEKARNA BREŽICE—RUDNIK GLOBOKO, BREŽICE, vam nudi silikatne fasadne zidake in bloke

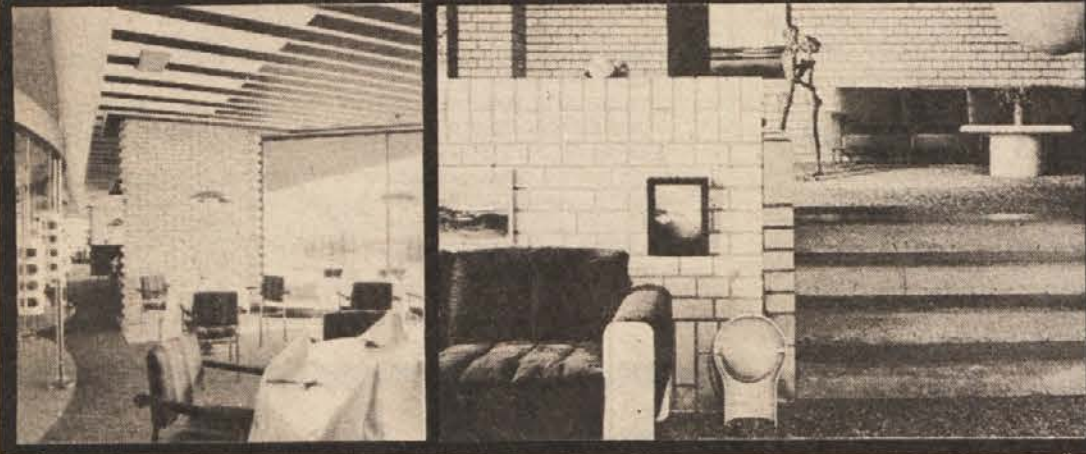
NA KREDIT BREZ OBRESTI ZA DOBO OD 6 MESECEV DO 1 LETA

Kupec plača ob prevzemu blaga samo eno trinajstino vrednosti blaga, kupljenega na kredit.

Uporabnost fasadnih zidakov cepljenih zidakov in blokov je zaradi pozitivnih lastnosti glede toplotne in zvočne izolacije, oblike, toleranc in trdnosti vsestranska.

Z našimi proizvodi lahko estetsko in toplotno sanirate stare objekte, gradite nove stanovanjske in gospodarske objekte 20% ceneje po kvadratnem metru zidu, ker jih zaradi gladke površine ni potrebno ometati in finalno opleskati.

Podrobna pismena navodila o gradnji z našimi materiali dobite ob prevzemu blaga ali po telefonu 068/61-798 v Prodaji Brežice.

UGODNA PRILOŽNOST ZA KUPCE TAPET!

V EMONI — DOLENJKI BLAGOVNICI TREBNJE SKRIBIMO ZA VAS

- DO TAPET PO UGODNI CENI?
- DA, Z 20% POPUSTOM DO 15. MARCA!
- IN KJE?
- V BLAGOVNICI EMONE DOLENJKE V TREBNJEM!
- KO PA JIH NE ZNAM LEPI TI?
- NAUČI SE! PRIKAZ LEPLJENJA TAPET BO V PETEK, 28. FEBRUARJA, DOPOLDNE OD 8. DO 12. URE IN POPOLDNE OD 15. DO 19. URE TER V SOBOTO, 1. MARCA, DOPOLDNE OD 9. DO 12. URE.
- DOBRO, TOREJ SE VIDIVA V BLAGOVNICI DOLENJKE V TREBNJEM!

emona dolenjka
Novo mesto

veta
 tapete večje

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA NOVO MESTO

Ragovska 18

razpisuje:

1. vpis novincev
2. obnovo ozir. podaljšanje prošelj
3. evidenčni vpis
4. premestitve

otrok v Vzgojnovarstveni organizaciji Novo mesto za leto 1986/87.

Vpis bo od 3. do 31. marca 1986 od 8. do 16. ure na Ragovski 18. Za otroke okoliša Straža in Šentjernej je možen vpis tudi na enoti od 10. do 13. ure.

Starši naj prinesejo s seboj k vpisu enotno matično številko občana, reg. številko zdravstvene izkaznice in potrdilo o šolanju staršev, ki še niso zaposleni.

DOLENJSKI LIST

Dolenjski list je najbolj razširjen pokrajinski časopis v Jugoslaviji. Pokriva devet občin in izhaja v 29.000 izvodih.

Vse informacije o oglasih dobite po telefonu na številko 24-006, osebno pa se lahko oglasite pri nas v torek, sredo, četrtek in petek od 7. do 14. ure, v ponedeljek pa od 7. do 16. ure.

☎ 24-006

Ljubila si življenje, ljubila si svoj dom, a v strašnem trpljenju odšla si v večni dom.

ZAHVALA

Po dolgoletni bolezni nas je v 62. letu starosti zapustila draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

ANTONIJA KRAŠOVEC

s Sel pri Straži

Od nje smo se poslovili 21. februarja na vavtovškem pokopališču. Pristrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, ki so se od nje poslovili, jo spremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo kolektivu internega oddelka bolnice Novo mesto, Avtoprevozu Gorjanci, Novolesu iz Trebnjega, 3. b oddelku lesne šole Novo mesto, govrniku za poslovilne besede ter vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih, župniku pa za lepo opravljeni obred.

V SINJENI

Bolezen, delo in trpljenje tvoje je bilo življenje.

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

TONE BUČAR

iz Ostroga 39, Šentjernej

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so nam v teh težkih trenutkih priskočili na pomoč, darovali cvetje in našega ata v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni tov. Recku za vso požrtvovalnost, medicinskemu in strežnemu osebju otorinolaringološkega oddelka novomeške bolnišnice, ki mu je lajšalo bolečine v poslednjih urah, gasilskemu društvu Ostrog za organizacijo pogreba, Aničnim sodelavcem ISKRA IEZE iz Kostanjevice, duhovniku za lepo opravljeni obred in gospodu kaplanu za obiske na domu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Micka, sin Tone, hčerka Anica z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je za vedno zapustil sin, mož, oče, brat, stric in svak

DRAGO GABRIČ

s Senovega

Naša pristrčna zahvala vsem, ki so mu pomagali premagovati težko bolezen, še posebej dr. Malavašiču, osebju bolnice Novo mesto, godbi, pevcom, govornikom, župniku, sorodnikom, sosedom in vsem, ki so pokojnemu darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti.

Žalujoči: mama, žena Fanika, hčerka Milena, sin Karli z družino, hčerka Fanika z družino, Nada z možem, brat, sestra ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je 14. februarja zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ALOJZIJA ŽUGELJ

iz Metlike

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo sosedama Matekovičevi, Curcilovi in Magovčevim za požrtvovalno pomoč. Ravno tako hvala g. kaplanu in govornici za zadnje besede.

Žalujoči: Anica Bevk z družino in sorodniki

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega ljubelega moža, očeta, tasta in dedka

MIROSLAVA VALANTA

iz Novega mesta

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in vsem, ki ste ga imeli radi, nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi
 Novo mesto, 1. 2. 1986

KULTURNI DAN

V sredo smo se z avtobusom odpeljali v Novo mesto na ogled kulturno zgodovinskih znamenitosti. Ogledali smo si študijsko in pionirsko knjižnico, spominsko avio padlim partizanom. Čez Prešernov trg smo šli mimo kulturnega doma na Glavni trg, kjer smo občudovali arkade, se posvetili Trdini in Ketteju, spregovorili o vodnjaku in spomeniku obešenima partizanoma. Ogled smo nadaljevali mimo sokolskega in Jakčevega doma

po Bregu do muzeja NOB. V križatiji smo si ogledali zbirko arheološkega muzeja in dolensko galerijo. Ogledali smo si še vrsto drugih znamenitosti, na koncu pa smo si v domu kulture ogledali film.

DARJA TRAMTE, 6.a
 OŠ Škocjan

MAŠKARE

Na pustni torek so se v šolski avli zbrale maškare: gusarji, mušnice, pikapolonice, klovn, miši, čarovniki.

Koliko lepih in domiselnih mask! Vrtele so se ob veselju, poskočni glasbi.

V komisiji za izbor najlepše maske so bili učenci in učitelji. Imeli so zelo težko delo. Za najboljšo so izbrali masko leva, natopirja in slikarja. Izven konkurence so nastopale maske predšolskih otrok, ki so bile nagrajene s skromnimi darili. Na koncu so se vse maske skupaj slikale.

GREGOR CEKUTA, 7.a
 OŠ Semič

GLASBENA PRAVLJICA

14. februarja so nas obiskale glasbenice iz Ljubljane. S seboj so imele instrumente. Predstavile so nam glasbeno pravljico Mesečev cvet. Zgodbo so brale in igrale. Glasbo so same napisale. Igrale so na kitaro, boben, flavto, tamburico in druga glasbila. Glavni junak pravljice je deček, ki mu je rasla samo glava. K čarovniku je šel po navsvet, kako bi ozdravel. Zvedel je, da

mora poiskati mesečev cvet. Deček ga je ubogal, šel od doma in po mnogih pripetljivih končano našel mesečev cvet in ozdravel. Takih predstav si še želimo.

ANDREJA PLUT, 5.b
 OŠ Semič

CESTE SO SPLUŽENE

Z vseh koncev Slovenije prihajajo vesti o zasneženih in nepreloženih poteh. V naši krajevni skupnosti na

srečo nimamo takih težav, saj imamo v vsaki vasi organizirano takojšnje pluzenje poti, brž ko zapade sneg. Tako šolski kombi, tudi če zapade veliko snega, lahko pelje v najbolj oddaljene kraje. Tudi v našem zaselku imamo gaznico za pluzenje. Letos smo jo obnovili, ker je bila že precej poškodovana. Moj ata jo pripne za traktor in jo vleče. Največkrat pluzi v mraku, da so zjutraj ceste prehodne.

BARI RUGELJ, 8.r
 OŠ dr. P. Lunačka
 Sentrupert

Na podlagi 25. člena statuta Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško, določil Zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. l. SRS št. 3/81), Samoupravnega sporazuma o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981—1985 ter 24. člena in 26. člena Pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Krško Odbor za graditev in prenavo stanovanj Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško

objavlja

JAVNI NATEČAJ

1. za posojila organizacijam združenega dela, TOZD in DS za nakup in zidavo stanovanj 130.000.000.- din
2. za kreditiranje komunalnega opremljanja zemljišč v usmerjeni gradnji ali kreditiranje izgradnje omrežja komunalnih objektov in naprav primarnega in sekundarnega pomena 20.000.000.- din
3. za revitalizacijo stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lastni ni po letnem programu Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško 30.000.000.- din
4. za posojila delavcem za nakup stanovanj v etažni lastni ni ter posojila delavcem za gradnjo, adaptacijo, dozidavo in nadzidavo stanovanjskih hiš 80.000.000.- din
5. za posojila delavcem, zaposlenim pri zasebnih delodajalcih, za gradnjo, adaptacijo, dozidavo in nadzidavo stanovanjskih hiš ter nakup stanovanj v etažni lastni ni 8.000.000.- din
6. dodatna sredstva za kreditiranje udeležencev NOB za gradnjo in adaptacijo njihovih stanovanjskih hiš 8.000.000.- din
7. dodatna sredstva SPIZ za prenavo, adaptacijo in modernizacijo stanovanjskih hiš upokojujencev in invalidov 6.300.000.- din

SKUPAJ 282.300.000.- din

I. UPRAVIČENCI DO POSOJIL

1. OZD, TOZD in DS, ki so podpisali Samoupravni sporazum o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981 — 1985,
2. Samoupravna komunalna interesna skupnost občine Krško in komunalne organizacije, ki so podpisale Samoupravni sporazum o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981 — 1985,
3. Enota za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami in poslovnimi prostori Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško ali podpisniki Samoupravnega sporazuma o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981 — 1985, če imajo usklajeno revitalizacijo objekta z letnim programom Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško,
4. delavci, ki združujejo svoje delo v OZD, TOZD in DS, ki združujejo sredstva vzajemnosti pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško,
5. delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom, in pri njih zaposleni delavci, če združujejo sredstva vzajemnosti pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško,
6. udeleženci NOB, stanujoči na področju občine Krško,
7. upokojujenci in invalidi, stanujoči na področju občine Krško.

II. POGOJI ZA PRIDOBITEV POSOJILA

1. Za OZD, TOZD in DS
Posojilo iz vzajemno združenih sredstev vzajemnosti lahko pridobijo OZD, TOZD in DS, če izpolnjujejo naslednje pogoje:
— da so sprejele samoupravne splošne akte o osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, usklajene z Zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in družbenim dogovorom o skupnih osnovah in merilih za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji,
— da začasno niso sposobne oblikovati dovolj sredstev v skladu skupne porabe za planiran obseg stanovanjske gradnje, ki vrednostno ni večji od 3,6% celotne mase BOD v tem obdobju,
— da združujejo sredstva za vzajemnost v dogovorjenem roku in obsegu ali pa so zaradi neugodnih poslovnih rezultatov začasno oproščeni tega združevanja v stanovanjski skupnosti,
— da prikažejo potrebe po stanovanjih in program reševanja stanovanjske problematike svojih delavcev,
— da sprejemajo obveznost zagotavljanja lastne udeležbe, vračila anuitet in izpolnjujejo obveznosti posojil iz združenih sredstev vzajemnosti,
— da gradijo ali kupujejo stanovanja v okviru programa stanovanjske izgradnje stanovanjske skupnosti.
Poleg navedenih izjav je potrebno vlogi predložiti še:
— izračun povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v organizaciji v letu 1985,
— sklep samoupravnega organa, s katerim se dovoljuje nakup ali gradnja najemnih stanovanj.
Lastna udeležba OZD, TOZD in DS za gradnjo ali nakup stanovanj v družbeni lastni ni znaša najmanj 40% od predračunske vrednosti ali od končne kupoprodajne cene.
Organizacija, katere povprečni OD na zaposlenega znaša več kot povprečni mesečni OD na zaposlenega v republiki, plača lastno udeležbo po progresivni lestvici, s tem da se za vsakih 5% prekoračitve OD poveča lastna udeležba za 5%.

Lastna udeležba	Pripada posojilo od predračunske ali končne vrednosti stanovanj	Odplačilna doba posojila
40%	60%	10 let
45%	55%	10 let
50%	50%	8 let
55%	45%	8 let
60%	40%	7 let

2. za Samoupravno komunalno skupnost in komunalne organizacije
Do posojil združenih sredstev vzajemnosti, namenjenih za kreditiranje komunalnega opremljanja zemljišč v usmerjeni gradnji in izgradnje omrežja komunalnih naprav in objektov primarnega in sekundarnega pomena, so upravičene organizacije, če izpolnjujejo naslednje pogoje in predložijo k vlogi:
— da združujejo sredstva vzajemnosti pri SSS Krško v dogovorjenem roku in obsegu,
— sklep samoupravnega organa, s katerim se dovoljuje najem posojila in se zagotavlja lastna sredstva za plačilo lastne udeležbe in za plačevanje posojila,
— program izgradnje in tehnično dokumentacijo,
— izračun stroškov in vire sredstev.
Lastna udeležba znaša 40% od investicijske vrednosti.
3. za revitalizacijo stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lastni ni
Veljajo isti pogoji kot pod točko II/2.
4. za individualne prosilce

Do posojil iz združenih sredstev vzajemnosti za nakup etažnih stanovanj, za gradnjo, adaptacijo, dozidavo in nadzidavo stanovanjskih hiš pa so upravičeni delavci iz I./4 točke, če:

- imajo do dneva objave tega razpisa zgrajeno stanovanjsko hišo najmanj do III. gradbene faze, to je objekt, zgrajen do pod strehe, oz. objekt, zgrajen do 40%,
 - da imajo do dneva objave tega razpisa zgrajeno stanovanjsko hišo do faze, ki je potrebna za postavitve montažne stanovanjske hiše, ter zagaranirana lastna sredstva do višine minimalne lastne udeležbe,
 - že izvajajo adaptacijska dela na stanovanjski hiši, oz. če doživajo ali nadzidujejo stanovanjski objekt, ki bo predstavljal samostojno stanovanjsko enoto, da je le-ta zgrajen do vključno III. gradbene faze,
 - bodo s preureditvijo podstrešja v stanovanjski hiši, katere solastniki so, pridobili nove stanovanjske površine, ki ne presegajo normativov stanovanjske površine za eno družino,
 - kupujejo stanovanje, zgrajeno v okviru usmerjene stanovanjske izgradnje občine Krško.
Prednost pri pridobitvi posojila imajo tisti upravičenci, ki:
— nimajo stanovanja ali imajo neprimerno ali neustrezno stanovanje in niso sami in njihovi družinski člani lastniki vseljivega stanovanja, stanovanjske hiše ali vseljivega vikenda, ki presega 42 m²,
 - imajo ustrezno rešeno stanovanjsko vprašanje in bodo z gradnjo ali nakupom stanovanja oz. stanovanjske hiše sprostili družbeno stanovanje v roku 1 leta,
 - so imeli nižji povprečni dohodek na družinskega člana v preteklem letu,
 - ne izpolnjujejo pogojev lastne udeležbe, osebni dohodek družine pa ne presega 20% povprečnega osebnega dohodka na družinskega člana v preteklem letu.
5. za delavce, zaposlene pri zasebnih delodajalcih
Veljajo isti pogoji kot pod točko II/4.
 6. za udeležence NOB
Veljajo isti pogoji kot pod točko II/4.
 7. za upokojujence in invalide
Veljajo isti pogoji kot pod točko II/4.

III. VIŠINA POSOJILA ZA TOČKE II/4, 5, 6, 7

- Posojilo, ki ga dobi delavec za nakup etažnega stanovanja, znaša največ do 30% od predračunske ali kupoprodajne cene standardnega stanovanja.
- Posojilo, ki ga dobi delavec za gradnjo, adaptacijo, dozidavo ali nadzidavo stanovanjske hiše, pa do 30% od vrednosti standardnega stanovanja, ki se izračuna:
4-članski družini pripada po pravilniku stanovanjska površina 70 m², če pa je dejansko številko večje, se stanovanjska površina poveča za 15 m², vendar ne več kot 90 m². Za izračun vrednosti standardnega stanovanja oz. stanovanjske hiše se uporablja povprečna gradbena cena m² stanovanjske površine v okviru družbeno usmerjene stanovanjske gradnje v občini Krško v letu 1985 in znaša din 104.912.-
- Delavec, ki gradi, kupuje, prenavlja, doziduje ali nadziduje stanovanjsko hišo, katere standardna površina je večja od površine pripadajočega standardnega stanovanja, ne more dobiti posojila za del stanovanjske hiše, ki presega standardno stanovanjsko površino.
- Skupna vsota vseh posojil za nakup etažnega stanovanja ne sme presegati 80% od predračunske ali končne vrednosti po kupoprodajni pogodbi ob upoštevanju standardne površine stanovanja.
- Skupna vsota vseh posojil za gradnjo, adaptacijo, dozidavo in nadzidavo stanovanjskih hiš ne sme presegati 60% vrednosti standardnega stanovanja. Posojila na podlagi dinarskega varčevanja se ne bodo upoštevala v masi pridobljenih posojil.
- Za izenačevanje vseh posojil, ki so jih prejeli prosilci pred razpisom, se bodo le-ti revalorizirali v čas razpisa po sprejeti lestvici letnih revalorizacijskih količnikov.
- Upravičencem do posojila, katerih zakonec je že prejel stanovanjsko posojilo pri drugi stanovanjski skupnosti, se lahko odobri samo razlika med revaloriziranim posojilom, ki ga je dobil zakonec, in možnim posojilom, ki bi ga lahko dobil upravičenec.
- Vsi upravičenci do posojila bodo točkovani po Pravilniku o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Krško.
Posojilo se ne bo dodeljevalo tistim prosilcem, ki:
— jim je bilo v letu 1985 dodeljeno maksimalno število točk na lastno udeležbo,
— so imeli objekt zgrajen do 90% oz. do 100% in jim je bilo v 1985 dodeljeno posojilo,
— so že pridobili povečano posojilo zaradi izpraznitve družbenega stanovanja v roku enega leta,
— za katere se bo ugotovilo, da imajo objekt zgrajen do 90% oz. do 100%,
— bodo zbrali na podlagi točkovanja 300 ali manj skupnih točk,
— še niso pričeli z adaptacijskimi deli na stanovanjskem objektu,
— bodo opravljali tekoča vzdrževalna dela na stanovanjskem objektu.

IV. OBRETNNA MERA IN ODPLAČILNA DOBA

Obretna mera za vsa posojila po tem razpisu je 8% na leto. Odplačilna doba za točke 1, 2 in 3 tega razpisa je navedena v poglavju II pod »pogoji za pridobitev posojila« pri točki 1. Odplačilna doba za točke II/4, 5 in 6 pa bo določena po kreditni sposobnosti posojilojemalca in njegovih družinskih članov in na podlagi povprečnega mesečnega osebnega dohodka na člana družine, vendar ne more biti daljša od 15 let in ne krajša od 5 let.

V. VLAGANJE VLOG

1. Prosilci za posojila pod točko II/1, 2 in 3 vlagajo vloge z vsemi potrebnimi izjavami.
2. Prosilci za posojila pod točko II/4 in 5, ki želijo pridobiti posojilo, vlagajo vloge na posebej tiskanih obrazcih, ki jih dobijo pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško, CKZ 30.
3. Prosilci pod točko II/6 in 7, ki želijo pridobiti posojilo, vložijo poleg lastnorčno napisane vloge še naslednjo dokumentacijo:
— izpisek iz zemljiške knjige kot dokaz o lastništvu,
— gradbeno dovoljenje ali priglasitev gradbenih del,
— odrezka zadnjih treh mesecev pokojnine ali drug dokaz o dohodku.

Rok za sprejemanje vlog po tem razpisu je 14.3.1986. Vloge za posojila, ki bodo vložene po tem datumu, in nepopolne vloge ne bodo obravnavane.

VI. DRUGA DOLOČILA

Odbor za graditev in obnovo stanovanj bo po preveritvi vlog izdelal prioriteto listo ter jo dal v potrditev zboru uporabnikov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško, ki jo bo tudi objavil na vseh oglašnih deskah OZD, TOZD in DS, podpisnikov Samoupravnega sporazuma o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981 — 1985. Upravičenci, ki ne bodo uvrščeni na prioriteto listo, lahko vložijo ugovor v roku 15 dni od dneva objave na skupščino Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško. Upravičenci, katerim bo odobreno posojilo po tem razpisu, bodo sklepali posojilne pogodbe pri LB — TPB Krško, PE za stanovanjsko in komunalno kreditiranje, po tekočem prilivu sredstev. Krško, dne 20. 2. 1986

Odbor za graditev in prenavo stanovanj

145/9-86

SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO

Razpisna komisija delovnih skupnosti upravnih organov

RAZPISUJE

prosta dela in naloge

1. VODJE KADROVSKE SLUŽBE OBČINE
2. TEHNIČNEGA REFERENTA I
3. VODJE SLUŽBE AOP
4. ORGANIZATORJA PROGRAMERJA
5. SISTEMSKEGA ANALITIKA

Pogoji:

- **pod 1:** visoka izobrazba družboslovne smeri, 5 let delovnih izkušenj
 - **pod 2:** višja izobrazba gradbene smeri, 3 leta delovnih izkušenj
 - **pod 3:** visoka izobrazba elektrotehnične, matematične ali ekonomske smeri, 5 let delovnih izkušenj
 - **pod 4:** višja izobrazba organizacijske, ekonomske ali upravne smeri, znanje programiranja AOP v programskem jeziku COBOL, 3 leta delovnih izkušenj
 - **pod 5:** višja izobrazba organizacijske, ekonomske ali upravne smeri, znanje programiranja AOP v programskem jeziku COBOL, 3 leta delovnih izkušenj
- Poleg navedenih pogojev so pogoj za zasedbo razpisnih del še: primeren odnos do socialistične družbene ureditve in dela, družbenopolitična aktivnost in aktivno znanje slovenskega jezika.
Z izbranimi kandidati bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom. Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi sekretariat za občo upravo Sob Novo mesto, Ljubljanska cesta 2. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 45 dneh po preteku roka za sprejem prijav.

151/9-86

TVORNICA OBUCE S OGRANICENOM SUBSIDIJARNOM ODGOVORNOSTU OOURA — Z A G R E B, Nova Ves 11

Komisija za delovna razmerja OOUR Trgovina na drobno v sestavi delovne organizacije Astra, Tovarna obutve Zagreb, Nova Ves 11,

objavlja naslednja dela in naloge:

PRODAJALEC V TRGOVINI ASTRA ČEVLJI, NOVO MESTO

Glavni trg 31 — 1 delavca za nedoločen čas

Pogoji: KV trgovska smer, 1 leto delovnih izkušenj kot prodajalec. Poskusna doba 2 meseca.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev dostavite trgovini Astra čevlji, Novo mesto, Glavni trg 31, v 8 dneh po dnevu objave razpisa. Kandidati bodo o rezultatih izbora obveščeni v 30 dneh po dnevu, ko se izteče rok za vložitev ponudb.

VODNOGOSPODARSKO PODJETJE NOVO MESTO

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

1. strojnik TGM — 1 delavec
2. delavec kovinske stroke, kovač — 1 delavec
3. tesar — 1 delavec
4. več gradbenih delavcev

POGOJI ZA SPREJEM:

Pod tč. 1:

Opravljen tečaj in strokovni izpit za strojnika TGM in vsaj 2 leti delovnih izkušenj na težkih gradbenih strojih. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom.

Pod tč. 2:

Zahteva se strokovna izobrazba kovinske stroke IV. stopnje po možnosti z znanjem kovaškega dela. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom.

Pod tč. 3:

Zahteva se strokovna izobrazba tesarske stroke IV. oz. III. stopnje. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom.

Pod tč. 4:

Zaželeno je končana osemletka, ni pa pogoj. Delovno razmerje se sklenuje za določen oziroma za nedoločen čas. Za delavce, s katerimi bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas, bo potrebno 30-dnevno poskusno delo. Nudimo stimulative osebne dohodke. Zaželeni so delavci, ki stalno bivajo na območjih Novega mesta, Brežic in tudi drugih, kjer so že formirane naše delovne skupine in je organiziran ali je možnost organiziranega prevoza. Kandidati naj vložijo pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi v 8 dneh po objavi na naslov: VODNOGOSPODARSKO PODJETJE, NOVO MESTO, Trdinova 23.

149/9-86

KULTURNI DAN

Kulturni dan smo letos na naši šoli pripravili nekoliko drugače kot doslej. Učenci višjih razredov smo bili razdeljeni v 4 skupine: recitacijsko, literarno-novinarsko, likovno in glasbeno, ki so prvi dve šolski uri pripravljale program. Recitatorji so predstavili Zupančičeve otroške pesmi, likovniki so risali na temo med poetinami gledanega filma ali prebrane knjige, v glasbeni skupini pa so se naučili peti pesmico. Literarno-novinarska skupina je izdala prvo številko glasila rivo cvetje, pripravila 10-minutno radijsko oddajo o pomenu kulturnega praznika ter napisala poročilo o delu posameznih skupin. V drugem delu so se vse te skupine in tudi učenci nižjih razredov predstavili v zanimivem in šaljivem programu. Škoda, da na našo prireditve ni mogel priti igralec Boris Kralj. Upamo, da se nam bo skupaj s Silvestrom Miheličem predstavil prihodnji teden.

LITERARNI KROŽEK OŠ Dragatuš

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 27. februarja — Gabrijel P. v. 28. februarja — Roman S. v. 1. marca — Albin Nedelja, 2. marca — Janja Ponedeljek, 3. marca — Marin Forek, 4. marca — Kazimir Sroda, 5. marca — Janez Četrtek, 6. marca — Nika

LUNINE MENE

3. marca ob 13.18 — zadnji krajec

KINIO

BREŽICE: 28. 2. in 1. 3. francoski film Morilsko poletje. 28. 2. francoski film Joy — veselje življenja. 2. in 3. 3.

mali oglasi

službo dobi

TAKOJ zaposlimo mlado deklo za delo v strežbi. Hrana in stanovanje v hiši, dva dneva v tednu prosta. Telefon (064) 47-269.

stanovanja

GARSONJERO ali stanovanje vzamem v najem. Tel. 21-333, med 7. in 8. uro.

MLAD ZAKONSKI PAR išče manjše stanovanje ali garsonjero v okolici Novega mesta. Naslov v upravi lista (924/86).

motorna vozila

NUJNO PROdam FIAT 128, popolnoma nov že registriran. Informacije na tel. 43-766, popoldne.

JUGO 45, star dve leti in pol, prodam. Tel. dopoldan 23-013, popoldan 24-827.

PROdam FIAT 126, letnik 1979. Potov vrh 1 b, Novo mesto.

PROdam avtomatik 3 ML, letnik 1985. Stanko Jurajevič, Rosalnice 47, Metlika.

TOVORNI AVTO ZASTAVA 645, letnik 1980, z montiranim dvigalom HIAB 650 (doseg 11 m), registriran do februarja 1987. prodam. Tel. (068) 23-445.

PROdam BMW 320, letnik 1976. Tel. (068) 21-145.

PROdam JUGO 45, star dve leti. Tel. 25-527 popoldne.

PROdam GOLF D, oktober 1985. Matija Čemič, Dolga Raka 17, Raka.

PROdam Z 101, letnik 1984, dobro ohranjen. Naslov v upravi lista (927/86).

WARTBURG, letnik 1975, prodam. Tel. 20-526 popoldne.

PROdam SKODO 105 L, prevoženih 18000 km. Gornja Dobrava 1, Trebnje.

PROdam ZASTAVO 750, letnik 1978. Tel. 26-224.

PROdam JUGO 45, letnik 1982. Informacije na tel. (068) 21-694.

NUJNO prodam R 4 v zelo dobrem stanju, letnik 1977 in okoli 100 m električnega kabla PP, oo 4 x 10. Oglej popoldne. Potok 37, Straža.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA DIC, toz Dolenjski list, Novo mesto. USTANOVITELJICE LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje. IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Tone Jesenko. UREDNIŠKI ODBOR: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačer, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek, Bojan Budja, Anton Jakše (vodja novinarskega servisa in EPS), Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 80 din. Letna naročnina 3.000 din. Za delovne in družbene organizacije 6.000 din, za tujino 20 ameriških dolarjev oz. 50 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) — Devizni račun 52100-620-970-257300-128-4405/9 (Ljubljanska banka — Temeljna dolenska banka Novo mesto). OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 900 din, za razpise, licitacije ipd. 1.200 din, 1 cm na prvi ali zadnji strani 1.800 din. Vsak mali oglas do 10 besed 600 din, vsaka nadaljnja beseda 60 din. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. TEKOCI RACUN pri podružnici SDK Novo mesto 52100-603-30624. Naslov: Dolenjski list 68001 Novo mesto, Germova 3, p. p. 33, telefon uredništva (068) 23-606 in 24-200, telefon novinarskega servisa 23-610, telefon ekonomske propagande, malih oglasov in naročniškega oddelka 24-006. — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, toz Grafika, Novo mesto — Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ameriški film 2019, 4. in 5. 3. nemški triler Dvigalo v okvari. CRNOMELJ: 27. 2. jugoslovanski film Življenje je lepo. 27. in 28. 2. Ljubljanska pisma s premislekom. 28. 2. 1. in 2. 3. jugoslovanski film Ovni in mamuti. 2. 3. film Petero močnih. 4. 3. film Kamion smrti. 6. 3. film Poročna zveza. NOVO MESTO — DOM JLA: 28. 2. ter 1. in 2. 3. ameriški film Divji otok. SEVNICA: 27. 2. film Vbod z nožem. 28. 2. ter 1. 3. komedija Zgodnji sneg v Münchnu. 2. 3. akcijski film Brez zlobe. 5. in 6. 3. grozljivka Lakota za krvjo. NOVO MESTO — DOM KULTURE: 27. 2. ameriška melodrama Čas nežnosti (ob 16. in 18. uri). 27. 2. jugoslovanski film Tretji ključ. 28. 2. francoska komedija Hoja v senici. 2. in 3. 3. ameriški fantastični film Meteor. 4. in 5. 3. brazilski film Fant iz Ria. 6. 3. filmsko gledališče — francoska komedija Učitelj.

Z 101, letnik 1977, prevoženih 85000 km, garažirano, registrirano do 13. septembra, prodam za 35 SM. Informacije na telefon 26-433. LADO 1200 ter prikolico za avto ugodno prodam. Vegel, Kočarija 5, Kostanjevica na Krki.

kmetijski stroji

TRAKTOR Ursus 35 prodam. Tel. 85-975. PROdam novo varnostno kabino za traktor Store. Potov vrh 37, Novo mesto, tel. 26-886. PROdam traktor Fendt (12 KS) s koso. Marija Gorišek, Dobe 24, Kostanjevica. PROdam samonakladalko SIP (22). Alojz Arh, Gržeča vas 12, Leskovec, tel. 75-840. PROdam traktorsko frezo z delovno širino 140 cm. Možna priključitev na traktor TV 730 ali TV 523. Markelj, Straža 2, Šentrupert, tel. (068) 40-284. KOSILNICO Mini-padana in star stroj za čiščenje pšenice (za v muzej) prodam. Gornja Težka voda 15, Stopiče. TRAKTOR UNIVERZAL 445, dobro ohranjen, prodam. Anton Kastrevec, Vel. Bučna vas 7, Novo mesto. PROdam TV 419 s plugom, Polde Grandjič, Hrastje 14, Mirna peč, tel. 26-752. PROdam traktor Ursus 335 in kravo, brejo 8 mesecev. Anton Brinc, Griblje 48, Gradac. TRAKTOR TV 522 s plugom in prikolico kiperico prodam. Franc Zupančič, Verdun 6, Uršna sela. Oglej po 16. uri. PLUGE in traktor TV 731 s 350 delovnimi urami prodam. Alojz Slanc, CBE 92, Metlika. TRAKTOR Fend s koso in hidravliki prodam. Tel. 26-800. POČENI prodam novo kosilnico BCS (petrolej, bencin). Telefon popoldne 49-021. PROdam traktor Masel Ferguson (25) s koso. Franc Verhovec, Igelnik 3, Velika Loka. PROdam motorno kosilnico. Tel. 23-736, vsak dan od 15. do 16. ure. DOBRO ohranjen traktor TV 730 ugodno prodam. Peter Celestina, Slančji vrh 1 b, Tržišče. TRAKTOR Same Aurora 45, pogon na vsa kolesa, dobro ohranjen, letnik 1976, in člani naladač SIP prodam. Cena po dogovoru. Marija Ravnik, Brod 4, 64264 Boh. Bistrica. SAMONAKLADALKA SIP 16 m³, rabljeno, prodam. Naslov: Vinko Kočjan, Butoraj 1, Črnomelj. TRAKTOR Ferguson 35 prodam. Drago Stegensek, Orehovo 9, 68290 Sevnica. TRAKTOR deutz 6006 magirus, 3300 ur, in kormick D-324 s koso, prodam, kupim ali zamenjam za deutz, store ali univerzal (45 KS) in brejo kobiljo. Gorenja vas 25, Mirna 68233. TRAKTOR Lanz (28 KS) s koso prodam. Marjan Leskovšek, Globoko 22, 68254 Globoko pri Brežicah. TRAKTOR deutz (18 KS) ugodno prodam. Jankovič, Bedenj 15, telefon (068) 57-717.

prodam

PROdam črnobel televizor Iskra Panorama. Rebenšek, Jablanica 11, Boštanj. PROdam suho seno — otavo, kvalitetno. Žičkar, Vihre, Leskovec. PROdam več ton dobrega sena in otave. Slavko Vrtovšek, Stolovnik 72, Brestanica. PROdam dva telička, stara tri tedne, in 5 gum michelin 175x14 z obroči, rabljene, za mercedes. Gorenja vas 25, 68233 Mirna. ŽITNI MLIN na kamne prodam. Anton Radej, Krajna brda 6, Blanca. PROdam večjo količino sena: Ignae Kušljan, Pot na žago, Šentjerneje. PROdam brejo kravo ali telico. Gor. Kamence 19, Novo mesto. PROdam kobiljo in obračalnik za BCS. Franc Barbo, Šmarješke Toplice 30. PROdam suho seno, otavo in koruzo v storžih. Ana Tomič, Loke, Straža. PROdam prikolico za avto, 9 ton sena in škopo. Drago Kovačič, Dol. Prekopa 40, Kostanjevica. UGODNO prodam otroško posteljico z jogijem in vso posteljino ter črno beli televizor. Telefon 84-025. PROdam lovsko puško driling 12.12/7.65 R. Slavko Gole, Žabja vas 20, Novo mesto. PROdam ovce. Štine, Gor. Sušice 24, Uršna sela. PROdam dva zvočnika becker 150 W, ameriške izdelave. Nedeljko Laban, Prešernov trg 2, tel. 21-059, popoldne. SABA — barvni televizor, star 5 let, za 10 SM in peč za centralno kurjavo 25000 kcal, staro dve leti, za 7 SM prodam. Informacije na tel. 22-008. BELI ŽENSKI PLAŠČ številka 38, nenošen, ADC gramofon ugodno prodam. Tel. 26-331. PROdam dobro ohranjeno spalnico. Informacije na tel. 23-398, popoldne. HLADILNIK, rabljen, prodam. Tel. 25-456.

Električne škarje za živo mejo (nastavek klip-klap) ugodno prodam. Tel. 26-416. PROdam skobeljni stroj (debelinko), cirkular in mlatičnico z enim čiščenjem. Janez Gričar, Straža 6, Šentrupert, tel. (068) 40-285. PROdam motorno žago stihl — kontra. Staniša, Konec 12, Novo mesto. ELEKTRIČNI OMARICI (zunanja in notranja), novi, prodam za 30% ceneje. Telefon (061) 213-244. PROdam 1 m³ suhih hrastovih fasnov. Naslov v upravi lista (928/86). PROdam trosed, en fotelj in mizo. Tel. (068) 22-284. SENO (8000 kg) prodam. Informacije po tel. 22-408, od 15. ure dalje. HLADILNIK s skrinjo (50 l) prodam. Bukovec, Majde Šile 11, tel. 23-356. PROdam črno-beli prenosni televizor Iskra. Kličite na telefon 24-458 po 16. uri. PROdam malo rabljeno motorno žago Partner R-440. Boštjan Jakše, 68293 Studene pri Sevnici, tel. 89-165. PROdam opeko BH 8 (600 kom.) 4 vrata za PZ ali Lado. Nikolina Trivič, Nad mlino 23, Novo mesto. PROdam seno in 70 kg žice za vinograd. Vinko Škedelj, Javorovica, Šentjerneje. PROdam kanarčke in papige. Naslov: Anton Guštin, Grajska pot 8, Kočevje, telefon 852-296. SENO (3 t) prodam. Vel. Podljuben 22, Uršna sela. POČENI prodam pralni stroj in hladilnik Gorenje. Nežka Peskar, Heroja Slaka 35, 68210 Trebnje. PROdam črno-beli televizor Gorenje in 3 platišča (14 col) z gumami. Martin Jaklič, Zemelj 7, 68332 Gradac. SENO, kvalitetno, prodam. Janko Hočevar, Zloganje 32, Škocjan. PROdam kavč — trosed, malo rabljen. Informacije vsak dan: Fišer, Planinska 19, Sevnica. UGODNO prodam navadni šivalni stroj v omari Bagat. Mihaela Groznik, Gabrijele 12, 68296 Krmelj. PROdam harmoniko (120-basno) Weltmeister za 10 SM. Kličite na tel. 79-545. NOVI cisterni, poliester, 400 in 200 litrov, za škropilnico KŽK ali za druge namene (nafta, voda) poceni prodam. Janez Hafner, Ljubljana, Šmartinska 133. PROdam gramofon Philips z vgrajenim ojačevalcem. Telefon 22-646. PROdam dobro ohranjeno spalnico po ugodni ceni. Informacije na telefon 24-590, od 15. ure dalje. KOSTANJEVE STEBRICKE za vinograd prodam. Smrke, Gor. Globodol 8, Mirna peč. PROdam dele za motor od VW 1300. Tel. (068) 51-165. PROdam 4 stole za kuhinjo. Sreto Marič, Slavka Gruma 10, Novo mesto. PROdam grušt za vikend, obdelan. Tel. popoldne 24-196. SEMENSKI KROMPIR igor in mlin MKP 83 prodam. Mlin melje zrnje, cele koruzne storže in lušči koruzo. Omahen, Radohova vas 14 a, 61296 Šentvid pri Stični. GNOJEVKO poceni prodam. Miro Kavčič, Grm 12, Trebnje. PROdam dnevno sobo Meblo (hrast) — masiv, stil rustika. Telefon dopoldne 72-550, Breda Mavsar, Krško, Nikole Tesle 12. PROdam baskitaro Maya (kopija Fender). Informacije na telefon (068) 23-856, dopoldne in popoldne (068) 85-981. PROdam caterpillar 966 c gumaš, odlično ohranjen. Telefon (061) 666-013. PROdam moško obleko št. 48, rjave barve, nenošeno, in ženko jakno žrebe, številka 40-42. Informacije na tel. (068) 51-443, dopoldne, do 11. ure. PROdam stereo avtoradio na kasete, japonski. Tel. 26-680. UGODNO prodam sedežno garnituro, klubsko mizico. Informacije na tel. 24-318, Bojan Železnik, Gor. Straža 71.

kupim

KUPIM GOLF diesel, letnik 1985. Glivar, Drska 27, telefon 26-946, zvečer.

KLAVIR ali pianino kupim. Ponudbe na telefon (068) 49-069.

GARSONJERO ali enosobno stanovanje kupimo na območju Novega mesta ali Izole širš okolico. Ponudbe pod šifro: »STANOVANJE«.

KUPIM telico frizijsko, brejo od 5 do 8 mesecev. Škrjanc, telefon (068) 69-725.

KANU kupim. Pero Bunjevca, Dilančeva 6, Novo mesto.

126 P, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na telefon (061) 851-564, popoldne.

posest

VINOGRAD na Golobinjku (7 arov), star 8 let, na žici, oddam v najem. Tratnik, Šentjerneje.

PROda se posestvo Radanovič s hišo in gospodarskim poslojem na Kremenju pri Krškem. Za informacije se oglašite pri R. Vevar, Kremen 12, Krško.

PROdam 36 arov vinograda blizu Mokronoga. Tel. (064) 81-149.

BUKOV GOZD (35 a) na Javorovici prodam. Drobež, Gor. Vrhpolje 84, Šentjerneje. PROdam 30 a njive za obdelavo in parcelo za vikend ali vinograd na Velikem Stalniku pri Novem mestu. Informacije po tel. (061) 772-112 int. 72 dopoldne.

razno

IŠČEMO žensko za pomoč v gospodinjstvu. Hrana, stanovanje in nagrada zagotovljeni. Oglasite se lahko samo popoldne. Naslov v upravi lista (926/86).

OSAMLJEN MOŠKI Abrahamovihi leti iščem gospodinj. Kasneje možna tudi poroka. Šifra: »ZASAVJE«.

STAREJŠI UPOKOJENEČ išče starejšo upokojenko za gospodinj. Ponudbe pod šifro: »GOSPODINJSTVO«.

PREDSTAVNIŠTVO RENAULT vzame v najem stanovanjsko hišo v Novem mestu ali okolici. Telefon 22-454 ali 23-810 vsak dan od 8. do 16. ure, razen sobote in nedelje.

PRIJETEN MOŠKI srednjih let ter visoke postave, z dobrimi dohodki (zdomec), želi spoznati dekle višje postave, lahko brez imetja. Naslov v upravi lista (923/86).

preklici

ALOJZ JOŽEF, Herinja vas 11, Otočec, prepovedujem vožnjo in hojo po zasebni cesti Jamnik — Reševec. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

čestitke

Dobri, ljubljani mami FRANCKI BRUDARJEVI iz Novega mesta želijo za 83. rojstni dan vse najboljše, mnogo zdravja in srečnih let vsi, kijo imajo radi. Dvanajst vnučkov in 12 pravnučkov pa ji pošiljajo 83 poljubčkov.

Dragi mami in stari mami FANI MATOHOVI, Slavka Gruma 39, iskreno čestitajo za njen dvojni praznik ter se ji zahvaljujemo za vso skrb in

dobroto — hčerka Stanka z družino in sin Janez z Martino. DRAGEMU očetu, dedku in pradedku JOŽETU GREGORIČU iz Velike Lahnje, prisrčno čestitajo za 85. rojstni dan in mu želijo veliko zdravja in zadovoljstva sin in hčerke z družinami. Vnuki in pravnuki pa mu pošiljajo 85 poljubčkov.

obvestila

FRIZERSKI SALON »MILKA« NOVO MESTO, Partizanska 3

— Cenjene stranke obveščamo, da bo frizerski salon zaradi prenove zaprt v četrtek, 27. 2., petek, 28. 2., in sobota 1. 3.

— V PONEDELJEK, 3. 3. 1986, VAS OB 9. URI VABIMO NA OTVORITEV ZA VAS IMAMO TA DAN PRIPRAVLJENO MAJHNO PREDSENEČENJE: — Delovni čas: od ponedeljka do petka od 6. do 20. ure ob sobotah od 6. do 13. ure. Hvala za razumevanje. Priporočamo se za obisk.

JARKICE, stare sedem tednov imamo naprodaj. Prodajamo tudi bele piščance. Franc HUMEK, Irča vas 18, Novo mesto, tel. 24-496.

KOKOŠI nesnice za zakol ali nadaljnjo rejo prodajamo. Sprejemamo naročila po telefonu 24-496. Franc Humek, Irča vas 18, Novo mesto.

GOSTILNA ZUPANČIČ, Žužemberk, priredi ob dnevu žena 8. marca ples. Za prijetno razpoloženje bodo skrbeli Beneški fantje. Sprejemamo rezervacije na tel. 84-107.

HITRO, POCENI IN Z GARANCIJO, popravljamo vse gospodinske stroje in elektromotorje. Tel. 25-393 od 16.—22. Se priporočam!

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, da se je avtoservis IZTOK SEVER, preselil na Ulico talcev 1, tel. (068) 26-570. Varim tudi hladilnike za avtomobile. Se priporočam!

154/9-86

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA
V 76. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, sestra in svakinja

ANA PUST
roj. PERPAR
iz Vrhtrebnjega 12

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, posebno sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi TP VIATOR Ljubljana, sodelavkam Ilirije Vedrog ter dr. Humarju za dolgoletno zdravljenje. Hvala duhovnikom za tolažilne besede in lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSINJENI

kinološko društvo
novo mesto
KINOLOŠKO DRUŠTVO NOVO MESTO, ki deluje na območju občin Novo mesto, Črnomelj, Metlika in Trebnje

organizira
tečaj za šolanje psov!

TEČAJ SE BO PRIČEL V TOREK, 11. MARCA *986 S PRIČETKOM OB 16. URI NA KLUBSKEM VEŽBALIŠČU OB REKI KRKI PRI RAGOVEM POD NOVIM NOVOMEŠKIM MOSTOM (NASPROTI VETERINARSKIM POSTAJE OZ. TOVARNE ZDRAVIL KRKA).

Prijave zbira Beg Janja, Drska 18, Novo mesto (tel. 23-663). Rok za prijavo je 10. 3. 1986. Za šolanje je mogoče prijavit pse vseh pasem v starosti od 9 mesecev do 2 let.

Šolanje obsega vaje poslušnosti, sledenje, obrambe in napada (po programu ISP-A, ISP-B). Po zaključku tečaja bodo lahko vodniki s svojimi psi opravljali izpit A ali B, ki bo predvidoma konec junija 1986.

VABIMO VAS K SODELOVANJU!
KINOLOŠKO DRUŠTVO NOVO MESTO
139/0-86

*Zdaj globoko pod zemljo
Ti trudno truplo spalo bo.
Kako je dom Tvoj miran,
tu utihne vseh viharjev jeza,
krivice roka sem ne seže,
tu rev ne bo, težav ne ran.
Dom Tvoj poslednji ostal Ti bo miran.*

V SPOMIN

ŠTEFANU GALIČU

s Šmihelske c. 15, Novo mesto
1985 — 1986

2. marca mineva leto, odkar si tiho in brez slovesa za vedno odšel od nas. Kako si se oklepal življenja, vendar bolan in krhek kot si bil, nisi mogel zmagati v boju za obstanek, saj je življenje včasih tako težko in kruto. Žalostni smo, ker smo te izgubili, a ponosni, ker smo te imeli. Pogrešamo te. Hvala vsem, ki se ga z mislijo in besedami spominjate ter za trenutek postojite ob njegovem poslednjem domu. Prijateljem in znancem, ki nosite na grob cvetje in prižigate sveče, lepa hvala!

V tihi žalosti: žena Vida, hčerka Darja, sestre Mici, Ivanka, Gabrijelca in vsi njegovi najdražji

Novo mesto, Cirknik, Apatin, Hočevje, Ljubljana

*Srce je dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke zase ni pustilo.*

ZAHVALA

V 85. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

MARIJA BROZOVIČ

iz Učakovcev pri Vinici

Najlepše se zahvalujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja sosedom, dr. Špecovi in GG TOK Črnomelj za podarjeni venec ter župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: sinova Jože in Stane, hčerke Marica, Anica in Fanika z družinami, sinovi France, Janko in Vince ter vnuki in pravnu

ZAHVALA

V 82. letu nas je po kratki bolezni zapustil ljubljani mož, ata in stari ata

MARTIN KIRAR

iz Stare vasi pri Škocjanu

Ob boleči izgubi se pristrčno zahvalujemo gospodu župniku in kaplanu za obiske in lepo opravljeni obred, taksistu Ivu Kotarju, ki je prvi priskočil na pomoč, vsem sorodnikom, sosedom in vaščanom za vsestransko pomoč, darovane vence in izrečeno sožalje ter DO PROTEKTOR, SATURNUS in VVO OTONA ŽUPANČIČA Ljubljana. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči in težki izgubi naše ljube in dobre mame, stare mame in babike

BARBARE JANKOVIČ

rojene BROZ

se iskreno zahvalujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in kolektivoma občinske uprave Črnomelj in Planike iz Kranja za izraze sožalja, darovalcem cvetja in vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, govornikom ob odprtem grobu, župniku za opravljeni obred in še posebej pevkom iz Adlešič za zapete žalostinke. Pristrčna hvala zdravnikom in ostalemu medicinskemu in strežnemu osebju visceralne kirurgije in intenzivne nege kirurškega in internega oddelka bolnišnice Novo mesto, kakor tudi dr. Boriču iz zdravstvenega doma Črnomelj za lajšanje bolečin med dolgo in težko boleznijo.

ŽALUJOČI: hčerke Vera, Anica in Magda ter sin Jure z družinami

Črnomelj, Vrhovci, Šenčur, Kitchener

ZAHVALA

V 91. letu življenja se je iztekla življenjska pot

MARIJI LAVRIHA

iz Velike Loke 46 pri Trebnjem

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom iz Velike Loke, sostanovalcem stolpnice Na jami 3 v Ljubljani in vsem znancem in prijateljem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojni mami darovali vence in cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi duhovniku za tako lepe in ganljive poslovilne besede in spremstvo do njenega zadnjega bivališča.

ŽALUJOČA: hčerka Mici in vnuk Vinko z družino

V SPOMIN

23. februarja je minilo 7 let, odkar nas je zapustila naša draga mati

MARIJA PERUCI

rojena v Krškem, pokopana v Trebnjem

Oh, moja draga mati, v življenju mnogo mogla si prestati, že dolgih sedem let te ni! Težko je spoznanje, da se nikoli več ne vrneš. V naših srcih vedno boš živela.

YSI TVOJI

*Ljubezen, ljubezen in trpljenje-
bilo tvoje je življenje.*

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 30. letu za vedno zapustila naša draga mamica, hčerka, sestra in teta

GRETA VIDOŠ

roj. Verščaj

z Drske 46

Najlepše se zahvalujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala stanovalcem iz bloka Drska 46, VU Partizan Ljubljana in kolektivu Petrola iz Ločne ter gospodu proštu za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 88. letu je prenehalo biti plemenito srce našega dragega očeta, dedka in pradedka

JANKA IVANUŠIČA

s Preloke 64

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in prijateljem naše družine, ki ste nam pomagali, pokojnika v takem številu obiskali in ga pospremili na njegovi zadnji poti, duhovnikom, ZZB Preloka in pogrebem pa za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: žena Ana z otroki

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je 17. februarja 1986 po težki bolezni za vedno zapustila naša draga mama, muti, sestra in teta

MARIJA CEJAN - MARICA

iz Polja pri Krmelju

Pristrčna hvala za pomoč ob smrti naše drage Marice družinam Končina, Tisu, Virant, Berzin, Ržen, Poljanec, Lunder, Drolc, Komljanec, Gačnik ter vsem vaščanom in ostalim krajanom, ki so kakorkoli pomagali, karkoli darovali za drago pokojnico. Hvala zdravnikom iz Krmelja, govorniku za poslovilne besede, župniku za opravljeni obred, pevkom za zapete pesmi. Iskrena hvala vsem, ki so se od nje zadnjič poslovili, jo spremili v zadnji tihi dom v Gabrijelah, kakor tudi vsem tistim, ki še vedno obiskujejo njen grob in ji prižigajo sveče ter poklanjajo rože.

Žalujoči: sin Branko, brat Franci z družinama in sestra Anica

*Vsa sreča je pri nas minila,
ko tebe, draga mama, zemlja je pokrila.
Vse bolj osamljene naše so poti,
odkar v temnem grobu počivaš, draga
mama ti.*

ZAHVALA

V 75. letu nas je zapustila naša dobra, skrbna mama, stara mama, prababica, sestra in teta

AMALIJA ROŽMAN

roj. RETELJ

iz Malenske vasi

Od nje smo se poslovili 19. februarja na pokopališču v Mirni peči. Najlepše se zahvalujemo dobrim sosedom, prijateljem in znancem, vsem, ki ste v težkih trenutkih priskočili na pomoč, pokojni podarili cvetje in vence. Posebej se zahvalujemo Standard konfekciji in župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: vsi njeni

*Ljubila si življenje,
ljubila si svoj dom,
a v strašnem trpljenju
odšla si v večni dom.*

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je 10. februarja zapustila naša draga žena, mama, stara mama, prababica in teta

KATARINA KRIŽE

roj. ABSEC

iz Praproti 3

Najlepše se zahvalujemo sorodnikom, sosedom in znancem za pomoč in tolažbo v težkih trenutkih, za podarjene vence in cvetje ter spremstvo na zadnji poti, osebju zdravstvenega doma Črnomelj in Semič, DO Iskra Semič, DO Saturnus, ZZB Stranska vas, govornikom Slavici Javršek in Milanu Jurajevčiču za poslovilne besede ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

BRIGITA BERDIK

Funkcionarji se praviloma ne vračajo v bazo, inž. Brigita Berdik iz temeljne organizacije kooperacije pri kmetijskem kombinatu v Sevnici pa je ena redkih takih svetlih izjem. Pred slabim letom je odšla v Ljubljano na republiško konferenco ZSMS na delo v komisiji za kmetijstvo. Prvzaprav bo to komisija vodila še do kongresa, ki bo maja v Krškem, je pa že v službi v kolektivu, iz katerega je izšla.

V šali omeni, da bi včasih potrebovala helikopter, toliko poti ima, saj povrh vsega stanuje še daleč od delovnega mesta — na Mirni. Je zadolžena za živinsko proizvodnjo, je pa tudi kmetijska pospeševalka. Zrasla je na kmetiji in je vajena skromnosti. Zanima, da ni bila ona tista, ki je sevniško kmečko mladino že drugič popeljala do laskavega naslova republiških prvakov v kvizih »Mladi in kmetijstvo«. »Tekmovali so že prej, najbolj zasluzna za to sta pospeševalca Marko Zabukovec in Peter Camloh s Planine; pridite v soboto v Mursko Soboto, pa boste videli, kako se bodo mladi iz Tržišča borili, da zvojevijo ta naslov še v tretje,« zaupa v njihovo znanje. Pogovor je prekinil telefonski poziv iz Gorenjske, ki so se že zanimali kakšne nasprotne bodo

Sevničani pripeljali letos. Brigita Gorenjcem ni zaupala, da se bodo spustili v boj osnovnošolski tržiščanske osnovne šole, ki so to soboto zmagali na posavskem kvizu v Boštjanju in ugnali celo favorizirano mladinsko ekipo iz svojega kraja.

Brigitine resne skrbi so drugje. V sevniški kooperaciji je nasledila dobro dediščino: lanskih 4.150.000 litrov mleka in 1.400 odkupljenih pitancev. Vse to se je priredilo na domačijah kooperantov od šentjanskih hribov do Bohorja in Lisce. »Januarski indeks odkupljenega mleka je v primerjavi s lanskim januarjem 111,« omeni in doda, da se ne boji zapliranega 4 odstotnega porasta odkupa za leto, češ, če to dosegamo pozimi, kaj bo šele čez leto, ko je lažje za prehrano. Navaja, da se pri tem pozna v pičlih dveh letih zgrajenih 150 novih silosov in izobraževanje kmetovalcev. Ne zameri jim, ker so zadnje čase malo zadrževali živino za odkup glede na grozeče škjarje cen. »Prav so razmišljali, temu se preprosto reče zdrava pamet!« Pravi, da to ni bila špekulacija, zakaj naj bi na koncu vedno izgubljali le kmet.

In kaj meni inž. Berdikova glede kadrovske zasedenosti sevniške kooperacije? »Ni še optimalna,« odvrne, pri čemer misli, kako bi kakšna roka, boljše rečeno glava, še prišla prav, zlasti še, ker nameravajo proizvodnjo še bolj razširiti. »Možnosti so predvsem v pašništvu, in seveda v našem kadrovskem potencialu mladih kmetov. Mi nimamo hektarov, ki jih kanijo pridobiti ostali Posavci na račun savskih elektrarn,« razmišlja. Tu lahko navede povsem otipljive rezultate. Navsezadnje je prav ona lansko poletje v živinorejsko skupnost Kržiž pripeljala »krte« — kmetijskih raziskovalnih tabor (KRT).

Brigita vsekakor ve, da bo mladinski funkciji po kongresu rekla slovo, v Sevnici pa bo še pokazala, koliko šteje.

A. ZELEDNIK

Tedna dolenjskega cvička ne bo

Zakaj odpoved — Počastitev cvička vendarle ob stoletnici grmske šole

NOVO MESTO — Vsem, ki nasprotujejo tej največji dolenjski turistični prireditvi, Društvo vinogradnikov Dolenskega sporoča, da bodo letos lahko mirno spali. Organizacijski odbor, ki je moral pogoltniti že precej grenkih, v Novem mestu ne najde več rešitve.

Najprej so se ljudje pritoževali nad športno dvorano, češ da je v njej premalo sanitarij, pa preveč popivanja. Prireditve so preganili tudi z Glavnega trga, kjer je potekala lani v deževnem vremenu in ni imela pravega finančnega učinka. Vinogradniki so predlagali Stadion bratstva in enotnosti, pa so spet dobili odklonilno mnenje, češ da bodo tam uničevali travnate površine. Potem so se odločili, da prireditev prenesejo v drug kraj, toda tedaj so nastopili občinski možje in rekli, da je prireditev novomeška in da mora taka tudi ostati. »V Metliki, kjer Vinsko vigo pred prirejajo prav sredi mesta, nimajo nobenih težav. Saj se takrat nihče ne zadržuje v stanovanju. Vsi so na Vigredi, pa je vsem prav,« je povedal eden od razpravljalcev na nedeljski skupščini podružnice Društva vinogradnikov Novo mesto — Trška gora, ki je vedno nosilo veliko breme pri organizaciji Tedna cvička.

Seveda je vzrokov, da odpovedujejo to prireditev, še več. Poleg pomanjkanja prostora in denarja je eden glavnih vzrokov pičla lanska letina. »S tujim perjem, ružico in malvazijo, pa se ne nameravamo hvaliti,« je v šali povedal predsednik Društva vinogradnikov Jože Umetič.

Kljub temu bo tudi letos počastitev cvička, vendar brez ocenjevanja in nagrad. Pritaknili jo bodo k jesenski osrednji proslavi 100-letnici srednje kmetijske šole Grm. V ta namen naj bi zgradili tudi velik pokrit paviljon, ki bi služil tudi za razstavo pridelkov ali kmetijske mehanizacije. To naj bi poizkusili že lhtos ob slovesnosti šole. Slišati je bilo vrh tega, naj bi cvičku vsaj en dan v letu posvetili v vsaki podružnici Društva vinogradnikov Dolenskega. To naj bi bile neke vrste dolenjske veselice, kjer bi se predstavili pridelovalci te kapljice iz domačega vinorodnega okoliša.

J. PAVLIN

Poskus z zahtevnim besedilom

V letošnji sezoni Mirnopečani gostujejo z igro Alenke Goljevšček »Pod Prešernovo glavo« — Igra zahteva kar 22 igralcev

MIRNA PEČ — Mirnopeška gledališka skupina kulturnega društva se je za letošnjo sezono lotila priprav nadvse zahtevnega in obsežnega dela Alenke Goljevšček »Pod Prešernovo glavo«. Premiero so Mirnopečani imeli ob slovenskem kulturnem prazniku v domači dvorani, minulo nedeljo pa so se predstavili na Dobu.

Kar čudno se zdi, da bi mirnopeški igralci kot amaterji lahko dobili v uk

tako sveže delo, vendar jim je to uspelo s posredovanjem sestre Alenke Goljevšček, ki je pred 25 leti poučevala na mirnopeški šoli. Avtorica jim je obljubila, da si bo ogledala premiero, vendar so jo zaradi slabega vremena zaman pričakovali. Sedaj nestrpni pričakujejo, da jih bo presenetila na eni od predstav, morda v Šentjakobskem gledališču, kjer se bodo letos že drugo sezono zapored predstavili tamkajšnjim gledalcem.

PREŠEREN POD PLINSKO MASKO — Zaključni prizor iz drame »Pod Prešernovo glavo«, s katero uspešno gostujejo člani amaterskega gledališča iz Prečne. (Foto: J. Pavlin)

Prijubljen Glas mladih

Črnomalski mladinci pripravili 8. zabavnoglasbeno prireditev Glas mladih Bele krajine 86

ČRNOMELJ — Občinska konferenca črnomalske mladine je pretekli četrtek pripravila že osmo zabavnoglasbeno prireditev Glas mladih Bele krajine 86, na kateri se je 14 že znanih skladbami predstavilo 17 mladih pevcev amaterev iz dežele ob Kolpi. Veliko zanimanje za prireditev — s tistimi, ki so zaman povpraševali po vstopnicah, bi namreč lahko napolnili še eno dvorano kulturnega doma — dokazuje, da je Glas mladih iz leta v leto tako med mladimi kot starimi Belokranjci bolj priljubljen, za kar poskrbijo tudi iznajdljivi organizatorji.

ZMAGA »VETERANKE« — Četrtošolska črnomalske srenje šole in stara znanca zabavnoglasbene prireditve Glas mladih Bele krajine, Jožica Žagar, je zmagala s pesmijo Singing that rock'n'roll, ki jo je na oddaji zapela ob spremljavi ansambla Iva Umeka. Čez dva meseca se bo tako na »Kar znaš, to veljaš« pomerila za naslov amaterja leta.

Letošnjo prireditev je nekako vzela pod okrilje ekipa kulturno-zabavnega programa ljubljanskega radia, ki prav tako že osmo leto pripravlja oddajo Kar znaš, to veljaš. Zmagovalka črnomalske prireditve, učenka tukajšnje srednje šole in že stara znanca Glasu mladih Jožica Žagar, bo namreč s pesmijo Singing that rock'n'roll nastopila na sklepni oddaji Kar znaš, to veljaš, kjer bodo približno čez dva meseca izbirali amaterja leta. Drugo mesto so poslušalci prisodili osnovnošolski Renati Rom in pesmi Manekenka, tretje pa Marjanu Brezjarju, delavcu v Beltu, ter skladbi Sama jedan dan života. Ob tem velja omeniti, da so očitno zalegle kritike iz preteklih let, ko so se obiskovalci pritoževali, da med pesmimi prevladujejo hrvaške, saj so se letos pevci bolj odločali za domača besedila.

Organizatorji so poskrbeli tudi za dve svojevrstni presenečenji: mladinci in mladinke iz adlešiškega obrata Tonose so predstavili njihove modele iz nove kolekcije, gostja večera Marjana Deržaja pa je poskrbel, da je nekaj pesmi zapelo malodane 460 obiskovalcev kulturnega doma. Gotovo ob vsem tem velja omeniti tudi delovne organizacije Emona, SCT, Belt in cvetličarno Sonje Šikonja, ki so finančno pripomogle k izvedbi prireditve.

B. M.

Psi morili jelene

Pet jelenov umorili, dva pa tako hudo ranili, da so ju lovci odstrelili

KOČEVJE — Na območju za Dolgo vasjo pri Kočevju so lovci minulo soboto naleteli na žalosten prizor. Psi so se mastili s petimi jeleni, ki so jih prej umorili, napadali pa so še dva, ki sta bila sicer še živa, čeprav obžrtja in krvava. Lovci, ki je ta žalosten prizor prvi opazil, je ustrelil dva psa, ostali psi pa so se razbežali. Seveda je bilo potrebno odstreliti tudi oba ranjena jelena.

Na tem območju je po zatrevanju kmetov veliko divjadi in prav jelenjad jim povzroča največ škoda. Zaradi tega so krajani na tem območju nabavili tudi pse. Vendar bi morali biti psi privezani pri hiši. To še posebno velja zdaj, ko še vedno ni povsem zatrta steklina. Žal pa se psi gibljejo prost in tako oni delajo škodo na divjadi. Posebno hudo je zdaj, ko zaradi visokega snega divjad ne more bežati in je lahek plen psov.

J. P.

Negotova usoda gradu v Gradcu

Na nekdanjem grajskem hlevu se je zrušil del strehe — Kako z obnovo

GRADAC — Pretekli četrtek se na nekdanjem grajskem hlevu v Gradcu, ki stoji poleg pred leti požgane stavbe na grajskem dvorišču, porušil del strehe. Gradčani pa so znova začeli ugibati, kakšna bo nadaljnja usoda gradu in stavb okrog njega, ki bi bili lahko, če bi jih kdo primerno vzdrževal, belokranjski Otočec.

Gradčani se pritožujejo, da je v gradu prava mešnja, na katero so že dolgo opozarjali, a se do sedaj ni nič premaknilo. Gibanje okrog delno požgane in sedaj porušene stavbe je življenjsko nevarno.

Na metliškem izvršnem svetu pravijo, da je Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto dal v srednjeročni program tudi obnovo gradu, vendar bi bila adaptacija možna le, če bi metliška občina prispevala k visoki vsoti za obnovitev polovice denarja, polovico pa bi prispevala Kulturna skupnost Slovenije. V Metliki pa bi težko zbrali tolikšno vsoto, zato objublajo, da bodo poskušali zagotoviti vsaj toliko denarja, da bi z njim omogočili varnost objektov v Gradcu.

Jovo Grobovšek z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta je potožil, da je zgolj po naključju zvedel, da se je vdrila streha na nekdanjem grajskem hlevu, da pa se z metliško stanovniško skupnostjo in izvršnim svetom že 5 let dogovarjajo o tem,

kako rešiti gradaški grad, a so bila dogovarjanja doslej brez uspehov. »Zavod je dal soglasje za porušitev požgane stavbe, ker nima spomeniških kvalitet. Poslojpe, na katerem se je vdril del strehe, pa ima lepe kleti, dobro konstrukcijo in je kulturna dediščina. Trudimo se, da bi dobili projekt od gradu in postopoma začeli odseljevati ljudi ter stavbo urejevati. Žal pa smo mi le tisti, ki lahko opozarjamo na kulturno pomembne stavbe, denarja za kaj več nimamo, stanovniške skupnosti kot upravljalca pa grad ne zanima. Sicer pa v Metliki, kolikor je znano našemu Zavodu, za obnovo kulturnih spomenikov niso dali zadnjih šest let niti dinarja, vsaj preko našega Zavoda ne,« je povedal Jovo Grobovšek.

In kaj pravijo na metliški samoupravni stanovniški skupnosti, saj so vsi po vrsti zatrjevali, da je ta skupnost gospodar ogroženega poslojpa. Tajnik stanovniške skupnosti Maks Koležnik je dejal, da gospodarijo le s stanovanji v gradu, da pa omenjena stavba nima vzdrževalca ter da so jo ljudje uporabljali oz. izkoriščali, dokler je stala streha, sedaj pa...

M. BEZEK

RAZSTAVA ROČNIH DEL IN DOMAČE OBRTI

KRŠKO — V počastitev dneva žena bo aktiv žena tovarne »Djuro Salaj« v razstavišču Delavskega kulturnega doma Edvarda Kardačja pripravil razstavo ročnih del in izdelkov domače obrti. Vodstvo aktivna je povabilo k sodelovanju poleg zaposlenih, upokojencev in njihovih svojcev, znancev še vse, ki bi radi širši javnosti predstavili svoje izdelke. Pričakujejo jih od ponedeljka, 3. marca, do srede, 5. marca, med 11. in 12. ter od 16. do 17. ure dežurne članice aktivna v razstavišču. Podrobnejše informacije daje predsednica aktivna Marija Poharc. Razstava bo predvidoma odprta od 5. do 14. marca.

NATEČAJ ZA VESELO JESEN

Septembra letos bo v Mariboru jubilejni 20. festival slovenskih narečnih popevk Popevka vesele jeseni. Organizator vabi k sodelovanju. Vsak lahko sodeluje z dvema popevkama z narečnim besedilom. Melodije lahko kandidati pošljejo na kaseti kot demos posnetek ali note v treh izvodih z naznačeno harmonijo, tempom in podpisanim besedilom ter posebej natipkanim besedilom v treh izvodih. Šifriranim skladbam priložite v posebni ovojnici naslov, ime in priimek avtorja skladbe in besedila ter predlog za izvajalca in aranžerja. Skladbe je treba poslati najkasneje do 28. februarja na naslov: Društvo glasbenih delavcev Harmonija, Gledališka 8, Maribor, s pripisom ZA POPEVKO VESELE JESENI 86.

Podeljenih bo več nagrad, in sicer: 50.000 din za najboljšo narečno popevko po izboru organizatorja, 50.000 din, zlati klopotec in še 2 denarni nagradi po izboru občinstva ter 3 nagrade za najboljšo narečno besedilo po 40.000 do 20.000 din. Nagrada za najboljši aranžma znaša 30.000 din.

BRZ STREHE — Del gradaškega hleva, na katerem se je pred tednom vdrila streha. Kdo bo poskrbel za hišo? Sedaj, ko je ni več moč uporabljati, noče biti nihče njen gospodar.

kozerija

ZMERAJ SEM VOLIL NAJBOLJŠE

Res je: zmeraj sem volil najboljše, najsposobnejše. Ljudi, ki so bili naj-naj-naj. Odkar sem postal polnoleten, počenjam to: obkrožujem številko pred najboljšim. Pred najboljšim županom, pred najboljšim izvršnikom, pred najboljšim sisovcem. Razumljivo je, da nas vodijo najboljši, kdo bi nas sicer!

Na drugi strani pa slišim, berem in občutim, da nam gospodarstvo šepa, da je izvoz bolj kilav, da zasluzimo s turizmom petkrat, šestkrat, morda celo osemkrat manj kot Avstriji (cene pa vedno višje), da ima zdravstvo premalo denarja, da je

kulturna raven našega naroda skoraj že na psu, da šolniki stavkajo zaradi prenizkih osebnih dohodkov, da je mladina razuzdana, da upokojeni ljudje ne morejo plačevati s penzijami niti vzdrževalnine v domovih počitka, da ni dovolj umetnih gnojil, da zaradi neprimernih odkupnih cen kmečki življ noče saditi sladkorne pese, da študentje ob skromnih štipendijah gladujejo, da marsikdo ne more plačati oskrbnine za otroke v otroškem vrtcu, da smo zadoženi do grla in čez in da se še zadolžujemo, da banke ne morejo odplačevati najetih kreditov, da ni športnih objektov, da gremo v nepre-

mišljene investicije, da gradimo industrijske objekte brez surovinskega ozadja, da članstvo izstopa iz Zveze, da se krade po dolgem in počez, da imamo ceste bolj podobne stezam, da golufamo pri prijavi letnega dohodka, da je družba v težki moralni krizi, da imamo zastare železniški promet, da počasi, a z gotovimi koraki ugotavljamo, kako smo zavozili usmerjeno izobraževanje, da je del delavskega razreda tik pred tem, ko bo pričel dobivati socialno podporo, da globoko zaostajamo za tehnološkim razvojem Evrope, da smo računalniško nepismeni, da smo s številom telefonskih pri-

ključkov na repu svetovne lestvice, da smo narod alkoholikov in samomorilcev, da smo nevljudni, da imamo neurejena stanišča, da premalo beremo knjige in ne nazadnje, da nas ni malo, ki ne končamo niti osnovne šole...

Ob vseh teh in tudi nenapisanih dejstvih sem se globoko zamislil. Odločil sem se za nekaj nenačnega, priznati boste. Sklenil sem namreč, da bom enkrat v življenju volil — najslabše. Toda pri nas to ni mogoče. Ko sem prišel na volišče, so bili na volitnih lističih spet napisani — najboljši.

TONI GAŠPERIČ